

RAPORT KOŃCOWY

EWALUACJA MID-TERM DOTYCZĄCA POSTĘPU RZECZOWEGO I FINANSOWEGO
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO – LUBUSKIE 2020 DLA POTRZEB
PRZEGLĄDU ŚRÓDKRESOWEGO, W TYM REALIZACJI ZAPISÓW RAM I REZERWY
WYKONANIA

Badanie pn. „Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego i finansowego Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania”.

Streszczenie

Badanie pn. *Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego i finansowego Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania*, zrealizowane zostało w okresie grudzień 2018 r. – marzec 2019 r., na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego przez firmę Openfield Sp. z o.o. Głównym celem niniejszej ewaluacji było dokonanie oceny dotyczącej postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoliła na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłużyło również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji.

Badanie dotyczyło oceny postępu rzeczowego i finansowego Programu dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Polegało ono na analizie i ocenie poziomu wdrażania Programu na podstawie wykorzystanej alokacji przez beneficjentów dla wszystkich osi, działań i poddziałań oraz z uwzględnieniem transpozycji na priorytety inwestycyjne (PI). Następnie w ramach prowadzonych prac dokonana została ocena poziomu realizacji wskaźników określonych w ramach RPO-L2020, zarówno w zakresie rzeczowym, jak i finansowym na podstawie danych wygenerowanych z aplikacji centralnego systemu teleinformatycznego - SL2014.

Założenia metodologiczne

Udzielenie odpowiedzi na postawione główne i szczegółowe pytania badawcze możliwe było dzięki zastosowaniu zróżnicowanej metodologii badania, uwzględniającej wykorzystanie zarówno metod jakościowych, jak i ilościowych, ale także techniki analizy danych zastanych, analiz ekonometrycznych i statystycznych, analizy PEST, benchmarking. W badaniu techniką wywiadu pogłębionego udział wzięli przedstawiciele: Instytucji Zarządzającej – 21 wywiadów, Instytucji Pośredniczącej – 5 wywiadów, ekspertów oceniających wnioski – 9 wywiadów, Komitetu Monitorującego – 6 wywiadów, łącznie przeprowadzonych zostało 41 indywidualnych wywiadów pogłębionych. Przebadano również nieskutecznych wnioskodawców - 380 respondentów (SSI). Badania metodą ilościową zrealizowane zostały na próbie beneficjentów RPO – L2020 (496 respondentów przebadanych techniką CATI) oraz wśród przedstawicieli ekspertów oceniających projekty w ramach RPO – L2020 na próbie 33 respondentów. Elementem zamykającym proces badawczy było zrealizowanie panelu ekspertów, po przekazaniu wstępnej wersji raportu końcowego, celem przedyskutowania kluczowych wniosków i rekomendacji z badania.

Wyniki badania

Punktem wyjścia dla realizowanej ewaluacji było odtworzenie logiki programu, czyli przede wszystkim określenie warunków oraz sytuacji społeczno – gospodarczej regionu, w jakich tworzone były wstępne założenia Programu. Dokonana analiza danych zastanych potwierdziła, że Program zawiera adekwatne rozwiązania do zdiagnozowanych problemów, spełniając tym samym wymóg trafności w tym rozumieniu. Należy zatem wnioskować, że na etapie ewaluacji przed wdrożeniem Programu, jego założenia w pełni odpowiadały ówczesnym uwarunkowaniom społeczno-gospodarczym, co również

potwierdza dokonana na potrzeby badania analiza podstawowych wskaźników świadczących o sytuacji społeczno – gospodarczej regionu w latach 2015 – 2017. Potwierdza ona znaczną dynamikę zmian zachodzących w regionie we wspomnianym okresie, co miało swoje odzwierciedlenie w dokonanych w roku 2018 zmianach zapisów RPO – L2020, mających na celu dostosowanie zapisów programowych do zaistniałej zmiany.

Analiza danych dotyczących poziomu wykorzystania alokacji daje pozytywny obraz postępu we wdrażaniu środków w ramach RPO – L2020. Łącznie do końca 2018 roku złożono 2326 wniosków o dofinansowanie, w tym zawarto 797 umów lub wydano decyzji o dofinansowaniu w ramach RPO – L2020. Wartość dofinansowania UE dla złożonych wniosków o dofinansowanie wyniosła 3 955 491 914,47 zł, a dla podpisanych umów lub wydanych decyzji o dofinansowaniu wyniosła 2 753 184 610,68 zł, przy łącznej alokacji dla Programu 3 902 337 083,04 zł. Procent realizacji alokacji dla całego RPO-L2020 do końca 2018 roku wyniósł 70,55%, dla porównania warto zwrócić uwagę, iż na koniec 2017 roku procent wykorzystania alokacji wyniósł 49%, oznacza to znaczne zwiększenie tempa realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 w ostatnim roku. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy w Osi 2 Rozwój cyfrowy (94,86% alokacji). Dalej można wskazać na Oś 9 Infrastruktura społeczna (88,56% alokacji). W tym obszarze alokacja w największym stopniu została wykorzystana w ramach Działania 9.1 infrastruktura zdrowotna i usług społecznych (95,16% alokacji). Ponad 80% wykorzystanej alokacji obserwujemy również w przypadku Osi 8 Nowoczesna edukacja. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji w ramach działań tej Osi odnotowano dla Działania 8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych - 91,05%. Najniższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy dla Osi 6 Regionalny rynek pracy – 54,02%. Warto tutaj zwrócić uwagę, iż w Działaniu 6.3 Wsparcie dla samozatrudnienia wykorzystano już 92,46% alokacji, natomiast w pozostałych działaniach alokacja została wykorzystana w ok. 50%, najniższy odsetek wykorzystanej alokacji obserwujemy w Działaniu 6.7 Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy – 44,52%. Podobnie niski odsetek obserwujemy w OP 4 Środowisko i kultura (Działanie 4.1 Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom – 16,05% alokacji, Działanie 4.2 Gospodarka odpadami – 13,43% alokacji), OP 10 Pomoc techniczna, OP 7 Równowaga społeczna (Działanie 7.5 Usługi społeczne – 40,74% alokacji, Działania 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 – 46,22% alokacji).

W odniesieniu do przedstawionego poziomu wykorzystania alokacji w Programie dokonano analiz mających na celu przede wszystkim określenie tych Priorytetów Inwestycyjnych, w których możliwe będzie alokowanie dodatkowych środków, z zapewnieniem ich wykorzystania oraz tych PI, w których przewidziana alokacja jest za wysoka względem możliwej absorpcji środków. Działanie to zostało zrealizowane poprzez analizę poziomu realizacji wskaźników w danym PI w porównaniu do wykorzystanej alokacji oraz skuteczności beneficjentów w aplikowaniu o środki (odsetka wnioskodawców, których aplikowanie o środki zakończyło się sukcesem). Dokonana analiza wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego RPO – wykazuje, iż łącznie według wartości szacowanej 12 wskaźników osiągnięto wartość mniejszą niż 100% do roku 2023, a według wartości aktualnej takich wskaźników zidentyfikowano 85 (należy mieć na uwadze, iż dla działań współfinansowanych ze środków EFS nie jest podawana wartość szacunkowa).

Analiza poziomu absorpcji środków UE w porównaniu do osiągniętych wartości wskaźników oraz szacunkowych wartości docelowych na rok 2023 wykazuje potencjalne zagrożenia, w zakresie osiągania założonych wartości wskaźników, a tym samym możliwości pełnej realizacji celów RPO - L2020. Pojawiły

się również takie obszary, w których na dzień dokonywania analiz, poziom wykorzystanej alokacji jest wystarczający do realizacji zobowiązań wskaźnikowych do roku 2023 lub też realizacja wskaźników przy założonym poziomie alokacji jest wyższa niż to przewidywano.

Podsumowując wyniki dokonanej analizy, można stwierdzić, iż wykorzystanie dodatkowych środków wynikających ze zwiększenia alokacji możliwe będzie głównie w takich obszarach, jak:

- przedsiębiorczość (EFRR),
- termomodernizacja (EFRR),
- ograniczenie niskiej emisji (EFRR),
- infrastruktura zdrowotna (EFRR),
- rozwój cyfrowy (EFRR),
- infrastruktura edukacyjna (EFRR).

Obszarami, w których zidentyfikowano ryzyko w możliwości wykorzystania zaplanowanej alokacji są:

- gospodarka odpadami (EFRR),
- ochrona przeciwpowodziowa (EFRR),
- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i pozostających bez pracy (EFS),
- integracja społeczna (EFS).

W odniesieniu do PI 5b, PI 6a, PI 8i, PI 9i zaproponowano wdrożenie rekomendacji z badania (szczegóły zostały zapisane w formie rekomendacji z badania), natomiast w przypadku pozostałych PI, które zostały zidentyfikowane jako te, o wysokim ryzyku niewykorzystania założonej alokacji proponuje się bieżącą kontrolę i w razie zaistnienia takiej potrzeby, dokonywanie zmian po roku 2019. Określenie wartości ewentualnej realokacji środków nie jest możliwe w ramach niniejszego badania, z uwagi na toczące się nabory lub też rozstrzygnięcia konkursów w roku 2019. Działania te nie pozwalają w sposób jednoznaczny określić, jakimi „wolnymi” środkami dysponuje IZ RPO-L2020, stąd działanie to musi być realizowane na bieżąco przez Instytucję. Wydaje się to również jedynym możliwym rozwiązaniem, z uwagi na obostrzenia prawne w dokonywaniu zmian w ramach przyznanej alokacji.

Obok analizy poziomu realizacji wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu, dokonano również oceny osiągnięcia wskaźników dla Ram Wykonania, które to mają wpływ na możliwość uruchomienia rezerwy wykonania. Na koniec 2018 r. zostały zrealizowane wszystkie zaplanowane cele mające wpływ na uruchomienie rezerwy wykonania. Oznacza to, iż w przypadku RPO-L2020 powinna pojawić się tylko sytuacja, w której na podstawie decyzji Komisji Europejskiej kwota rezerwy wyznaczona dla danego priorytetu/osi uznawana jest za ostatecznie przyznaną. Jak pokazuje analiza wskaźników wyznaczonych dla ram wykonania nie istnieje powód, dla którego nie miałyby zastosowania powyższe. Spośród 26 wskaźników mierzących realizację celów pośrednich na rok 2018, 22 osiągnęły wartość powyżej 100%, 3 osiągnęły wartość równą 100%, a 1 osiągnął wartość minimalnie poniżej 100%. Warto zatem zauważyć, iż w ramach RPO – L2020 osiągnięto założone minimalne wartości wskaźników, a co ważne w wielu przypadkach znacznie je przekroczone. Należy zatem podkreślić szczególnie korzystną sytuację w zakresie postępów wdrażania RPO – L2020, a tym samym realizacji celów pośrednich.

Kolejnym działaniem, jakie wynikało z przyjętych w ramach niniejszej ewaluacji pytań badawczych, było dokonanie oszacowania czy, a jeśli tak to w jakim wymiarze, należy dokonać aktualizacji wartości docelowych wskaźników w ramach RPO-L2020. Na podstawie przeprowadzonej analizy wartości wykorzystanej alokacji, poziomu osiągniętych wskaźników, skuteczności w aplikowaniu o środki RPO-L2020 oraz harmonogramu naborów w 2019 roku, można sformułować kilka konkluzji, które stanowią punkt wyjścia do rozważań nad aktualizacją docelowych wartości wskaźników w ramach RPO-L2020. Po pierwsze, od czasu projektowania założeń RPO-L2020 znacząco zmieniły się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w Polsce. Po drugie, zmiany w otoczeniu społecznym i gospodarczym miały istotne przełożenie na proces realizacji celów RPO-L2020. Istnieją też obszary, w których zainteresowanie beneficjentów realizacją projektów jest bardzo wysokie.

Dużym zainteresowaniem cieszą się projekty w obszarze przedsiębiorczości, termomodernizacji, ograniczania niskiej emisji oraz edukacji, w wielu przypadkach poziom realizacji wskaźników docelowych jest na bardzo dobrym poziomie, a zapotrzebowanie na wsparcie wciąż aktualne.

Zidentyfikowano również dużą popularność projektów realizowanych w Osi Priorytetowej 8 Nowoczesna edukacja (dotyczy to wszystkich trzech priorytetów inwestycyjnych), przekroczona została wartość docelowa wskaźników (dotyczy to 15 wskaźników). Jak widać, potrzebne jest m.in. rozwijanie projektów związanych z upowszechnieniem kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego.

Realizacja Programu jest procesem, w którym nie jest możliwe uniknięcie trudności mających wpływ na skuteczne wdrażanie RPO-L2020. Warto wspomnieć o takich czynnikach, jak:

- opóźnienia w przyjmowaniu kluczowych dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym;
- wymuszona zmiana podmiotu realizującego zadania w zakresie gospodarowania wodami;
- brak pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dla aktualizacji programu gospodarowania wodami;
- opóźnienia w przyjmowaniu V Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (AKPOŚK);
- niski poziom zainteresowania po stronie beneficjentów realizacją działań związanych z recyklingiem odpadów;
- zmiana sytuacji społeczno – gospodarczej regionu, która miała wpływ na możliwość zrealizowania założonych pierwotnie wartości wskaźników.

Mając na uwadze powyższe, pomimo pewnych trudności w realizacji wszystkich założonych poziomów wskaźników, należy uznać, iż cele pośrednie Programu zostały zrealizowane (o czym świadczy chociażby uzyskanie zakładanych wartości pośrednich wskaźników dla ram wykonania) i w tym względzie nie należy dokonywać zmian. Ponadto wyniki niniejszej ewaluacji potwierdzają pozytywną ocenę wkładu RPO-L2020 w realizację celów Europa 2020 i Umowy Partnerstwa, która jest wypadkową pozytywnej oceny realizacji celów RPO-L2020 do końca 2018 r. Ocena ta uwzględnia ogólną sytuację społeczno - gospodarczą województwa, opinie osób zaangażowanych w system realizacji RPO-L2020 oraz interesariuszy programu (beneficjentów i wnioskodawców). Nie należy dokonywać zmian w przyjętych w ramach Programu celach określonych dla Osi oraz Działań i Poddziałań.

Realizacja badań jakościowych wśród przedstawicieli IZ oraz IP umożliwiła poznanie w sposób szczegółowy działań, jakie instytucje te podejmowały, aby jak najlepiej realizować założenia Programu.

Dokonano wiele istotnych zmian, które wpłynęły na usprawnienie wydatkowania środków, czego efektem jest wykorzystanie alokacji na poziomie nieco ponad 70% oraz osiągnięcie celów pośrednich na rok 2018. Ogólna ocena obecnie funkcjonującego systemu instytucjonalnego RPO-L2020 jest pozytywna, choć podkreślić należy, iż system ten wymagał zmian.

W efekcie zrealizowanych badań, Wykonawca określił kilka kluczowych rekomendacji, które powinny zostać wdrożone jako efekt niniejszej ewaluacji:

- ✓ Analiza danych w zakresie realizacji wskaźników dla PI 8i pozyskanych na koniec 2019 r., co pozwoli dokonać urealnienia zakładanych wartości docelowych oraz odpowiednio dopasować poziom alokacji do zaktualizowanej wartości wskaźników.
- ✓ Analiza danych w zakresie realizacji wskaźników dla PI 9i pozyskanych na koniec 2019 r., co pozwoli dokonać urealnienia zakładanych wartości docelowych oraz odpowiednio dopasować poziom alokacji do zaktualizowanej wartości wskaźników.
- ✓ W przypadku braku postępu w podpisywaniu umów z beneficjentami do końca 2019 r. należy rozważyć dokonanie zmiany wysokości alokacji oraz wysokości wskaźnika dla PI 6a.
- ✓ Analiza poziomu realizacji wskaźników na koniec 2019 r. oraz weryfikacja zaplanowanych przez beneficjentów w ramach podpisanych umów wielkości wskaźników w projektach. Jeśli wielkości te będą wskazywały na ryzyko w osiągnięciu zakładanych poziomów wskaźników wówczas, należy rozważyć dokonanie korekty założonych wartości wskaźników oraz wysokości alokacji dla PI 5b.
- ✓ Należy dokonać rewizji obszaru zadań i obciążenia pracowników zadaniami w każdym z Wydziałów IZ/IP.

Abstract

The study titled *Mid-term evaluation concerning the physical and financial progress of the Regional Operational Programme – Lubuskie 2020 for the purpose of mid-term review, including the execution of the performance framework and reserve* was conducted between December 2018 and March 2019 based on the commission of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodeship by Openfield Sp. z o.o. The main purpose of this evaluation was to assess the progress in achieving the detailed objectives specified for RPO-L2020, with special consideration of the obligations resulting from the performance framework determined at the level of Priority Axles and evaluation of intervention in the achievement of the objectives of the Europe 2020 Strategy, which allowed for the analysis of the factors favourable and unfavourable for the achievement of the Europe 2020's objectives. The study also served the development of recommendations specifying the required adjustments that enable increasing the intervention's effectiveness.

The study concerned the evaluation of the Programme's physical and financial progress for the purpose of a mid-term review, including the execution of the performance framework and reserve. It consisted of an analysis and evaluation of the Programme's implementation degree based on the allocation used by the beneficiaries for all axles, measures and sub-measures as well as with consideration of the transposition to investment priorities. Then, the executed works featured an evaluation of the realisation of indices specified as part of the RPO-L2020, both in physical and financial scope, based on the data generated from the the application of the central teleinformation system - SL2014..

Methodological assumptions

Providing the answer to the main and detailed research questions was possible thanks to the use of a various study methodology taking into consideration the use of both qualitative and quantitative methods, but also techniques of existing data analysis, econometric and statistical analyses, PEST analyses, benchmarking. The study using the in-depth interview technique featured participation of the following representatives: of the Managing Authority – 21 interviews, Intermediate Body – 5 interviews, experts assessing the conclusions – 9 interviews, Monitoring Committee – 6 interviews. A total of 41 individual in-depth interviews were conducted. Ineffective applicants (380 respondents (SSI)) were also interviewed. The quantitative method studies were conducted on a sample of beneficiaries of the RPO – L2020 (496 respondents examined using the CATI technique) and among representatives of the experts assessing the projects as part of the RPO – L2020 on a sample of 33 respondents. The element concluding the research process was the realisation of an experts' panel after the submission of a preliminary version of the final report in order to discuss the key conclusions and recommendations.

Study results

The starting point for the conducted evaluation was the reproduction of the programme's logic, i.e. mainly specification of the social and economic conditions and situation in the region, in which the Programme's preliminary assumptions were developed. The conducted existing data analysis confirmed that the Programme includes adequate solutions for the diagnosed problems, thereby meeting the adequacy requirement. It is therefore necessary to conclude that at the time of evaluation prior to the Programme's implementation, its assumptions have fully corresponded to the social and economic

conditions of that time, which is also confirmed by the analysis of the basic indices concerning the region's social and economic situation in 2015 – 2017, conducted for the purpose of the study. It confirms the substantial dynamics of the changes taking place in the region in the aforementioned period, which were reflected in the changes of the RPO-L2020 entries made in 2018, aimed at adapting the programme's entries to the changes.

The analysis of the data concerning the degree of allocation utilisation gives a positive image of the progress in resource implementation as part of the RPO – L2020. Until the end of 2018, a total of 2,326 subsidy applications were submitted and 797 agreement were concluded or subsidy-related decisions were issued as part of the RPO – L2020. The value of the EU subsidisation for the submitted applications amounted to PLN 3,955,491,914.47 and for the concluded agreements or issued subsidy-related decisions amounted to PLN 2,753,184,610.68, with a total Programme allocation of PLN 3,902,337,083.04. The percentage of allocation for the entire RPO-L2020 until the end of 2018 amounted to 70.55%. For comparison, it is worth noticing that at the end of 2017, the percentage of allocation amounted to 49%, which means a substantial increase in the rate of realisation of EU commitments for 2014-2020 in the previous year. The highest rate of allocation utilisation can be observed in Axis 2 Digital Growth (94.86%). Then, it is Axis 9 Social Infrastructure (88.56%). In this field, allocation was mostly utilised as part of Measure 9.1 Health-care and Social Services Infrastructure (95.16%). Over 80% of utilised allocation can also be observed in the case of Axis 8 Modern Education. The highest rate of allocation utilisation as part of the given Axis was recorded for Measure 8.3. Promotion of continuing education related to the acquisition and improvement of occupational competencies - 91.05%. The lowest rate of allocation utilisation can be observed for Axis 6 Regional Labour Market – 54.02%. It is worth noting that in Measure 6.3 Support for Self-employment, a total of 92.46% of allocation was utilised, whereas in other measures, the allocation was utilised at approx. 50%. The lowest rate of utilised allocation can be observed in Measure 6.7 Health-care Prevention and Rehabilitation of Working People and People Returning to Work as well as Support for Healthy and Safe Workplaces – 44.52%. A similarly low rate can be observed in OP 4 Environment and Culture (Measure 4.1 Counteracting Natural Disasters and their Effects – 16.05%, Measure 4.2 Waste Economy – 13.43%), OP 10 Technical Support, OP 7 Social Sustainability (Measure 7.5 Social Services – 40.74%, Measures 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 – 46.22%).

In relation to the presented degree of allocation utilisation, the Programme featured analyses aimed mainly at specifying the Investment Priorities that would enable the allocation of additional resources, with guarantee of their use and the IPs in which the designed allocation is too high in relation to the possible resource absorption. The measure was executed through an analysis of the degree of indices realisation in the given IP, in comparison to the utilised allocation and beneficiary effectiveness in applying for the resources (share of applicants whose application was successful). The conducted analysis of the RPO's direct product and result indices demonstrates that according to the estimated value, a total of 12 indices will achieve the value of no less than 100% until 2023, whereas according to the current value, a total of 85 such indices were identified (it is necessary to keep in mind that the estimated value is not provided for measures co-funded by the EFS resources).

The analysis of the degree of EU resource absorption in comparison to the achieved index values and estimated target values for 2023 demonstrates potential threats concerning the achievement of the assumed index values and thus the ability to fully realise the objectives of the RPO - L2020. There are

also fields in which as of the time of the analyses, the degree of allocation utilisation is sufficient to realise the index obligations until 2023 or is higher than predicted at the assumed degree of allocation.

When summarising the results of the conducted analysis, it is possible to state that the use of additional resources resulting from an increase in allocation will be possible in the main following fields:

- entrepreneurship (EFRR),
- thermo-modernisation (EFRR),
- reduction of low emissions (EFRR),
- health infrastructure (EFRR),
- digital development (EFRR),
- educational infrastructure (EFRR).

The fields with a risk concerning the ability to use the planned allocation are as follows:

- waste economy (EFRR),
- flood protection (EFRR),
- professional activation of unemployed persons (EFS),
- social integration (EFS).

In relation to IP 5b, IP 6a, IP 8i and IP 9i, it was proposed to implement the study recommendations (the details are specified as study recommendations), whereas in the case of the other IPs that were identified as featuring high risk of not utilising the assumed allocation, it is proposed to conduct on-going control and make changes after 2019, if necessary. The specification of the resource re-allocation is not possible in this study due to the on-going selection or competition results in 2019. These activities make it impossible to clearly specify the amount of “free” resources remaining at the RPO – L2020 Managing Authority’s disposal, which is why this activity must be executed regularly by the Authority. It also seems to be the only possible solution due to the legal constraints in making changes as part of the awarded allocation.

Aside from the analysis of the realisation of the target product and result indices, also an evaluation of the achieved indices for the Performance Framework, affecting the ability to launch the performance reserve, was conducted. All planned objectives affecting the launch of the performance framework were achieved as of the end of 2018. This means that the RPO-L2020 should only feature a situation in which the reserve amount designated for the given priority/axis is deemed as ultimately awarded based on the decision of the European Committee. As shown by the analysis of the indices designated for the performance framework, there is no reason for which the above would not be applicable. Among 26 indices measuring the achievement of indirect objectives for 2018, 22 achieved the value of above 100%, 3 achieved the value of 100% and 1 achieved the value of slightly below 100%. It is therefore worth noticing that the RPO – L2020 featured the achievement of the minimum index values and, more importantly, substantial excess for some of them. It is therefore necessary to emphasise the especially favourable situation in terms of the progress of RPO – L2020 implementation and thus the progress of indirect objectives.

Another activity that resulted from the research questions adopted in this evaluation was the estimation whether – and if so, to what extent – it is necessary to update the target index values as part of the RPO

– L2020. Based on the conducted analysis of the allocation utilisation, achieved index values, effectiveness in applying for the RPO – L2020 resources and the selection schedule in 2019, it is possible to formulate several conclusions that can constitute a starting point for updating the target index values as part of the RPO – L2020. Firstly, the social and economic conditions in Poland have changed substantially from the time of designing the RPO – L2020 assumptions. Secondly, the changes in the social and economic environment had a strong impact on the process of achieving the objectives of the RPO – L2020. There are two fields in which the interest of beneficiaries in executing projects is very high and they include:

- There is a large interest in projects related to entrepreneurship, thermo-modernisation, reduction of low emissions, education and in many cases the degree of achievement of target indices is very similar and the demand for support is still present.
- Due to the high popularity of the projects executed in the Priority Axis 8 Modern Education (concerning all three investment priorities), the target value of indices was exceeded (concerning 15 indices). As can be seen, it is necessary (among others) to develop projects related to the popularisation of continuous education of adults, including adults in a special situation on the labour market and as well as improving the ability to employ students of occupational education schools and institutions.

The Programme's execution is a process that cannot avoid difficulties affecting the effective implementation of the RPO – L2020 and it is worth mentioning such factors as the following:

- delay in adopting key strategic documents nationally and regionally;
- forced change of the entity executing the water management tasks;
- lack of a positive decision of the European Committee concerning the updating of the water management programme;
- delays in adopting the 5th Update of the National Program for Municipal Wastewater Treatment (AKPOŚK);
- low beneficiary interest in executing waste recycling activities;
- change in the region's social and economic situation, which had an impact of inadequate estimation of the target values for some indices.

Taking into consideration the above, despite some difficulties in achieving all of the assumed index levels, it is necessary to state that the Programme's indirect objectives were achieved (which is confirmed by the achievement of the assumed values of indirect indices for the performance framework) and no changes should be made in this scope. Furthermore, the results of this evaluation confirm the positive assessment of the impact of the RPO – L2020 on the achievement of objectives of Europe 2020 and the Partnership Agreement that is a result of the positive evaluation of achievement of the RPO – L2020's objective until the end of 2018. The evaluation takes into consideration the overall social and economic situation of the voivodeship, opinions of persons engaged in the RPO – L2020 execution system and the programme's stakeholders (beneficiaries and applicants). Changes in the objectives adopted in the Programme and specified for the Axis as well as Measures and Sub-measures should not be introduced.

The qualitative studies among MA and IB representatives allowed for a detailed recognition of the activities taken up by the institutions to best realise the Programme's assumptions. Many important changes were made that contributed to the streamlining of resource expenditure, which resulted in the

allocation utilisation of slightly above 70% and achieving the indirect objectives for 2018. The general evaluation of the currently functioning institutional system of the RPO – L2020 is positive, but it is necessary to stress that the system required many changes.

As result of the conducted studies, the Contractor specified several key recommendations that should be implemented as result of this evaluation:

- ✓ Data analysis in the implementation of indicators for IP 8i acquired at the end of 2019, verification of result indicators, will make the assumed target values realistic and adjust the level of allocation to the updated value of indicators.
- ✓ Data analysis in the implementation of indicators for IP 9i acquired at the end of 2019, verification of result indicators, will make the assumed target values realistic and adjust the level of allocation to the updated value of indicators.
- ✓ In the case of lack of progress in concluding agreements in the beneficiaries until the end of 2019, it should be considered to change the allocation and index value for the IP 6a;
- ✓ The analysis of the degree of index achievement at the end of 2019 and verification of the projects' indices planned by the beneficiaries as part of the concluded agreements. If the values indicate a risk concerning the achievement of the assumed index levels, then should be considered to adjust the assumed index levels and the allocation for the IP 5b.
- ✓ It is necessary to revise the task area and employee occupancy with tasks in each of the MA/IB Departments.

Spis treści

Streszczenie	1
Spis treści	11
Wykaz skrótów.....	12
1. Wprowadzenie.....	13
1.1. Cel badania	13
1.2. Zakres badania.....	13
1.3. Założenia metodologiczne	18
2. Wyniki badania	23
2.1. Sytuacja społeczno – gospodarcza woj. lubuskiego	29
2.2. Ocena postępów wdrażania RPO-L2020.....	42
2.2.1. Analiza poziomu wykorzystania alokacji	42
2.2.2. Analiza wartości wskaźników RPO – L2020	54
2.2.2.1. Aktualizacja docelowych wartości wskaźników w ramach RPO - L2020.....	80
2.2.2.2. Utrudnienia w osiągnięciu zakładanego poziomu realizacji wskaźników	93
2.2.2.3. Strategie przeciwdziałania negatywnym trendom.....	100
2.2.3. Ocena stopnia osiągnięcia celów RPO – L2020	110
2.2.4. Ocena systemu instytucjonalnego RPO – L2020.....	121
2.2.4.1. Zainteresowanie wnioskodawców środkami RPO-L2020.....	139
3. Wnioski i rekomendacje.....	143
4. Załączniki	157
4.1. Analiza porównawcza – benchmarking.....	157
4.2. Bibliografia	171
4.3. Spis tabel.....	173
4.4. Spis wykresów.....	175
4.5. Narzędzia badawcze	177

Wykaz skrótów

CATI	Ankieta telefoniczna
CAWI	Ankieta internetowa
DR	Analiza danych zastanych
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
FE	Fundusze europejskie
IDI	Indywidualny wywiad pogłębiony
IF	Instrumenty finansowe
IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa (Komitet do spraw Umowy Partnerstwa)
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
IP	Instytucja Pośrednicząca
IZ	Instytucja Zarządzająca
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KEW	Kluczowy Etap Wdrażania
KOP	Komisja Oceny Projektów
KM	Komitet Monitorujący
KPO	Krajowe Programy Operacyjne
LRPO	Lubuski Regionalny Program Operacyjny 2007-2013
OP	Oś priorytetowa
PI	Priorytet inwestycyjny
PO	Program Operacyjny
PO KL	Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 - 2013
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014 -2020
RPO - L2020	Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
SSI	Częściowo ustrukturyzowany wywiad pogłębiony
SzOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
TBE	Ewaluacja oparta na teorii
UE	Unia Europejska
UP	Umowa Partnerstwa
WnD	Wniosek o dofinansowanie
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
WLWK	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

1. Wprowadzenie

1.1. Cel badania

Głównym celem badania było dokonanie oceny dotyczącej postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoliła na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłużyło również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji.

Główny cel badania został osiągnięty poprzez realizację następujących **celów szczegółowych**:

1. Ocenę postępów wdrażania RPO-L2020 na poziomie osi i priorytetów inwestycyjnych poprzez ocenę realizacji założonych wartości pośrednich i docelowych wskaźników.
2. Ocenę wkładu interwencji realizowanych w ramach RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020 na poziomie osi priorytetowej.
3. Sformułowanie uzasadnienia dla wyników uzyskanych w ramach oceny postępu realizacji założonych wartości pośrednich i docelowych wskaźników ustanowionych dla RPO-L2020.
4. Analizę potencjału absorpcyjnego osi priorytetowych, w ramach których należało dokonać realokacji środków, potrzeb oraz gotowości do wdrożenia dodatkowych środków wynikających z przeprowadzonych przesunięć, szczególnie w kontekście zmian społeczno-gospodarczych i innych trendów.
5. Wypracowanie rekomendacji głównie w zakresie wspierania procesu zarządzania rezerwą wykonania i samego ukierunkowania inwestycji, które zostaną sfinansowane ze środków rezerwy wykonania po dokonaniu śródkresowego przeglądu wyników.

Badanie zostało zrealizowane w oparciu o następujące kryteria ewaluacyjne:

- **Skuteczność** - pozwala ocenić wstępne efekty w kontekście realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na uzyskane, wstępne efekty.
- **Efektywność** – pozwala ocenić efektywność alokowanych zasobów, ustalając relację między nakładami, kosztami, zasobami a osiągniętymi efektami interwencji.
- **Użyteczność** – pozwala ocenić w jakim stopniu zidentyfikowane na etapie projektowania kierunki interwencji oraz uzyskane efekty są trafne w kontekście obecnych wyzwań społeczno-gospodarczych.

1.2. Zakres badania

Badanie dotyczyło oceny postępu rzeczowego i finansowego Programu dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Polegało ono na analizie i ocenie poziomu wdrażania Programu na podstawie wykorzystanej alokacji przez beneficjentów dla wszystkich osi, działań i poddziałań oraz z uwzględnieniem transpozycji na priorytety inwestycyjne (PI), a także

kategorie interwencji. Następnie w ramach prowadzonych prac dokonana została ocena poziomu realizacji wskaźników określonych w ramach RPO-L2020, zarówno w zakresie rzeczowym jak i finansowym na podstawie danych wygenerowanych z systemu SL2014.

Zrealizowane badanie miało na celu wskazanie obszarów, w których osiągnięto zakładane cele i wartości pośrednie wskaźników oraz tych, w których tych celów nie osiągnięto wraz z uzasadnieniem ich niewykonania. W efekcie przeprowadzonych analiz wyłonione zostały obszary rokujące na wykonanie założonych celów i wartości końcowych wszystkich wskaźników w 2023 r. oraz obszary zagrożone, nierokujące sukcesu. Ważnym elementem tej części badania było rozpoznanie przyczyn zidentyfikowanych zagrożeń oraz wskazanie rozwiązań pozwalających odnieść sukces lub łagodzących skutki nieuniknionego niepowodzenia. Wskazano również propozycje w zakresie realokacji dostępnych środków z uwzględnieniem kwestii wynikających z konieczności:

- terminowego (zgodnie z zasadą n+3) wydatkowania podstawowej alokacji na program operacyjny oraz dodatkowych środków z rezerwy wykonania przyznanych na etapie zarządzania rezerwą na poziomie kraju (dodatkowe środki nie mogą nadmiernie, nieproporcjonalnie powiększać alokacji na dany priorytet);
- zapewnienia współfinansowania na dany program operacyjny (szczególnie istotne w przypadku jednostek sektora finansów publicznych);
- zapewnienia podaży projektów w danym programie operacyjnym.

Zgodnie z zapisami dokumentów programowych Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 stanowi narzędzie realizacji polityki spójności na obszarze województwa lubuskiego w perspektywie finansowej UE na lata 2014 – 2020. RPO – L2020 jest programem dwufunduszowym, łączącym w sobie interwencję Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Podstawowe zasady podziału środków publicznych na regiony słabiej rozwinięte w ramach polityki rozwoju regionalnego państwa w latach 2014-2020 określa algorytm będący wypadkową trzech kryteriów:

- liczba mieszkańców,
- poziom PKB brutto na mieszkańca,
- stopa bezrobocia.¹

Przyjęty w Umowie Partnerstwa algorytm określa dla województwa lubuskiego wskaźnik alokacji środków w ramach RPO - L2020 na lata 2014-2020 na poziomie 3,11% (dla wszystkich regionów słabo rozwiniętych), co daje kwotę 906 929 693,00 euro na realizację celów programu, w tym 651 814 747,00 euro ze środków EFR oraz 255 114 946,00 euro ze środków EFS. Zgodnie z art. 20-22 rozporządzenia ramowego, pula środków przeznaczonych na realizację RPO uwzględnia już prealokowaną rezerwę wykonania w wysokości 6% łącznej alokacji na RPO². Ogółem na realizację RPO-L2020 zaangażowano 1 066 976 116,00 euro (wkład krajowy (publiczny i prywatny) został oszacowany na poziomie minimalnym - 15%).

¹ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 51 Zielona Góra, grudzień 2018 rok, str. 5.

² Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 - Umowa Partnerstwa – 2017 r., str. 173-174.

Podział środków RPO-L2020 na poszczególne Osi Priorytetowe wynika z założeń strategicznych rozwoju regionu zapisanych w zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do roku 2020, z jednoczesnym uwzględnieniem:

- Doświadczeń podmiotów funkcjonujących w regionie zdobytych w trakcie realizacji programów finansowanych z funduszy strukturalnych w poprzednich perspektywach finansowych.
- Szczegółowej analizy wykorzystania dostępnych dla regionu w poprzedniej perspektywie finansowej (2007-2013) środków w ramach LRPO i PO KL.
- Analizy SWOT zamieszczonej w RPO-L2020.
- Minimalnych wartości środków przeznaczonych na poszczególne fundusze, wybrane cele tematyczne i priorytety inwestycyjne określone w rozporządzeniach UE dot. poszczególnych funduszy oraz w Umowie Partnerstwa (tzw. ring fencingi).³

W oparciu o zapis art. 20 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 (rozporządzenie ogólne) utworzona została rezerwa wykonania w ramach dostępnych środków z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych (EFSI). Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa (UP) wydzielona została kwota w wysokości 5 128 482 370 EUR, pochodząca z następujących źródeł:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) – w wysokości 2 412 832 211 EUR,
- Europejski Fundusz Społeczny (EFS) – w wysokości 775 400 800 EUR,
- Fundusz Spójności (FS) – w wysokości 1 392 479 343 EUR,
- Europejski Fundusz na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – w wysokości 515 896 849 EUR,
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) – w wysokości 31 873 168 EUR.⁴

Zgodnie z ww. art., podczas programowania, wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji Programu dla każdego funduszu i każdej kategorii regionu (wyjątek dotyczy PO IiŚ i PO PT). Zgodnie z zapisami UP, na poziomie każdej osi priorytetowej rezerwa wyniosła pomiędzy 5%-7% wartości dofinansowania UE. Osi priorytetowe/priorytety pomocy technicznej w Programie zostały wyłączone z rezerwy wykonania, wynosi ona na nich 0%. Tym samym, aby utrzymać 6% udział rezerwy w Programie, dokonano rekompensaty i w proporcjonalny sposób zwiększono rezerwę na innych osiach/priorytetach nie dotyczących pomocy technicznej, z uwzględnieniem wkładu danego funduszu w pomoc techniczną w Programie. Zgodnie z zasadą przyjętą w UP, że we wszystkich dwufunduszowych programach regionalnych pomoc techniczna jest finansowana wyłącznie z EFS, w pozostałych osiach EFS zwiększono (wszystkich proporcjonalnie lub tylko niektórych) udział rezerwy ponad poziom 6%, przy czym udział rezerwy w żadnej z tych osi nie jest większy niż 7%. Natomiast na osiach wspieranych z EFRR wynosi ona łącznie 6% ich alokacji, przy dopuszczeniu fluktuacji pomiędzy 5%-7%. Tym samym suma rezerwy w Programie ze wszystkich osi i w ramach wszystkich funduszy stanowi 6% jego całościowej alokacji. Szczegóły dotyczące podziału rezerwy wykonania zostały ustalone w ramach dokumentu Metodologia podziału rezerwy wykonania w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020.

³ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 51 Zielona Góra, grudzień 2018 rok.

⁴ Metodologia podziału rezerwy wykonania w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, 2018

Określenie celów pośrednich i końcowych następuje za pomocą wskaźników (lub odpowiadających im kluczowych etapów wdrażania) wybranych ze wspólnej listy wskaźników kluczowych (WLWK). Dzięki temu zapewniona została spójność użycia wskaźników pomiędzy programami i priorytetami, transparentność i sprawdzalność. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, na potrzeby ram i rezerwy wykonania każdej osi priorytetowej wykazano wskaźnik finansowy i wskaźnik produktu. Gdy było to niezbędne dla zapewnienia wymaganej reprezentatywności (ponad 50% alokacji osi priorytetowej) – wybierana była większa liczba wskaźników produktu. Ponadto Umowa Partnerstwa, jako element fakultatywny zakłada stosowanie miernika KEW - Kluczowego Etapu Wdrażania powiązanego ze zdefiniowanym wskaźnikiem produktu. KEW stosowany był w sytuacji, gdy np. wartość dla celu pośredniego oszacowana dla wskaźnika produktu była niewielka, bliska zeru lub trudna do oszacowania na danym etapie wdrażania.⁵

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 215/2014 cele pośrednie i końcowe:

- uważa się za osiągnięte, jeżeli wszystkie wskaźniki zawarte w ramach wykonania osiągnęły co najmniej 85% wartości celu pośredniego do końca 2018 r. lub co najmniej 85% wartości końcowej do końca 2023 r.;
- w drodze wyjątku, w sytuacji, w której ramy wykonania obejmują trzy i więcej wskaźników, cel uważa się za osiągnięty jeżeli wszystkie z wyjątkiem jednego wskaźniki osiągnęły co najmniej 85% wartości docelowych na danych okres, a jeden wskaźnik co najmniej 75%.⁶

Rezerwa wykonania przyznawana będzie wyłącznie programom i priorytetom/osiom, w których osiągnięto cele pośrednie. W przypadku osiągnięcia tych celów na podstawie decyzji Komisji Europejskiej kwota rezerwy wyznaczona dla danego priorytetu/osi uznawana jest za ostatecznie przyznaną. Zgodnie z zapisami dokumentów, proces ten określany jest jako Etap I, na podstawie informacji z rocznych sprawozdań z wdrażania programów operacyjnych za 2018 r. KE wydaje decyzję o przyznaniu rezerwy wykonania w wysokości 5-7% alokacji, osiom priorytetowym, które osiągnęły sukces – zgodnie z założeniami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym nr 215/2014 (termin: dwa miesiące od otrzymania poszczególnych sprawozdań rocznych za 2018 r. przez Komisję Europejską).⁷

Jeśli zaistnieją osie priorytetowe, które nie osiągną zakładanych wartości celów pośrednich na koniec 2018 r. i w ramach Programu pozostaną niewykorzystane środki, zostaną one rozdysponowane w ramach II i III etapu podziału rezerwy wykonania. Realokacja rezerwy wykonania w 2019 roku odbędzie się zgodnie z przepisami unijnymi, w tym art. 22 rozporządzenia ramowego⁸. Podczas przeglądu wyników w 2019 r. rezerwy wykonania z osi/priorytetów, które odnotowały niepowodzenie w osiąganiu celów pośrednich, stworzą pulę środków na poziomie krajowym. IZ RPO dokona przeglądu priorytetów i zaproponuje KE odpowiednie przesunięcie środków rezerwy wykonania do priorytetów wskazanych w decyzji KE. Będzie ona rozdzielona w formie dodatkowych środków dla osi/priorytetów, które swoje cele pośrednie osiągnęły zgodnie z następującymi zasadami (Etap II):

- a. zostanie dokonana analiza możliwości rozdzielania rezerwy na poszczególne cele tematyczne i kategorie regionów biorąc pod uwagę unijne obostrzenia pod tym kątem,

⁵ Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 - Umowa Partnerstwa – 2017 r.

⁶ Metodologia podziału rezerwy wykonania w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, 2018

⁷ Ibidem

⁸ Rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r.

- b. przyznanie dodatkowych środków odbędzie się na drodze negocjacji między IK UP a IZ, podczas których najważniejszymi kryteriami wyboru priorytetów oraz wysokości dodatkowych środków będą:
- zgodność z celami strategicznymi określonymi w UP,
 - ukierunkowanie pod kątem założeń i celów określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz strategiach rozwoju regionalnego,
 - odpowiednie uzasadnienie merytoryczne do zwiększenia alokacji na danej osi/priorytecie, a w konsekwencji do odpowiedniego zwiększenia wartości docelowych celów końcowych,
 - wnioski z dotychczasowych sprawozdań, ewaluacji i analiz na temat przebiegu dotychczasowej implementacji, zmian w sytuacji ekonomiczno-społecznej i prognoz w tym zakresie, potrzeb rozwojowych, zdolności administracyjnych i absorpcyjnych.
- c. co do zasady w pierwszej kolejności rozważana będzie możliwość pozostawienia środków w danym programie - środki z rezerwy wykonania utracone przez jedną oś/priorytet w ramach danego programu mogą zostać przekazane na inną oś/priorytet w ramach tego samego programu (o ile osiągnął on swoje cele pośrednie), pod warunkiem, że IZ przedstawiła przekonujące uzasadnienie merytoryczne na podstawie ww. kryteriów. Środki rezerwy wykonania będą mogły zostać przeniesione pomiędzy programami operacyjnymi tylko w przypadku, jeżeli:
- realokacja środków rezerwy wykonania w ramach tego samego programu operacyjnego prowadziłaby do naruszenia zasad koncentracji tematycznej lub znacznym obniżeniem wydatków na cele klimatyczne, opisanych w rozporządzeniach dot. poszczególnych funduszy oraz w rozporządzeniu 1303/2013,
 - nastąpiłaby utrata środków rezerwy wykonania w ramach wszystkich osi priorytetowych programu, co zgodnie z przepisami unijnymi uniemożliwia zachowanie rezerwy wykonania w danym programie.⁹

Jeśli zaistniałaby sytuacja opisana w punkcie „c”, następuje Etap III podział pomiędzy programami operacyjnymi tzw. „puli krajowej”. Na tym etapie rozdysponowane zostaną środki niemożliwe do realokacji w ramach danego programu operacyjnego na etapie II, z których utworzona zostanie tzw. „pula krajowa” (osobno dla środków z EFRR i osobno dla środków z EFS). Etap III będzie miał formę postępowania konkursowego organizowanego przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego i obejmował będzie wyłącznie programy operacyjne finansowane z EFS i EFRR - nie będzie obejmował części POIS finansowanej z Funduszu Spójności oraz EFRROW i EFMR.¹⁰

Nowym rozwiązaniem, zastosowanym w perspektywie finansowej UE 2014-2020 jest realizacja RPO w ramach partnerstw JST zrzeszonych w MOF. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego (JST) miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu) mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych. Ideą ZIT jest współpraca samorządów na rzecz

⁹ Programowanie perspektywy finansowej 2014 -2020 - Umowa Partnerstwa – 2017 r.

¹⁰ Metodologia podziału rezerwy wykonania w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, 2018

maksymalnego wykorzystania wspólnych atutów i rozwiązywania zdiagnozowanych w strategiach MOF problemów, mając to na uwadze dofinansowane projekty nie mogą być oderwanymi od siebie, punktowymi inwestycjami. ¹¹

1.3. Założenia metodologiczne

W ramach niniejszej ewaluacji zaplanowano do realizacji szereg metod i technik badawczych oraz analitycznych, które służyły do osiągnięcia założonych celów szczegółowych, a poprzez nie celu głównego. Uzyskanie wyczerpującego materiału możliwe było dzięki wykorzystaniu następujących technik badawczych:

Schemat 1. Zastosowane techniki badawcze.

A. Indywidualne Wywiady Pogłębione (IDI) - Indywidualny wywiad pogłębiony (IDI) polega na prowadzeniu przez badacza indywidualnej rozmowy z respondentem, wybranym ze względu na jego powiązanie z tematyką badań. Celem wywiadu jest poznanie poglądów, opinii i oczekiwań jednostek oraz uzyskanie możliwie największej ilości ważnych dla badania szczegółów. Łącznie przeprowadzonych zostało 41 indywidualnych wywiadów pogłębionych. Wykonawca zrealizował wywiady w:

- Instytucji Zarządzającej – 21 wywiadów
- Instytucji Pośredniczącej – 5 wywiadów
- Wśród Ekspertów oceniających wnioski – 9 wywiadów
- Wśród przedstawicieli Komitetu Monitorującego – 6 wywiadów

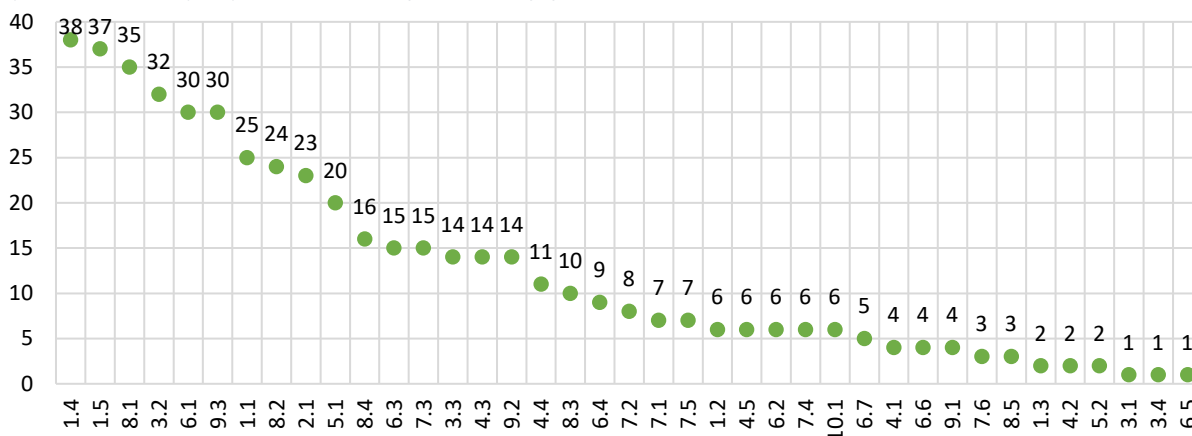
B. Wywiady kwestionariuszowe CATI - w wywiadzie telefonicznym wspomaganym komputerowo (CATI) osoba prowadząca wywiad znajduje się przed terminalem komputerowym i przez telefon zadaje respondentom pytania, które wyświetlają się na ekranie monitora. Następnie koduje odpowiedź udzieloną przez osobę poddawaną badaniu i przystępuje do kolejnego pytania.

¹¹ Ibidem.

Badanie CATI zostało przeprowadzone z Beneficjentami RPO-L2020 na reprezentatywnej próbie badawczej (do dnia 31.12.2018 r. łącznie podpisano 797 umów), która wyniosła 496 respondentów.

Udział w badaniu techniką CATI wzięło łącznie 496 beneficjentów. Najwyższy odsetek badanych obserwujemy w ramach OP 1 Gospodarka i innowacje – 21,8%, dalej w ramach OP 8 Nowoczesna edukacja – 17,7%, OP 6 Regionalny rynek pracy – 14,1%, OP 3 Gospodarka niskoemisyjna, OP 9 Infrastruktura społeczna – po 9,7%, OP 7 Równowaga społeczna – 9,3%, OP 4 Środowisko i kultura – 7,5%, OP 2 Rozwój cyfrowy – 4,6%, OP 5 Transport – 4,4%. Szczegółowy rozkład badanych beneficjentów w podziale na działania przedstawia Wykres 1. Struktura próby badania techniką CATI – beneficjenci RPO – L2020.

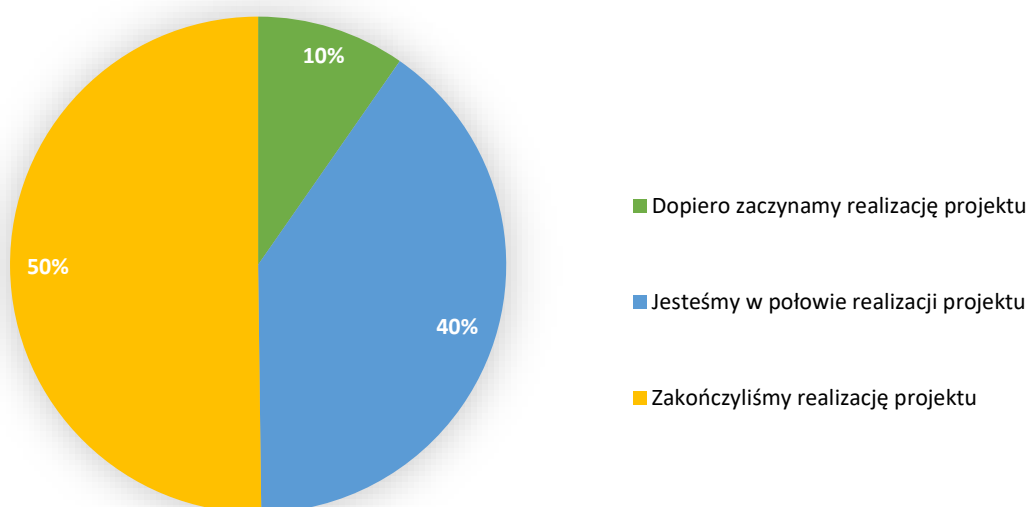
Wykres 1. Struktura próby badania techniką CATI – beneficjenci RPO – L2020.

Źródło: badanie własne; N=496.

Połowa badanych beneficjentów zakończyła już realizację projektu w ramach RPO – L2020, 40% badanych jest mniej więcej w połowie realizacji projektu, jedynie 10% badanych dopiero zaczyna realizację projektu. Proporcje odsetka odpowiedzi są podobne prawie we wszystkich osiach, wyjątek stanowią wyniki w OP 4,5 i 7.

Wykres 2. Pytanie: Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu? – beneficjenci RPO L2020.

Źródło: badanie własne; N=496.

Tabela 1. Pytanie: Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu? – beneficjenci RPO L2020.

Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu?				
Oś priorytetowa	Zakończyliśmy realizację projektu	Jesteśmy w połowie realizacji projektu	Dopiero zaczynamy realizację projektu	Ogółem
OP 1	53,7%	39,8%	6,5%	108
OP 2	65,2%	34,8%	0,0%	23
OP 3	66,7%	31,3%	2,1%	48
OP 4	35,1%	56,8%	8,1%	37
OP 5	50,0%	50,0%	0,0%	22
OP 6	41,4%	37,1%	21,4%	70
OP 7	39,1%	43,5%	17,4%	46
OP 8	46,6%	42,0%	11,4%	88
OP 9	58,3%	33,3%	8,3%	48
OP 10	66,7%	33,3%	0,0%	6
<i>łącznie</i>	<i>50,2%</i>	<i>40,1%</i>	<i>9,7%</i>	<i>496</i>

Źródło: badanie własne; N=496.

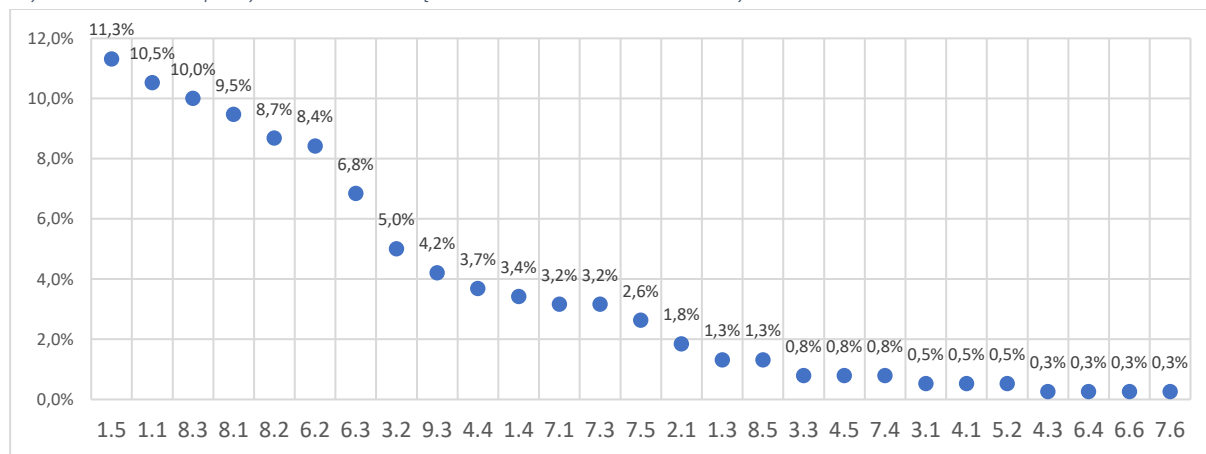
Z uwagi na duże rozbieżności w liczebności próby na poziomie działań (wynikających ze struktury populacji) trudno jest dokonywać istotnych porównań na tym poziomie. Można jednak wyszczególnić, iż najczęściej projekty, których realizacja rozpoczęła się niedawno występują w Działaniach: 6.7, 7.5. (w tych przypadkach występuje taki sam odsetek projektów, które zostały niedawno rozpoczęte oraz których realizacja jest już mniej więcej w połowie trwania). Natomiast projekty, których realizacja jest już zaawansowana (ale jeszcze niezakończona) najczęściej występują w ramach takich Działań, jak: 1.3, 3.1, 3.4, 6.5, 6.6 (100% badanych deklaruje, iż jest w połowie realizacji projektów), ponadto można wskazać jeszcze Działanie 8.3, w którym 80% badanych deklaruje, iż jest w połowie realizacji projektu.

- C. Ankieta internetowa CAWI - wywiad internetowy CAWI polega na samodzielnym wypełnieniu internetowej wersji kwestionariusza przez respondenta, który jest mu udostępniany w formie internetowego linku, przekierowującego do przygotowanych pytań. Badaniu poddani zostali eksperci oceniający projekty w ramach RPO - L2020. Spośród 153 ekspertów oceniających projekty znajdujących się na liście, 40 odpowiedziało na prośbę wypełnienia ankiety. Wykonawca zastosował działanie polegające na dwukrotnym przypomnieniu o przesłanej ankiecie wraz z prośbą o jej wypełnienie. łącznie zrealizowano badanie na próbie 40 przedstawicieli KOP, w tym zidentyfikowano 33 respondentów, których ankiety zostały włączone do analizy. Warunkiem uczestnictwa w ankiecie było dokonywanie oceny w ramach RPO – L2020 w latach 2015 – 2018.
- D. Wywiady częściowo ustrukturyzowany SSI - wywiad SSI jest techniką mieszaną. Narzędziem jego realizacji jest kwestionariusz składający się zarówno z pytań zamkniętych, jak i otwartych. Zawiera określone wytyczne, jednak daje także możliwość pogłębienia wiedzy na określone w scenariuszu tematy. Badaniu poddani zostali tzw. nieskuteczni wnioskodawcy, czyli osoby/podmioty/instytucje, które starały się o pozyskanie dofinansowania, ale z różnych powodów go nie otrzymały. łącznie w badaniu zidentyfikowano 1529 nieskutecznych wnioskodawców. Pozwoliło to oszacować próbę na poziomie 380 respondentów (błąd maksymalny równy 4%, a poziom ufności wynosi 0,95) .

Udział w badaniu techniką SSI łącznie wzięło 380 wnioskodawców, którzy pomimo złożenia wniosku o dofinansowanie nie otrzymali jego dofinansowania, tzw. nieskuteczni wnioskodawcy. Struktura próby

uwzględniała zachowanie proporcji w ramach Osi Priorytetowych. Najwyższy odsetek badanych obserwujemy w ramach działań 1.5, 1.1, 8.3 – powyżej 10%. Najmniej licznie reprezentowane są takie działania jak: 3.3., 4.5., 7.4., 3.1., 4.1., 5.2., 4.3., 6.4., 6.6., 7.6. – wartości poniżej 1% w próbie. Szczegółowo dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3. Struktura próby badania techniką SSI – nieskuteczni wnioskodawcy.

Źródło: badanie własne; N=380.

- E. Analiza danych zastanych - analiza desk research polega na zbieraniu i analizie danych wtórnych, czyli takich, które już istnieją i zostały przygotowane przez inne podmioty. Nie są więc wytwarzane przez badacza i nie wymagają prac w terenie, a tym samym obecności ankieterów czy moderatorów. Analiza danych zastanych objęła w szczególności analizę adekwatnych aktów prawnych, dokumentów unijnych i krajowych, Umowę Partnerstwa, RPO-L2020 oraz SZOOP RPO-L2020, literatury naukowej, a także sprawozdań z realizacji RPO-L2020, danych monitoringowych, statystyki publicznej oraz innych danych statystycznych niezbędnych do realizacji określonych celów badania. Badaniem zostały objęte również wyniki badań ewaluacyjnych (w szczególności ewaluacja ex post 2007-2013, ewaluacja ex-ante 2014-2020) i analiz, dane projektowe, katalogi wskaźników obowiązkowych dla poszczególnych typów projektów oraz dokumenty określające metody szacowania wartości wskaźników. Szczegółowy wykaz analizowanych dokumentów wymieniono w załączniku nr 4.2 do niniejszego raportu.
- F. Analizy ekonometryczne i statystyczne - Wykonawca przeanalizował dynamikę postępów rzeczowych interwencji, co pozwoliło na ocenę tego, czy zaplanowane do osiągnięcia wartości pośrednie wskaźników włączonych do Ram Wykonania oraz wartości docelowe wszystkich wskaźników programowych (ze szczególnym uwzględnieniem tych, włączonych do Ram Wykonania) zostaną osiągnięte w roku 2023. Wykonawca w ramach realizowanych analiz przeprowadził analizę wrażliwości w zakresie wpływu czynników związanych ze zmianą wysokości finansowania lub innych czynników na wyniki możliwe do osiągnięcia w ramach danej Osi Priorytetowej.
- G. Analizy porównawcze (benchmarking) (Załącznik 4.1) - Benchmarking to technika analizy porównawczej, która polega na wykazaniu oryginalności wybranej do badania sytuacji problemowej i celowości jej analizowania. Polega na zweryfikowaniu tego, co już istnieje w literaturze, co jest znane i udowodnieniu konieczności zbadania nieznanych hipotez. Wynikiem metody jest przedstawienie związków, różnic, zależności badanego tematu z istniejącym stanem wiedzy w tej

materii, a także pokazanie wartości powziętego tematu w pogłębianiu zdobytej dotychczas wiedzy. W sposób szczegółowy można wskazać, iż technika ta polega na ocenie danego problemu poprzez porównanie go do podobnych rozwiązań, które zostały uznane za udane i mogą służyć jako przykład.

W ramach przedmiotowych badań, dokonano porównania ewaluowanego RPO-L2020 do innych Programów Operacyjnych finansowanych ze środków UE, uwzględniającego różne poziomy odniesienia. Analizę przeprowadzono zatem w trzech wymiarach:

- 1) porównania do innych, równoległych Regionalnych Programów Operacyjnych funkcjonujących w Polsce: Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego 2014-2020.
- 2) porównania do Krajowego Programu Operacyjnego: Program Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020 (PO WER).
- 3) zestawienia z zagranicznym Regionalnym Programem Operacyjnym: Regionalny Program Operacyjny Attyki, regionu Grecji (ang. Attica Operational Programme – Attica OP).

H. Analiza PEST - Metoda analizy PEST jest jednym z najpopularniejszych narzędzi wykorzystywanych do opisywania otoczenia. Służy do usystematyzowanego opisu makrootoczenia. Nazwa metody to akronim czynników branych pod uwagę podczas analizy:

- **P** – polityczno-prawne;
- **E** – ekonomiczne;
- **S** – społeczne;
- **T** – technologiczne.¹²

W ramach analizy PEST dokonuje się oceny zjawisk zachodzących w wyżej wymienionych obszarach z uwzględnieniem kierunku oraz siły ich oddziaływania. Przez kierunek i siłę oddziaływania rozumie się skalę pozwalającą na określenie tendencji (wzrost, stabilizacja, regres), natomiast skala oddziaływania liczona jest na umownej skali punktowej.¹³ Analiza PEST dokonana została w oparciu o analizę danych pochodzących ze statystyki publicznej: GUS, BDL (Rozdział 2.1: Sytuacja społeczno – gospodarcza woj. Lubuskiego) oraz w oparciu o raporty i analizy, które wskazuje załącznik 4.1 Bibliografia.

I. Panel ekspertów - Metoda szczególnie użyteczna w kontekście podsumowania zgromadzonej w procesie badania wiedzy oraz wypracowania szczegółowych rozstrzygnięć zidentyfikowanych problemów. Technika została zrealizowana po przekazaniu projektu raportu końcowego z niniejszego badania i umożliwiła weryfikację wstępnych wniosków z badania oraz rekomendacji. Udział w panelu ekspertów wzięli:

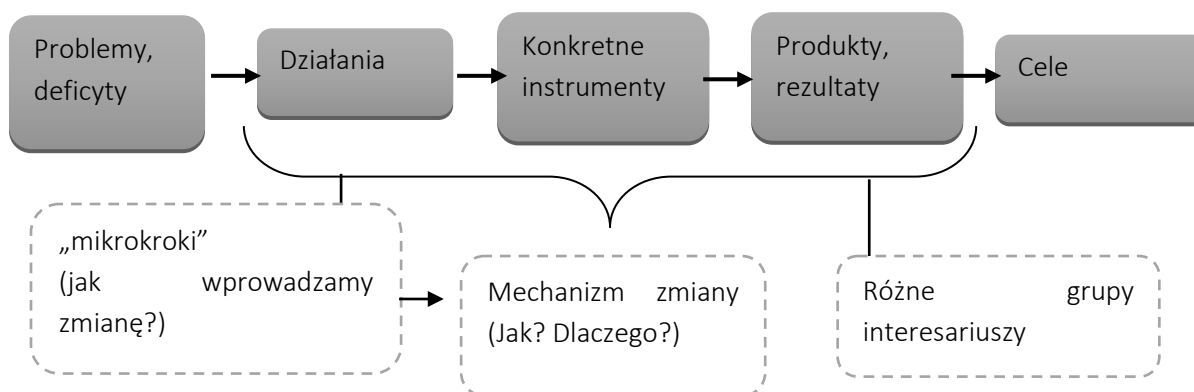
- Przedstawiciel IZ;
- Przedstawiciel IP WUP;
- Przedstawiciel IP ZIT;
- Przedstawiciel KM;
- Przedstawiciele beneficjentów.

¹² Lisiński M., "Metody planowania strategicznego", Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2004.

¹³ G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2004, s.40-48, 66, 77-78, 302-304.

2. Wyniki badania

Dla osiągnięcia najlepszych efektów w ramach realizowanego badania, jego koncepcja została oparta na „ewaluacji wspieranej teorią” (ang. *Theory-based evaluation*). Koncepcja TBE stanowi istotne narzędzie, służące usystematyzowaniu zgromadzonej wiedzy o samej interwencji, ale także o innych czynnikach, które mogły mieć na nią wpływ. Taki schemat badawczy składa się z dwóch komponentów: konceptualnego, w ramach którego odtworzona zostanie logika interwencji oraz empirycznego, służącego testowaniu przyjętej teorii programu. Stosując tę metodę, wykonawca może opierać się na konstrukcji modelu logicznego. Przy jego stosowaniu powinien ustalić wizję przyświecającą interwencji, tj. ostateczny długoterminowy cel Programu oraz powiązać go z istniejącymi problemami, a także określić oczekiwania co do rezultatów i oddziaływania. Ponadto, model logiczny musi zawierać kontekst wdrażania interwencji, reakcje odbiorców oraz inne czynniki wpływające na podejmowanie decyzji i partycypację w interwencji. TBE prowadzi do otwarcia „czarnej skrzynki”¹⁴ programu celem odpowiedzi na pytanie, dlaczego i jak interwencja działa (określenie mechanizmów zmiany). Uwzględnia kontekst realizacji programu i jest metodologicznie neutralna (nie preferuje żadnych konkretnych metod, lecz uzależnia wybór metod od potrzeb; w praktyce TBE zazwyczaj łączy wykorzystanie zarówno metod ilościowych, jak również jakościowych). W TBE badacz przywiązuje wagę do ustanowienia przyczynowości, czyli powiązania oczekiwanych/zaistniałych efektów z interwencją dla rozwiązania problemu atrybucji (w jakim stopniu dana interwencja przyczyni się/przyczyniła się do zaplanowanej/obserwowanej zmiany).¹⁵ **KOMPONENT KONCEPTUALNY**, czyli sformułowanie teorii programu, tzn. logiki leżącej u podłoża programu, zgodnie z którą interwencja ma osiągać założone rezultaty. Wykonawca założył, że w niniejszym badaniu ewaluacyjnym udział weźmie szerokie grono interesariuszy – zarówno tworzących Program, jak i będących jego bezpośrednimi, jak i pośrednimi beneficjentami.

KOMPONENT EMPIRYCZNY, czyli testowanie tej teorii, a więc sprawdzenie, czy, jak i dlaczego interwencja powoduje obserwowalne zmiany (rezultaty).

¹⁴ Pojęcie „czarnej skrzynki” odnosi się do tej części logiki interwencji, która znajduje się pomiędzy tym, co „na wejściu” (zasoby zaangażowane w program) i tym, co „na wyjściu” (spodziewane wyniki interwencji).

¹⁵ Na podstawie publikacji: „Ewaluacja oparta na teorii w złożonym otoczeniu społeczno-ekonomicznym”, redakcja: Jacek Pokorski, Zuzanna Popis, Teresa Wyszyńska (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości), Katarzyna Hermann-Pawłowska (Fundacja IDEA Rozwoju), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2017, https://www.parp.gov.pl/images/PARP_publications/pdf/ewaluacja%20oparta%20na%20teorii%20w%20zlozonym%20otoczeniu%20spoleczno-ekonomicznym.pdf

Analiza desk research, obejmująca swoim zakresem w szczególności analizę adekwatnych, z punktu widzenia celu badania, raportów badawczych, materiałów czy dokumentów, po części koncentruje się również na rezultatach przeprowadzanych wcześniej badań ewaluacyjnych w ramach realizacji Programu. W tym kontekście analiza danych zastanych skupia się na tym, jaki był stan wejściowy do Programu, jakie panowały uwarunkowania przed jego rozpoczęciem i w jaki sposób zostały formułowane wnioski, oceny badaczy w tamtej chwili, na co zwracano uwagę, jakie były ich rekomendacje oraz uwagi co do zaplanowanego Programu. Podjęcie analizy w wyżej wskazanych ramach, pozostaje skutecznym narzędziem, pomocnym w osiągnięciu głównego celu realizowanych badań, jakim jest uzyskanie odpowiedzi na zestaw pytań badawczych wyodrębnionych podczas etapu projektowania niniejszego procesu badawczego. Przede wszystkim, przeprowadzenie analizy desk research w takim zakresie, pozwoli poznać ocenę logiki interwencji w ramach RPO-L2020 przyjętej jeszcze przed jego rozpoczęciem.

Dokonując opisywanej wyżej analizy, w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na sytuację zewnętrzną wobec Programu, zanim jeszcze rozpoczęło się jego wdrażanie. W tym kontekście przydatne będą dane przedstawiane w raportach obrazujących wyniki analizowanych badań, dotyczące diagnozy warunków społeczno-gospodarczych obecnych w chwili planowania projektu Programu, a więc jeszcze przed jego rozpoczęciem, z którymi to zmierzyć miały się założenia zawarte w Programie. W tym kontekście przywołać należy główny wniosek sformułowany przez realizatorów badania pn. „Ewaluacja ex-ante Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020”, który ocenia RPO-L2020 jako Program proponujący adekwatne rozwiązania do zdiagnozowanych problemów, spełniając tym samym wymóg trafności w tym rozumieniu. Należy zatem wnioskować, że na etapie ewaluacji przed wdrożeniem Programu, jego założenia zdaniem badaczy w pełni odpowiadały ówczesnym uwarunkowaniom społeczno-gospodarczym.¹⁶

Ponadto, w ocenie realizatorów wyżej wskazanej ewaluacji ex-ante Programu, przedstawiona w dokumencie RPO-L2020 diagnoza społeczna i gospodarcza uwzględniała wszystkie najważniejsze elementy, odpowiadające charakterystycznym w chwili jego tworzenia trendom. Powoływane w opracowaniu Programu wskaźniki zostały uznane za aktualne i adekwatne, a co równie ważne – oparte na rzetelnych źródłach. Na tej podstawie, zapisy Programu korelowały z obecną w chwili jego projektowania sytuacją w regionie, co jednoznacznie pozwalało stwierdzić badaczom prowadzącym analizowane badania, że realizacja przedsięwzięć planowanych w ramach Programu powinna wpłynąć na zniwelowanie lub zlikwidowanie zdiagnozowanych obszarów problemowych. Biorąc pod uwagę aktualne przed rozpoczęciem wdrażania RPO-L2020 uwarunkowania lokalne dokonano diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, dzięki której możliwe było wyodrębnienie poszczególnych grup problemów charakteryzujących stan, w którym zostać miał wprowadzony Program: 1) problemy rynku pracy; 2) problemy przedsiębiorczości; 3) słaba cyfryzacja usług i społeczeństwa; 4) transport; 5) problemy energetyki; 6) problemy ekologiczne; 7) zagrożenie wykluczeniem społecznym; 8) edukacja; 9) nierówności społeczne. W zakresie wskazanych kategorii, na podstawie opracowań zawartych w Programie wyodrębniono bardziej szczegółowe obszary problemowe, które w ewaluacji ex-ante również zostały poddane ocenie. Przywołując za raportem z omawianych badań ewaluacyjnych, zdiagnozowane problemy na etapie przygotowywania Programu, to:

- Niski PKB;
- Niewystarczająca innowacyjność gospodarki;

¹⁶ ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Ewaluacja ex-ante Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 – Raport końcowy”, Kutno 2014, s. 20

- Mała liczba zgłaszanych patentów, mała liczba jednostek naukowych, brak placówki PAN, niski poziom instrumentów inżynierii finansowej;
- Niska jakość kapitału ludzkiego w sektorze badań i rozwoju;
- Spadek liczby studentów i absolwentów szkół wyższych;
- Niższa niż średnia krajowa informatyzacja społeczeństwa;
- Niezakończone na koniec 2012 roku inwestycje drogowe dotyczące budowy nowych obwodnic miast oraz potrzeba rozbudowy sieci dróg regionalnych, a także przepraw mostowych na Odrze i Nysie Łużyckiej, brak infrastruktury dla transportu multimodalnego;
- Stan techniczny linii kolejowych wymagający modernizacji, niedostatek połączeń kolejowych z dużymi miastami. Położenie regionu w oddali od największych miast kraju warunkuje małą ilość połączeń dalekobieżnych. Niedoinwestowanie linii regionalnych wynika z ich gęstości, odejścia od transportu kolejowego na rzecz szybszego – drogowego, niedoinwestowana infrastruktura dworcowa, słabsza jakość taboru kolejowego;
- Zagrożenie powodziami, niska jakość infrastruktury przeciwpowodziowej;
- Braki w infrastrukturze wodno-ściekowej, w tym zróżnicowanie w dostępności do oczyszczalni ścieków;
- Zanieczyszczenie wód w regionie spowodowane nieprawidłową gospodarką ściekową;
- Deficyt energetyczny (ok. 28% zużywanej energii elektrycznej pochodzi spoza województwa);
- Zanieczyszczenie powietrza;
- Nieprawidłowa gospodarka odpadami;
- Wysoki poziom bezrobocia;
- Niedopasowanie popytu i podaży na pracę;
- Wysoki wskaźnik osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej;
- Niedostateczny rozwój i promocja sektora usług turystycznych.

Ta diagnoza w połączeniu z celami tematycznymi odpowiadającymi właściwym kwestiom problemowym w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych została oceniona jako trafna, a także jako zgodna z dokumentami strategicznymi tak dla województwa lubuskiego, jak i całego kraju w perspektywie 2020 r. Cele w korelacji z opracowaną diagnozą problemów społeczno-gospodarczych regionu pozostawały zbieżne z założeniami zawartymi w wizji sprawnego państwa, konkurencyjnej gospodarki i aktywnego społeczeństwa zawartej w Strategii Rozwoju Kraju 2020¹⁷.

Wobec pozytywnej oceny realizatorów ewaluacji ex-ante zapisów Programu odnoszącej się do samych celów, również działania w ramach Programu pozostawały ich zdaniem spójne z analizą bieżącej sytuacji w tamtym czasie. Do najważniejszych obszarów działań zaliczono wówczas:

- Stworzenie innowacyjnej gospodarki regionalnej, wsparcie sektora przedsiębiorstw, rozwój zaawansowanych systemów wsparcia dla MŚP, w tym w zakresie rozwoju innowacyjności; poprawa jakości kapitału ludzkiego, poprawa dostępności komunikacyjnej województwa;
- Działania promujące środowisko naturalne województwa lubuskiego, przy jednoczesnych działaniach na rzecz ochrony przyrody oraz rewitalizacji zasobów kulturowych; działania na rzecz likwidacji problemów energetycznych i powodziowych;
- Działania w zakresie rozwoju infrastruktury podstawowej – w tym przede wszystkim kontynuacja budowy oraz modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji, przygotowanie przyłączy, szczególnie na terenach wiejskich; wypracowanie rozwiązań w obszarze problemowym, jakim jest gospodarka odpadami;

¹⁷ Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, „Strategia Rozwoju Kraju 2020”, Warszawa 2012

- Działania zmierzające do zmniejszenia poziomu bezrobocia oraz wykluczenia społecznego, rozwój aktywności edukacyjnej we wszystkich kategoriach społecznych, w tym zakresie zwłaszcza wyrównywanie szans edukacyjnych na obszarach wiejskich w połączeniu ze zwiększeniem jakości edukacji zawodowej; ponadto zwiększenie dostępności lokalnej społeczności regionu do usług publicznych, przy jednoczesnej poprawie ich jakości;
- Rozwój infrastruktury społecznej, edukacyjnej, medycznej, który ma wpłynąć pozytywnie na polepszenie jakości życia mieszkańców województwa – w tym zakresie w szczególności inwestycje związane z rozwojem sieci przedszkoli i innych placówek edukacyjnych, rozwój ekonomii społecznej, działania na rzecz wzrostu jakości i ilości usług medycznych dostępnych w regionie, jak również rozwój i upowszechnienie oferty programów dotyczących profilaktyki zdrowia.

W rezultacie przeprowadzonych badań przed wdrożeniem Programu w życie, obok oceny mówiącej o pełnej trafności, adekwatności i spójności zarówno wewnętrznej oraz zewnętrznej zapisów Programu, dokonano również oceny przewidywanych efektów wprowadzenia RPO-L2020. Wyniki przeprowadzonych analiz pozwoliły uznać badaczom, że na etapie ewaluacji ex-ante przewidywane oddziaływanie będzie w przeważającej większości pozytywne, nie dostrzeżono w tym wypadku żadnych spodziewanych negatywnych skutków realizacji przedmiotowego Programu, aczkolwiek zwrócono uwagę na możliwość wystąpienia braku jakiegokolwiek zmiany (ani na lepsze, ani na gorsze) mimo podjęcia planowanych działań w niektórych wskazywanych wcześniej obszarach problemowych. Z perspektywy niniejszej przeprowadzanej analizy w ramach ewaluacji mid-term, może okazać się to ważnym punktem odniesienia. Spostrzeżenia dotyczące przewidywanych efektów oddziaływania RPO-L2020 sprzed rozpoczęcia Programu przedstawia poniższe zestawienie zaczerpnięte z publikacji wyników powoływanych badań:

Tabela 2. Przewidywane efekty oddziaływania RPO-2020 przed jego wdrożeniem.

Pozytywne efekty	Przejawy braku zmiany sytuacji pomimo podjętej interwencji
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarki regionu • Rozwój przemysłu i usług • Wzrost wskaźników gospodarczych • Zmniejszenie poziomu bezrobocia • Polepszenie stanu infrastruktury w regionie • Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego • Poprawa sytuacji kobiet na rynku pracy • Naprawa i zwiększenie sieci drogowej i kolejowej • Wzrost dostępności usług medycznych • Rozwój e-usług • Lepszy dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej • Rozwój sieci ścieżek rowerowych • Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza poprzez gospodarkę niskoemisyjną • Rozwój rynku turystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • Nierównomierny rozwój społeczno-gospodarczy regionu i możliwość pogłębiania rozwarstwienia regionu w przypadku złego zarządzania i wdrażania RPO-L2020 • Brak wzrostu ilości studentów i absolwentów szkół wyższych • Niedoinwestowanie pobocznych linii kolejowych, infrastruktury kolejowej • Brak zwiększenia liczby turystów odwiedzających region, mimo inwestycji w infrastrukturę • Nierównomierny rozwój województwa, szybszy rozwój obszarów miejskich, stagnacja sytuacji społeczno-ekonomicznej w najsłabszych w tej dziedzinie regionach (powiaty strzelecko-drezdenecki, krośnieński, ślubicki, nowosolski)

Źródło: ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Ewaluacja ex-ante Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 – Raport końcowy”, Kutno 2014, s. 97

Na szczególną uwagę w kontekście powyższych spostrzeżeń w zakresie zagrożeń związanych z brakiem jakichkolwiek zmian w niektórych kwestiach problemowych czy też z małą efektywnością powziętych działań, zasługują sformułowane przez wcześniejszego ewaluatora rekomendacje, które mogły posłużyć jako wskazówki prowadzące do jeszcze większego usprawnienia zapisów Programu. Rekomendacje te miały też za zadanie zwrócić uwagę na te czynniki, które mogły okazać się istotne podczas wdrażania i realizacji założeń RPO-L2020 oraz przyczynić się do efektywnego spełnienia poszczególnych jego celów. Te swoistego rodzaju wytyczne zostały opracowane na podstawie wniosków wysuniętych w oparciu o wcześniejszą analizę diagnozy społeczno-gospodarczej w uzupełnieniu o badania przeprowadzone uprzednio przez realizatorów ewaluacji ex-ante.

Analiza danych zastanych pozwoliła również poznać początkową ocenę zapotrzebowania na instrumenty finansowe w odniesieniu do potrzeb określonych grup beneficjentów końcowych wsparcia w ramach RPO-L2020. Nawiązując do wyników przeprowadzonego badania pn. „Ocena ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020”, należy zauważyć, że formy finansowania zaproponowane w RPO-L2020 pozwalały na osiągnięcie celów założonych w Programie.¹⁸ Badacze opracowujący wyżej powoływaną ocenę zarekomendowali zastosowanie IF w kilku priorytetach inwestycyjnych: 3c, 4a, 4c, 4g, 8iii. Taka rekomendacja wynikała ze spostrzeżeń badaczy poczynionych w oparciu o przeprowadzone przez nich analizy wykazujące, że wykorzystanie IF we wskazanych przez nich PI pomoże ożywić przedsiębiorczość w regionie. W szczególności, w ocenie realizatorów powyższego badania, doprowadzić miało to do rozwoju istniejących przedsiębiorstw sektora MŚP poprzez wdrażanie przez nie projektów innowacyjnych oraz projektów związanych z efektywnością energetyczną, kogeneracją i odnawialnymi źródłami energii, co jak najbardziej pozostawałoby zbieżne z celami założonymi w Programie. Efektem zastosowania wspomnianych IF miało być również pobudzenie lokalnego rynku, zarówno przez zmniejszenie bezrobocia, jak i powstawanie większej ilości przedsiębiorstw z sektora MŚP.

W ramach analizy wyników wyżej wskazywanych badań, warto także zwrócić uwagę na akcentowaną przez badaczy możliwość rozwoju ekonomii społecznej w ramach wsparcia przewidywanego dla przedsiębiorstw, jeżeli chodzi o system finansowania zwrotnego. W konkluzjach i rekomendacjach zawartych w ewaluacji ex-ante zaznaczono, że z formalnego punktu widzenia podmioty ekonomii społecznej to także przedsiębiorcy, mogą zatem być zaliczani do sektora MŚP i tym samym skorzystać z planowanych form wsparcia dla firm tego rodzaju. Rzecz jasna, pozostaje to w korelacji z programowym celem przewidującym rozwój przedsiębiorczości w regionie.

W raporcie dotyczącym oceny IF zwrócono również uwagę na rekomendowane przez badaczy uproszczenie warunków pozyskiwania finansowania, w tym kontekście też istotne pozostawało ograniczenie formalizacji oraz zapewnienie stabilności reguł. Te wskazówki uznano za zasadne z punktu widzenia przeprowadzonych przez ewaluatora badań terenowych i analizie uzyskanych dzięki nim danych wywołanych. Zdaniem oceniających ważne jest także odpowiednie dostosowanie oferty finansowania zwrotnego do rodzaju aktywności, na którą ma być ono przeznaczone.

Ponadto, warto podkreślić zalecenia zespołu badawczego dokonującego oceny, wskazujące na oferowanie IF w pierwszej kolejności przedsiębiorstwom, które realizują projekty innowacyjne i projekty związane z odnawialnymi źródłami energii, a także firmom typu start-up. Zarekomendowano

¹⁸ Agrotec Polska Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Ocena ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Warszawa 2015, s. 10

również w tym zakresie wdrożenie łatwiejszych do spełnienia warunków otrzymania finansowania, z zastosowaniem zwłaszcza dla start-upów.

Podsumowując analizę danych zastanych w zakresie poprzednich ewaluacji RPO-L2020 można uznać, że w wyniku przeprowadzonych badań przed wprowadzeniem Programu zakładano, że zastosowanie IF w poszczególnych, proponowanych PI, z uwzględnieniem planowania instrumentów skierowanych do konkretnych grup beneficjentów, zaowocuje efektami widocznymi głównie w sektorze MŚP oraz powstającymi nowymi start-upami.

Na podkreślenie zasługuje niewątpliwie konkluzja zawarta w raporcie końcowym badań pn. „Aktualizacja oceny ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 wraz z oceną ryzyka dla gwarancji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020”, w której badacze stwierdzają, że województwo lubuskie ma doświadczenie w oferowaniu przedsiębiorstwom z sektora MŚP wsparcia finansowego.¹⁹ Dodatkowo, zauważają, że w tym zakresie najwięcej pożyczek w okresie 2009-2016 udzielono mikroprzedsiębiorstwom. Jak pokazuje doświadczenie tych lat, tego typu działania wpływają pozytywnie na płynność finansową ostatecznych odbiorców. Jednocześnie, ewaluator w przywoływanej aktualizacji oceny, zwraca uwagę na mimo wszystko ograniczony potencjał innowacyjnych start-upów w województwie, co może być z kolei jednym z argumentów przemawiających za rezygnacją z instrumentów kapitałowych w PI 3c.

W ramach powyżej wskazanej aktualizacji oceny instrumentów finansowych RPO-L2020, warto zwrócić uwagę na spostrzeżenia dokonujących ewaluacji w zakresie PI 4c. Ich zdaniem, inwestycje związane z termomodernizacją będą prowadzić do zapewnienia strumienia oszczędności, co stanowi gwarancję, że poniesione koszty na tego typu projekty pozostają uzasadnione z ekonomicznego punktu widzenia, nawet przy uwzględnieniu wysokiego ryzyka jeśli chodzi o przewidywalność okresu zwrotu z takich inwestycji. W dodatku, uzasadnieniem dla propozycji zastosowania instrumentów zwrotnych jako formy wsparcia w tej kwestii może stać się zachęta do realizacji założeń polityki energetycznej państwa.

W efekcie przeprowadzonych badań i analiz, realizatorzy aktualizacji oceny IF, zarekomendowali pewne zmiany w zakresie PI 4a. Mianowicie, zalecono rezygnację z wykorzystania instrumentów zwrotnych na rzecz zastosowania wsparcia dotacyjnego, argumentując to przede wszystkim zauważalnym spadkiem dynamiki inwestycji w lubuskim w większości sektorów związanych z odnawialnymi źródłami energii. Dodatkowo, uzasadnieniem takiej rekomendacji, w ich ocenie, pozostawał wydłużający się okres czasu zwrotu z inwestycji, tak samo jak niepewność związana z rzeczywistą rentownością projektów z zakresu odnawialnych źródeł energii. Nie bez znaczenia pozostawało też trudne do przewidzenia i oszacowania ryzyko dotyczące kosztu wytworzenia energii oraz kosztu sprzedaży energii bądź ciepła w sieci. Po raz kolejny zwrócono uwagę na efekt zachęty, jaki mogłoby stanowić właśnie wprowadzenie dotacji dla potencjalnych inwestorów w tym zakresie, będącym ważnym priorytetem interwencji, co jawi się ewaluatorom niezwykle istotne w obliczu konieczności wypełnienia przez Polskę zobowiązań wynikających wprost z pakietu energetycznego Unii Europejskiej, a także Strategii Europa 2020.

Wprowadzenie IF ma też swoją rację bytu w PI 8iii, jako że realizatorzy analizowanego raportu akcentują pewną ich motywującą rolę dla osób biernych zawodowo do podjęcia aktywności. Po raz kolejny więc

¹⁹ Konsorcjum firm: WYG PSDB Sp. z o.o. i Evalo Sp. z o.o. (dawniej Agrotec Polska Sp. z o.o.) na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Aktualizacja oceny ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 wraz z oceną ryzyka dla gwarancji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Warszawa 2015, s. 10

zwraca się uwagę na swego rodzaju efekt zachęty, jaką mogą stanowić proponowane instrumenty zwrotne.

W powoływanych badaniach, ewaluator poruszył również kwestię potrzeby przeprowadzenia działań informacyjno-promocyjnych. Dokonując syntetycznej analizy, wskazał jednoznacznie, że zaleca się wprowadzenie kompleksowej kampanii o zasięgu pokrywającym całe województwo lubuskie. Ważnym podkreślanym przez badaczy elementem było wypracowanie optymalnego systemu informacyjno-promocyjnego w zakresie IF skierowanego do odbiorców ostatecznych. Akcentowano również, że w działania powinny zostać włączone wszystkie podmioty związane z wdrażaniem IF. Istotne pozostaje też to, by całość kampanii była spójna, w tym same materiały informacyjne i promocyjne powinny cechować się spójnością i rozpoznawalnością. Najważniejszą podkreślaną kwestią było połączenie i skoordynowanie ze sobą wszystkich działań informacyjno-promocyjnych realizowanych w ramach RPO-L2020. Te zalecenia pozostają ważne z punktu widzenia przeprowadzanych badań ewaluacyjnych mid-term.

2.1. Sytuacja społeczno – gospodarcza woj. lubuskiego

Koncepcja niniejszego badania zakładała dokonanie analiz w ramach postawionych pytań badawczych. Jednym z nich było uzyskanie wiedzy na temat tego, jakie są podstawowe przyczyny przekroczenia i/lub nieosiągnięcia zakładanych wielkości (w kontekście nieosiągnięcia wartości śródk okresowych/ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowych) wskaźników włączonych do ram wykonania, wskaźników rezultatu i pozostałych wskaźników produktu założonych na etapie programowania interwencji? Odpowiadając na to pytanie Wykonawca zidentyfikował, w jakim stopniu na skuteczność interwencji oddziaływały m.in. czynniki zewnętrzne, tj.: społeczne, gospodarcze, środowiskowe. Ustalono również, czy doszło do kluczowych zmian w warunkach zewnętrznych, które oddziałują na proces realizowania interwencji oraz w jakim stopniu założenia/logika interwencji była spójna względem innych podejmowanych działań i trafna względem obecnych warunków społeczno-gospodarczych. Wykonawca dokonał analizy sytuacji społeczno – gospodarczej województwa lubuskiego na podstawie dostępnych danych w bazach GUS – BDL. Wyniki te pozwoliły na określenie zmian, jakie zaszły w tym obszarze w województwie, a wiedza ta następnie została wykorzystana w dalszych pracach analitycznych, w tym w szczególności w ramach podrozdziału 2.2.1 Analiza wartości wskaźników RPO – L2020. Dodatkowo wyniki dokonanej oceny sytuacji społeczno – gospodarczej regionu stanowią część dokonanej analizy PEST, która również pozwoliła na dokonanie odpowiedzi na pytania badawcze określone w wyżej wskazanym podrozdziale.

Na wstępie niniejszej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego, należy zdefiniować, iż populacja województwa lubuskiego na koniec roku 2017 roku wynosiła 1 016 832 mieszkańców, co w stosunku do poprzednich lat świadczy o stopniowym, systematycznym spadku liczby ludności na tym terenie. Na przestrzeni lat 2015-2017 liczba osób zamieszkujących lubuskie spadła o 1 243, co jest spadkiem o zaledwie 0,12%. Według stanu na koniec 2017 roku, kobiety stanowiły 51,3% całej liczby ludności – podobnie jak w roku 2015 (51,3%). W związku z powyższym, mimo zmian w ogólnej liczbie oraz strukturze populacji województwa, proporcje w podziale na płeć pozostają na przestrzeni kilku ostatnich lat takie same.²⁰

²⁰ GUS – BDL.

Tabela 3. Liczba ludności województwa lubuskiego.

	2015	2016	2017
Ogółem	1 018 075	1 017 376	1 016 832
Liczba mężczyzn	495 674	495 111	494 930
Liczba kobiet	522 401	522 265	521 902

Źródło: GUS - BDL

Widoczne zmiany zachodzą natomiast w strukturze populacji województwa lubuskiego jeśli chodzi o wiek. **Z roku na rok wyraźnie spada liczba osób będących w wieku produkcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Wpisuje się to w ogólne trendy charakteryzujące starzejące się społeczeństwa.** Ma to bezpośredni związek z kolejnymi przedstawionymi w opracowaniu danymi – ze współczynnikiem obciążenia demograficznego, który również notuje wzrost w obrębie analizowanych trzech lat. Poniższe dane obrazują to pogłębiające się zjawisko demograficzne, które pozostaje niekorzystne z punktu widzenia potencjału społeczno-gospodarczego województwa lubuskiego.

Tabela 4. Liczba ludności województwa lubuskiego według ekonomicznych grup wieku.

	2015	2016	2017
Ludność w wieku przedprodukcyjnym – 14 lat i mniej	153 972	154 048	154 929
Ludność w wieku produkcyjnym 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni	673 190	664 733	655 933
Ludność w wieku poprodukcyjnym	190 913	198 595	205 970

Źródło: GUS - BDL

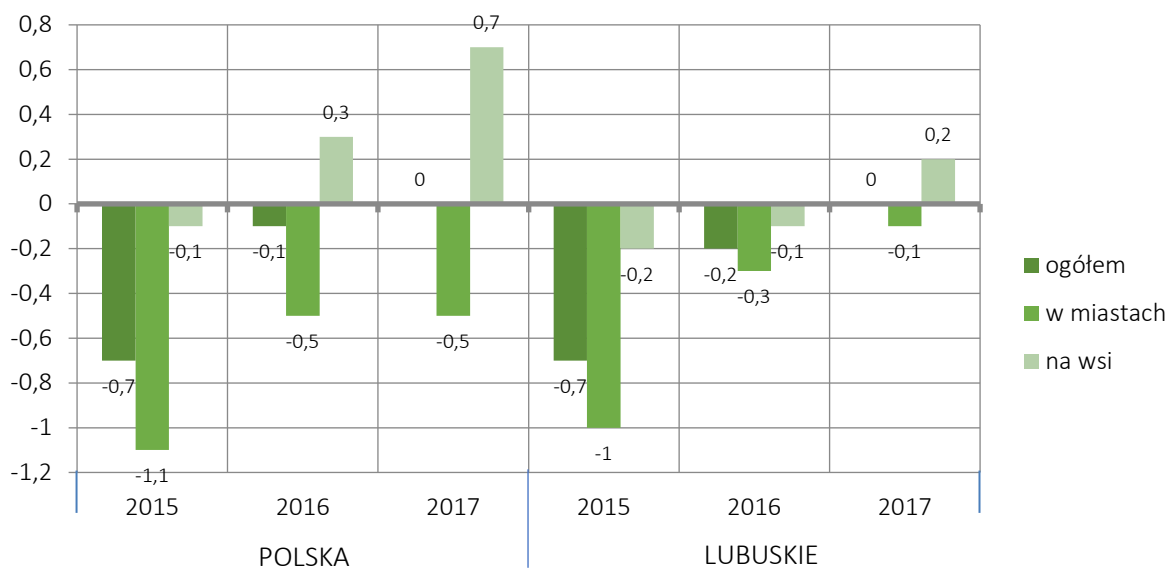
Tabela 5. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
Osoby w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	21,1	22,3	23,6

Źródło: GUS - BDL

Korespondującym z powyższymi zjawiskami jest również przyrost naturalny, który z kolei dla województwa lubuskiego kształtuje się bardziej optymistycznie w końcówce roku 2017 w odniesieniu do lat poprzednich. Mimo że nie osiąga on wartości dodatnich, **pozytywne jest to, że w przeciągu lat 2015-2017 powoli wzrastał** – w 2015 oraz 2016 roku województwo charakteryzowało się ujemnym przyrostem naturalnym, natomiast na koniec roku 2017 osiągnął on zerową wartość. Jest to zgodne z tendencją ogólnopolską.

Wykres 4. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Polsce i w województwie lubuskim.

Źródło: GUS - BDL

Na podstawie poniżej zawartych danych, można z pewnością powiedzieć, że sytuacja na lubuskim rynku pracy systematycznie się poprawia. Najlepszym poparciem tego stwierdzenia **jest stale zmniejszająca się stopa bezrobocia, która w IV kwartale 2017 roku osiągnęła poziom 3,4%, podczas gdy w IV kwartale roku 2015 wynosiła 6,3%.**

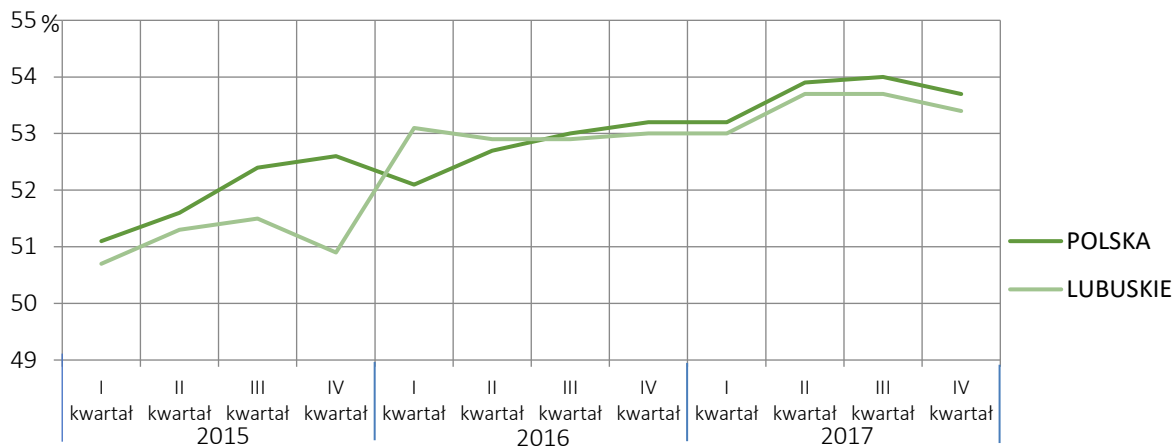
Tabela 6. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim - dane dla IV kwartału.

	2015	2016	2017
	w %		
Ogółem	6,3	4,1	3,4
Mężczyźni	6,6	3,7	3,7
Kobiety	6,0	4,0	3,0

Źródło: GUS - BDL

Na poniższym wykresie przedstawiono wskaźnik zatrudnienia, który na przestrzeni lat 2015-2017 wzrastał dla województwa lubuskiego, podobnie jak w Polsce. W wyniku tej wzrostowej tendencji, w IV kwartale 2017 roku wyniósł on w lubuskim 53,4% (w IV kwartale 2015 roku było to 50,9%).

Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia w Polsce i w województwie lubuskim.

Źródło: GUS - BDL

Dodatkowo, warto zwrócić uwagę na to, jak kształtował się wskaźnik zatrudnienia w podziale na płeć. Dane dotyczące tego zjawiska pokazują, że zatrudnienie w ostatnich latach rośnie zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet.

Tabela 7. Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubuskim w podziale na płeć – dane dla IV kwartału.

	2015	2016	2017
	w %		
Ogółem	50,9	53,0	53,4
Mężczyźni	58,1	60,8	61,4
Kobiety	44,3	45,8	46,3

Źródło: GUS - BDL

Jednocześnie, kolejnym demograficznym sygnałem świadczącym o poprawie sytuacji na rynku pracy w województwie lubuskim, jest systematyczny **spadek liczby osób biernych zawodowo**.

Tabela 8. Liczba osób biernych zawodowo w województwie lubuskim w podziale na płeć – dane dla IV kwartału.

	2015	2016	2017
	w tys. osób		
Ogółem	371	361	358
Mężczyźni	148	143	141
Kobiety	223	217	217

Źródło: GUS - BDL

W dalszym nawiązaniu do sytuacji na rynku pracy w lubuskim, można też wspomnieć o **stopie bezrobocia rejestrowanego, która w ostatnich latach spada w całym województwie**, a także w każdym z poszczególnych powiatów wchodzących w jego skład z osobna. Warto podkreślić dane dotyczące powiatów, w których uwidocznił się największy spadek – w powiecie nowosolskim stopa bezrobocia spadła z 17,9% w roku 2015 do 10,5% w roku 2017 (spadek o 7,4 p. proc.), w żagańskim z 17,9% do 11,3% w analogicznych okresach (spadek o 6,6 p. proc.). Natomiast najniższą stopą bezrobocia rejestrowanego

w województwie lubuskim, według danych na koniec roku 2017, charakteryzuje się Gorzów Wielkopolski jako miasto na prawach powiatu (zaledwie 2,7%).

Tabela 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim z podziałem na powiaty.

	2015	2016	2017
	w %		
Województwo lubuskie	10,5	8,6	6,5
Powiat gorzowski	8,1	6,9	4,8
Powiat międzyrzecki	15,9	15,0	13,4
Powiat słubicki	6,3	4,2	3,1
Powiat strzelecko-drezdenecki	17,6	14,9	11,5
Powiat sulęciński	11,7	9,7	6,8
Miasto na prawach powiatu Gorzów Wlkp.	5,1	3,9	2,7
Powiat krośnieński	17,0	14,3	11,3
Powiat nowosolski	17,9	14,2	10,5
Powiat świebodziński	9,0	7,6	5,2
Powiat wschowski	12,1	11,1	9,1
Powiat zielonogórski	11,1	9,0	6,9
Powiat żagański	17,9	14,4	11,3
Powiat żarski	9,7	8,2	6,4
Miasto na prawach powiatu Zielona Góra	6,3	4,6	3,4

Źródło: GUS - BDL

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych, wyróżnia się pewne ich grupy będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. **W województwie lubuskim, najliczniejszą grupę według tego wyróżnienia stanowią długotrwale bezrobotni.** Taki stan rzeczy utrzymuje się na przestrzeni trzech omawianych w niniejszym opracowaniu lat. W tym samym okresie, **osoby długotrwale bezrobotne stanowią też grupę, która charakteryzuje się największym udziałem w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie,** biorąc pod uwagę kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – w ostatnich latach jest to stale około 50% ogółu bezrobotnych, mimo tego, że ich bezwzględna liczba wciąż systematycznie spada. Analizując dane zawarte w poniższej tabeli, można też spostrzec, że w ogólnej liczbie bezrobotnych rośnie udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat. Nieznacznie rośnie również odsetek niepełnosprawnych. Najmniejszą grupę bezrobotnych w podziale na osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w lubuskim, stanowią bez zmian posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Warto także zauważyć małą i wciąż spadającą liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w tym wyszczególnieniu.

Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani w województwie lubuskim będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy – stan na koniec grudnia.

	2015		2016		2017	
	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Bezrobotni ogółem	39 348	100,0%	32 367	100,0%	24 605	100,0%
Długotrwale bezrobotni	19 712	50,1%	15 989	49,4%	12 092	49,1%
Do 30 roku życia	10 572	26,9%	8 231	25,4%	6 092	24,8%

	2015		2016		2017	
	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Powyżej 50 roku życia	11 850	30,1%	9 771	30,2%	7 143	29,0%
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	896	2,3%	634	2,0%	524	2,1%
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5 905	15,0%	5 512	17,0%	4 993	20,3%
Posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	63	0,2%	41	0,1%	69	0,3%
Niepełnosprawni	3 479	8,8%	2 816	8,7%	2 239	9,1%

Źródło: WUP Zielona Góra

Według danych WUP w Zielonej Górze, zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych na terenie województwa lubuskiego, została w drodze ustalenia poprzez wywiad przyporządkowana do II profilu pomocy. Profil ten skierowany jest do osób wymagających dużego wsparcia ze strony instytucji Urzędu Pracy w celu znalezienia zatrudnienia. Ta tendencja utrzymuje się w ciągu ostatnich kilku lat – choć warto zauważyć, że udział tej grupy w ogóle osób zarejestrowanych jako bezrobotne systematycznie maleje. Niestety jednak na rzecz wzrostu odsetka bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy. III profil natomiast charakteryzuje się bardzo intensywnym udzielaniem wsparcia przez urząd i inne instytucje rynku pracy osobom o statusie bezrobotnego. Dotyczy on osób najbardziej oddalonych od rynku pracy, wymagających szczególnej pomocy. Osoby należące do I profilu pomocy, który dotyczy z kolei osób aktywnych na rynku pracy, gotowych podjąć zatrudnienie od zaraz, stanowią najmniejszą część w ogólnej liczbie bezrobotnych (w 2017 roku zaledwie 2,4%). Według dostępnych danych, odsetek tej grupy również systematycznie się zmniejsza. Całość spostrzeżeń w tym obszarze danych dotyczących osób bezrobotnych, może prowadzić do mało optymistycznej konkluzji, że bezrobotni zarejestrowani w województwie lubuskim są w dużej mierze oddaleni od rynku pracy, czego powodem może być na przykład brak woli zmiany swojej sytuacji związanej z zatrudnieniem i aktywnością zawodową.

Tabela 11. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w województwie lubuskim według ustalonego profilu pomocy.

	2015		2016		2017	
	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział	Ogółem	Udział
Bezrobotni ogółem	39 348	100,0%	32 367	100,0%	24 605	100,0%
Profil I	1 626	4,1%	985	3,0%	599	2,4%
Profil II	24 925	63,3%	19 578	60,5%	14 238	57,9%
Profil III	11 467	29,1%	10 525	32,5%	8 812	35,8%

Źródło: WUP Zielona Góra

Istotną kwestią w kontekście analizy społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego jest również liczba podmiotów na jego terenie wpisanych w rejestrze REGON. Optymistyczną z punktu widzenia gospodarki informacją jest to, że liczba ta stale rośnie, co w roku 2017 było wynikiem wzrostu liczby podmiotów nowo zarejestrowanych w ciągu roku przy jednoczesnym spadku liczby podmiotów wykreślonych z rejestru. W efekcie, na koniec grudnia 2017 roku, na terenie województwa lubuskiego

było 112 910 wpisanych podmiotów do rejestru REGON (w końcu 2015 – 111 272). Ważne jest również to, że wraz ze wzrostem liczby bezwzględnej podmiotów, powoli rośnie także ich liczba w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców województwa. Na koniec roku 2017 współczynnik ten wynosił dla lubuskiego 1 110 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców, podczas gdy dla Polski było to 1 121 podmiotów na 10 tys. mieszkańców. Na podstawie poniższych danych z opisywanego zakresu dla województwa zestawionych na tle danych tego samego rodzaju właściwych dla całego kraju, można też stwierdzić, że lubuskie nie odbiega od ogólnokrajowych wielkości pod względem liczby podmiotów nowo zarejestrowanych w ujęciu na 10 tys. mieszkańców. Podobnie analiza kształtuje się w przypadku wielkości przedsiębiorstw na terenie województwa lubuskiego w odniesieniu do danych dla całej Polski. Udział procentowy przedsiębiorstw zatrudniających do 9 pracowników w roku 2017 wyniósł 95,91% i był nieco wyższy w porównaniu do roku 2015, jednocześnie przedsiębiorstwa te stanowią największy odsetek w województwie (jak również w Polsce). **Warto odnotować, iż pomimo niewielkiego wzrostu liczby przedsiębiorców zatrudniających do 9 osób, w pozostałych klasach wielkości w roku 2017 odnotowano niewielki spadek liczebności tych przedsiębiorców.**

Tabela 12. Podmioty w rejestrze REGON w województwie lubuskim.

	Podmioty wpisane		Podmioty nowo zarejestrowane		Podmioty wykreślone	
	stan na koniec grudnia		w ciągu roku			
	lubuskie					
2015	111 272		9 833		8 526	
2016	111 756		9 341		8 762	
2017	112 910		9 623		8 368	
na 10 tys. mieszkańców						
	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska
2015	1 093	1 089	96	94	84	76
2016	1 098	1 103	92	91	86	77
2017	1 110	1 121	95	94	82	75

Źródło: GUS – BDL

Tabela 13. Podmioty gospodarki narodowej wg klas wielkości.

Rok	Podmioty wg klas wielkości											
	Ogółem		0-9		10 do 49		50-249		250 - 999		1000 i więcej	
	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska
2015	111272	4184409	106594	4003599	3848	147124	739	29243	82	3675	9	768
2016	111756	4237691	107032	4055946	3882	148002	752	29280	82	3703	8	760
2017	112910	4309800	108290	4128611	3808	147607	725	29154	79	3685	8	743
w %												
2015	100	100	95,80%	95,68%	3,46%	3,52%	0,66%	0,70%	0,07%	0,09%	0,01%	0,02%
2016	100	100	95,77%	95,71%	3,47%	3,49%	0,67%	0,69%	0,07%	0,09%	0,01%	0,02%
2017	100	100	95,91%	95,80%	3,37%	3,42%	0,64%	0,68%	0,07%	0,09%	0,01%	0,02%

Źródło: GUS – BDL

W uzupełnieniu do powyższej analizy sytuacji na rynku pracy w województwie lubuskim, warto przedstawić dane dotyczące liczby osób pracujących w regionie oraz w całej Polsce. Ważnym spostrzeżeniem jest to, że liczba ta na obszarze województwa ciągle rośnie, osiągając w 2017 roku poziom 429 tys. osób. Co ciekawe, jeśli chodzi o strukturę pracujących w odniesieniu do sektorów ekonomicznych, w lubuskim można zauważyć systematyczny wzrost liczby osób pracujących w sektorze rolniczym oraz w sektorze usługowym przy jednoczesnym spadku tej wielkości w zakresie sektora przemysłowego. Odpowiada to tendencjom uwidaczniającym się w procentowym udziale poszczególnych sektorów w stosunku do ogółu osób pracujących, biorąc pod uwagę analizowany okres trzech lat w województwie. Ogólnopolski trend natomiast wskazuje na coraz mniejszy udział sektora rolniczego w strukturze pracujących. Warto podkreślić, że mimo zmniejszania się procentowego udziału osób pracujących w sektorze przemysłowym na terenie województwa lubuskiego, to nadal procent ten jest nieco większy niż w przedstawionych proporcjach dla Polski (w lubuskim 32,6% w 2017 roku i w Polsce 31,5% w 2017 roku).

Tabela 14. Pracujący według sektorów ekonomicznych w województwie lubuskim.

Rok	Ogółem		Sektor rolniczy		Sektor przemysłowy		Sektor usługowy	
	w tys. osób							
	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska
2015	413	16 084	26	1 849	144	4 896	241	9 289
2016	427	16 197	29	1 708	145	5 074	252	9 354
2017	429	16 423	35	1 672	140	5 180	253	9 507
w %								
	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska
2015	100,0	100,0	6,3	11,5	34,9	30,4	58,3	57,7
2016	100,0	100,0	6,8	10,5	33,9	31,3	59,0	57,7
2017	100,0	100,0	8,1	10,2	32,6	31,5	59,0	57,9

Źródło: GUS – BDL, dane średnioroczne

W tej części analizy społeczno-gospodarczej województwa, jedną z najważniejszych kwestii jest sytuacja pomocy społecznej. W tym zakresie warto przywołać dane sprawozdawcze, przedstawiające rzeczywistą liczbę osób w rodzinach korzystających ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Znamienne dla omawianego okresu, zarówno jeśli chodzi o obszar województwa lubuskiego oraz zasięg ogólnokrajowy, pozostaje tendencja spadkowa – **w latach 2015-2017 systematycznie malała liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej**. W lubuskim, w 2015 roku, ze świadczeń korzystały 85 474 osoby, natomiast w roku 2017 liczba ta kształtowała się już na poziomie 67 087 osób. Warto jednak zauważyć, że w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, w 2017 roku wciąż w województwie przypadało 66 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a więc więcej niż w ujęciu dla całej Polski (59,1)

Tabela 15. Osoby w rodzinach, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w województwie lubuskim.

	Liczba osób w rodzinach	Liczba osób w rodzinach na 1000 mieszkańców	
	lubuskie	lubuskie	Polska
2015	85 474	83,9	74,5
2016	76 987	75,7	67,0
2017	67 087	66,0	59,1

Źródło: sprawozdania MPiPS-03

W kontekście korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców województwa lubuskiego, warte przytoczenia są także dane dotyczące powodów przyznawania świadczeń. Wskazują one jednoznacznie, że najwięcej osób otrzymuje świadczenia z powodu ubóstwa. Drugim najczęstszym powodem przyznawania pomocy pozostaje, również bez zmian od kilku lat, bezrobocie. W niemal każdej kategorii uwidacznia się wyraźny spadek liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń ze względu na dany obszar problemowy zdefiniowany jako powód przyznania pomocy, zgodnie z ogólnym spadkiem osób otrzymujących wsparcie w ramach pomocy społecznej. Wyjątkiem są kategorie przyczyn przyznawania świadczeń, w których nie da się uchwycić jednoznacznej tendencji – np. w przypadku sytuacji kryzysowych, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi czy trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Odrębną grupę powodów stanowią też kategorie związane z losowością występowania zdarzeń wpływających na sytuację materialną rodziny, czy też zjawisk związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.

Tabela 16. Liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej według powodów otrzymania świadczeń w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
ubóstwo	60 836	53 467	45 220
sieroctwo	46	54	47
bezdomność	1 571	1 518	1 369
potrzeba ochrony macierzyństwa	19 024	16 774	14 018
w tym:			
wielodzietność	12 376	11 227	9 273
bezrobocie	51 412	42 289	33 540
niepełnosprawność	28 711	27 080	25 464
długotrwała lub ciężka choroba	29 337	27 455	26 551
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	23 725	20 035	17 924
w tym:			
rodziny niepełne	13 165	11 067	9 047
rodziny wielodzietne	7 749	6 450	5 557
przemoc w rodzinie	1 455	1 244	1 149
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	1	13	5
alkoholizm	5 758	5 244	4 807
narkomania	430	406	377

	2015	2016	2017
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1 234	1 089	932
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	12	19	14
zdarzenie losowe	1014	459	457
sytuacja kryzysowa	270	217	272
klęska żywiołowa lub ekologiczna	367	11	1 269

Źródło: sprawozdania MPiPS-03

Odnosząc się do najczęstszego powodu otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej wśród rodzin w województwie lubuskim, jakim jest według powyżej wskazanych danych ubóstwo, warto przyjrzeć się wskaźnikom jego zasięgu. Na podstawie danych zbieranych przez Urząd Statystyczny w zakresie badań kondycji budżetów gospodarstw domowych, określane są wskaźniki dotyczące ubóstwa ekonomicznego z uwzględnieniem różnych granic: granicy ubóstwa skrajnego (określanego jako minimum egzystencji), relatywnej granicy ubóstwa oraz „ustawowej” granicy ubóstwa. Poniższe dane wskazują, że w porównaniu z rokiem 2015, w roku 2017 sytuacja materialna gospodarstw domowych w województwie lubuskim poprawiła się, podobnie jak w całej Polsce. Może to świadczyć o znaczeniu takich pozytywnych zjawisk, jak w szczególności spadek stopy bezrobocia.

Tabela 17. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w województwie lubuskim - % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granic

	2015		2016		2017	
	w %					
	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska	lubuskie	Polska
Wskaźnik granicy ubóstwa skrajnego (minimum egzystencji)	4,8	6,5	2,2	4,9	3,1	4,3
Wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa	13,5	15,5	9,0	15,5	12,8	13,4
Wskaźnik „ustawowej” granicy ubóstwa	11,4	12,2	8,8	12,7	9,4	10,7

Źródło: GUS - BDL

Korespondującym z powyższymi analizami wskaźnikiem jest również PKB na 1 mieszkańca. Według dostępnych danych oszacowanych dla lat 2015-2016, akcentuje się niewielki wzrost w województwie lubuskim. Warto jednocześnie podkreślić, że w porównaniu z PKB na 1 mieszkańca liczonemu dla obszaru całej Polski, PKB na 1 mieszkańca województwa wypada słabiej – wartość ta osiąga około 84% wartości liczonej w ujęciu ogólnokrajowym.

Tabela 18. PKB na 1 mieszkańca w województwie lubuskim.

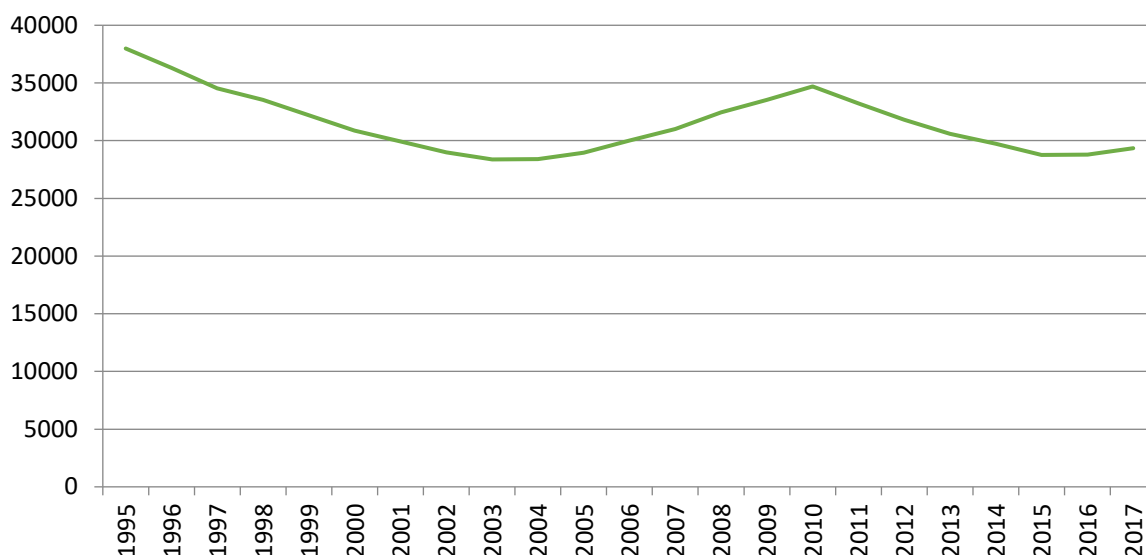
	2015	2016	2017
	w zł		
Lubuskie	39 053	40 639	-
Polska	46 814	48 432	-
	w %		
Lubuskie	83,4	83,9	-

Polska	100,0	100,0	-
--------	-------	-------	---

Źródło: GUS – BDL

W kontekście edukacji, ważną problematyką z punktu widzenia analizy społecznej województwa pozostają kwestie wychowania przedszkolnego czy opieki nad dziećmi w żłobkach. Według danych udostępnianych przez GUS w Banku Danych Lokalnych, w lubuskim w roku 2017 liczba dzieci w wieku do lat 3 wyniosła 29 350, z czego ponad 10% objętych było opieką w żłobkach i klubach dziecięcych. Patrząc na wykres przedstawiający liczbę dzieci w powyższej grupie wiekowej na przestrzeni lat, można zauważyć, że ostatni przedział czasowy od 2015 do 2017 roku charakteryzuje się ponownym, stopniowym wzrostem. Jednocześnie godzi się podkreślić, że rośnie też odsetek dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych – w 2015 roku na terenie województwa lubuskiego opieką w żłobkach objętych było 7,9% całej populacji dzieci w wieku 0-3 lat, natomiast w 2017 roku odsetek ten kształtował się już na wspomnianym wcześniej poziomie 10,1%. Warto również wskazać, że w poddawanej analizie okresie, wzrosła liczba miejsc w żłobkach ogółem (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) w województwie lubuskim, z 2 520 miejsc w roku 2015 do 3 255 w 2017. Oznacza to, że liczba miejsc przewyższała liczbę dzieci korzystających z opieki tych placówek.

Wykres 6. Liczba dzieci w wieku do 3 lat (0, 1, 2 lata) w województwie lubuskim.

Źródło: GUS - BDL

Tabela 19. Liczba dzieci w wieku do 3 lat (0, 1, 2 lata) w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
lubuskie	28762	28804	29350

Źródło: GUS – BDL

Tabela 20. Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
Dzieci objęte opieką	2 260	2 685	2 979
Odsetek dzieci objętych opieką	7,9%	9,3%	10,1%

Źródło: GUS - BDL

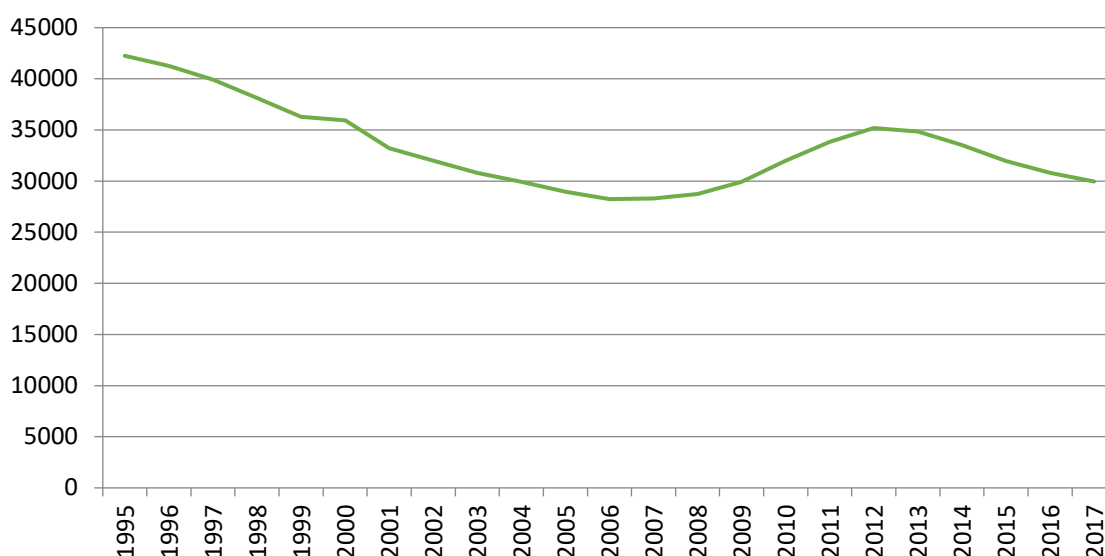
Tabela 21. Liczba miejsc w żłobkach ogółem (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
lubuskie	2 520	2 855	3 255

Źródło: GUS - BDL

W podobny sposób można przyrzeć się danym dotyczącym dzieci w wieku przedszkolnym i wychowania przedszkolnego. Na załączonym niżej wykresie widać systematyczny spadek liczby dzieci w wieku 3-5 lat w województwie lubuskim na przestrzeni ostatnich lat. Wraz z powyższą tendencją, spada jednocześnie liczba dzieci w tym wieku przedszkolnym przypadająca na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W latach 2015-2016 kwestia ta przedstawiała się w ten sposób, że na jedno miejsce przypadało więcej niż jedno dziecko (według obliczeń, dokładnie 1,12 dla 2015 roku i 1,01 dla 2016 roku), zaś w 2017 wartość ta spadła nieco poniżej jednego dziecka na jedno miejsce (0,94).

Wykres 7. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w województwie lubuskim.

Źródło: GUS – BDL

Tabela 22. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
lubuskie	31966	30810	29966

Źródło: GUS - BDL

Tabela 23. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (w wieku 3-5 lat) w województwie lubuskim.

	2015	2016	2017
dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	832	787	821
dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	1,12	1,01	0,94

Źródło: GUS - BDL

W powiązaniu z ogólną poprawą sytuacji na rynku pracy w województwie lubuskim pozostają również dane odnoszące się do absolwentów szkół, wkraczających właśnie na rynek pracy po zakończeniu edukacji. Bardzo optymistycznym wydaje się być fakt, że w lubuskim liczba bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki, według stanu na koniec poszczególnych trzech rocznych okresów sprawozdawczych, stale maleje. W efekcie, obok znamienych zmian w obrębie ogólnej liczby bezrobotnych i jednoczesnego spadku stopy bezrobocia, pojawia się też poprawa w niniejszej kwestii – w 2015 roku na terenie województwa lubuskiego odnotowano liczbę 1501 bezrobotnych będących mniej niż 12 miesięcy po ukończeniu nauki, podczas gdy w roku 2017 była to już liczba zaledwie 650 osób bezrobotnych pozostających w analogicznej sytuacji.

Tabela 24. Liczba bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki w województwie lubuskim (stan na koniec grudnia).

	2015	2016	2017
lubuskie	1 501	1.050	650

Źródło: WUP Zielona Góra

2.2. Ocena postępów wdrażania RPO-L2020

2.2.1. Analiza poziomu wykorzystania alokacji

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiągniętych efektów?

Łącznie do końca 2018 roku złożono 2326 wniosków o dofinansowanie, w tym zawarto 797 umów lub wydano decyzji o dofinansowaniu w ramach RPO – L2020. Wartość dofinansowania UE dla złożonych wniosków o dofinansowanie wyniosła 3 955 491 914,47 zł, a dla podpisanych umów lub wydanych decyzji o dofinansowaniu wyniosła 2 753 184 610,68 zł, przy łącznej alokacji dla Programu 3 902 337 083,04 zł.²¹ Do końca 2018 roku najwięcej umów zawarto w działaniach 1.4 – 62 umowy, 1.5 – 59 umów, 8.1 – 56 umów, 3.2 – 52 umowy. Natomiast najmniej umów zawarto w działaniach: 3.1 – 1, 6.5- 2, 3.4 – 2, 5.2 – 3, 4.2 – 3, 1.3 – 4.

Dane na temat liczby złożonych wniosków pozyskane z informacji kwartalnej prezentowane są jedynie z uwagi na priorytet inwestycyjny. Natomiast dane (wygenerowane przez Zamawiającego) na temat liczby podpisanych umów uwzględniają już podział na każde działanie. Konieczne było zatem połączenie liczby podpisanych umów w ramach kilku działań, tak by móc porównać te dane z liczbą złożonych wniosków, podawaną w podziale na priorytety inwestycyjne.

Warto zwrócić uwagę na skuteczność w podpisywaniu umów o dofinansowanie w ramach konkretnych działań (należy zaznaczyć, iż w działaniach, które zostały pogrubione, projekty wybierane są w trybie pozakonkursowym, dlatego też skuteczność w podpisywaniu umów, w tych przypadkach jest bardzo wysoka). Wszystkie złożone wnioski o dofinansowanie zakończyły się zawarciem umowy lub wydaniem decyzji o dofinansowanie w przypadku takich działań jak:

- **8.4 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego** i 8.5 Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych;
- 9.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych;
- **10.1 Wsparcie zarządzania i wdrażania. Komunikacja i badania;**
- **4.1. Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom;**
- 4.2. Gospodarka odpadami;
- **5.2 Transport kolejowy;**
- 3.4 Kogeneracja;
- 3.1 Odnawialne źródła energii.

Natomiast liczba złożonych wniosków była prawie trzykrotnie wyższa niż liczba zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie w przypadku takich działań jak:

- 1.1 Badania i innowacje;
- 4.4 Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego;
- 1.5 Rozwój sektora MŚP.

²¹ Alokacja środków UE została wyliczona zgodnie z kursem 1 EUR=4,3028 PLN.

W przypadku poniższych działań liczba złożonych wniosków była prawie dwukrotnie wyższa niż liczba zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie:

- 3.2. Efektywność energetyczna;
- 4.5. Kapitał przyrodniczy regionu;
- 2.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego;

Dane te mogą świadczyć o potencjalnym zainteresowaniu wnioskodawców realizacją projektów w ramach konkretnych działań RPO – L2020. Na uwagę zasługują przede wszystkim projekty możliwe do realizacji w ramach Działania 1.1, którego celem jest zwiększenie aktywności badawczo – rozwojowej przedsiębiorstw oraz powiązanego z nim Działania 1.5, którego celem jest zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP (wykorzystanie prac badawczych, rozwojowych, prototypów czy modeli demonstracyjnych możliwych do realizacji w ramach Działania 1.1.). Pojawia się tutaj również Działanie 4.4., którego celem jest osiągnięcie zwiększonej liczby mieszkańców regionu korzystających z dóbr dziedzictwa kulturowego województwa lubuskiego.

Tabela 25. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie i zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie na koniec 2018 roku w ramach RPO – L2020.

PI	Działanie	Liczba - złożone wnioski o dofinansowanie	Liczba - zawarte umowy/wydane decyzje o dofinansowanie	% zawartych umów lub wydanych decyzji względem złożonych wniosków
01b	1.1. Badania i innowacje	124	40	32,26%
03a	1.2. Rozwój przedsiębiorczości	21	13	61,90%
	1.3. Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych			
03b	1.4. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP	86	62	72,09%
03c	1.5. Rozwój sektora MŚP	243	59	24,28%
02c	2.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	64	37	57,81%
04a	3.1 Odnawialne źródła energii	1	1	100,00%
04c	3.2. Efektywność energetyczna	88	52	59,09%
04e	3.3. Ograniczenie niskiej emisji w miastach	31	22	70,97%
04g	3.4 Kogeneracja	2	2	100,00%
05b	4.1. Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom	7	7	100,00%
06a	4.2. Gospodarka odpadami	3	3	100,00%
06b	4.3. Gospodarka wodno-ściekowa	23	22	95,65%
06c	4.4. Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego	60	18	30,00%
06d	4.5. Kapitał przyrodniczy regionu	17	10	58,82%
07b	5.1. Transport drogowy	39	32	82,05%
07d	5.2. Transport kolejowy	3	3	100,00%
08(i)	6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nieposiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy	112	59	52,68%
	6.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy			
08(iii)	6.3. Wsparcie dla samozatrudnienia	31	24	77,42%

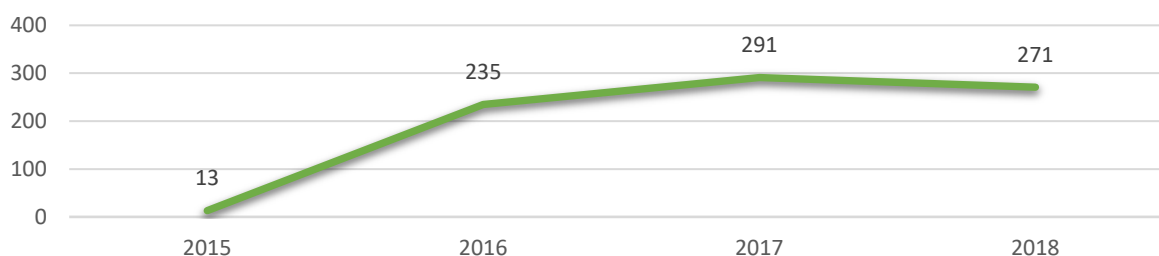
PI	Działanie	Liczba - złożone wnioski o dofinansowanie	Liczba - zawarte umowy/wydane decyzje o dofinansowanie	% zawartych umów lub wydanych decyzji względem złożonych wniosków
08(iv)	6.4. Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy	17	15	88,24%
08(v)	6.5. Usługi rozwojowe dla MŚP	10	8	80,00%
	6.6. Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia			
08(vi)	6.7. Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy	9	8	88,89%
09(i)	7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej	86	60	69,77%
	7.2. Programy aktywnej integracji realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie			
	7.3. Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty			
	7.4. Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej			
09(iv)	7.5. Usługi społeczne	12	11	91,67%
09(v)	7.6. Wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej	7	5	71,43%
10(i)	8.1. Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej	103	92	89,32%
	8.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych			
10(iii)	8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych	17	16	94,12%
10(iv)	8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego	30	30	100,00%
	8.5. Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych			
09a	9.1. Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych	8	7	87,50%
09b	9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych	22	22	100,00%
10a	9.3. Rozwój infrastruktury edukacyjnej	72	48	66,67%
nd	10.1. Wsparcie zarządzania i wdrażania. Komunikacja i badania	9	9	100,00%
	Razem dla Programu	1357	797	70,55%

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r. oraz lista beneficjentów RPO – L2020.

Ramy czasowe realizacji RPO-L2020 zostały określone na lata 2014 – 2020. Należy zauważyć, iż pierwsze umowy o dofinansowanie zostały zawarte w roku 2015 i łącznie zawarto ich 13, co stanowi

jedynie 1,6% wszystkich podpisanych do końca 2018 roku umów. Znaczny wzrost tej liczby odnotowuje się w roku 2016 – 235 zawartych umów, natomiast najwięcej umów zawarto w roku 2017 – 291 umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie. Dane te różnicują się w konkretnych działaniach, ale ogólna tendencja jest widoczna w całym programie (por. Wykres 8. oraz Tabela 26.). Liczba podpisanych umów i lub wydanych decyzji w latach 2015 – 2018 według poniższych danych wyniosła 810. Przy czym faktyczna liczba w informacji kwartalnej za IV kwartał 2018 r. wyniosła 797. Należy mieć na uwadze, iż podawana liczba w każdej informacji kwartalnej była aktualna na dany rok i nie uwzględnia ewentualnych sytuacji związanych z koniecznością np. rozwiązania danej umowy. Nie ma to jednak wpływu na dokonaną analizę dynamiki zawierania umów lub wydawania decyzji w ramach RPO-L2020.

Wykres 8. Liczba zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie w latach 2015 – 2018 dla RPO – L2020.

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r.

Tabela 26. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie i zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie w latach 2015 – 2018 w ramach RPO – L2020.

Działanie	Złożone wnioski o dofinansowanie				Zawarte umowy/wydane decyzje o dofinansowanie			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
1.1	0	72	28	24	0	7	20	15
1.2, 1.3	0	8	9	4	0	4	5	4
1.4	0	33	52	1	0	9	42	11
1.5	0	238	5	0	0	0	51	8
2.1	0	38	17	9	0	25	9	3
3.1	0	0	0	1	0	0	0	1
3.2	0	45	12	31	0	28	13	12
3.3	0	14	8	9	0	1	11	10
3.4	0	0	0	2	0	0	0	2
4.1	0	7	0	0	0	7	0	0
4.2	0	0	0	3	0	0	0	3
4.3	0	0	16	7	0	0	1	21
4.4	0	1	31	28	0	1	8	9
4.6	0	2	14	1	0	1	8	2
5.1	0	22	6	11	0	15	6	11
5.2	0	0	0	3	0	0	0	3
6.1, 6.2	12	26	27	35	12	16	22	12
6.3	0	10	6	15	0	7	6	14
6.4	0	0	0	17	0	0	0	15
6.5, 6.6	0	1	9	0	0	1	9	0
6.7	0	0	3	6	0	0	3	6
7.1, 7.2, 7.3, 7.4	0	25	25	36	0	23	23	13
7.5	0	1	5	6	0	1	4	6
7.6	0	3	0	3	0	3	0	2

Działanie	Złożone wnioski o dofinansowanie				Zawarte umowy/wydane decyzje o dofinansowanie			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
8.1, 8.2	0	29	25	49	0	26	26	40
8.3	0	5	2	9	0	3	2	11
8.4, 8.5	0	24	2	4	0	24	2	5
9.1	0	5	1	2	0	3	3	1
9.2	0	14	3	5	0	14	3	5
9.3	0	21	27	24	0	13	11	24
10.1	1	3	3	2	1	3	3	2
Razem dla Programu	13	647	336	347	13	235	291	271

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2015 r., 2016 r., 2017 r. oraz 2018 r.

Analizując proces wdrażania RPO – L2020 dokonano oceny odsetka realizacji zobowiązań UE na lata 2014 – 2020 z uwagi na Oś Priorytetową, Działania oraz Priorytety Inwestycyjne. Do tych obliczeń wykorzystano Informację kwartalną zawierającą dane na koniec IV kwartału 2018 r. W tabelach (Tabela 27. oraz Tabela 28.) w każdym przypadku kolorem czerwonym oznaczono sytuacje, dla których odsetek wkładu UE dla zawartych umów względem przeznaczonej alokacji przyjął wartość powyżej wartości mediany.

Procent realizacji alokacji dla całego RPO-L2020 do końca 2018 roku wyniósł 70,55%. Dla porównania warto zwrócić uwagę, iż na koniec 2017 roku procent wykorzystania alokacji wyniósł 49%, oznacza to znaczne zwiększenie tempa realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 w ostatnim roku. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy w Osi 2 Rozwój cyfrowy (94,86% alokacji). W jej ramach realizowane jest jedynie Działanie 2.1 Rozwój społeczeństwa informacyjnego. Celem Działania jest zwiększone zastosowanie systemów teleinformatycznych w administracji publicznej. Wsparcie zostało skierowane na przedsięwzięcia związane z rozwojem elektronicznych usług publicznych w zakresie e - administracji, e-zdrowia, e-learning, e-integracji i e - kultury. Dalej można wskazać na Oś 9 Infrastruktura społeczna (88,56% alokacji). W tym obszarze alokacja w największym stopniu została wykorzystana w ramach Działania 9.1 infrastruktura zdrowotna i usług społecznych (95,16% alokacji). Celem tego działania jest: „Poprawiona dostępność wysokiej jakości infrastruktury zdrowotnej oraz Poprawiona jakość infrastruktury społecznej uwzględniająca obszary deficytowe”. Ponad 80% wykorzystanej alokacji obserwujemy również w przypadku Osi 8 Nowoczesna edukacja. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji w ramach działań tej Osi odnotowano dla Działania 8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych - 91,05%. Celem Działania jest upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród Osi, których wykorzystanie alokacji jest wyższe niż mediana dla Programu obserwujemy także w przypadku Osi 5 Transport oraz Osi 3 Gospodarka niskoemisyjna. W przypadku tych Osi warto zwrócić uwagę na duże dysproporcje wykorzystania alokacji w ramach konkretnych działań. Dla przykładu w Osi 5 w Działaniu 5.1 – transport drogowy wykorzystano już 84,80% alokacji, natomiast w Działaniu 5.2 – transport kolejowy jest to dopiero 57,65% alokacji. Jeszcze bardziej zróżnicowaną sytuację obserwujemy w Osi 3. Dla Działania 3.3 Ograniczenie niskiej emisji w miastach wykorzystano już 90,70% alokacji, dla 3.2 Efektywność energetyczna – 76,20% alokacji, natomiast dla Działania 3.4 Kogeneracja jest to jedynie 32,34% alokacji, a dla Działania 3.1 Odnawialne źródła energii 20,15%. **Najniższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy dla Osi 6 Regionalny rynek pracy – 54,02%. Warto tutaj zwrócić uwagę, iż w Działaniu 6.3 Wsparcie dla samozatrudnienia, wykorzystano już 92,46% alokacji natomiast w pozostałych działaniach alokacja została wykorzystana w**

ok. 50%, najniższy odsetek wykorzystanej alokacji obserwujemy w Działaniu 6.7 Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy – 44,52%. Podobnie niski odsetek obserwujemy w OP 4 Środowisko i kultura (Działanie 4.1 Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom – 16,05% alokacji, Działanie 4.2 Gospodarka odpadami – 13,43% alokacji), OP 10 Pomoc techniczna, OP 7 Równowaga społeczna (Działanie 7.5 Usługi społeczne – 40,74% alokacji, Działania 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 – 46,22% alokacji).

Szczegółowe dane na temat wykorzystanej alokacji przedstawiono w tabelach na kolejnych stronach niniejszego raportu (Tabela 27. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według Osi priorytetowych RPO – L2020.; Tabela 28. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według działania RPO – L2020.;

Tabela 27. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według Osi priorytetowych RPO – L2020.

Oś Priorytetowa RPO-L2020	alokacja środków	złożone wnioski o dofinansowanie wkład UE	zawarte umowy wkład UE	zawarte umowy % realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020
OP 2 Rozwój cyfrowy	168 678 813,09	195 067 129,51	160 015 318,74	94,86
OP 9 Infrastruktura społeczna	368 682 152,17	371 052 768,98	326 513 248,66	88,56
OP 8 Nowoczesna edukacja	343 598 420,21	281 650 715,50	275 646 925,04	80,22
OP 5 Transport	585 419 050,34	522 771 410,10	448 114 676,41	76,55
OP 3 Gospodarka niskoemisyjna	464 725 032,73	466 965 859,52	328 151 669,61	70,61
OP 1 Gospodarka i innowacje	823 249 675,96	1 208 223 075,38	580 470 167,94	70,51
OP 4 Środowisko i kultura	393 873 769,10	414 097 633,58	226 195 968,92	57,43
OP 10 Pomoc techniczna	155 322 474,40	100 590 609,79	87 344 564,85	56,23
OP 7 Równowaga społeczna	304 697 980,08	201 631 569,17	164 600 768,81	54,02
OP 6 Regionalny rynek pracy	294 089 714,96	193 441 142,94	156 131 301,70	53,09
Razem dla Programu	3 902 337 083,04	3 955 491 914,47	2 753 184 610,68	70,55
Mediana				70,56

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r.

Tabela 28. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według działania RPO – L2020.

PI	Działanie	Alokacja środków	złożone wnioski o dofinansowanie wkład UE	zawarte umowy wkład UE	zawarte umowy % realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020
09a	9.1. Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych	122 348 982,06	107 568 636,75	116 421 446,98	95,16
02c	2.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	168 678 813,09	195 067 129,51	160 015 318,74	94,86
08iii	6.3. Wsparcie dla samozatrudnienia	30 582 632,91	27 352 337,29	28 276 382,25	92,46
010iii	8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych	32 618 274,69	31 093 991,15	29 699 153,31	91,05
010a	9.3. Rozwój infrastruktury edukacyjnej	105 767 492,54	148 826 798,47	96 115 044,95	90,87
04e	3.3. Ograniczenie niskiej emisji w miastach	155 480 542,06	196 468 921,17	141 019 995,52	90,70

PI	Działanie	Alokacja środków	złożone wnioski o dofinansowanie wkład UE	zawarte umowy wkład UE	zawarte umowy % realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020
010iv	8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego	195 398 366,35	176 007 465,36	176 007 465,35	90,08
	8.5 Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych				
03b	1.4. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP	35 853 647,25	43 155 288,37	31 381 471,50	87,53
09v	7.6. Wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej	65 236 553,67	60 715 382,63	56 450 168,79	86,53
06c	4.4. Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego	94 525 718,44	247 834 349,34	80 948 677,68	85,64
06d	4.5. Kapitał przyrodniczy regionu	38 009 575,52	43 928 250,62	32 289 917,98	84,95
07b	5.1. Transport drogowy	407 494 776,47	420 206 515,94	345 549 782,25	84,80
03c	1.5. Rozwój sektora MŚP	421 697 028,43	681 850 161,22	356 400 219,59	84,52
09b	9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych	140 565 677,58	114 657 333,76	113 976 756,73	81,08
04c	3.2. Efektywność energetyczna	219 311 444,12	250 488 056,75	167 122 792,49	76,20
06b	4.3. Gospodarka wodno-ściekowa	131 960 077,58	96 041 155,56	92 906 791,18	70,41
03a	1.2. Rozwój przedsiębiorczości	150 751 989,47	132 349 083,52	96 997 239,30	64,34
	1.3. Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych				
010i	8.1. Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej	115 581 779,18	74 549 258,99	69 940 306,38	60,51
	8.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych				
07d	5.2. Transport kolejowy	177 924 273,87	102 564 894,16	102 564 894,16	57,65
PT	10.1. Wsparcie zarządzania i wdrażania. Komunikacja i badania	155 322 474,40	100 590 609,79	87 344 564,85	56,23
08i	6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nieposiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy	130 248 884,14	100 681 029,13	65 830 508,35	50,54
	6.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy				
08v	6.5. Usługi rozwojowe dla MŚP	70 162 962,78	34 502 318,03	33 297 430,90	47,46
	6.6. Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia				
08iv	6.4. Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy	34 653 916,46	17 965 457,68	16 145 785,64	46,59

PI	Działanie	Alokacja środków	złożone wnioski o dofinansowanie wkład UE	zawarte umowy wkład UE	zawarte umowy % realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020
09i	7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej	193 243 734,95	119 706 325,53	89 322 870,24	46,22
	7.2. Programy aktywnej integracji realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie				
	7.3. Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty				
	7.4. Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej				
01b	1.1. Badania i innowacje	214 947 010,81	350 868 542,27	95 691 237,55	44,52
08vi	6.7. Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy	28 441 318,68	12 940 000,81	12 581 194,56	44,24
09iv	7.5. Usługi społeczne	46 217 691,46	21 209 861,01	18 827 729,78	40,74
04g	3.4 Kogeneracja	15 490 080,00	5 008 881,60	5 008 881,60	32,34
04a	3.1 Odnawialne źródła energii	74 442 966,55	15 000 000,00	15 000 000,00	20,15
05b	4.1. Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom	102 556 102,06	22 690 899,90	16 447 603,92	16,04
06a	4.2. Gospodarka odpadami	26 822 295,52	3 602 978,16	3 602 978,16	13,43
Razem dla Programu		3 902 337 083,04	3 955 491 914,47	2 753 184 610,68	70,55
Mediana					70,41

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r.

Poniżej dokonano wyszczególnienia danych sprawozdawczych na temat projektów pozakonkursowych realizowanych w ramach RPO-L2020. Projekty dofinansowane w ramach trybu pozakonkursowego wykazane zostały w ramach 17 działań i poddziałań (1.5.2, 3.2.1, 3.2.4, 4.1, 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.2, 6.1, 6.3.2, 7.2, 7.6.2, 8.4.1, 9.1.1, 9.3.1, 9.3.2, 10.1). Według danych uzyskanych na koniec IV kwartału 2018 r. w ramach RPO-L2020 zidentyfikowano 160 projektów objętych umowami o dofinansowanie lub decyzjami o dofinansowaniu (94,67% wszystkich złożonych wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych) o łącznej wartości wkładu UE 1 220 214 623,00 zł (93,35% przeznaczonego wkładu UE na dofinansowanie projektów pozakonkursowych). Najwięcej projektów wybranych w trybie pozakonkursowym realizowanych jest w Osi Priorytetowej 6, łącznie 49 podpisanych umów/wydanych decyzji (w Działaniu 6.1 - 48 podpisanych umów/wydanych decyzji i Poddziałaniu 6.3.2 - 1 podpisana umowa/wydana decyzja). Warto jednak zwrócić uwagę, iż pomimo dominującej liczebności, projekty pozakonkursowe zakontraktowane w ramach tych działań i poddziałań stanowiły jedynie 5,44% (66 323 125,35 zł) wartości wkładu UE dla wszystkich projektów pozakonkursowych, nie są to więc projekty kosztochłonne. Natomiast projekty najbardziej kosztochłonne, których wartość wkładu UE w stosunku do wszystkich projektów wyniosła 36,72% (448 114 676,43 zł) zidentyfikowano w ramach Osi 5 i jest to druga w kolejności najwyższa liczba podpisanych umów o dofinansowanie/wydanych decyzji (łącznie w Poddziałaniach 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3 i Działaniu 5.2 - 35 projektów). Szczegółowe dane

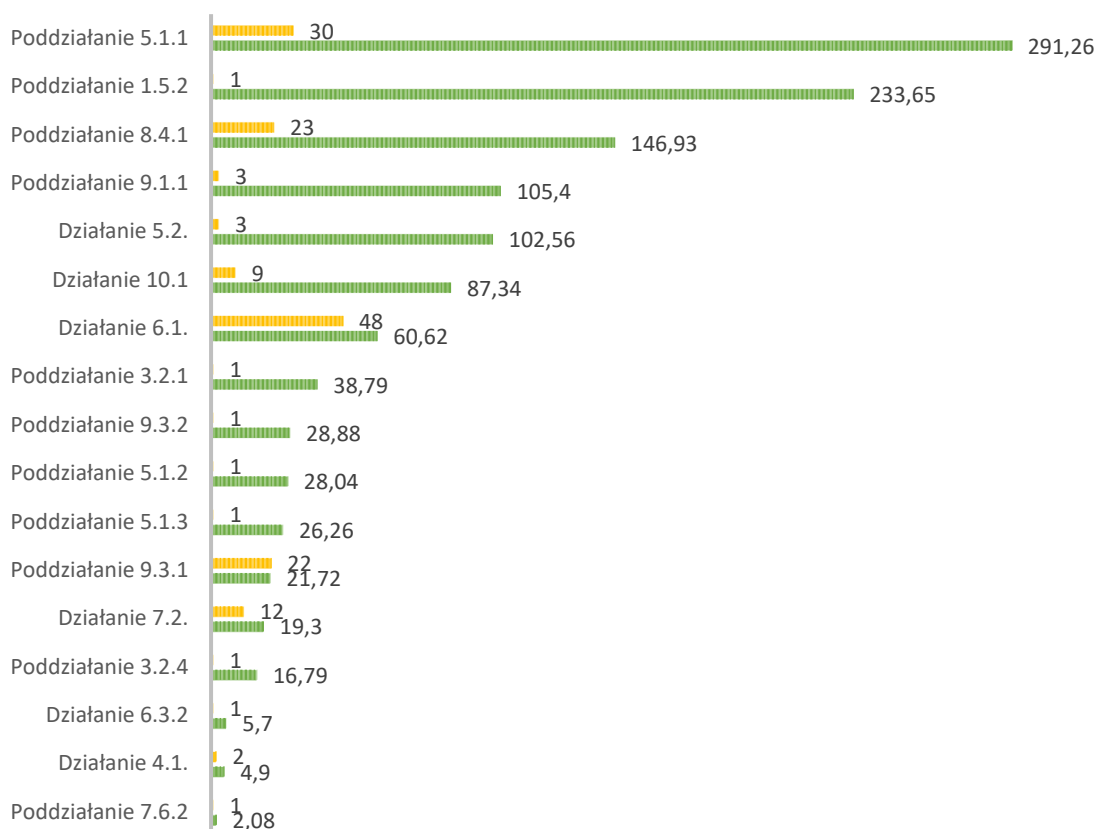
w podziale na Oś priorytetowe prezentuje Tabela 29., a w podziale na działania i poddziałania Wykres 9.

Tabela 29. Liczba i wartość projektów pozakonkursowych w podziale na Oś priorytetowe.

Oś Priorytetowa	Liczba projektów objętych umowami o dofinansowanie/decyzjami o dofinansowaniu	odsetek	Wartość wkładu UE projektów objętych umowami o dofinansowanie/decyzjami o dofinansowaniu	odsetek
6	49	30,63%	66 323 125,35 zł	5,44%
5	35	21,88%	448 114 676,43 zł	36,72%
9	26	16,25%	156 001 455,52 zł	12,78%
8	23	14,38%	146 930 910,30 zł	12,04%
7	13	8,13%	21 375 053,36 zł	1,75%
10	9	5,63%	87 344 564,85 zł	7,16%
3	2	1,25%	55 583 096,79 zł	4,56%
4	2	1,25%	4 895 320,50 zł	0,40%
1	1	0,63%	233 646 420,00 zł	19,15%
łącznie	160	100,00%	1 220 214 623,10 zł	100,00%

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020, IV kwartał 2018 r.

Wykres 9. Liczba i wartość projektów pozakonkursowych w podziale na działania i poddziałania.

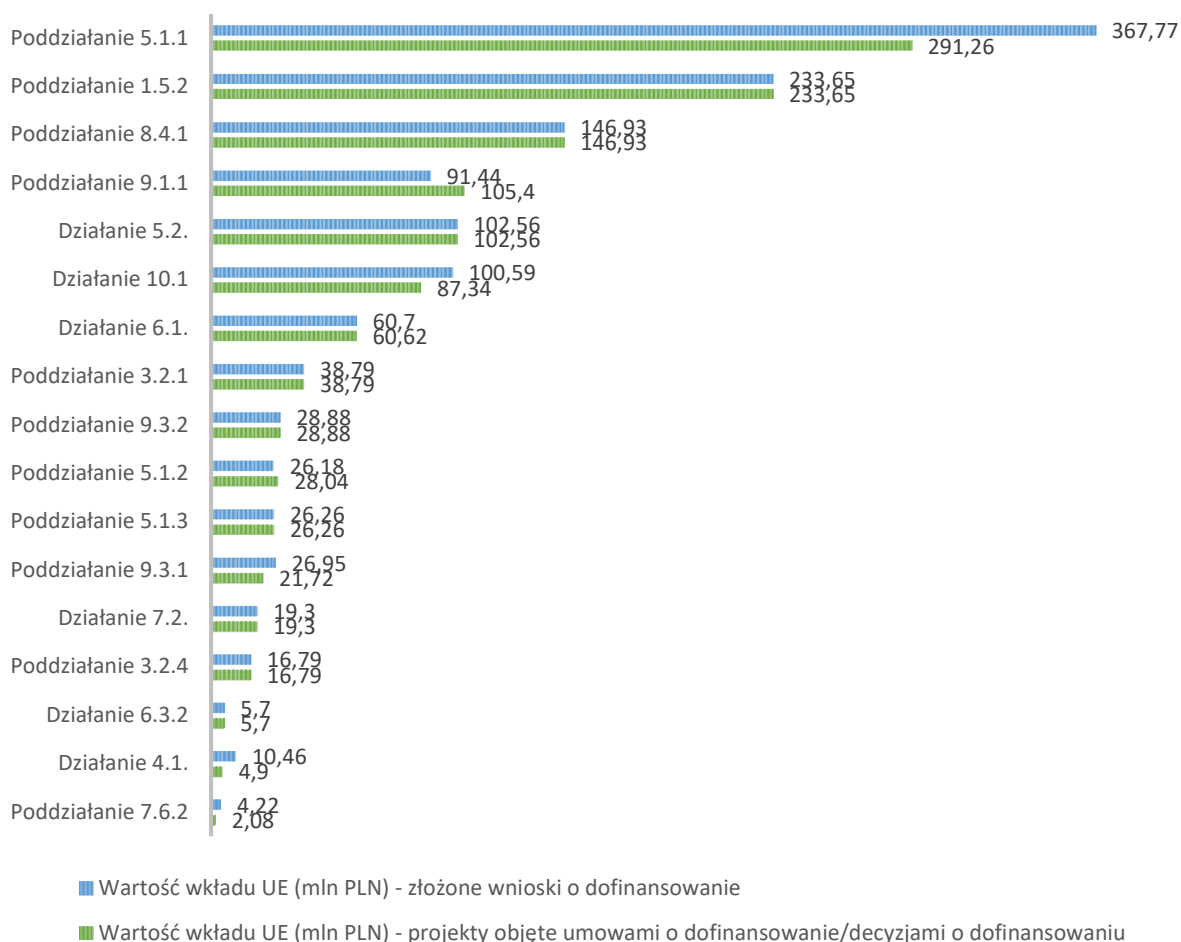

■ Liczba projektów - projekty objęte umowami o dofinansowanie/decyzjami o dofinansowaniu
■ Wartość wkładu UE (mln PLN) - projekty objęte umowami o dofinansowanie/decyzjami o dofinansowaniu

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020, IV kwartał 2018 r.

Analizując liczbę złożonych wniosków względem liczby podpisanych umów o dofinansowanie lub wydanych decyzji o dofinansowaniu można zauważyć, iż jedynie w przypadku Poddziałania 5.1.1, z 37 złożonych wniosków podpisano 30 umów, 7.6.2 z 2 złożonych wniosków podpisano 1 umowę oraz 9.3.2 z 23 złożonych wniosków podpisano 22 umowy. Warto zwrócić uwagę na większe zróżnicowanie pod względem wartości dofinansowania UE złożonych wniosków o dofinansowanie względem podpisanych umów lub wydanych decyzji. Wartości te są niższe we wskazanych powyżej Poddziałaniach, a ponadto również w przypadku Działań 4.1, 6.1, 10.1 i Poddziałania 5.1.2. Szczegółowo dane prezentuje Wykres 10.

Wykres 10. Wartość wkładu UE złożone wnioski i podpisane umowy lub wydane decyzje w trybie pozakonkursowym.

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020, IV kwartał 2018 r.

Spośród 17 działań i poddziałań, w ramach których projekty wybierane były według procedury pozakonkursowej, jedynie w 6 przypadkach do końca 2018 r. wykorzystano mniej niż 90% zaplanowanych środków. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku Działania 4.1, Poddziałania 5.1.1, Działania 6.1, Działania 7.2, Poddziałania 7.6.2 oraz 10.1.

Tabela 30. Procent wykorzystania środków włądu UE według wartości złożonych wniosków o dofinansowanie oraz projektów objętych umowami lub decyzjami o dofinansowaniu -projekty pozakonkursowe.

Projekty objęte umowami o dofinansowanie/decyzjami o dofinansowaniu	
Poddziałanie/Działanie	% realizacji
Poddziałanie 1.5.2	99,63
Poddziałanie 3.2.1	100,00
Poddziałanie 3.2.4	99,63
Działanie 4.1.	40,15
Poddziałanie 5.1.1	71,68
Poddziałanie 5.1.2	98,17
Poddziałanie 5.1.3	91,93
Działanie 5.2.	100,00
Działanie 6.1.	46,31
Działanie 6.3.2	99,63
Działanie 7.2.	55,00
Poddziałanie 7.6.2	49,15
Poddziałanie 8.4.1	99,99
Poddziałanie 9.1.1	115,27
Poddziałanie 9.3.1	99,23
Poddziałanie 9.3.2	93,18
Działanie 10.1	55,07

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji RPO-L2020, IV kwartał 2018 r.

Badani przedstawiciele IZ RPO – L2020 oraz IP pozytywnie oceniają poziom wydatkowania środków w Programie. Jak sami deklarują, na bieżąco monitorowany jest poziom alokacji, dzięki temu mają możliwość na bieżąco reagować na pojawiające się potrzeby. Warto podkreślić, iż podejmowane były działania mające na celu realokację środków dla tych działań, gdzie zainteresowanie beneficjentów było zbyt niskie, by zrealizować zaplanowane w Programie założenia. Badani podkreślali, iż to rozwiązanie jest skuteczne i systematycznie wprowadzane w kolejnych harmonogramach naboru wniosków.

Warto podkreślić, iż zaplanowana alokacja była wystarczająca do tego, aby możliwe było osiągnięcie wartości pośrednich wskaźników dla roku 2018, a tym samym osiągnięcie celów pośrednich na 2018 r. Jak podkreślają badani, w wielu przypadkach można już potwierdzić, iż nawet cele na 2023 rok na ten moment zostały osiągnięte, można zatem uznać, iż wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i Osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020.

Warto podkreślić, iż jak wskazuje przedstawiciel IZ RPO-L2020 z obszaru realizacji EFS, dopiero w latach 2016 – 2018 poziom alokacji środków RPO – L2020 osiągnął pożądaną dynamikę i jest mniej więcej na podobnym poziomie. W roku 2014 nie zorganizowano żadnego naboru, dopiero w roku 2015 pojawiały się pierwsze nabory, a wraz z nimi podpisane umowy o dofinansowanie. Przyczyny w opóźnieniu ogłaszania naborów zostały w sposób szczegółowy omówione w podrozdziale 2.2.2.2, szczególnie istotne znaczenie w tej kwestii miały opóźnienia w przyjmowaniu kluczowych dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz fakt przyjęcia samego dokumentu RPO – L2020 dopiero w roku 2014. Jak wskazują badani przedstawiciele IZ większość umów podpisana została na koniec 2016 roku. W efekcie czego wydatkowanie środków finansowych na koniec roku 2015 oraz 2016 było minimalne, gdyż beneficjenci nie byli w stanie tuż po podpisaniu umowy (koniec 2016 r.) wydatkować środków w tym samym roku. Warto zwrócić uwagę na to, iż wydatkowanie środków

w danym roku jest silnie uzależnione od możliwości beneficjentów. Mają oni bowiem możliwość przesuwania zaplanowanych na dany rok wydatków na kolejne lata, czego efektem może być niższe niż zaplanowane w danym roku wydatkowanie. Warto podkreślić, iż jest to dobre rozwiązanie dla beneficjentów, gdyż umożliwia im elastyczne podejście do realizacji projektu. Ważne jest bowiem, aby projekty zostały zrealizowane w całości i liczy się przede wszystkim efekt końcowy. Zbyt rygorystyczne podejście do tej kwestii powodowałoby negatywne skutki dla realizacji projektów, a tym samym nie osiągnięcia celów RPO – L2020.

Wśród działań zaradczych wskazywanych przez przedstawicieli IZ RPO-L2020, mających na celu zwiększenie poziomu wydatkowania środków można wskazać takie przykłady, jak:

- W ramach naborów EFS stosuje się zapisy określające średni koszt jednostkowy przypadający na uczestnika projektu, co przekłada się na możliwość oszacowania, jaki poziom wskaźnika zostanie osiągnięty przy założonej alokacji na dany nabór.
- W sytuacji zbyt niskiego zainteresowania wnioskodawców konkursem (ryzyko niewykorzystania środków na dany nabór) organizowane są dodatkowe nabory, czy też dodatkowe spotkanie z potencjalnymi wnioskodawcami, wydłużanie terminu trwania naboru (choć to rozwiązanie stosowane jest w ostateczności).
- Ważnym elementem mającym wpływ na poziom wykonania była zmiana dokonana w związku z wejściem w życie 3 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. poz. 2367), w efekcie której zapisy zawarte w umowach o dofinansowanie projektów, dotyczące konieczności zwrotu części dotacji celowej do końca roku, na podstawie prawa powszechnie obowiązującego nie mają zastosowania. Niestety nie było możliwe wprowadzenie odpowiednich aneksów do wszystkich umów podpisanych przed okresem obowiązywania ww. zapisów rozporządzenia. W roku 2019 planowane jest dokonanie aneksowania wszystkich umów o dofinansowanie tak, by w roku 2019 wszystkich beneficjentów obowiązywały te same wymagania. Działanie to będzie miało istotny wpływ na wykazywany w roku 2020 poziom wydatkowania środków.
- Przedstawiciel IZ wskazał na rozwiązania zaradcze, mające na celu zwiększenie certyfikacji środków polegające na ograniczeniu projektów w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Preferowane są inwestycje niejako „gotowe” do realizacji to znaczy posiadające już gotowy projekt wraz z odpowiednią dokumentacją. Rozwiązanie to stosowane jest przede wszystkim w stosunku do przedsiębiorców. Dopuszczane są sytuacje, w których dofinansowane są projekty w systemie „zaprojektuj i wybuduj”, ale dotyczą one przede wszystkim inwestycji publicznych, w których rozwiązanie to jest najbardziej korzystne dla podmiotu publicznego.

Pozytywną ocenę na temat tempa wydatkowania środków wyrazili również pracownicy Instytucji Pośredniczącej ZIT. Jak sami podkreślają, cele planowane do osiągnięcia na 2018 rok zostały zrealizowane, dzięki czemu mogą pozytywnie ocenić realizowane przez nich zadania. Warto tutaj podkreślić, pozytywny wpływ stosowanego w województwie „Planu przyspieszenia kontraktacji oraz certyfikacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020”, którego założenia motywują m.in. do działania pracowników tak, by realizować założony harmonogram wydatków. Szczególnie podkreślania jest współpraca IP ZIT z IZ RPO – L2020. Pozytywnie oceniane są cykliczne spotkania przedstawicieli IP ZIT z przedstawicielami IZ RPO-L2020, na których omawiana jest aktualna sytuacja w zakresie realizacji projektów i poziom wydatkowania alokacji. Wśród pojawiających się

problemów, które mogą wpłynąć na poziom wydatkowania środków są przedłużające się procedury wyłonienia wykonawców przez niektórych beneficjentów. Sytuacja ta jest na bieżąco kontrolowana i w efekcie nie wpływa na poziom osiągniętych do końca 2018 roku celów. Badani przedstawiciele IP ZIT nie widzą zagrożenia w tym, aby przy obecnie założonej wielkości alokacji osiągnąć założone wartości wskaźników.

MOF Zielona Góra: My cały czas monitorujemy nasze założone wskaźniki, bo jesteśmy do tego zobowiązani. Niektóre już osiągnęliśmy, tak naprawdę czekamy na koniec realizacji projektów, bo kiedy można powiedzieć, że wskaźniki zostały osiągnięte, wtedy kiedy jest zaakceptowany wniosek o płatność końcową czyli jest faktycznie potwierdzone przez instytucję osiągnięcie wskaźnika. My wiemy, że jeżeli chodzi o termomodernizację to mamy osiągnięty wskaźnik. Wiadomo jeszcze niektórych projektów nie mamy, które będą docelowo jeszcze realizować te wskaźniki, których jeszcze w tej chwili nie mamy, aczkolwiek jak rozmawiamy, bo my się spotykamy często z wóldarzami naszych gmin wchodzących w skład ZIT, jakie oni mają przyszłościowe plany, czy będą chcieli realizować taki projekt, czy taki, my sobie od razu robimy symulację, żeby też wiedzieć jak reagować, żeby nie na ostatnią chwilę, żeby w razie czego zawniioskować o zmniejszenie wskaźnika. Więc myślę, że nie ma w tej chwili takich sugestii czy nawet problemów, żeby nie osiągnąć tych wskaźników.

2.2.2. Analiza wartości wskaźników RPO – L2020

Czy i w jakim stopniu aktualny stan wdrażania zapewnia realizację wartości docelowych specyficznych dla programu wskaźników rezultatu?

Jaki jest obecny stan realizacji pozostałych wskaźników (wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego i długoterminowego), w tym wskaźników ram wykonania, w kontekście osiągnięcia celów śródkresowych (na 2018 r.) oraz wartości docelowych? Czy aktualny stan wdrażania zapewnia realizację wartości docelowych wskaźników określonych na rok 2023? (odpowiedź na to pytanie zostanie udzielona poprzez ustalenie prognozowanych wartości wskaźników w roku 2023)

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiągniętych efektów?

Czy zostały stworzone warunki (np. w zakresie monitorowania) niezbędne dla zapewnienia dostępności danych oraz możliwości ich wykorzystania w trakcie analiz ex post?

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, system monitorowania wskaźników postępu rzeczowego został oparty na następujących założeniach:

1. przyjęcie nowego podejścia do wykorzystania wskaźników w funduszach polityki spójności, wynikającego z rewizji dotychczas stosowanej matrycy logicznej wskaźników, zakładającej m.in. redefinicję pojęcia wskaźnika rezultatu (w przypadku EFRR/FS), rozróżnienie wskaźników rezultatu bezpośredniego i długoterminowego oraz odniesienie ich do uczestników projektu (w przypadku EFS) oraz wprowadzenie ram i rezerwy wykonania;
2. określenie w Wytycznych ogólnych zasad dla IZ dotyczących systemu wskaźników przyjętych dla KPO/RPO w dokumentach programowych, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia spójnych danych w odniesieniu do głównych, bezpośrednich efektów interwencji podejmowanych w ramach UP, przy czym określenie pozostałych aspektów funkcjonowania systemu wskaźników i odpowiedzialność za realizację wskaźników w ramach KPO/RPO leży po stronie IZ, zgodnie z art. 125 rozporządzenia ogólnego oraz art. 9 ust. 2 pkt 5), 8), 10) i 11) ustawy;

3. zastosowanie listy wskaźników kluczowych (tzw. Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych - WLWK 2014-2020 – EFRR, FS i EFS), przygotowanej na mocy art. 26 ust. 2 ustawy, obowiązkowej dla wszystkich IZ KPO/RPO, obejmującej wspólne wskaźniki produktu i rezultatu (określone przez KE) oraz inne wskaźniki kluczowe (określone na poziomie krajowym);
4. zapewnienie przez IZ stosowania WLWK podczas realizacji programu, w szczególności poprzez uwzględnienie wskaźników, o których mowa w punkcie 3), w dokumencie RPO, SZOOP, Ramach wykonania, regulaminach konkursów oraz na poziomie projektów; w celu zapewnienia pełnej i rzetelnej informacji nt. efektów wsparcia na poziomie UP wybór wszystkich wskaźników z WLWK, adekwatnych do zakresu i celu realizowanych projektów, jest obowiązkowy;
5. zwiększenie roli monitoringu rzeczowo-finansowego KPO/RPO w ramach systemu monitorowania i sprawozdawczości, poprzez powiązanie analizy postępu w realizacji wartości docelowych wskaźników kluczowych i wykonania wskaźników finansowych na danym poziomie wdrażania PO.²²

Każda IZ była zobowiązana do opracowania założeń metodologicznych dla ustalonych do realizacji wartości wskaźników monitorowania postępu rzeczowego, określonych w dokumencie RPO. Dokument ten zawiera informacje na temat ustanowienia ram wykonania oraz informacje na temat pozostałych wskaźników KPO/RPO. Każdy taki dokument musi spełniać określone w Wytycznych warunki w zakresie wskaźników, tj.:

- a) dostarczają uzasadnienia dla przyjętych do realizacji wartości wskaźników w trakcie procesu negocjacji dokumentu PO z KE,
- b) służą bieżącej ocenie postępów w realizacji KPO/RPO, umożliwiając podejmowanie kroków zaradczych w sytuacji wystąpienia zagrożenia nieosiągnięcia lub przekroczenia ustalonych do realizacji wartości wskaźników,
- c) stanowią podstawę przy ocenie wykonania celów pośrednich (tam gdzie ma to zastosowanie) oraz celów końcowych,
- d) stanowią element pamięci instytucjonalnej w procesie monitorowania realizacji KPO/RPO.²³

Zgodnie z powyższym, IZ RPO-L2020 przygotowała dokument „Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020”. Zgodnie z jego zapisami, system wskaźników jest jednym z instrumentów zarządzania w ramach programów funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności. Prawidłowo zdefiniowane i jednoznacznie określony sposób pomiaru wartości wskaźników jest niezbędny dla prac związanych z monitorowaniem programu. Monitoring służy bowiem zagwarantowaniu realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych określonych w Programie oraz pełnej absorpcji alokowanych środków. W ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020 oczekiwane rezultaty interwencji funduszy europejskich monitorowane są w trójstopniowym systemie wskaźników. Osiąganie celów strategicznych mierzone jest zestawem wskaźników rezultatu na poziomie Umowy Partnerstwa określającym polskie zobowiązania wynikające ze Strategii Europa 2020 oraz krajowych dokumentów strategicznych, w tym Strategia Rozwoju Kraju 2020. Natomiast na poziomie priorytetów programów operacyjnych cele szczegółowe są kwantyfikowane przy wykorzystaniu ograniczonej liczby wskaźników rezultatu spójnych z celami strategicznymi określonymi w UP. Trzecim poziomem służącym mierzeniu efektów interwencji

²² Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, Warszawa, 9 lipca 2018 r

²³ Ibidem.

w ramach Programu jest adekwatny do realizowanych projektów zestaw wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego pochodzący z przygotowywanej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego i szeroko skonsultowanej Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych (WLWK).²⁴

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż wspomniany powyżej dokument zgodnie z obowiązującym prawem, został zaktualizowany (omawiana aktualna wersja z kwietnia 2018 roku), co było powiązane ze zmianą zapisów samego RPO-L2020. Potrzeba aktualizacji omawianego dokumentu była wynikiem procesów społecznych i gospodarczych zachodzących na obszarze województwa lubuskiego. Od momentu przyjęcia pierwotnej Metodologii szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020, czyli 2014 r., nastąpiły zmiany m.in. w obszarze infrastruktury społecznej, ochrony środowiska, demografii, rynku pracy czy polityki społecznej. Dynamika rozwoju województwa, przeszkody formalno-prawne oraz sytuacja społeczno-gospodarcza przełożyły się na potrzebę podjęcia kroków umożliwiających przekierowanie środków na obszary wymagające większej interwencji. Późne zawarcie pierwszych umów o dofinansowanie projektów, wydłużające się procedury wyłonienia wykonawców zgodnie z ustawą PZP oraz zasadą konkurencyjności i wzrost cen rynkowych w stosunku do pierwotnie zakładanych na etapie konstruowania projektów w 2015 i 2016 r., spowodowały znaczne obniżenie wydatkowania środków w stosunku do zakładanych w harmonogramach płatności w styczniu 2017 r. oraz spowodowały, że znacznie zmniejszył się poziom certyfikacji wydatków od pierwotnie zakładanego. W związku z powyższym w ramach zaktualizowanej Metodologii szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020 dokonano urealnienia wartości wskaźników celów docelowych.²⁵

Zgodnie z przyjętymi definicjami w systemie monitorowania RPO – L2020 wyróżnić należy:

- **Wskaźniki produktu** (output indicators) – odnoszące się do wspieranych operacji/projektów. Jako produkt uważane jest to, co jest bezpośrednio produkowane/dostarczane (przez realizację operacji w ramach EFS) w ramach projektu i jest mierzone w jednostkach fizycznych lub pieniężnych. Wskaźniki produktu są mierzone m.in. na poziomie liczby wspartych osób, liczby wspartych podmiotów oraz dostarczonych dóbr lub usług. Są one ustalone na poziomie priorytetów inwestycyjnych lub określonego celu.
- **Wskaźniki rezultatu** (result indicators) – odnoszące się do oczekiwanego wpływu na uczestników i podmioty wsparte w ramach realizowanych projektów oraz odpowiadają celom szczegółowym określonym dla każdego priorytetu inwestycyjnego. Wskaźniki rezultatu wykraczają poza wskaźniki produktu ujmując zmiany w sytuacji podmiotów lub uczestników, np. w ich sytuacji na rynku pracy. Wskaźniki rezultatu dzielą się na bezpośrednie lub długoterminowe.²⁶
- **Wskaźniki rezultatu strategicznego** - dla oceny postępów w osiągnięciu zidentyfikowanych celów szczegółowych KPO/RPO, IZ określiła i stosuje w dokumencie RPO wskaźniki rezultatu, obrazujące

²⁴ Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020, Kwiecień 2018.

²⁵ Ibidem.

²⁶ Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym – Lubuskie 2020.

pożądaną zmianę sytuacji społeczno - gospodarczej. Wskaźniki te zamieszczono w dokumencie RPO, zgodnie z zapisami rozporządzenia ogólnego.²⁷

Analiza przedstawionych poniżej wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego RPO-L2020 (szczegółowe informacje zawiera) wykazuje, iż łącznie według wartości szacowanej 12 wskaźników osiągnięto wartość mniejszą niż 100% do roku 2023, a według wartości aktualnej takich wskaźników zidentyfikowano 85 (należy mieć na uwadze, iż dla działań współfinansowanych ze środków EFS nie jest podawana wartość szacunkowa).

Przedstawiciele IZ RPO-L2020 podkreślają, iż tempo realizacji wskaźników jest porównywalne z tempem wydatkowania środków. Na szczególną uwagę w ich opinii zasługują takie wskaźniki jak:

- W Działaniu 1.2 wskaźnik *liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)* – według aktualnej wartości realizacji wskaźnik wyniósł 15,67%, szacunkowa wartość realizacji do końca 2023 r. jest niewiele wyższa i wyniosła 34%. Uzyskanie 100% realizacji wskaźnika, przy obecnym poziomie alokacji należy określić jako zagrożone.
- W Działaniu 4.1 *liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej* – do końca 2023 roku przewidziano 13 urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej, na ten moment szacowana realizacja wskaźnika na podstawie zawartych umów wynosi 38,46%. Uzyskanie 100% realizacji wskaźnika, można określić jako zagrożone.
- W Działaniu 5.2 wskaźnik *całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)* – według wartości szacowanej wskaźnik będzie zrealizowany na poziomie 43,71% do końca 2023 roku; Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego – według wartości szacowanej wskaźnik będzie zrealizowany na poziomie 66,67% do końca 2023 roku. Uzyskanie 100% realizacji wskaźnika, należy określić jako zagrożone.
- W Działaniu 6.1 (poziom realizacji wskaźnika wynika z zatwierdzonych wniosków o płatność), jako zagrożone w realizacji wskaźniki uznano: *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)* (27,08% realizacji do 2023 roku), *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu* (13,43% do 2023 roku).
- W Działaniu 6.7 (poziom realizacji wskaźnika wynika z zatwierdzonych wniosków o płatność) realizacja wszystkich wskaźników jest zagrożona, tj. *Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS, Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie, Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne, Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców.*

Analiza poziomu absorpcji środków UE w porównaniu do osiągniętych wartości wskaźników oraz szacunkowych wartości docelowych na rok 2023 wykazuje potencjalne zagrożenia, w zakresie osiągnięcia założonych wartości wskaźników, a tym samym możliwości pełnej realizacji celów RPO - L2020. Pojawiły się również takie obszary, w których na dzień dokonywania analiz, poziom wykorzystanej alokacji jest wystarczający do realizacji zobowiązań wskaźnikowych do roku 2023 lub też realizacja wskaźników przy założonym poziomie alokacji jest wyższa niż to przewidywano. Zakłada się, iż jeżeli przy udziale

²⁷ Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym – Lubuskie 2020.

co najmniej 50% alokacji udało się osiągnąć co najmniej 50% wartości wszystkich wskaźników w danym PI, nie istnieje ryzyko w realizacji wskaźników do końca 2023 roku przy założonej wartości środków finansowych. Każdorazowo realizacja wskaźników na wyższym poziomie, a wykorzystanie środków na niższym niż 50% będzie sytuacją korzystną, zaś realizacja wskaźników na poziomie niższym niż 50%, a wykorzystanie alokacji na poziomie wyższym niż 50% będzie sytuacją niekorzystną, zagrażającą realizacji celów przy założonym poziomie alokacji. Dodatkowo w celu określenia, na ile założona wartość alokacji na dany PI jest wystarczająca dla realizacji docelowych wskaźników w roku 2023 wykorzystano informację na temat skuteczności w aplikowaniu o środki RPO – L2020, czyli odsetek wnioskodawców których aplikacja zakończyła się sukcesem (podpisaniem umowy o dofinansowanie) wśród wszystkich aplikujących. Do tego celu wykorzystano dane udostępnione przez Zamawiającego, listę beneficjentów oraz liczbę nieskutecznych wnioskodawców, która po zsumowaniu dała pełną listę wnioskodawców w ramach RPO – L2020. Należy tutaj jednak pamiętać, iż wnioskodawca zawsze jest przypisany do danego projektu, przy czym jeden wnioskodawca może realizować kilka projektów. Stąd też analizowana jest liczba podpisanych umów, ale dla zwiększenia czytelności prezentowanych danych używane jest określenie „wnioskodawcy” lub „aplikujący”. Dodatkowo, z uwagi na brak szacunkowej wartości wskaźników dla projektów realizowanych w ramach EFS, posłkowano się w dokonywanych analizach wnioskami zawartymi w podrozdziale 2.2.2.1, aby móc ocenić na ile problem z osiągnięciem zakładanych wartości wskaźników może być powiązany z wielkością alokacji (oraz uwzględniając rekomendowane zmiany). Analiza w sposób szczegółowy dokonana została z uwagi na priorytet inwestycyjny, a tam gdzie było to możliwe również z uwagi na działanie. Jeśli priorytet inwestycyjny został przypisany do więcej niż jednego działania, tam analizy dokonywane są dla grupy działań.

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano wysoki odsetek wykorzystanej alokacji oraz osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 1b (Działanie 1.1) wykorzystano 44,52% alokacji, a według wartości szacunkowych tylko jeden wskaźnik: *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)* (CI 6) osiągnie wartość niższą niż 100%, ale wciąż powyżej 50%. Wskaźnik ten należy monitorować, a w razie konieczności zgodnie z informacją zawartą w tabeli (Tabela 33.) należy dokonać zmian (brak postępu w realizacji nie jest powiązany z wysokością alokacji). Można jednak uznać, iż zaplanowany poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników, jednocześnie należy zauważyć, iż przy takim poziomie alokacji możliwe będzie osiągnięcie znacznie wyższych wartości większości wskaźników. Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale stosunkowo niewielkiej grupy beneficjentów - spośród 144 aplikujących z 40 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 25,71%). **Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 1b z całą pewnością przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**
- W ramach PI 3a (Działania 1.2, 1.3) wykorzystano 64,34% alokacji, według wartości szacunkowych szczególnie jeden wskaźnik: Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4), może osiągnąć zbyt niską wartość na koniec 2023 roku. Przy obecnej szacunkowej wartości realizacji wskaźnika można uznać, iż wielkość alokacji jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników, za wyjątkiem obszaru wsparcia niefinansowego przedsiębiorstw (brak postępu w realizacji wskaźnika nie jest uzależniony od wysokości alokacji). Spośród 31 wnioskodawców z 13 podpisano umowy o dofinansowanie, co oznacza, iż skuteczność w aplikowaniu wyniosła 41,94%. **Należy przyjąć, iż realizacja projektów w tym obszarze przy założonej alokacji może być wystarczająca dla osiągnięcia celów. Trudno ocenić, czy**

dodatkowe środki zostaną wykorzystane, dlatego też nie rekomenduje się w tym obszarze zwiększania alokacji, szczególnie, iż do zagospodarowania pozostało ok. 35% środków.

- W ramach PI 3b (Działanie 1.4) wykorzystano 87,53% alokacji, a realizacja wskaźników w wielu przypadkach przekracza wielokrotnie założone wartości. Przy obecnej szacunkowej wartości realizacji wskaźnika można uznać, iż wielkość alokacji jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników. Skuteczność w podpisywaniu umów wyniosła 68,13%, co oznacza, iż wciąż pozostają wnioskodawcy, którzy mogą wnioskować o pozostałą do wykorzystania kwotę alokacji. **Nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze. Można jednak uznać, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 3b z całą pewnością przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**
- W ramach PI 3c (Działanie 1.5) wykorzystano 84,52% alokacji, a realizacja wskaźników według wartości szacunkowych do końca 2023 roku nie jest zagrożona. Należy uznać, iż zaplanowany poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników, jednocześnie należy zauważyć, iż przy takim poziomie alokacji możliwe będzie osiągnięcie znacznie wyższych wartości wskaźników. **Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale stosunkowo niewielkiej grupy beneficjentów, spośród 314 aplikujących z 59 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 18,79%). Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 3c z całą pewnością przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**
- W ramach PI 4c (Działanie 3.2) wykorzystano 70,2% alokacji, a według wartości szacunkowych do końca 2023 roku wszystkie założone wartości wskaźników zostaną osiągnięte. Należy uznać, iż zaplanowany poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników, jednocześnie należy zauważyć, iż przy takim poziomie alokacji możliwe będzie osiągnięcie znacznie wyższych wartości wskaźników. Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale prawie połowy zainteresowanych wnioskodawców, spośród 122 aplikujących z 52 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 42,62%). **Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 4c z całą pewnością przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**
- W ramach PI 6b (Działanie 4.3) wykorzystano 70,41% alokacji, a według wartości szacunkowej realizacja wskaźników nie jest zagrożona. Mając na uwadze powyższe można wskazać, iż obecna alokacja jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników.
- W ramach PI 7b (Działanie 5.1) wykorzystano 84,8% alokacji, szacowana wartość wskaźnika do roku 2023 nie wydaje się być zagrożona w realizacji. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników. Skuteczność w aplikowaniu o środki kształtuje się na poziomie 84,21%, co w powiązaniu z powyższym oznacza, iż **nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze.**
- W ramach PI 9a (Działanie 9.1) wykorzystano 95,16% alokacji, a według szacowanej realizacji wskaźników ich wykonanie do końca 2023 roku nie jest zagrożone. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników. Skuteczność w aplikowaniu ośrodki kształtuje się na poziomie 87,5%.
- W ramach PI 9b (Działanie 9.2) wykorzystano 81,08% alokacji, a według szacowanej realizacji wskaźnika na rok 2023 jego wykonanie nie jest zagrożone. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników. Skuteczność

w aplikowaniu ośrodki kształtuje się na poziomie 81,08%, co w powiązaniu z powyższym **nie skutkuje koniecznością zmian w zaplanowanej alokacji środków.**

- W ramach PI 10a (Działanie 9.3) wykorzystano 90,87% alokacji, a według wartości szacunkowej realizacji wskaźników do końca 2023 roku ich wartość nie jest zagrożona. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla realizacji założonych wartości wskaźników. Należy uznać, iż zaplanowany poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników, jednocześnie należy zauważyć, iż przy takim poziomie alokacji możliwe będzie osiągnięcie znacznie wyższych wartości wskaźników. Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale prawie połowy zainteresowanych wnioskodawców, spośród 107 aplikujących z 48 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 44,86%). **Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 10a z całą pewnością przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano wystarczający odsetek wykorzystanej alokacji oraz osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 2c (Działanie 2.1) wykorzystano 94,86% alokacji, a realizacja wskaźnika według wartości szacunkowych na rok 2023 nie jest zagrożona. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Skuteczność w podpisywaniu umów wyniosła 56,06% - spośród 66 wnioskodawców z 37 podpisano umowy o dofinansowanie. **Zwiększenie alokacji w tym obszarze przyczyniłoby się do lepszej realizacji celów RPO-L2020. Należy podkreślić znaczną liczbę potencjalnych odbiorców wsparcia.**
- W ramach PI 4e (Działanie 3.3) wykorzystano 90,7% alokacji, a według wartości szacunkowej do końca 2023 roku realizacja wskaźnika nie jest zagrożona, obie wartości są bliskie 100%. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Skuteczność w podpisywaniu umów wyniosła 59,46% spośród 37 wnioskodawców z 22 podpisano umowy o dofinansowanie. **Nie jest konieczne dokonywanie zmian alokacji w tym obszarze, choć jej zwiększenie przyczyniłoby się do lepszej realizacji celów RPO-L2020, można również wskazać na znaczną grupę potencjalnych odbiorców projektów.**
- W ramach PI 6d (Działanie 4.5) wykorzystano 84,95% alokacji, a wartość szacunkowa realizacji wskaźników do końca 2023 nie wykazuje zagrożenia w ich realizacji. Można uznać, iż założona wartość alokacji jest wystarczająca. Skuteczność w podpisywaniu umów wyniosła 55,56% spośród 18 wnioskodawców z 10 podpisano umowy o dofinansowanie. **Można uznać, iż przypisana alokacja jest wystarczająca, nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze.**

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano warunkowo wystarczającą wielkość alokacji względem osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 4a (Działanie 3.1) wykorzystano 20,15% alokacji, a według wartości szacunkowych realizacja 2 z 5 wskaźników do końca 2023 roku jest zagrożona: *Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE, Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)*. Warunkowo można uznać, iż w tym przypadku alokacja przeznaczona na ten cel jest wystarczająca, jednocześnie należy zauważyć, iż przy założonym poziomie alokacji udało się zrealizować wyższe wartości 3 wskaźników. Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale tylko 1 beneficjenta, spośród 12 aplikujących z 1 wnioskodawcą podpisano umowę (skuteczność w aplikowaniu wynosi 8,33%). Do końca

2018 r. zrealizowano tylko nabory w ramach typu III projektów, nabór dla typu I został anulowany. Należy przyjąć, iż realizacja projektów w tym obszarze przy założonej alokacji może być wystarczająca dla osiągnięcia celów trudno. Trudno ocenić, czy dodatkowe środki zostaną wykorzystane, dlatego też nie rekomenduje się w tym obszarze zmiany alokacji. Dodatkowo należy mieć na uwadze wnioski dokonane w ramach Podrozdziału 2.2.2.1 i informacji na temat aktualnie rozstrzyganego w tym obszarze konkursu.

- W ramach PI 5b (Działanie 4.1) wykorzystano 16,04% alokacji, a według wartości szacunkowej do końca 2023 roku występuje zagrożenie w realizacji 1 z 3 wskaźników: Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej. Mając na uwadze powyższe warunkowo można wskazać, iż obecna alokacja jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Dodatkowo warto wskazać, iż o środki w ramach tego priorytetu aplikowało do tej pory 14 wnioskodawców, z 7 podpisano umowy na tym etapie. **Nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze, ale konieczny jest monitoring realizacji zagrożonego wskaźnika.**
- W ramach PI 6a (Działanie 4.2) wykorzystano 13,43% alokacji według wartości szacunkowej do końca 2023 r. zagrożona jest realizacja 1 z 2 wskaźników: Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI 17). Mając na uwadze powyższe warunkowo można wskazać, iż obecna alokacja jest wystarczająca do realizacji założonych wartości wskaźników. Dodatkowo warto wskazać, iż o środki w ramach tego priorytetu aplikowało do tej pory 4 wnioskodawców, z 3 podpisano umowy. **Nie jest konieczne dokonywanie zmian w alokacji środków, ale konieczny jest monitoring realizacji zagrożonego wskaźnika.**
- W ramach PI 7d wykorzystano 57,65% (Działanie 5.2) alokacji, według wartości szacowanej realizacja wskaźnika *Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego* do 2023 roku jest zagrożona. Warunkowo można uznać, iż poziom realizacji wskaźnika i wykorzystania alokacji jest zbliżony, zatem założona wartość alokacji jest wystarczająca. Spośród 7 wnioskodawców, umowy podpisano z 3, co daje skuteczność w podpisywaniu umów na poziomie 60%. **Należy przyjąć, iż realizacja projektów w tym obszarze przy założonej alokacji może być wystarczająca dla osiągnięcia celów, nie ma potrzeby jej zmiany.**

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano utrudnienie w osiągnięciu założonych wartości wskaźników względem założonej alokacji:

- W ramach PI 6c (Działanie 4.4) wykorzystano 85,64% alokacji, według wartości szacunkowej do końca 2023 roku zagrożona może być realizacja wskaźnika: Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem. Można uznać, iż w zależności od jednostkowych kosztów projektów i osiąganych przez nich rezultatów realizacja wskaźnika przy założonej alokacji może być utrudniona. Skuteczność w aplikowaniu o środki wyniosła 25,71%, co oznacza, iż istnieje zainteresowanie realizacją projektów w omawianym obszarze. **Ewentualne zwiększenie alokacji w ramach PI 6c może wpłynąć na możliwość realizacji wskaźników do końca 2023 roku na zakładanym poziomie.**

W informacjach kwartalnych sprawozdawanych przez IZ RPO-L2020 dane dla szacunkowej realizacji wskaźników podawane są jedynie dla projektów realizowanych w ramach EFRR, dla projektów współfinansowanych ze środków EFS, podawana jest jedynie aktualna wartość wskaźnika. Dokonywanie oceny na ile zaplanowana alokacja jest wystarczająca do realizacji określonego poziomu wskaźnika będzie mniej precyzyjna niż ocena w ramach EFRR. Niemniej jednak warto zwrócić uwagę na te wskaźniki i przypisaną alokację, które na koniec 2018 roku można określić jako zagrożone do pełnej realizacji. Zagrożenie takie będzie miało miejsce, w sytuacji, kiedy większość wskaźników już została zrealizowana

na poziomie niższym niż 40%, a alokacja wykorzystana na poziomie wyższym niż 50%. Przyjęto, iż koniec roku 2019 wyznacza połowę okresu realizacji projektów, proporcjonalnie wyznaczono, iż koniec roku 2018 powinien oznaczać realizację wskaźników na poziomie ok. 40%. Założenia te służą jedynie określeniu na ile przyjęta alokacja sprzyja realizacji założonych wskaźników, nie jest to obiektywne źródło porównań, z uwagi na wielość czynników mających wpływ na realizację wskaźników w danym roku w ramach EFS.

W wielu przypadkach w ramach Priorytetów Inwestycyjnych przypisanych do Osi współfinansowanych w ramach EFS dokonano warunkowej oceny możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku, przy założonej alokacji. Wynika to z faktu, iż wykorzystana alokacja była na poziomie niższym niż 50%, zazwyczaj w okolicach 40%, a więc nie był spełniony pierwszy warunek zakwalifikowania danej sytuacji jako zagrożonej. Dodatkowo większość wskaźników, których realizacja obecnie jest na bardzo niskim poziomie dotyczy efektów po zakończeniu udziału w projekcie (co jest specyfiką projektów współfinansowanych w ramach EFS), nie ma zatem możliwości wykazania osoby we wskaźniku nim nie zakończy ona udziału w projekcie. Te trudności, jak już wskazywano wcześniej, uniemożliwiają dokonanie jednoznacznych ocen.

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano wysoki odsetek wykorzystanej alokacji oraz osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 10(i) (Działania 8.1, 8.2) wykorzystano 60,51% alokacji, realizacja wskaźników na obecnym etapie nie jest zagrożona. Należy uznać, iż zaplanowany poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników. Jednocześnie należy zauważyć, iż przy takim poziomie alokacji możliwe będzie osiągnięcie, w wielu przypadkach, znacznie wyższych wartości wskaźników (co już jest widoczne). Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto, przy udziale stosunkowo niewielkiej grupy beneficjentów. Spośród 330 aplikujących z 92 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 27,88%). **Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 10i przyczyniłoby się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020, nie jest to jednak konieczne z uwagi na pozostałą jeszcze do wykorzystania pulę środków (ok.40%)**
- W ramach PI 10(iii) (Działanie 8.3) wykorzystano 91,05% alokacji, a realizacja wskaźników obecnie znacznie przekracza założone wartości. Należy uznać, iż poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia zaplanowanych wartości wskaźników. Jednocześnie przy założonym poziomie alokacji udało się zrealizować znacznie wyższe wartości wskaźników. Pozytywnym elementem jest również to, że opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale stosunkowo niewielkiej grupy beneficjentów, spośród 216 aplikujących z 16 wnioskodawcami podpisano umowy (skuteczność w aplikowaniu wynosi 7,41%). **Warto zaznaczyć, iż przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w obszarze PI 10iii z całą pewnością przyczyni się do jeszcze lepszej realizacji celów RPO-L2020.**

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano wystarczający odsetek wykorzystanej alokacji oraz osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 8(i) (Działania 6.1, 6.2) realizacja wskaźnika na poziomie niższym niż 30% występuje w 2 z 9 przypadków: *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – 27,08%, Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 13,43%*. Poziom wykorzystania alokacji równy jest 50,54%. Można uznać, iż przypisana alokacja jest wystarczająca, szczególnie w sytuacji, kiedy 2 z 9 wskaźników już osiągnęły wartość wyższą niż 100%. Warto

zwrócić uwagę, iż dofinansowanie otrzymało 59 wnioskodawców spośród 130 (skuteczność w aplikowaniu wyniosła 45,38%). **W związku z powyższym należy uznać, iż przy obecnie zakładanych wartościach wskaźników oraz z uwagi na wskazaną i omówioną w Podrozdziale 2.2.2.1 sytuację społeczno – gospodarczą regionu, wydatkowanie alokacji w całości może nie być możliwe.**

- W ramach PI 9(v) (Działanie 7.6) wykorzystano 86,53% alokacji, a realizacja jednego wskaźnika jest na niższym poziomie niż 40%. Należy uznać, iż poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników. Skuteczność w podpisywaniu umów wyniosła 71,43% spośród 7 wnioskodawców z 5 podpisano umowy o dofinansowanie. **Można uznać, iż przypisana alokacja jest wystarczająca i nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze.**

Priorytety inwestycyjne, wobec których zidentyfikowano warunkowo wystarczający odsetek wykorzystanej alokacji oraz osiągniętego poziomu realizacji przypisanych do PI wskaźników:

- W ramach PI 8 (iv) (Działanie 6.4) wykorzystano 46,59% alokacji, a realizacja wszystkich wskaźników jest na bardzo niskim poziomie. Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Warto zwrócić uwagę, iż dofinansowanie otrzymało 15 wnioskodawców spośród 37 (skuteczność w aplikowaniu wyniosła 40,54%), można zatem uznać, iż istnieje potencjał do wykorzystania pozostałej alokacji, ale nie jest on bardzo wysoki. **Nie identyfikuje się tutaj konieczności zwiększania wysokości alokacji, szczególnie w sytuacji, w której problem w osiągnięciu zakładanych poziomów wskaźników nie jest skorelowany z wysokością przeznaczonych środków na ten priorytet inwestycyjny, o czym szczegółowo traktuje Podrozdział 2.2.2.1). W sytuacji zmiany (zmniejszenia) wartości wskaźników w przyszłości należy rozważyć zmniejszenie alokacji w tym obszarze.**
- W ramach PI 8 (v) (Działania 6.5, 6.6) wykorzystano 47,46% alokacji. Spośród 7 wskaźników realizacja 2 na obecnym etapie nie jest zagrożona. Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Warto zwrócić uwagę, iż dofinansowanie otrzymało 8 wnioskodawców spośród 27 (skuteczność w aplikowaniu wyniosła 29,63%), można zatem uznać, iż istnieje potencjał do wykorzystania pozostałej alokacji. **Nie identyfikuje się tutaj konieczności zmiany wysokości alokacji.**
- W ramach PI 8(vi) (Działanie 6.7) wykorzystano 44,24% alokacji, a realizacja wszystkich wskaźników jest na bardzo niskim poziomie. Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Jednocześnie skuteczność w podpisywaniu umów jest na poziomie 66,67%, można więc uznać, iż problemem w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników nie jest niewłaściwa alokacja środków (o czym traktuje podrozdział 2.2.2.1). Można uznać, iż istnieje potencjał do wykorzystania pozostałej alokacji. **Nie identyfikuje się tutaj konieczności zmiany alokacji, może pojawić się natomiast konieczność zmniejszenia alokacji, jeśli zainteresowanie wnioskodawców nie będzie wystarczające w kolejnych latach.**
- W ramach PI 9i (Działania 7.1, 7.2, 7.3, 7.4) wykorzystano 46,22% alokacji, a realizacja wskaźników waha się od ok. 10% do ok. 30% (jedynie wskaźnik: *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie* (C) obecnie zrealizowany jest w 100%). Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Warto zwrócić uwagę, iż dofinansowanie otrzymało 61 wnioskodawców spośród 157 (skuteczność w aplikowaniu wyniosła 38,85%).

W związku z powyższym należy uznać, iż przy obecnie zakładanych wartościach wskaźników oraz z uwagi na wskazaną i omówioną w Podrozdziale 2.2.2.1 sytuację społeczno – gospodarczą regionu wydatkowanie alokacji w całości może nie być możliwe.

- W ramach PI 9(iv) (Działanie 7.5) wykorzystano 40,74% alokacji, a realizacja wszystkich wskaźników jest niższa niż 15%. Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Dodatkowo warto wskazać, iż istnieje zainteresowanie realizacją projektów w ramach omawianego priorytetu, skuteczność w aplikowaniu wyniosła 16,67%, co oznacza, że gdyby zwiększono alokację w tym obszarze możliwe byłoby jej rozdysponowanie. **W tym przypadku, problemem w realizacji poziomu wskaźników, nie jest jednak zbyt niska alokacja (o czym traktuje podrozdział 2.2.2.1), zatem nie identyfikuje się potrzeby zmiany alokacji w tym obszarze, ale wykorzystanie pozostałej do rozdysponowania kwoty.**
- W ramach PI 10 (iv) (Działania 8.4, 8.5) zagrożona jest realizacja 2 wskaźników: *Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie* – 30,43%, *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia* – 29%. Warunkowo można wskazać, iż przy wysokości pozostałych do wykorzystania środków osiągnięcie założonych wartości wskaźników do końca 2023 roku może być możliwe. Należy uznać, iż założony poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia założonych wartości wskaźników. Jednocześnie należy zauważyć, iż przy założonym poziomie alokacji udało się zrealizować znacznie wyższe wartości dla 3 wskaźników. Opisane powyżej sytuacje osiągnięto przy udziale 30 beneficjentów spośród 37 aplikujących (skuteczność w aplikowaniu wynosi 81,08%). **Dokonywanie zmian w przyjętej alokacji nie jest konieczne.**
- W ramach PI 8(iii) (Działanie 6.3) wykorzystano 92,46% alokacji. Obecnie poziom realizacji 2 z 3 wskaźników nie pozostaje zagrożony. Z uwagi na wysoki stopień wykorzystania alokacji i zerowy poziom realizacji zagrożonego wskaźnika, możliwość osiągnięcia założonych wartości wskaźników na koniec 2023 roku można uznać za zagrożone. Do końca 2018 r. nie wykazano postępu w realizacji wskaźników dotyczących wsparcia instrumentami zwrotnymi. Warto zaznaczyć, iż skuteczność w aplikowaniu wyniosła 16%, istnieje zatem zainteresowanie realizacją tego typu projektów, ale jednocześnie pojawiają się znaczne trudności w realizacji założonych poziomów wskaźników. **Zwiększenie alokacji w tym obszarze nie jest konieczne, należy zadbać o efektywną realizację już wyłonionych projektów (należy pamiętać, iż w przypadku projektów współfinansowanych z EFS wartość wskaźnika podawana jest według aktualnej wartości z zatwierdzonych wniosków o płatność, nie zaś szacowanej).**

Dokonane powyżej analizy w sposób ilościowy zaprezentowano w tabeli (Tabela 31.), zawiera ona nazwę wskaźnika, procent realizacji wartości docelowej na rok 2023 (według wartości aktualnej i szacowanej), procent wykorzystania alokacji oraz dla uzupełnienia dokonywanych analiz miernik *skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020*. Ponadto w dalszej części raportu w podrozdziale 2.2.2.1 dokonano oceny czy konieczna jest aktualizacja wartości wskaźników. Mimo, iż zakres powyższej analizy może pokrywać się z obszarem omówionym we wskazanym podrozdziale, należy pamiętać o kilku sytuacjach. Powyżej analizowano, czy poziom alokacji jest wystarczający do osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Może pojawić się sytuacja, w której powyżej dokonano oceny pozytywnej, a w tabeli 33 w podrozdziale 2.2.2.1 zaproponowano zmianę wskaźnika. Sytuacja taka nie jest wtedy związana z nieodpowiednim dopasowaniem poziomu alokacji, a czynnikami innymi mającymi wpływ na nieosiągnięcie zakładanych wartości wskaźników.

Poniżej w tabeli 31 kolorami oznaczono następujące sytuacje:

	przeznaczenie dodatkowych kwot na nabory w danym obszarze przyczyni się do lepszej realizacji celów RPO-L2020
	alokacja środków może być wyższa niż możliwości jej wydatkowania
	przypisana alokacja jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych poziomów wskaźników, nie jest konieczne dokonywanie zmian w tym obszarze

Tabela 31. Wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego w podziale na priorytet inwestycyjny, Oś priorytetową i działanie.

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
				według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie [osoby]	nd	396,21	91,05	7,41%	16	200
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	nd	302,02				
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	nd	371,13				
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	nd	461,54				
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	nd	416,53				
10(iii)	OP 8	8.3.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	nd	528,2				
04a	OP 3	3.1. ²⁸	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	1604,21	0	20,15	8,33%	1	11
04a	OP 3	3.1.	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	0	0				
04a	OP 3	3.1.	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)	193,75	0				
04a	OP 3	3.1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	6,25	0				
04a	OP 3	3.1.	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	108,64	0				
08(iii)	OP 6	6.3. ²⁹	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	nd	49,7	92,46	16,00%	24	126

²⁸ Tryb konkursowy oraz pozakonkursowy

²⁹ Tryb konkursowy Działanie 6.3.1, tryb pozakonkursowy Działanie 6.3.2 (Bank Gospodarstwa Krajowe instrumenty zwrotne)

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba		
				według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców	
08(iii)	OP 6	6.3.			nd	0				
08(iii)	OP 6	6.3.			nd	41,69				
09(iv)	OP 7	7.5.			nd	10,64	40,74	16,67%	11	55
09(iv)	OP 7	7.5.			nd	-				
09(iv)	OP 7	7.5.			nd	0				
09(iv)	OP 7	7.5.			nd	0				
09(iv)	OP 7	7.5.			nd	15				
03c	OP 1	1.5. ³⁰			95,61	4,84	84,52	18,79%	59	255
03c	OP 1	1.5.			105,45	76,36				
03c	OP 1	1.5.			430,8	66,07				
03c	OP 1	1.5.			167,01	68,77				
03c	OP 1	1.5.			892,6	37,68				
03c	OP 1	1.5.			100	72,73				

³⁰ Poddziałanie 1.5.1 – tryb konkursowy, Poddziałanie 1.5.2. tryb pozakonkursowy (wnioskodawca Bank Gospodarstwa Krajowego)

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
03c	OP 1	1.5.				Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	124,08	17,2				
06c	OP 4	4.4.				Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9)	90,92	0	85,64	25,71%	18	52
06c	OP 4	4.4.				Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	69,23	2,56				
01b	OP 1	1.1.				Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26)	160	70	44,52	27,78%	40	104
01b	OP 1	1.1.				Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	125,64	53,85				
01b	OP 1	1.1.				Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	56,67	7,29				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej [osoby]	nd	43,27	60,51	27,88%	92	238
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie [osoby]	nd	174,63				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie [osoby]	nd	303,7				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	nd	156,89				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych [szt.]	nd	39,47				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie [szt.]	nd	197,37				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych [szt.]	nd	200				
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.			Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	nd	79,15				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	nd	18,79	47,46	29,63%	8	19

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	nd	16,34				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	nd	0,7				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	nd	76,37				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	nd	3,13				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	nd	32,9				
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.			Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	nd	53,27				
09(i)	OP 7	7.1.	7.2. ³¹	7.3.	7.4.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	nd	100,73	46,22	38,85%	61	96
09(i)	OP 7	7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	nd	11,28				
09(i)	OP 7	7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	nd	36,01				
09(i)	OP 7	7.1.	7.2.	7.3.	7.4.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	nd	20,94				
08(iv)	OP 6	6.4.				Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu	nd	0,21	46,59	40,54%	15	22
08(iv)	OP 6	6.4.				Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	nd	0				

³¹ Tryb konkursowy i pozakonkursowy (wnioskodawcy Wszystkie powiatowe centra pomocy rodzinie w województwie lubuskim (12 PCPR).

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
08(iv)	OP 6	6.4.				Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	nd	2,35				
08(iv)	OP 6	6.4.				Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	nd	0				
03a	OP 1	1.2.	1.3.			Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	469,23	38,46	64,34	41,94%	13	18
03a	OP 1	1.2.	1.3.			Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	84,26	25				
03a	OP 1	1.2.	1.3.			Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)	34	15,67				
03a	OP 1	1.2.	1.3.			Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	83,23	4,42				
03a	OP 1	1.2.	1.3.			Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	163,29	51,73				
04c	OP 3	3.2.	32			Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	110,54	9,8	76,2	42,62%	52	70
04c	OP 3	3.2.				Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)	792,88	18,78				
04c	OP 3	3.2.				Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31)	141,2	0				
10a	OP 9	9.3.	33			Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	183,62	69,17	90,87	44,86%	48	59
10a	OP 9	9.3.				Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty	234,29	60				
08(i)	OP 6	6.1.	34	6.2.		Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	nd	41,41	50,54	45,38%	59	71
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	nd	49,39				

³² Tryb konkursowy oraz pozakonkursowy, Poddziałanie 3.2.1 tryb pozakonkursowy (wnioskodawca: Szpital Uniwersytecki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o.), Poddziałanie 3.2.4 tryb pozakonkursowy (Wnioskodawca Bank Gospodarstwa Krajowego)

³³ Tryb konkursowy, tryb pozakonkursowy (Poddziałanie 9.3.1, 9.3.2)

³⁴ Tryb pozakonkursowy (wnioskodawcy Wszystkie powiatowe urzędy pracy w województwie lubuskim - 12 PUP).

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	nd	46,9				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	nd	64,85				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	nd	45,01				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	nd	27,08				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	nd	101,08				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	nd	13,43				
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.			Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	nd	100,77				
04g	OP 3	3.4.				Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	100	0	32,34	50,00%	2	2
04g	OP 3	3.4.				Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	100	0				
05b	OP 4	4.1. ³⁵				Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20)	24857,45	1104,04	16,04	50,00%	7	7
05b	OP 4	4.1.				Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	100	100				
05b	OP 4	4.1.				Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	38,46	23,08				
06d	OP 4	4.5.				Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	95,45	18,18	84,95	55,56%	10	8
06d	OP 4	4.5.				Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23)	11695,15	15,4				
02c	OP 2	2.1.				Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja	184	69	94,86	56,06%	37	29

³⁵ Tryb konkursowy i pozakonkursowy (Wnioskodawca: Województwo Lubuskie / Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, po zmianie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie)

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
02c	OP 2	2.1.				Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	345	35				
4e	OP 3	3.3.				Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	105,71	28,57	90,7	59,46%	22	15
07d	OP 5	5.2. ³⁶				Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego	66,67	0	57,65	60,00%	3	2
06b	OP 4	4.3.				Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI 19)	347,26	0	70,41	61,11%	22	14
06b	OP 4	4.3.				Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI 18)	113,4	0				
08(vi)	OP 6	6.7.				Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	nd	5,9	44,24	66,67%	8	4
08(vi)	OP 6	6.7.				Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	nd	0				
08(vi)	OP 6	6.7.				Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	nd	5,9				
08(vi)	OP 6	6.7.				Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców	nd	0				
03b	OP 1	1.4.				Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	155	60	87,53	68,13%	62	29
03b	OP 1	1.4.				Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)	1006	144				
03b	OP 1	1.4.				Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	170	82,5				
03b	OP 1	1.4.				Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	380,69	57,47				
03b	OP 1	1.4.				Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	7400	1420				
03b	OP 1	1.4.				Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	766,67	200				

³⁶ Tryb konkursowy i pozakonkursowy (Wnioskodawca: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.)

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba	
							według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców
09(v)	OP 7	7.6. ³⁷				Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych (szt.)	nd	52,14	86,53	71,43%	5	2
09(v)	OP 7	7.6.				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	nd	32,86				
09(v)	OP 7	7.6.				Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem [szt.]	nd	220,78				
06a	OP 4	4.2.				Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI 17)	0	0	13,43	75,00%	3	1
06a	OP 4	4.2.				Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	150	0				
10(iv)	OP 8	8.4. ³⁸	8.5.			Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie [osoby]	nd	1247,62	90,08	81,08%	30	7
10(iv)	OP 8	8.4.	8.5.			Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	nd	502,38				
10(iv)	OP 8	8.4.	8.5.			Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie [osoby]	nd	30,43				
10(iv)	OP 8	8.4.	8.5.			Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia [osoby]	nd	29				
10(iv)	OP 8	8.4.	8.5.			Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego [szt.]	nd	122,86				
10(iv)	OP 8	8.4.	8.5.			Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS [szt.]	nd	88,57				
09b	OP 9	9.2.				Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	196,47	64,9	81,08	81,48%	22	5

³⁷ Poddziałanie 7.6.1. tryb konkursowy, Poddziałanie 7.6.2. tryb pozakonkursowy (Wnioskodawca: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze).

³⁸ Poddziałanie 8.4.1. tryb pozakonkursowy (Wnioskodawca: Wszystkie organy prowadzące szkoły zawodowe w województwie lubuskim)

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	% realizacji wartości docelowej dla 2023 r.		% wykorzystania alokacji	skuteczność w aplikowaniu o środki RPO – L2020	liczba				
				według wartości szacowanej	według wartości aktualnej			beneficjentów	wnioskodawców			
07b	OP 5	5.1. ³⁹				Całkowita długość nowych dróg (CI 13)	149,53	27,87	84,8	84,21%	32	6
09a	OP 9	9.1. ⁴⁰				Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)	313,23	0	95,16	87,50%	7	1
09a	OP 9	9.1.				Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	100	0				

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r., dane aktualne na dzień 31.12.2018 r., lista beneficjentów oraz nieskutecznych wnioskodawców przekazana przez Zamawiającego.

³⁹ Tryb pozakonkursowy (Poddziałanie 5.1.1: Wnioskodawca: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze, Zarząd Dróg Powiatowych w Międzyrzeczu, Miasto Zielona Góra, Poddziałanie 5.1.2 Wnioskodawca: Miasto Gorzów Wlkp., Poddziałanie 5.1.3 Wnioskodawca: Miasto Zielona Góra)

⁴⁰ Poddziałanie 9.1.1 tryb pozakonkursowy (Wnioskodawca: Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o., Wojewódzki Szpital Kliniczny im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze Sp. z o.o.)

Podsumowując wyniki dokonanej analizy można stwierdzić, iż wykorzystanie dodatkowych środków wynikających ze zwiększenia alokacji możliwe będzie w takich obszarach, jak:

- przedsiębiorczość (EFRR),
- termomodernizacja (EFRR),
- ograniczenie niskiej emisji (EFRR),
- infrastruktura zdrowotna (EFRR),
- rozwój cyfrowy (EFRR),
- infrastruktura edukacyjna (EFRR).

Obszarami, w których zidentyfikowano ryzyko w możliwości wykorzystania zaplanowanej alokacji są:

- gospodarka odpadami (EFRR),
- ochrona przeciwpowodziowa (EFRR),
- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i pozostających bez pracy (EFS),
- integracja społeczna (EFS).

Określenie wartości realokacji środków nie jest możliwe w ramach niniejszego badania, z uwagi na toczące się nabory lub też rozstrzygnięcia konkursów w roku 2019. Działania te nie pozwalają w sposób jednoznaczny określić, jakimi „wolnymi” środkami dysponuje IZ RPO – L2020, stąd działanie to musi być realizowane na bieżąco przez Instytucję. Wydaje się to również jedynym możliwym rozwiązaniem, z uwagi na obostrzenia prawne w dokonywaniu zmian w ramach przyznanej alokacji.

OCENA OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW WYZNACZONYCH DLA RAM WYKONANIA

Jak już omawiano wcześniej w niniejszym raporcie, system monitorowania RPO – L2020 działa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. IZ została zobowiązana do przygotowania założeń metodologicznych dla ustalonych do realizacji wartości wskaźników monitorowania postępu rzeczowego, określonych w dokumencie RPO. W związku z powyższym powstał dokument pn. „Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020”. W uzupełnieniu do niego, zgodnie z obowiązującym prawem IZ RPO – L2020 przygotowała dokument pn. „Metodologia przygotowania ram wykonania dla Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020”, który został przyjęty w 2014 roku (po aktualizacji w kwietniu 2018 r.). Aktualizacja, podobnie jak już wspomniano wcześniej, podyktowana była zmianą zapisów w ramach samego RPO – L2020. W dokumencie tym zaprezentowano pośrednie i docelowe wartości dla wskaźników wybranych do ram wykonania, które to z kolei zostały ustalone na podstawie opracowanej metodologii szacowania wskaźników.

W części raportu dotyczącej zakresu niniejszego badania (Rozdział 1.2) w sposób szczegółowy omówiono zasady przygotowania rezerwy wykonania, dalej konieczności określenia celów pośrednich i końcowych za pomocą wskaźników (wybranych ze wspólnej listy wskaźników kluczowych). Wskazano również, iż aby cel pośredni można było uznać za zrealizowany, wszystkie wskaźniki zawarte w ramach wykonania osiągnęły co najmniej 85% wartości celu pośredniego do końca 2018 r. Wyjątek mogą stanowić jedynie sytuacje, w których ramy wykonania obejmują 3 lub więcej wskaźników, wówczas cel uważa się za osiągnięty, jeśli wszystkie z wyjątkiem jednego wskaźniki osiągnęły 85% wartości docelowej do 2018 r., a jeden co najmniej 75% wartości docelowej.

Komisja Europejska na podstawie sprawozdań rocznych za 2018 r. wydaje decyzję o przyznaniu rezerwy wykonania tym osiom/priorytetom, które osiągnęły sukces, to znaczy zrealizowały cele pośrednie na 2018 r. według opisanych powyżej poziomów realizacji wskaźników określonych dla ram wykonania.

W tym miejscu warto zaznaczyć, iż w przypadku RPO – L2020, na koniec 2018 r. zostały zrealizowane wszystkie zaplanowane cele mające wpływ na uruchomienie rezerwy wykonania. Oznacza to, iż w przypadku przedmiotowego Programu powinna pojawić się tylko sytuacja, w której na podstawie decyzji Komisji Europejskiej kwota rezerwy wyznaczona dla danej osi uznawana jest za ostatecznie przyznaną. Jak pokazuje analiza wskaźników wyznaczonych dla ram wykonania (Tabela 32.) nie istnieje powód, dla którego nie miałyby zastosowania powyższe. Spośród 26 wskaźników mierzących realizację celów pośrednich na rok 2018, 22 osiągnęły wartość powyżej 100%, 3 osiągnęły wartość równą 100%, a 1 osiągnął wartość minimalnie poniżej 100%. Warto zatem zauważyć, iż w ramach RPO-L2020 osiągnięto założone minimalne wartości wskaźników, a co ważne w wielu przypadkach znacznie je przekroczone. Należy zatem podkreślić, szczególnie korzystną sytuację w zakresie postępów wdrażania RPO – L2020, a tym samym realizacji celów pośrednich. Nie bez znaczenia jest w tym przypadku konsekwencja działań podejmowanych w ostatnich latach przez IZ RPO – L2020, dotyczących aktualizacji zapisów Programu, a w tym urealnienia wartości docelowych części wskaźników z uwagi na zmianę sytuacji społeczno – gospodarczej w regionie w trakcie realizacji Programu (sytuacje te w sposób szczegółowy zostały omówione w ramach podrozdziału 2.2.2.2 Utrudnienia w osiągnięciu zakładanego poziomu realizacji wskaźników). W ramach dokonywanej analizy przedstawiono wszystkie wskaźniki mające wpływ na ramy wykonania w tabeli, która uwzględnia odpowiednio podział na priorytet inwestycyjny, wyszczególnienie Osi priorytetowych oraz Działań, dalej nazwę przypisanego wskaźnika oraz procent realizacji celu pośredniego (Tabela 32.). Jak już omawiano wcześniej należy zwrócić uwagę na szczególnie korzystną sytuację regionu w zakresie osiągania celów pośrednich RPO-L2020 do końca 2018 r. W każdym z przypadków cel pośredni na rok 2018 został osiągnięty.

Tabela 32. Dodatkowe cele roczne wyznaczone dla wskaźników / KEW 41 włączonych do ram wykonania.

Priorytet inwestycyjny	Oś priorytetowa	Działanie	Nazwa wskaźnika / KEW	% realizacji celu pośredniego
03a, 03b, 03c	Oś Priorytetowa 1. Gospodarka i innowacje	1.2., 1.3., 1.4., 1.5.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	277,27
01b,03a, 03b, 03c		1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	170,78
02c	Oś Priorytetowa 2. Rozwój cyfrowy	2.1.	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne	325
02c		2.1.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	105,21
04c	Oś Priorytetowa 3. Gospodarka niskoemisyjna	3.2.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	103,33
04e		3.3.	Długość wspartej infrastruktury rowerowej	739,81
04a, 04c, 04e, 04g		3.1., 3.2., 3.3., 3.4.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	126,22

⁴¹ Kluczowy etap wdrażania.

Priorytet inwestycyjny	Oś priorytetowa	Działanie	Nazwa wskaźnika / KEW	% realizacji celu pośredniego
05b	Oś Priorytetowa 4. Środowisko i Kultura	4.1.	Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	100
06b		4.3.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	107,82
05b, 06a,06b, 06c, 06d		4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.,	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	131,45
07b		5.1.	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14)	117,25
07d	Oś Priorytetowa 5.Transport	5.2.	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)	Nd
07d		5.2.	Liczba podpisanych umów o dofinansowanie dot. projektów z zakresu przebudowy lub modernizacji linii kolejowych	100
07b, 07d		5.1., 5.2.,	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	121,58
08(i)		6.1., 6.2.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	119,01
08(v)	Oś Priorytetowa 6. Regionalny rynek pracy	6.5., 6.6.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	124,76
08i, 08iii,08iv, 08v, 08vi		6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6., 6.7.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	125,28
09i, 09v		7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.6.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	115,10
09i, 09iv, 09v		7.1., 7.2., 7.3., 7.4., 7.5., 7.6.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	106,08
10(iv)	Oś Priorytetowa 8. Nowoczesna edukacja	8.4.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	162,52
10(i)		8.1., 8.2.	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych w programie	247,04
10(i)		8.1.	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	140,13
10i, 10iii, 10iv,		8.1., 8.2., 8.3., 8.4., 8.5.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych	99,54
09a	Oś Priorytetowa 9. Infrastruktura społeczna	9.1.	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	100
09b		9.2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	151,97
09a, 09b, 10a		9.1., 9.2., 9.3.	Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych	114,21

Źródło: Informacja kwartalna z realizacji programu operacyjnego (RPO-L2020) IV kwartał 2018 r., dane aktualne na dzień 31.12.2018 r.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż stosowany w ramach RPO – L2020 system monitorowania daje możliwość pozyskania informacji na temat postępów we wdrażaniu programu. Z uwagi na to,

iz w informacjach kwartalnych dane przedstawiane są w sposób skumulowany z lat poprzednich, ułatwia to bieżącą kontrolę i monitoring. Z drugiej jednak strony, dokonywanie oceny postępów wdrażania uwzględnia również analizę czasową, jakie jest np. tempo wykorzystania alokacji, co wymaga dodatkowego agregowania danych. Możliwe jest dokonanie analiz na podstawie dostępnych Informacji kwartalnych, ale w II kwartale 2017 roku zmieniono sposób prezentowania danych. Należy podkreślić, iż zmiana ta wpłynęła korzystnie na możliwość dokonywania analiz na tak przygotowanej bazie, bez konieczności dokonywania dodatkowych przekształceń. Jednak pojawiają się takie ograniczenia, jak:

- na priorytety inwestycyjne składa się więcej niż jedno działanie, przez co analiza np. alokacji na dane działanie jest niemożliwa na podstawie dostępnych danych;
- brak rozróżnienia na poddziałania uniemożliwia dokonanie analiz tylko w obrębie np. instrumentów finansowych czy też inwestycji realizowanych w formule ZIT;
- brak kolumny informującej o charakterystyce wskaźnika (wskaźnik produktu, wskaźnik rezultatu) utrudnia dokonywanie szczegółowych analiz na dostępnej bazie danych.

Zarówno informacje kwartalne, jak i sprawozdania roczne z realizacji RPO-L2020 przygotowywane są na wzorach stanowiących załączniki do wytycznych w zakresie sprawozdawczości, bądź wynikających z zapisów rozporządzenia. IZ RPO-L2020 nie ma zatem możliwości zmiany wzorów powyższych dokumentów.

Dokonana na poprzednich stronach analiza wartości wskaźników RPO-L2020, w tym wskaźników dla ram wykonania, zostanie poniżej uzupełniona o informacje pozyskane w ramach badań terenowych. Warto zaznaczyć, iż na ryzyko niezrealizowania założonych wartości wskaźników docelowych istotny wpływ mają sami beneficjenci. O ile po stronie IZ RPO – L2020 możliwe są działania wspomagające poziom realizacji wskaźników, o tyle nie ma już wpływu na sam fakt realizacji projektów przez beneficjenta i powodzenia w realizowaniu przez niego założonych wartości wskaźników. Oczywiście beneficjentów zobowiązują zapisy umowy na realizację projektów, ale w sytuacji kryzysowej, kiedy np. dalsza realizacja projektu zagraża funkcjonowaniu danej jednostki i beneficjent zmuszony jest do odstąpienia od podpisanej umowy, działania IZ mogą być niemożliwe do zastosowania. W celu określenia, na ile ryzyko niezrealizowania projektów wśród beneficjentów RPO – L2020 jest realne, w badaniu ilościowym poproszono ich o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące: etapu realizacji projektu, deklaracji ryzyka niezakończenia projektu w terminie, dokonywania modyfikacji projektu, które miałyby wpływ na nieosiągnięcie założonych rezultatów projektów.

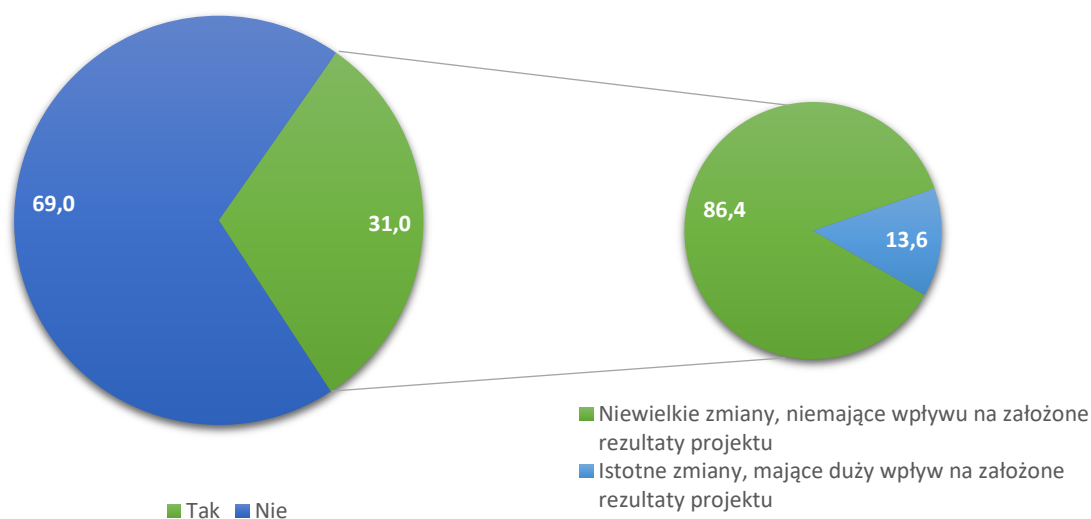
Warto podkreślić, iż prawie wszyscy badani beneficjenci RPO – L2020 (94,7% badanych) deklarują, iż realizacja projektu w terminie nie jest zagrożona. Na ewentualne problemy z terminową realizacją projektu wskazują przedstawiciele respondentów w ramach następujących Działań: 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 4.3, 5.1, 6.4, 7.3, 7.4, 8.2, 9.1, 9.2, 9.3. W każdym z przypadków tylko jeden respondent zadeklarował, iż widzi zagrożenie w terminowej realizacji projektu. Wśród badanych beneficjentów, którzy wskazali, iż terminowa realizacja projektu może być zagrożona, jako przyczyny wskazywali przede wszystkim:

- problemy ze znalezieniem lub wyłonieniem wykonawców (brak odpowiednich kooperatorów, brak chętnych wykonawców, zbyt wysokie ceny w ofertach względem zaplanowanego budżetu, zbyt wysokie koszty proponowane przez wykonawców) – Działania 1.3, 1.5, 4.3, 5.1, 9.1, 9.3;
- brak lub niewystarczająca ilość środków finansowych po stronie beneficjenta (zbyt wysokie koszty zakupu sprzętu) – Działanie 8.2;
- przedłużający się czas podpisania umowy z IZ – Działanie 1.4;
- przedłużające się wypłaty środków finansowych po stronie IZ – działanie 1.1;

- wśród innych odpowiedzi wskazywano: brak funduszy (Działanie 7.4), odkrycia archeologiczne (Działanie 9.2), problemy infrastrukturalne (Działanie 1.3), rozwiązanie umowy z IZ (Działanie 7.3).

Znacząca grupa beneficjentów (31%) dokonywała modyfikacji w realizowanym przez siebie projekcie, jednakże, jak sami deklarują, w większości przypadków (86,4% badanych) były to niewielkie zmiany, niemające wpływu na założone rezultaty projektu.

Wykres 11. Pytanie: Czy dokonywał/a Pan/Pani modyfikacji w realizowanym projekcie? Jaki charakter miały te modyfikacje?

Źródło: badanie własne; N=496.

Prawie wszyscy (94,0%) badani ocenili, iż zaplanowany przez nich budżet projektu był ich zdaniem optymalny. Zdarzały się jednak sytuacje, w których np. procent dofinansowania nie był zgodny z oczekiwaniami beneficjentów, były to jednak sytuacje jednostkowe. Wśród osób, które uznały, że budżet projektu nie był odpowiedni najczęściej wskazywano, że gdyby mieli możliwość skorzystać z większej puli pieniędzy, to byłby on wyższy – 76,6% wskazań, natomiast 23,5% uznało, iż byłby taki sam, gdyż nie posiadają środków na zwiększenie wkładu własnego.

Badanie na próbie beneficjentów nie wykazało zagrożeń w realizacji projektów, a tym samym w zakładanym poziomie realizacji wskaźników. Badani podkreślali, iż nawet jeśli wprowadzali oni modyfikacje w projekcie to nie miały one znaczenia dla osiągnięcia zaplanowanych rezultatów. Z przeprowadzonych wywiadów jakościowych, można potwierdzić, iż każdorazowo wprowadzane zmiany mają na celu sprawną realizację projektu i działają na korzyść beneficjentów, nie powodując zagrożeń w realizacji wskaźników.

2.2.2.1. Aktualizacja docelowych wartości wskaźników w ramach RPO - L2020

Czy i w jaki sposób należy dostosować przyjęte wartości wskaźników, uwzględniając oddziaływanie czynników takich jak: warunki społeczno-gospodarcze, potencjał instytucjonalny oraz potencjał beneficjentów, aby były one możliwe do osiągnięcia? Jakie jest uzasadnienie zmiany wartości wskaźników docelowych w ramach poszczególnych osi priorytetowych?

Na podstawie przeprowadzonej analizy wartości wykorzystanej alokacji, poziomu osiągniętych wskaźników oraz harmonogramu naborów w 2019 roku, można sformułować kilka konkluzji, które stanowią punkt wyjścia do rozważań nad aktualizacją docelowych wartości wskaźników w ramach RPO-L2020. Po pierwsze, od czasu projektowania założeń RPO-L2020 znacząco zmieniły się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w Polsce. Po drugie, zmiany w otoczeniu społecznym i gospodarczym miały istotne przełożenie na proces realizacji celów RPO-L2020. Po trzecie, część docelowych wartości wskaźników wydaje się przeszacowana w stosunku do istniejących potrzeb (niski popyt ze strony potencjalnych beneficjentów) i możliwości realizacji działań (trudności w rekrutacji uczestników). Istnieje też grupa wskaźników, których wartości docelowe mogłyby być znacznie większe, o czym przekonuje duże zainteresowanie potencjalnych beneficjentów udziałem w konkursach.

Biorąc pod uwagę z jednej strony aktualny i prognozowany stan wskaźników społeczno-gospodarczych opisujących sytuację w kraju i województwie lubuskim oraz z drugiej strony, stopień realizacji celów Programu, z uwzględnieniem danych na temat absorpcji środków finansowych, konieczne wydaje się urealnienie i zaktualizowanie docelowych wartości wskaźników.

W poniższej tabeli ustosunkowano się do aktualnych wartości docelowych poszczególnych wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego. Każdemu wskaźnikowi przypisano ocenę syntetycznie określającą, czy wartość docelowa powinna zostać zwiększona, zmniejszona lub pozostawiona bez zmian. Ocena ta będzie przydzielana za pomocą podanych niżej znaków:

- wzrost
- bez zmian
- spadek
- brak oceny

Tabela 33. Aktualizacja wartości docelowych wskaźników RPO – L2020.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
01b	OP 1	1.1.		Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi popytu na usługi badawczo-rozwojowe lubuskich firm oraz potencjałowi sektora B+R w województwie.
01b	OP 1	1.1.		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi popytu na usługi badawczo-rozwojowe lubuskich firm oraz potencjałowi sektora B+R w województwie
01b	OP 1	1.1.		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	▼	Konieczna wydaje się korekta wskaźnika i obniżenie jego wartości docelowej. Przy obecnym poziomie zapotrzebowania na usługi badawczo-rozwojowe firm z regionu nie jest możliwe osiągnięcie docelowej wartości.
03a	OP 1	1.2.	1.3.	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia. Nie zaszły zmiany na rynku, które wpłynęłyby na konieczność skorygowania wartości docelowej.
03a	OP 1	1.2.	1.3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia. Nie zaszły zmiany na rynku, które wpłynęłyby na konieczność skorygowania wartości docelowej.
03a	OP 1	1.2.	1.3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)	▼	Konieczna wydaje się korekta wskaźnika i obniżenie jego wartości docelowej. Przy obecnym poziomie popytu na podnoszenie konkurencyjności lubuskich firm w tym obszarze nie jest możliwe osiągnięcie docelowej wartości.
03a	OP 1	1.2.	1.3.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia. Nie zaszły zmiany na rynku, które wpłynęłyby na konieczność skorygowania wartości docelowej.
03a	OP 1	1.2.	1.3.	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia. Nie zaszły zmiany na rynku, które wpłynęłyby na konieczność skorygowania wartości docelowej.
03b	OP 1	1.4.		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi aktywności lubuskich firm w zakresie ekspansji na nowe rynki zbytu
03b	OP 1	1.4.		Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI 4)	▲	Wartość osiągnięta przekroczyła wartość docelową o blisko 50%. Wartość wskaźnika wynika z dużego zapotrzebowania na tego typu wsparcie
03b	OP 1	1.4.		Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wprowadzania zmian organizacyjno-procesowych
03b	OP 1	1.4.		Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	▶	Docelowa wartość odpowiada możliwościom uruchomienia inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
03b	OP 1	1.4.	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	▶	Wartość osiągnięta przekroczyła wartość docelową czternastokrotnie.
03b	OP 1	1.4.	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	▶	Wartość osiągnięta przekroczyła wartość docelową dwukrotnie.
03c	OP 1	1.5.	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach O/K/M (CI 8)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
03c	OP 1	1.5.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
03c	OP 1	1.5.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
03c	OP 1	1.5.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
03c	OP 1	1.5.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI 7)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
03c	OP 1	1.5.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP otrzymaniem wsparcia w celu wprowadzenia nowych produktów na rynek
03c	OP 1	1.5.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	▶	Docelowa wartość odpowiada poziomowi zainteresowania lubuskiego sektora MSP w zakresie wdrażania innowacji
02c	OP 2	2.1.	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja	▶	Docelowa wartość odpowiada możliwościom administracji publicznych do udostępniania usług publicznych w formie online. Wartość wskaźnika podlegała wcześniej korekcie (podniesiono wartość docelową)
02c	OP 2	2.1.	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	▶	Docelowa wartość odpowiada możliwościom administracji publicznych do udostępniania informacji w formie online. Wartość wskaźnika podlegała wcześniej korekcie (podniesiono wartość docelową)

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
04a	OP 3	3.1.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	▶	Szacowana wartość spadku emisji gazów cieplarnianych przekroczyła wartość docelową niemal dwukrotnie. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
04a	OP 3	3.1.	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	◀	Konkurs nr RPLB.03.01.00-IZ.00-08-K03/18 w ramach RPO-L2020 Osi priorytetowej 3 dla Działania 3.1 Odnawialne źródła energii zostanie rozstrzygnięty w sierpniu 2019 r. Od rozstrzygnięcia konkursu zależą szanse na osiągnięcie docelowych wartości wskaźnika
04a	OP 3	3.1.	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30)	▶	Szacowana wartość określająca zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych przekroczyła wartość docelową niemal dwukrotnie. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
04a	OP 3	3.1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	◀	Konkurs nr RPLB.03.01.00-IZ.00-08-K03/18 w ramach RPO-L2020 Osi priorytetowej 3 dla Działania 3.1 Odnawialne źródła energii zostanie rozstrzygnięty w sierpniu 2019 r. Od rozstrzygnięcia konkursu zależą szanse na osiągnięcie docelowych wartości wskaźnika
04a	OP 3	3.1.	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
04c	OP 3	3.2.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
04c	OP 3	3.2.	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
04c	OP 3	3.2.	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona.
04e	OP 3	3.3.	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika oraz poziom zatwierdzonych wniosków o płatność
04g	OP 3	3.4.	Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	▶	Wartość wskaźnika podległa już korekcie. Obecna wartość docelowa odpowiada możliwościom wytwarzania energii w ramach kogeneracji

PI	OP	Działanie	Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
04g	OP 3	3.4.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę niski poziom wartości docelowej i znaczną ilość środków możliwych do wykorzystania
05b	OP 4	4.1.	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20)	◀	Obecny system sprawozdawczości nie pozwala rzetelnie ocenić postępów w realizacji wskaźnika.
05b	OP 4	4.1.	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	▲	Docelowa wartość wskaźnika została osiągnięta na wymaganym poziomie. Istnieją możliwości sfinansowania kolejnych inwestycji w tym zakresie.
06a	OP 4	4.2.	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI 17)	▼	Konieczna wydaje się korekta wskaźnika i obniżenie jego wartości docelowej z uwagi na brak postępów w zwiększaniu możliwości przerobowych w zakresie recyklingu odpadów
06a	OP 4	4.2.	Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona.
06b	OP 4	4.3.	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI 19)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
06b	OP 4	4.3.	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI 18)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika
06c	OP 4	4.4.	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika możliwa do osiągnięcia.
06c	OP 4	4.4.	Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika możliwa do osiągnięcia.
06d	OP 4	4.5.	Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika możliwa do osiągnięcia.
06d	OP 4	4.5.	Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23)	▲	Wartości wskaźników planowane do osiągnięcia w ramach podpisanych umów przekraczają wartość docelową wskaźnika. Uzasadnione jest podwyższenie jego wartości

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
07b	OP 5	5.1.		Całkowita długość nowych dróg (CI 13)	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika została przekroczona. Można rozważyć ewentualne podwyższenie wartości docelowej wskaźnika.
07d	OP 5	5.2.		Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego	▶	Nie jest konieczna korekta wskaźnika. Wartość docelowa wskaźnika możliwa do osiągnięcia.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	▼	Z uwagi na poprawę sytuacji gospodarczej, spadek poziomu bezrobocia w regionie oraz niski poziom zainteresowania beneficjentów włączaniem osób niepełnosprawnych do projektów, występują trudności w pozyskaniu uczestników do projektów. Konieczna wydaje się korekta wskaźnika i obniżenie jego wartości docelowej.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
08(i)	OP 6	6.1.	6.2.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	▶	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
08(ii i)	OP 6	6.3.		Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(ii i)	OP 6	6.3.		Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika oraz planowane nabory w 2019 roku.
08(ii i)	OP 6	6.3.		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(i v)	OP 6	6.4.		Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie, po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(i v)	OP 6	6.4.		Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(i v)	OP 6	6.4.		Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(i v)	OP 6	6.4.		Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy poczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v)	OP 6	6.5.	6.6.	Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
08(v i)	OP 6	6.7.		Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v i)	OP 6	6.7.		Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.

PI	OP	Działanie				Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
08(v i)	OP 6	6.7.				Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
08(v i)	OP 6	6.7.				Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i)	OP 7	7.1	7.2	7.3	7.4	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika.
09(i)	OP 7	7.1	7.2	7.3	7.4	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i)	OP 7	7.1	7.2	7.3	7.4	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i)	OP 7	7.1	7.2	7.3	7.4	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i v)	OP 7	7.5.				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
09(i v)	OP 7	7.5.		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i v)	OP 7	7.5.		Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	▶	Z ewentualną decyzją w sprawie obniżenia wartości wskaźnika należy zaczekać do momentu zakończenia realizowanych projektów i określenia osiągniętych przez nich rezultatów. Ponowną weryfikację należy zrealizować na początku 2020 r.
09(i v)	OP 7	7.5.		Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	◀	Brak podanej wartości docelowej wskaźnika
09(v)	OP 7	7.6.		Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych (szt.)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
09(v)	OP 7	7.6.		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
09(v)	OP 7	7.6.		Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem [szt.]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową. Istnieje duży popyt na tego typu wsparcie.
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej [osoby]	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową. Istnieje duży popyt na tego typu wsparcie.
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową. Istnieje duży popyt na tego typu wsparcie.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową. Istnieje duży popyt na tego typu wsparcie.
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych [szt.]	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie [szt.]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych [szt.]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(i)	OP 8	8.1.	8.2.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(ii i)	OP 8	8.3.		Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.

PI	OP	Działanie		Nazwa wskaźnika	Oce na	Uzasadnienie
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu [osoby]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie [osoby]	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia [osoby]	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego [szt.]	▲	Poziom realizacji wskaźnika przekroczył wartość docelową.
10(i v)	OP 8	8.4.	8.5.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS [szt.]	▶	Docelowa wartość możliwa jest do osiągnięcia biorąc pod uwagę dotychczasowy poziom realizacji wskaźnika
09a	OP 9	9.1.		Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)	◀	Obecny system sprawozdawczości nie pozwala rzetelnie ocenić postępów w realizacji wskaźnika.
09a	OP 9	9.1.		Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	▶	Docelowa wartość została osiągnięta. Nie ma potrzeby korygowania wartości docelowej wskaźnika.
09b	OP 9	9.2.		Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	▶	Docelowa wartość została osiągnięta. Nie jest konieczne korygowanie wartości docelowej wskaźnika. Można rozważyć zwiększenie wartości docelowej.
10a	OP 9	9.3.		Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	▶	Docelowa wartość została osiągnięta. Nie jest konieczne korygowanie wartości docelowej wskaźnika. Można rozważyć zwiększenie wartości docelowej.
10a	OP 9	9.3.		Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty	▶	Docelowa wartość została osiągnięta. Nie jest konieczne korygowanie wartości docelowej wskaźnika. Można rozważyć zwiększenie wartości docelowej.

Z przeprowadzonej analizy wartości docelowych wskaźników wyłania się kilka wniosków ogólnych:

- Ze względu na obecną koniunkturę gospodarczą i niski poziom bezrobocia, pojawiły się trudności w realizacji celów Programu, odnoszących się do rynku pracy. Zidentyfikowano trudności w osiągnięciu zakładanych poziomów wskaźników, dotyczy to w szczególności wskaźników przypisanych do PI 8i *Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)* oraz *Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*. Ewentualną decyzję o korekcie wartości docelowych wskaźników należy podjąć po przeanalizowaniu rezultatów, jakie osiągną obecnie realizowane projekty, z uwzględnieniem planowanych naborów w 2019 roku.
- Wzrost przeciętnych wynagrodzeń, uruchomienie rządowego programu Rodzina 500 plus oraz ograniczenie zasięgu ubóstwa w regionie to czynniki, które odpowiadają za poprawę sytuacji społecznej w regionie. Mając na uwadze aktualne uwarunkowania społeczne trzeba stwierdzić, że docelowe wartości wskaźników dla Osi Priorytetowej 7 Równowaga społeczna (szczególnie PI 9i), są w wielu przypadkach przeszacowane w świetle aktualnych wartości realizacji wskaźników. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że okres realizacji projektów w osi 7 niejednokrotnie trwa powyżej 12 miesięcy. Z ewentualną oceną potrzeby korygowania wartości docelowych wskaźników należy poczekać do momentu uzyskania informacji o rezultatach obecnie realizowanych projektów, z uwzględnieniem planowanych naborów w 2019 roku.
- Z uwagi na wysoką popularność projektów realizowanych w Osi Priorytetowej 8 Nowoczesna edukacja (dotyczy to wszystkich trzech priorytetów inwestycyjnych), przekroczona została wartość docelowa wskaźników (dotyczy to 15 wskaźników). Szczególnie ważne jest rozwijanie projektów związanych z upowszechnieniem kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego.
- W przypadku Priorytetu Inwestycyjnego 4a Zwiększony udział produkcji energii z OZE na terenie województwa lubuskiego trudno ocenić docelowe wartości wskaźników, gdyż rozstrzygnięcie konkursu w tym obszarze zakończy się w sierpniu 2019 roku. Biorąc pod uwagę wprowadzone zmiany do ustawy OZE (ustawa z 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw), które odbierane są jako korzystne dla inwestorów, możliwe jest przyspieszenie inwestycji w rozwój OZE na terenie województwa lubuskiego.
- Wskaźniki przypisane do pozostałych Priorytetów Inwestycyjnych przeważnie powinny pozostać na niezmiennym poziomie.

2.2.2.2. Utrudnienia w osiągnięciu zakładanego poziomu realizacji wskaźników

Jakie są podstawowe przyczyny przekroczenia i/lub nieosiągnięcia zakładanych wielkości (w kontekście nieosiągnięcia wartości śródkresowych/ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowych) wskaźników ram wykonania, wskaźników rezultatu i pozostałych wskaźników produktu założonych na etapie programowania interwencji? (Odpowiadając na to pytanie wykonawca zidentyfikuje w jakim stopniu na skuteczność interwencji oddziaływały:

- 1. czynniki wewnętrzne tj.: kontekst instytucjonalny, system wdrażania i realizacji projektów, wybierane projekty, wnioskodawcy (beneficjenci, beneficjenci nieskuteczni, potencjalni wnioskodawcy), realizowane projekty;*
- 2. czynniki zewnętrzne tj: społeczne, gospodarcze, środowiskowe; Wykonawca powinien również ustalić, czy doszło do kluczowych zmian w warunkach zewnętrznych, które oddziałują na proces realizowania interwencji oraz w jakim stopniu założenia/logika interwencji jest spójna względem innych podejmowanych działań i trafna względem obecnych warunków społeczno-gospodarczych;*
- 3. trafność i poprawność metod stosowanych przy szacowaniu wartości wskaźników na etapie programowania interwencji, trafność doboru wskaźników do charakteru interwencji oraz zdefiniowanych priorytetów rozwojowych, stopień w jakim wskaźniki odzwierciedlają stopień osiągnięcia celów interwencji;*
- 4. regulacje prawne.*

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji mid-term zidentyfikowano szereg czynników negatywnie wpływających na realizację wskaźników określonych dla RPO-L2020. Analizie poddano zarówno uwarunkowania zewnętrzne (otoczenie regulacyjne, trendy społeczno-gospodarcze), jak również uwarunkowania wewnętrzne (kontekst instytucjonalny, jakość procedur itp.). Podkreślenia wymaga fakt, że czynniki, które w największym stopniu utrudniały realizację wskaźników Programu, miały przeważnie charakter zewnętrzny i nie zależały bezpośrednio od instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie Programu. Identyfikację czynników przeprowadzono w oparciu o analizę sprawozdań kwartalnych z całego okresu realizacji Programu oraz wniosków płynących z indywidualnych wywiadów pogłębionych. Poniżej przedstawiono ważniejsze czynniki oddziałujące na poziom wdrażania Programu oraz omówiono, w jaki sposób oddziaływały one na realizację wskaźników.

OPÓŹNIENIA W PRZYJMOWANIU KLUCZOWYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA SZCZEBLU KRAJOWYM I REGIONALNYM

Proces realizacji RPO-L2020 w wielu obszarach został wstrzymany z powodu opóźnień w przyjmowaniu dokumentów na szczeblu krajowym i regionalnym, które tworzyć miały ramy prawno-formalne dla regionalnego programu operacyjnego. Trudności te wystąpiły głównie w pierwszym okresie wdrażania Programu (lata 2015-2016), choć w pojedynczych przypadkach rozciągnęły się również na 2017 rok. Skutkowały one tym, iż planowane ogłoszenie naboru wniosków przesuwano w czasie (przeważnie o kilkanaście miesięcy). W 2015 roku nie ogłoszono naboru wniosków niemal we wszystkich osiach priorytetowych w ramach RPO-L2020. Jedynym wyjątkiem była Oś Priorytetowa 6 dotycząca regionalnego rynku pracy, w ramach której zawarto 12 umów na realizację Działania 6.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poszukujących pracy i jednocześnie nie posiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy. W większości osi priorytetowych uruchomiono działania związane z naborem wniosków w II i III kwartale 2016 roku. W trzech osiach priorytetowych (3 – Gospodarka niskoemisyjna, 4 – Środowisko i kultura oraz 5 – Transport) pierwsze umowy na dofinansowanie projektów podpisano w ostatnim kwartale 2016 roku.

Poniżej wymieniono dokumenty, które uniemożliwiły planowe uruchomienie naboru wniosków:

- Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- Program Rozwoju Transportu na poziomie regionalnym,
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
- Plan Działań w sektorze zdrowia,
- Mapa potrzeb zdrowotnych,
- Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną,
- Rozporządzenie w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach RPO,
- Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach RPO,
- Rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na infrastrukturę sportową lub wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach RPO,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych.

Brak wyżej wymienionych dokumentów opóźnił wdrażanie RPO-L2020 w niektórych obszarach. Dotyczyło to w szczególności:

- Działania 4.1 Ochrona przeciwpowodziowa – opóźnienia w przygotowaniu planu gospodarowania wodami.
- Działania 4.2 Gospodarka odpadami – długi proces akceptacji przez Ministerstwo Środowiska Wojewódzkiego Planu Gospodarowania Odpadami.
- Działania 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa - V aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania ścieków komunalnych przyjęta dopiero w lipcu 2017 roku, co opóźniło wdrażanie programu o 2 lata.
- Działania 5.2 Transport kolejowy - beneficjent PKP PLK S. A. miał duże opóźnienia w złożeniu projektów.
- Późna publikacja map potrzeb zdrowotnych opóźniła wdrażanie projektów w obszarze zdrowia w ramach RPO-L2020.

Niekorzystny wpływ braków w otoczeniu regulacyjnym zauważyli uczestnicy badań jakościowych.

„Problemy szczególnie z harmonogramem wdrażania niektórych konkursów w poszczególnych działaniach, wynikały z obiektywnych kłopotów, jak chociażby w ramach wspierania w obszarze wodno-kanalizacyjnym. Długo czekaliśmy na dokument krajowy, jakim jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, tzw. KPOŚ. V wersja miała wejść w życie w 2016 roku, a nie weszła. Opóźniło to znacznie kontraktację środków (...) Dalej, w działaniach prozdrowotnych, mamy Oś 9 i Działanie 9.1 na rzecz instytucji zdrowia publicznego. Długo tworzony jest na poziomie krajowym „Plan dla rozwoju zdrowia”, to też musiało być zgodne z tym planem krajowym. Nasze przedsięwzięcia w obszarze wsparcia dla szpitali wojewódzkich i powiatowych musiały po prostu czekać na ten dokument. Ustawa o rewitalizacji też nie weszła w tym terminie, jaki zakładaliśmy, musieliśmy tu powstrzymać niektóre działania Osi 9 w naszym programie działania(Działanie 9.2).”

ZMIANA SYTUACJI GOSPODARCZEJ W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

Na osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników istotnie wpłynęła zmiana koniunktury gospodarczej w województwie lubuskim. Jak przyznała jedna z respondentek biorąca udział w wywiadach pogłębionych:

„Jak zaczęliśmy pisać Program to koniunktura gospodarcza była inna. Spotykaliśmy się z wysokim bezrobociem, ze spadkiem gospodarczym, ze spadkiem wskaźników opisujących gospodarkę. Ta koniunktura zmieniła się i odwróciły się te trendy na rzecz poprawy na rynku pracy”.

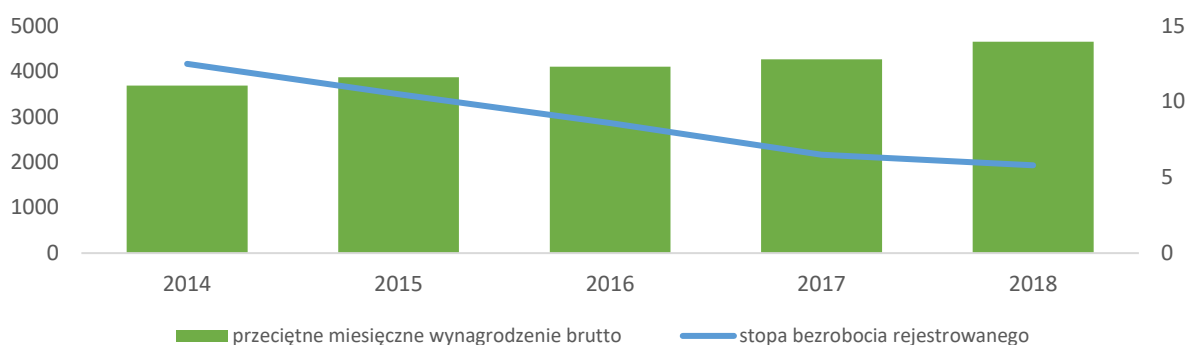
Inny respondent zwrócił uwagę na konieczność zmiany alokacji środków finansowych, w wyniku trendów gospodarczych.

„Zmieniła się sytuacja na rynku pracy, bo dosyć duży akcent położono w Programie na problem bezrobocia, natomiast w międzyczasie sytuacja na rynku pracy po prostu się zmieniła i okazuje się, że nie ma potrzeby lokowania aż tak dużej liczby środków na aktywizację zawodową”.

Jak wynika z danych GUS, w 2014 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim wyniosła 12,5%. Poziom bezrobocia w regionie był wyższy od średniej obliczonej dla kraju. Rok później bezrobocie spadło o 2 punkty proc., jednak nadal utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie. W 2016 roku obserwowano w województwie lubuskim tendencje spadkowe, ponieważ stopa bezrobocia spadła o kolejne 1,9 punktu proc. Jednocześnie zmniejszała się różnica między sytuacją w regionie a sytuacją na rynku pracy w kraju. W 2017 roku stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom (6,5%). Po raz pierwszy wskaźnik opisujący rynek pracy pokazywał korzystniejszą sytuację w regionie niż w kraju. W ostatnim roku analizy, wciąż spadała liczba bezrobotnych w województwie. Zgodnie z danymi GUS, na koniec 2018 roku stopa bezrobocia wyniosła 5,8%.

Wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych regionalny rynek pracy przekształcił się z rynku pracodawcy, w którym warunki zatrudnienia kształtuje w głównej mierze strona zatrudniająca, w rynek pracownika, gdzie możliwości zatrudnienia uzależnione są w dużej mierze od spełnienia oczekiwań płacowych pracownicy⁴². Odzwierciedlenie tej tendencji widać we wzroście miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie 2014-2018. Jak podaje GUS, o ile w początkowym okresie analizy przeciętne płace w regionie kształtowały się na poziomie 3 689 zł (stan na koniec grudnia), o tyle cztery lata później wyniosły 4 653 zł, co oznaczało wzrost o 26 %.

Wykres 12. Sytuacja gospodarcza w województwie lubuskim w latach 2014-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁴² Adecco Radar, Rynek pracy. Województwo lubuskie, Q2 2018.

Poprawa sytuacji na rynku pracy jest bez wątpienia pozytywnym zjawiskiem, aczkolwiek implikacje, jakie z tego wynikały dla realizacji Programu, miały przeważnie negatywny charakter (szczególnie dla PI 8i). Pokłosiem dobrej sytuacji na rynku pracy jest problem z rekrutacją uczestników projektów realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 6. To z kolei rodzi zagrożenie nieosiągnięcia wartości docelowych wskaźników. Aktualnie zagrożenie to widać w przypadku takich wskaźników jak: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) – 27,08%, Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 13,43%.

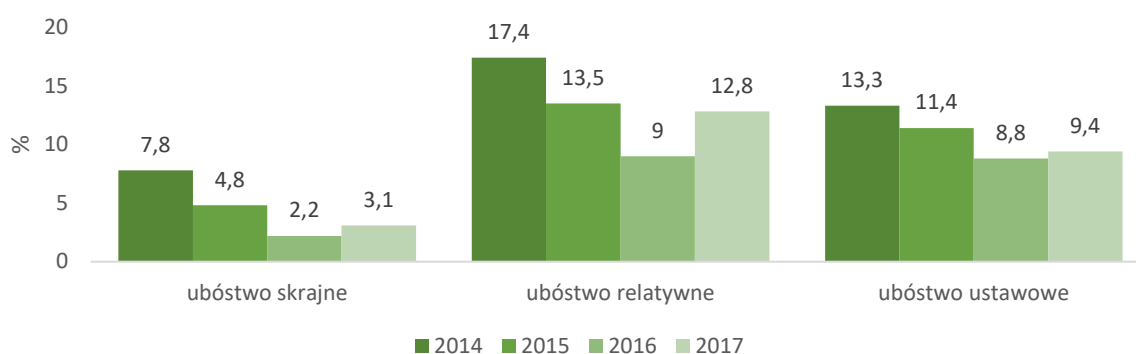
ZMIANA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

Opisane wyżej uwarunkowania gospodarcze, a także uruchomiony w Polsce program wsparcia rodzin (chodzi o wprowadzone od 1 kwietnia 2016 roku świadczenie wychowawcze, tzw. Program Rodzina 500 plus), istotnie wpłynęły na sytuację społeczną w regionie.

Z badania budżetów gospodarstw domowych wynika, iż w ostatnich latach nastąpiła wyraźna poprawa sytuacji gospodarstw domowych, co znalazło potwierdzenie w znaczącym zmniejszeniu się zasięgu ubóstwa w województwie lubuskim. W efekcie województwo to należy dziś do regionów charakteryzujących się najniższą w skali kraju wartością wskaźników ubóstwa skrajnego, relatywnego i ustawowego.

Wartość stopy ubóstwa skrajnego wyniosła w 2017 roku 3,1%, co oznacza spadek o 4,1 punktu procentowego w porównaniu z danymi z 2014 roku. Poniżej granicy ubóstwa relatywnego żyło w 2017 roku 12,8% mieszkańców regionu. Trzy lata wcześniej do tej grupy należało zdecydowanie więcej osób, bo aż 17,4% ogółu populacji. Do gospodarstw domowych o wydatkach poniżej ustawowej granicy ubóstwa należało 9,4% Lubuszan (dane za 2017 rok). Jeszcze trzy lata wcześniej roku grupa ta stanowiła 13,3% ogółu mieszkańców województwa lubuskiego.⁴³

Wykres 13. Zasięg ubóstwa w województwie lubuskim w latach 2014-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poprawa sytuacji społecznej w regionie skutkowałą obniżeniem popytu na usługi wsparcia ze strony instytucji publicznych. W wyniku zachodzących trendów społecznych realizacja RPO-L2020 napotykała na wiele przeszkód. Jedną z częściej występujących była trudność w rekrutacji uczestników. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze sprawiły, że radykalnie zmniejszyła się liczba osób spełniających wymogi organizowanych konkursów. Ponadto, duża część osób w ogóle nie wykazywała

⁴³ Na podstawie danych GUS – BDL.

zainteresowania wzięciem udziału w projektach z powodu m.in. uzyskania wsparcia w ramach rządowego programu Rodzina 500 plus. Uruchomione działania zaradcze obejmowały m.in. wydłużenie okresu realizacji projektów, intensyfikację działań promocyjnych oraz pogłębienie współpracy międzyinstytucjonalnej i cross-sektorowej przy realizacji projektów (np. między OPS/PCPR a podmiotami ekonomii społecznej). Pomimo podjętych prób istnieje ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowej przy takich wskaźnikach jak: „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie” czy „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu”. Aktualna sytuacja społeczna jest też jedną z przyczyn problemów w realizacji Działania 6.7 Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy. Uczestniczka wywiadów IDI zauważyła:

„Co do działania 6.7 to obszar zdrowotny EFS, tu możemy mieć problem z osobami objętymi programem zdrowotnym i osobami, które zgłosiły się na badania. Mieliśmy problem z projektem związanym z cukrzycą i został ten projekt rozwiązany. To badanie jest za tanie, żeby zaangażować tak dużo ludzi, żeby chodzili na dodatkowe rozmowy, byli uczestnikami projektu i tutaj i nie wiemy czy będzie ponawiany ten projekt z cukrzycą czy nie”.

WYMUSZONA ZMIANA PODMIOTU REALIZUJĄCEGO ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI

Na początku stycznia 2018 roku powstało Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie.

Podmiot ten jest odpowiedzialny za prowadzenie gospodarki wodnej na terenie całego kraju. Powstanie tej instytucji oznaczało odebranie samorządom wojewódzkim kompetencji w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi. Jednocześnie bezcelowym stało się dalsze istnienie wojewódzkich jednostek melioracyjnych. Z tego powodu podjęto decyzję o ich likwidacji. Dotyczyło to m.in. Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, który stanowił jednostkę budżetową Samorządu Województwa Lubuskiego i odpowiadał wcześniej za realizację działań w zakresie gospodarki zasobami wodnymi w ramach RPO-L2020.

Zmiana podmiotu zajmującego się zarządzaniem zasobami wodnymi negatywnie wpłynęła na szanse osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników w ramach RPO-L2020. Jak zauważył uczestnik badania jakościowego:

„Jest niebezpieczeństwo niezrealizowania w obszarze zapobiegania zmian klimatycznych konkretnie w obszarze melioracyjnym. Dlatego, że raz mamy zmianę podmiotu, który będzie to wykonywać, bo miał się tym zajmować Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, ale ten urząd został rozwiązany i zadania zostały przejęte przez Państwową Jednostkę Wody Polskie i tam brakuje dokumentów programowych, planistycznych, Masterplanów. Dokumenty te są nieodzowne, aby te inwestycje miały wsparcie unijne. I tu jest to niebezpieczeństwo, że tego wskaźnika nie osiągniemy. (...) będziemy negocjować z Komisją Europejską zmiany, aby można było ten wskaźnik zmniejszyć”.

BRAK POZYTYWNEJ DECYZJI KOMISJI EUROPEJSKIEJ DLA AKTUALIZACJI PROGRAMU GOSPODAROWANIA WODAMI

18 października 2016 roku Rada Ministrów przyjęła plany zarządzania ryzykiem powodziowym oraz aktualizację planów gospodarowania wodami. W dniu 13 marca 2018 roku wpłynęło pismo z Komisji Europejskiej (KE) negatywnie weryfikujące aktualizację Programu Gospodarowania Wodami (PGW).

Brak pozytywnej decyzji KE dla zaktualizowanego PGW uniemożliwia zakontraktowanie trzeciego ze zidentyfikowanych projektów, który mógłby otrzymać wsparcie w Działaniu 4.1 Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom.

Jak wyjaśnił uczestnik wywiadu pogłębionego:

„Aktualizacja programu gospodarowania wodami, to jest dokument strategiczny, który musi być przyjęty i z którego wynikają inwestycje inwestycje. Inwestycje muszą być wpisane do tego dokumentu żebyśmy mogli je kontraktować. Aktualnie KE odrzuciła aktualizację Planu Gospodarowania Wodami, co przełożyło się na to, że są dwie listy, jedna lista była jakby wcześniejsza, z Masterplanu, tam były dwie inwestycje, które dofinansowaliśmy i zrealizowaliśmy. Wskaźnik na trzy urzędników mamy zrobione, dwa jeszcze są w umowie, w sumie pięć urzędników. Natomiast wskaźnik docelowy jest 13. Na razie nie jesteśmy w stanie dodatkowych inwestycji zakontraktować, a co za tym idzie zrealizować tego wskaźnika, więc to też jest taki element, który nas blokuje”.

Negatywna ocena przez KE aktualizacji PGW zagraża osiągnięciu docelowej wartości w przypadku wskaźnika *Liczba urzędników dla celów ochrony przeciwpowodziowej*.

NISKI POZIOM ZAINTERESOWANIA PO STRONIE BENEFICJENTÓW REALIZACJĄ DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z RECYKLINGIEM ODPADÓW

Celem szczegółowym Działania 4.2 Gospodarka odpadami jest zmniejszenie poziomu odpadów komunalnych, podlegających składowaniu na terenie województwa lubuskiego. Realizacja celu szczegółowego ma przyczynić się do uporządkowania gospodarki odpadami komunalnymi oraz innymi, w tym niebezpiecznymi, na obszarze województwa. Dla Działania 4.2 wyznaczono dwa wskaźniki (jeden rezultatu bezpośredniego oraz jeden produktu). Wskaźnikiem rezultatu bezpośredniego jest wskaźnik pt. Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów. Wskaźnik produktu obejmuje liczbę wspartych zakładów zagospodarowania odpadów.

Jak wyjaśnił uczestnik wywiadu pogłębionego:

„Największy problem na dzień dzisiejszy występuje z gospodarką odpadami (Działanie 4.2), gdyż tam mamy założony wskaźnik programowy - ilość odpadów poddanych recyklingowi. Mieliśmy już jeden konkurs, gdzie wyłoniliśmy projekty, ale realizują one inny wskaźnik programowy - ilość wspartych przedsiębiorstw (to były PSZOKi), a nie realizują wskaźnika recyklingowego. Ze względu na brak zainteresowania od potencjalnych beneficjentów, którzy realizowaliby wspomniany na początku wskaźnik, może tutaj być jakiś problem, ale to jest jeden z wielu wskaźników w osi więc większość zostanie zrealizowana”.

Wartość docelowa dla 2023 roku w przypadku wskaźnika recyklingowego wynosi 4 000 ton/rocznie. Obecnie nie uruchomiono działań, pozwalających uzyskać postęp w realizacji ww. wskaźnika. Istnieje więc ryzyko nieosiągnięcia zakładanej wartości wskaźnika.

NIEPOPRAWNE OSZACOWANIE WARTOŚCI DOCELOWYCH DLA CZĘŚCI WSKAŹNIKÓW

Należy podkreślić, że trafnie dobrano wskaźniki do charakteru interwencji oraz priorytetów rozwojowych, jakie planowano zrealizować w ramach RPO-L2020. Wybrane wskaźniki odzwierciedlają stopień osiągnięcia celów interwencji. Pozwalają więc rzetelnie ocenić skuteczność interwencji i jej wpływ na środowisko społeczne, gospodarcze i naturalne. Na etapie przypisywania docelowych wartości dla wybranych wskaźników nie udało się uniknąć błędów, polegających na przeszacowaniu lub niedoszacowaniu wartości wskaźników. Jak przyznała uczestniczka badania IDI:

„Już na etapie wdrażania programu widzieliśmy, że w niektórych działaniach lub poddziałaniach wskaźniki były oszacowane na zbyt wysokim poziomie, albo że może być trudność z osiągnięciem zakładanych wartości, więc ta korekta dotyczyła zmiany wartości wskaźników.

Przyczyny nieadekwatnego oszacowania wartości wskaźników wynikały z różnych powodów. Były nimi:

- Zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej, skutkująca pobudzeniem rynku pracy i radykalnym spadkiem bezrobocia. Wpływ tego czynnika sprawił, że wskaźniki przypisane do Osi 6 są trudne do osiągnięcia w obecnych warunkach gospodarczych.
- Radykalny spadek ubóstwa w regionie. W efekcie wskaźniki Osi 7 wydają się bardzo trudne do zrealizowania.
- Wzrost cen materiałów i usług budowlanych. To sprawiło, że alokacja środków na działania związane z inwestycjami infrastrukturalnymi okazała się niewystarczająca i musiała podlegać korekcie.
- Opóźnieniami we wprowadzaniu dokumentów strategicznych na szczeblu centralnym. Potwierdza to respondentka badania IDI:

„Na pewno mieliśmy problem w osi 4 przy systemie kanalizacji - tu nie mieliśmy aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków. Program wszedł w życie dopiero w lipcu 2017 roku, a dopiero V KPOŚK i Masterplan, które wprowadzono we wrześniu 2017 roku określały, jakie inwestycje mogą być realizowane w ramach Programu. Czyli pierwotne założenia programu, że mieliśmy zrobić 167 km kanalizacji były całkowicie nierealne, bo KPOŚKA zeszła do poziomu około 60 km”.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że w trakcie realizacji Programu zdarzały się problemy wynikające z uwarunkowań wewnętrznych. Respondenci wywiadów pogłębionych zwracali uwagę na kumulację obowiązków w krótkim okresie czasu oraz problemy z działaniem systemu SL2014 (powodujące opóźnienia w weryfikacji wniosków o płatność). W informacjach kwartalnych z realizacji RPO-L2020 wśród czynników generujących trudności w realizacji programu wymieniano także błędy po stronie Beneficjentów - problemy z dotrzymaniem okresu na złożenie poprawionych dokumentów na etapie weryfikacji warunków formalnych i oceny formalnej, błędy we wnioskach o płatność, czy problemy z terminowym ukończeniem projektów przez Beneficjentów. Czynniki te, choć komplikują proces realizacji Programu, jednak nie stanowią one poważnej bariery w osiąganiu zakładanych wartości wskaźników.

Udaje się bowiem wdrażać mechanizmy zaradcze, które niwelują ich wpływ na stopień realizacji Programu. Innym problemem był niski poziom zainteresowania potencjalnych uczestników wzięciem udziału w niektórych konkursach (np. kogeneracja lub OZE).

W celu maksymalizacji efektów realizowanych projektów, mających wpływ na poziom wskaźników dla ram wykonania stosowano np. takie rozwiązania wspomagające, jak:

- Realizacja dodatkowych naborów projektów dla tych działań, do których przypisane są wskaźniki do ram wykonania (na konkretne typy projektów);
- W kryteriach wyboru projektów, określono odpowiednie zapisy premiujące realizację typów projektów realizujących wskaźniki określone dla ram wykonania;
- Stosowanie odpowiednich zapisów w regulaminach naborów lub wezwaniach do złożenia wniosku o dofinansowanie, gdzie określone są koszty jednostkowe, co pozwala określić np. ilość wspartych osób przy określonej kwocie alokacji.
- W ramach regulaminów konkursów, stosowano również odpowiednie zapisy w zakresie terminu zakończenia realizacji projektów, który umożliwiał wykazanie wskaźników włączonych do RW.

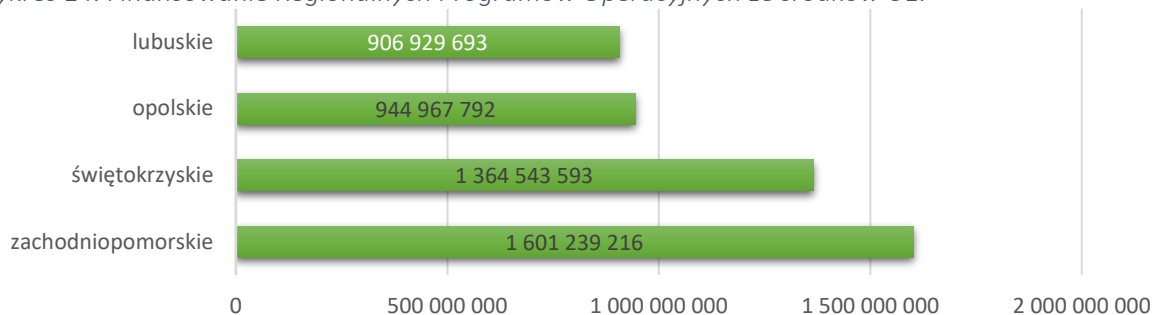
2.2.2.3. Strategie przeciwdziałania negatywnym trendom

W jaki sposób skutecznie przeciwdziałać negatywnym trendom występującym w obszarach, w których uzyskane wartości są niewystarczające w kontekście założonych wartości pośrednich i docelowych wskaźników? W tym jakie narzędzia instytucjonalne i operacyjne należy wdrożyć dla osiągnięcia celów sformułowanych na etapie programowania?

Respondenci badania jakościowego podkreślali, iż pod względem skuteczności realizacji Programu, województwo lubuskie należy do krajowej czołówki. Dla rozwinięcia tego tematu, w ramach niniejszego badania dokonano analizy techniką benchmarking (pełny opis analizy techniką Benchmarking zawiera Załącznik 4.1), poziomu wydatkowania środków w ramach trzech RPO, jednego programu krajowego oraz jednego programu zagranicznego. Dokonując doboru krajowych RPO Wykonawca kierował się wyborem programów, których warunki funkcjonowania są podobne względem RPO-L2020, to znaczy otoczenie społeczno-gospodarcze, wielkość województw, liczba etatów przeznaczonych do realizacji RPO. Wybór programu krajowego, podyktowany był faktem, iż porównywane programy realizują cele Strategii Europa 2020. Ponadto, jak wykazuje dokonana analiza benchmarking PO WER współfinansowany jest z EFS podobnie, jak częściowo RPO-L2020. W tym zakresie krajowy program operacyjny, jakim jest PO WER oraz właśnie RPO-L2020 – dopełniają się wzajemnie, pozostając w dużym stopniu komplementarne w ramach obszarów dotyczących rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego etc. Logika realizacji programów operacyjnych zakłada bowiem, że interwencja EFS w poszczególnych obszarach powinna mieć optymalny efekt. W związku z powyższym, opiera się to, co do zasady na tym, by na poziomie regionalnym interwencja EFS dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku, natomiast krajowy program operacyjny koncentrował się na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk sektorowych, a także na przedsięwzięciach o charakterze ogólnopolskim, które pozostają priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa. Z tego punktu widzenia porównanie tych dwóch programów wydaje się najbardziej użyteczne dla celów niniejszego badania. Warto bowiem, aby działania krajowe realizowane były w podobnym tempie co działania regionalne tak, aby zapewnić skuteczne ich oddziaływanie. Natomiast przy doborze programu zagranicznego kierowano się tym, aby program ten był również regionalnym programem operacyjnym

funkcjonującym w przedmiotowym okresie programowania, odnoszącym się stricte do jednego regionu kraju – a nie był on zintegrowanym programem operacyjnym dla wszystkich jego regionów, jak to ma miejsce w przypadku niektórych państw członkowskich EU, np. sąsiadującej z Polską Republiką Czech. Dodatkowo, w poszukiwaniach kierowano się też podobną wielkością alokacji środków. Do analizy programów regionalnych wykorzystano dane zawarte w ostatnich, publikowanych w połowie 2018 r., sprawozdaniach, odnoszących się do stanu realizacji programów na koniec 2017 r. Są to dane, które przedstawiane są przez poszczególne IZ w sposób jednolity, pozwalający na zgodne porównywanie ze sobą odpowiednich wielkości właściwych każdemu z analizowanych programów. Celem niniejszego omówienia jest przyrównanie pozostałych programów do RPO-L2020, wykazanie w jaki sposób kształtuje się stopień i tempo wdrażania programu na tle pozostałych, tzw. wzorcowych, w tym samym czasie. Przed przejściem do porównywania danych na ten temat, warto na wstępie przedstawić ilości środków UE przeznaczonych na poszczególne programy, odnoszące się do kwot całości wkładu dwufunduszowego. Rozkład tych wielkości pozwoli porównać ze sobą skalę środków otrzymanych przez każde województwo, a co za tym idzie również skalę poszczególnych programów. Warto też wskazać, że każde z wziętych w tej analizie pod uwagę województw, należy do kategorii regionów słabiej rozwiniętych według unijnej klasyfikacji.

Wykres 14. Finansowanie Regionalnych Programów Operacyjnych ze środków UE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Portalu Funduszy Europejskich i Serwisów Regionalnych Programów Operacyjnych województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego.

Przechodząc do analizy stanu realizacji, w pierwszej kolejności, warto zwrócić uwagę na podstawowe dane dotyczące postępu Regionalnych Programów Operacyjnych w perspektywie 2014-2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego – od początku programu do końca grudnia 2017 r.

Tabela 34. Wnioski o dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

	Złożone wnioski o dofinansowanie od początku roku do 31 grudnia 2017 r.		Zatwierdzone wnioski o dofinansowanie od początku programu do 31 grudnia 2017 r.	
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)
lubuskie	997	708,7 mln	582	478,3 mln
opolskie	1725	791,0 mln	753	610,0 mln
świętokrzyskie	3 253	1 260,0 mln	1 047	468,8 mln
zachodniopomorskie	1 734	1 021,7 mln	1 142	751,7 mln

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego, rok sprawozdawczy 2017.

Tabela 35. Umowy podpisane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.		
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków UE (w%)
lubuskie	535	443,6 mln	49 %
opolskie	647	523,3 mln	55%
świętokrzyskie	929	436,3 mln	32 %
zachodniopomorskie	946	665,6 mln	41%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego, rok sprawozdawczy 2017.

Bazując na podstawie powyżej wskazanych danych, w ramach ogłoszonych konkursów i naborów w trybie pozakonkursowym w ramach RPO-L2020 do 31 grudnia 2017 r. wpłynęło 997 wniosków, z czego zatwierdzonych zostało 582 (co stanowi 58% złożonych wniosków). Ostatecznie, od początku programu również do końca 2017 r. podpisanych zostało 535 umów (54% złożonych wniosków, 92% zatwierdzonych). Umowy te podpisano dla projektów o łącznej wartości dofinansowania UE w wysokości 443,6 mln EUR, co stanowi 49% całej alokacji środków UE dla programu. Porównując ten wynik do danych dotyczących pozostałych programów branych pod uwagę w analizie, lubuskie przedstawia się pozytywnie. Patrząc na dane bezwzględne, RPO-L2020 jest programem, w którym w omawianych ramach czasowych zawarto umowy o łącznej niemal najniższej wartości wkładu pozyskanych z funduszy UE spośród wymienianej czwórki. Jednak to dane względne dają nam o wiele bardziej miarodajny obraz – odnosząc wartość kontraktacji w stosunku do całej alokacji programu, wynik na poziomie 49% dla lubuskiego wypada pozytywnie na tle pozostałych województw. Lepszy wynik charakteryzuje tylko RPO Województwa Opolskiego, w ramach którego podpisano 647 umów (37% wszystkich złożonych wniosków, 86% wniosków zatwierdzonych) na łączną kwotę dofinansowania UE 523,3 mln, co z kolei stanowi 55% alokacji dla całego programu. Warto jednocześnie zwrócić uwagę na stosunek zawartych umów do ilości składanych wniosków, o wiele przewyższającej liczbę wniosków w zakresie RPO-L2020 – w opolskim programie składano o wiele więcej wniosków, jednak o wiele mniejsza ich część była zatwierdzana. Słabo kształtuje się na pewno ogół informacji zawartych w powyższych tabelach, względem RPO Województwa Świętokrzyskiego – w odniesieniu do lubuskiego, a także i pozostałych porównywanych programów.

Biorąc pod uwagę powyższe, można pozytywnie ocenić postępy w ramach realizacji RPO-L2020 w porównaniu z innymi podobnymi mu regionalnymi programami.

Na podstawie sprawozdań można również porównać postępy wdrażania poszczególnych programów w podziale na OP. W ramach RPO-L2020 od początku działania programu do końca 2017 r. najwięcej ogłoszonych konkursów i naborów, a także najwięcej podpisanych umów i najwięcej zatwierdzonych wniosków o płatność odnotowano w OP 1 Gospodarka i Innowacje oraz OP 8 Nowoczesna Edukacja. Jeśli chodzi o procentowe ujęcie poziomu wykorzystania alokacji w poszczególnych OP, to najlepiej kształtuje się to w zakresie OP 9 Infrastruktura społeczna, gdzie podpisano 47 umów na kwotę dofinansowania 59,1 mln EUR, co stanowi 71% całej alokacji dla tej Osi. Z wysokim wykorzystaniem alokacji, na poziomie 66,6%, prezentuje się również OP 8 Nowoczesna Edukacja. Dla porównania, w ramach RPO Województwa Opolskiego, najwięcej umów podpisano właśnie w zakresie OP związanej z wysoką jakością edukacji, a także OP związanej z konkurencyjną gospodarką. Natomiast odnośnie RPO Województwa Świętokrzyskiego – było to w OP związanej z rozwojem edukacji i aktywnym społeczeństwem. Podobnie też w zakresie RPO Województwa Zachodniopomorskiego, najwięcej umów podpisanych zostało w ramach OP związanej z edukacją, następnie w kolejności są osi związane

z gospodarką. Podsumowując, wnioskować należy, że w podziale na Osi Priorytetowe, postęp wdrażania wszystkich porównywanych ze sobą programów, najbardziej odznacza się w osiach związanych z edukacją i gospodarką – w tym zakresie RPO-L2020 nie odbiega od reszty, przedstawiając się podobnie.

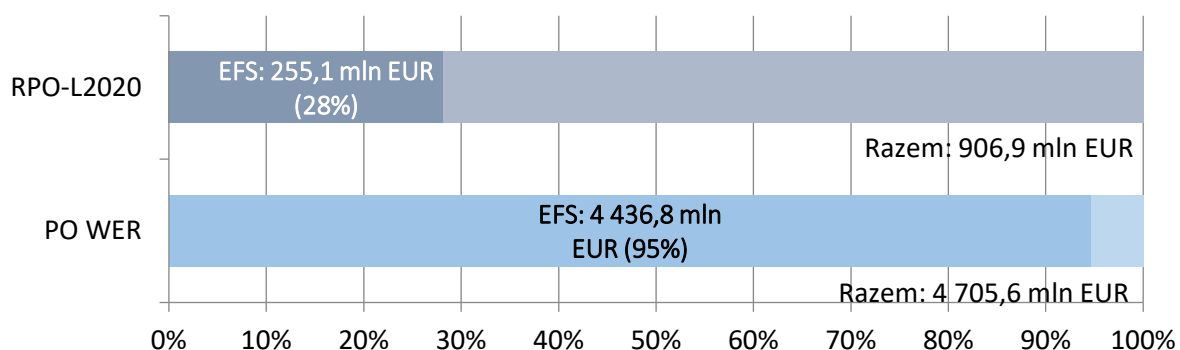
Na poziomie porównania RPO-L2020 do programu operacyjnego o zasięgu ogólnokrajowym, analizie poddano PO WER, oferujący zakres wsparcia oparty na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których wsparcie z poziomu krajowego pozwoli na większą efektywność. Mowa tu o takich obszarach jak wsparcie osób młodych, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, programy mobilności i współpracy międzynarodowej. PO WER, podobnie jak regionalne programy operacyjne, w tym również RPO-L2020, jest jednym z instrumentów realizacji Strategii Europa 2020.

Cele i wyzwania związane z PO WER korespondują przede wszystkim z pojęciem inwestycji w kapitał ludzki. Uogólniając, obszary problemowe, w których interweniuje można nazwać tymi bardziej „miękkimi” kwestiami. Zakres wsparcia zapewnianego przez PO WER zawiera się w następujących fundamentalnych kategoriach: 1) rynek pracy, 2) ubóstwo, wykluczenie, integracja społeczna, 3) adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników, 4) edukacja, 5) szkolnictwo wyższe, 6) dobre rządzenie, 7) wsparcie osób młodych, 8) system ochrony zdrowia, 9) innowacje społeczne, ponadnarodowość i programy mobilności.

W perspektywie finansowej 2014-2020, w wyniku decentralizacji EFS w Polsce, 66% środków całego funduszu zasila regionalne programy operacyjne, zaś 34% krajowy PO WER. Oznacza to, że w zakresie wsparcia skoncentrowanego wokół szeroko pojętych inwestycji w kapitał ludzki, rynek pracy czy też włączenie społeczne, RPO-L2020 służy zapewnieniu bezpośredniej pomocy osobom w poprawie ich sytuacji na rynku w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań, zaś PO WER niejako stwarza ogólnokrajowe warunki ku temu, poprzez realny wpływ na kształt polityk sektorowych i dostępność rozwiązań w wymiarze ogólnopolskim, wykorzystywanym w priorytetowych obszarach problemowych w perspektywie polityki państwa, ale również regionalnie.

Podstawowe informacje o finansowaniu programu oraz dane pozwalające zidentyfikować i porównać postępy wdrażania obydwu programów przedstawione zostały w poniższych zestawieniach:

Wykres 15. Rozkład finansowania z EFS w stosunku do całości finansowania UE w ramach RPO-L2020 i PO WER.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Portalu Funduszy Europejskich, Serwisu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego i Serwisu Programu Wiedza Edukacja Rozwój.

Tabela 36. Umowy podpisane w ramach RPO-L2020 i PO WER.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.		
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków UE (w%)
RPO-L2020	535	443,6 mln	49 %
PO WER	3 393	1 993,9 mln	42,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, rok sprawozdawczy 2017.

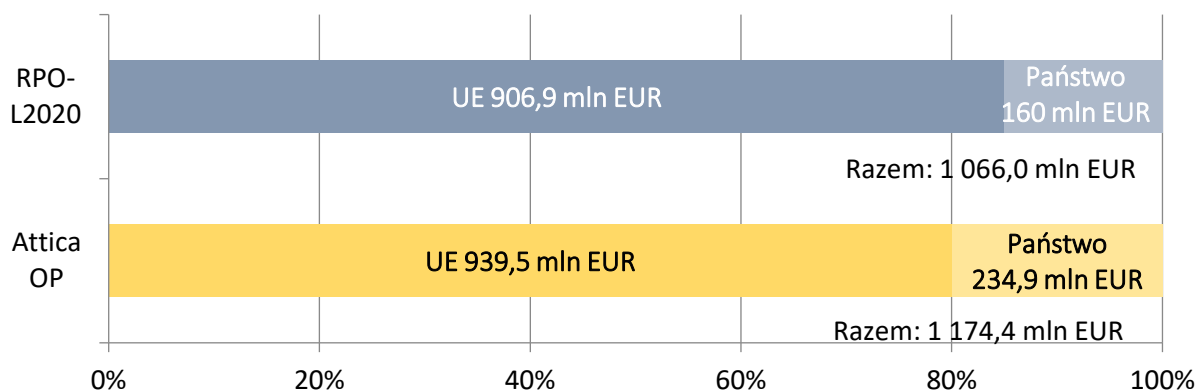
Mając powyższe na uwadze, analizując obok siebie oba programy, nie sposób oczywiście porównywać ich skali, warto jednak zwrócić uwagę na dane dotyczące wartości podpisanych umów w stosunku do alokacji w ramach programów. Wynika z tego, że w ujęciu procentowym poziom kontraktacji w obrębie dofinansowania ze środków unijnych kształtuje się podobnie w przypadku RPO-L2020 oraz PO WER, z lekką przewagą zakontraktowanego wykorzystania alokacji finansowania UE w zakresie RPO-L2020.

Na potrzeby zrealizowania pełnej analizy porównawczej w każdym wymiarze, dokonano wyboru odpowiedniego programu zagranicznego, który można byłoby zestawić w porównaniu do RPO-L2020. Jako zagraniczny program opisywany w analizie porównawczej obok RPO-L2020, wybrano regionalny program operacyjny Attyki, regionu Grecji (ang. Attica Operational Programme – Attica OP).

Podobnie jak RPO-L2020, Attica OP jest narzędziem realizacji Strategii Europa 2020, którego główne cele dotyczą wsparcia gospodarki, zwiększenia atrakcyjności regionu i zapewnienia społecznej spójności. Idąc za powyższym, podstawowe działania w ramach programu mają w efekcie stworzyć miejsca pracy, promować innowacje w gospodarce, pomóc w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii oraz kreować przyjazne środowisko wspierające biznes, poprzez odpowiednie do tego struktury i mechanizmy wsparcia. Inwestycje w ramach Attica OP, to również działania na rzecz ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju oraz dostosowania do zmian klimatycznych, a także wspierania słabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem. W obecnej sytuacji, regionalny program operacyjny Attyki odpowiadać ma na współczesne problemy widoczne w Grecji – jego wdrożenie ma zatem złączyć kwestie problemowe pogłębione przez kryzys części populacji regionu. W związku z tym, interwencje Attica OP koncentrują się również na warunkach socjalnych - poprawie dostępu do opieki społecznej i usług medycznych oraz poprawie jakości infrastruktury edukacyjnej i zdrowotnej.

Ze względu na dostępność danych sprawozdawczych dotyczących zagranicznych programów, na potrzeby analizy porównawczej zawartej w tym fragmencie opracowania, wzięto pod uwagę poniżej wskazane dane podstawowe na temat RPO-L2020 i Attica OP, odnoszące się do ich finansowania oraz postępu wdrażania w tym samym okresie czasu.

Wykres 16. Środki w ramach RPO-L2020 i Attica OP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Komisji Europejskiej <https://ec.europa.eu>

Tabela 37. Wartości zakontraktowane w stosunku do alokacji całości środków w ramach RPO-L2020 i Atrica OP.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.	
	Kwota podpisanych umów ogółem (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków (w %)
RPO-L2020	572,4 mln	54%
Attica OP	564,2 mln	48%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Komisji Europejskiej <https://cohesiondata.ec.europa.eu>

Na podstawie powyższych danych można przede wszystkim stwierdzić, że postęp wdrażania kształtuje się na podobnym poziomie w przypadku obu programów. Podpisane do końca roku 2017 umowy w ramach RPO-L2020 oraz w ramach Attica OP opiewają na zbliżone kwoty, osiągając około 50% wykorzystania wszystkich alokowanych środków każdym z danych programów, z drobną przewagą tej wartości w przypadku polskiego programu województwa lubuskiego. Przywołując regionalny program operacyjny z innego kraju członkowskiego Unii, warto też zwrócić uwagę na znamienne efekty, jakie przynosi jego wdrożenie. W przypadku Attica OP, zauważonym i również wyszczególnianym przez Komisję Europejską projektem przeprowadzanym w jego ramach, jest projekt dotyczący szkół w regionie Attyki (The Attica Schools)⁴⁴. Odnosi się on do partnerstwa publiczno-prywatnego, skutkującego finansowaniem budowy, konserwacji, a także eksploatacji 24 placówek szkolnych znajdujących się w Attyce. Takie przedsięwzięcie odpowiada na wysoki poziom potrzeb w zakresie zarówno jakościowym, jak i ilościowym, jeśli chodzi o infrastrukturę edukacyjną. Projekt umożliwia stworzenie nowoczesnego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów. Projekt ten może korespondować z efektami postępu wdrażania wszystkich porównywanych ze sobą programów, w których najbardziej odznacza się wysokie zainteresowanie projektami w osiach związanych z edukacją.

Ograniczeniem dokonywanej analizy techniką benchmarking był brak dostępnych badań w analizowanym obszarze dla pozostałych programów regionalnych (w okresie realizacji niniejszej ewaluacji dostępne było jedynie badanie mid-term dla Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020, które nie jest użyteczne w kontekście celów badania). Ponadto, niedostępne były również aktualne dane dotyczące postępu w realizacji programów operacyjnych w kraju do końca 2018 r., co dodatkowo uniemożliwia porównanie RPO-L2020 w kontekście osiągnięcia celów pośrednich do końca 2018 r. Brak tych informacji powoduje, iż wskazanie rozwiązań jakie można zastosować dla

⁴⁴ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2017/eu-invest-in-greece-projects-funded-by-regional-policy

RPO-L2020, by zwiększyć skuteczność podejmowanych działań jest niemożliwe do zidentyfikowania, gdyż nie jest wiadome, które województwa i w jaki sposób realizują wspomniane cele.

Podsumowując wyniki dokonanej analizy techniką benchmarking, należy szczególnie zwrócić uwagę, na dobrą sytuację województwa lubuskiego w kontekście tempa wydatkowania środków UE. Obok województwa opolskiego miało ono (wśród porównywanych programów) najwyższy odsetek kontraktacji do końca 2017 r. Należy zatem śledzić pojawiające się raporty dotyczące oceny mid – term programów operacyjnych w kraju, aby móc zidentyfikować ewentualne działania mające na celu zwiększenie skuteczności w realizacji przedsięwzięć realizowanych w ramach RPO-L2020. Dodatkowo należy mieć na uwadze, iż członkowie Komitetu Monitorującego, szczególnie z poziomu krajowego powinni stanowić źródło informacji na temat rozwiązań stosowanych w innych województwach, a będących użytecznymi w realizacji przedmiotowego programu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na kolejnych spotkaniach Komitetu Monitorującego na element wymiany doświadczeń w tych obszarach, w których zidentyfikowano potrzeby informacyjne.

Nawiązując do powyższych analiz, świadczących o dobrej ocenie postępu wdrażania RPO-L2020 można wskazać kolejny element świadczący o dobrej pozycji Programu pod względem realizacji jego celów, którym jest fakt, iż wszystkie cele pośrednie określone dla ram wykonania RPO-L2020 zostały osiągnięte (o czym traktuje rozdział 2.2.2.). Jak zauważyła respondentka wywiadu pogłębionego:

„Dla ram wykonania mamy wszystkie wskaźniki osiągnięte. Ostatnio otrzymaliśmy pismo z ministerstwa, że jest możliwość, przy wskaźnikach finansowych, brania pod uwagę takich wniosków o płatność, których wydatki zostały wykazane przez beneficjentów do końca roku, natomiast nie zatwierdzonych przez instytucję, u nas nie ma nawet takiej potrzeby, bo wszystkie środki zostały zacertyfikowane w 2018 roku. Zarówno wskaźniki finansowe, jak i rzeczowe zostały osiągnięte”.

Niezależnie od dokonanej pozytywnej oceny postępu wdrażania RPO-L2020 należy zaznaczyć, że występują obszary, w ramach których istnieje ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników do końca 2023 roku. W rozdziale dotyczącym barier realizacji RPO-L2020 określono główne czynniki, które negatywnie wpływają lub wpływały na proces wdrażania Programu i osiągnięcia zakładanych celów. Na podstawie przeprowadzonej analizy można też zidentyfikować główne obszary, w których ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników jest największe. Obszary te dotyczą w szczególności:

- Aktywizacji osób nieposiadających zatrudnienia lub w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- Włączenia społecznego osób z obszaru wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Recyklingu odpadów;
- Zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

W ramach dokonanych analiz zaprezentowano strategię przeciwdziałania negatywnym trendom w ww. obszarach (Tabela 38. Strategia przeciwdziałania negatywnym trendom.). W przedstawionej poniżej tabeli zidentyfikowano najważniejsze obszary, w których występują najpoważniejsze problemy w realizacji celów RPO-L2020. Zawarte w niej propozycje działań zaradczych powinny pozwolić zminimalizować ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników.

Tabela 38. Strategie przeciwdziałania negatywnym trendom.

Obszar	Oś priorytetowa, numer działania	Opis problemu	Strategia przeciwdziałania negatywnym trendom
<p>Aktywizacja osób nieposiadających zatrudnienia lub w szczególnej sytuacji na rynku pracy</p>	<p>Oś priorytetowa 6 działania 6.1, 6.2</p>	<p>W skutek zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, w województwie lubuskim radykalnie spadło bezrobocie oraz istotnie poprawiła się kondycja finansowa mieszkańców.</p> <p>Zmiana uwarunkowań społeczno-gospodarczych wpłynęła na poziom zainteresowania udziałem potencjalnych uczestników w projektach z Osi 6 (PI 8i).</p> <p>Instytucje realizujące wsparcie dla osób z problemami zatrudnieniowymi (m.in. instytucje rynku pracy, podmioty ekonomii społecznej), stale informują o ograniczonym zainteresowaniu potencjalnych uczestników otrzymaniem wsparcia.</p> <p>Opisany wyżej problem skutkuje wydłużaniem okresu rekrutacji uczestników do organizowanych projektów, realizowaniem działań na mniejszą skalę w porównaniu z pierwotnymi założeniami oraz wystąpieniem trudności w osiągnięciu docelowych wartości wskaźników.</p>	<p>Źródłem problemów w realizacji celów przypisanych do Osi 6 (PI 8i) jest bardzo dobra koniunktura gospodarcza, a więc zjawisko, które należy oceniać pozytywnie. Ewentualne mechanizmy zaradcze powinny koncentrować się na usprawnianiu procesu pozyskiwania i obsługi uczestnika.</p> <p>Zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zachęcanie do rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przez podmioty zaangażowane w realizację usług wsparcia dla osób biernych zawodowo lub w szczególnej sytuacji na rynku pracy (np. osoby niepełnosprawne). Poprzez rozwijanie współpracy między instytucjami z sektora publicznego, a podmiotami reprezentującymi sektor pozarządowy i sektor ekonomii społecznej, możliwe będzie wspólne realizowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz skuteczniejsze docieranie do potencjalnych odbiorców wsparcia. ▪ Wdrażanie działań „streetworkingowych”, nastawionych na bezpośredni kontakt z potencjalnym beneficjentem w celu

			<p>przekazania informacji o projektach i udzielenia pomocy doradczej</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizacja szkoleń (o charakterze informacyjnym), przygotowujących potencjalnych beneficjentów do udziału w projektach.
<p>Włączenie społeczne osób z obszaru wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>Oś priorytetowa 7 działania 7.1, 7.2, 7.3, 7.4</p>	<p>Oś priorytetowa 7, podobnie jak oś dotycząca regionalnego rynku pracy, podatna jest na oddziaływanie trendów społeczno-gospodarczych. Obecne trendy (spadek bezrobocia, wzrost wynagrodzeń, spadek zasięgu ubóstwa) w połączeniu z działaniami podejmowanymi na szczeblu centralnym (uruchomienie wsparcia dla rodzin w ramach programu Rodzina 500 plus oraz systematyczne podnoszenie płacy minimalnej) doprowadziły do znacznego ograniczenia liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Instytucje realizujące usługi wsparcia społecznego (m.in. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie) informują o problemach z pozyskaniem uczestników do projektów. Opisany wyżej problem skutkuje wydłużaniem okresu rekrutacji uczestników do organizowanych projektów, realizowaniem działań na mniejszą skalę w porównaniu z pierwotnymi założeniami oraz wystąpieniem</p>	<p>Jeden z najniższych w kraju wskaźników ubóstwa skrajnego, relatywnego i ustawowego oraz korzystna sytuacja na rynku pracy to przyczyna problemów w realizacji celów przypisanych do Osi Priorytetowej 7 (PI 9i). Ewentualne mechanizmy zaradcze powinny koncentrować się, podobnie jak w przypadku Osi 6 na usprawnianiu procesu pozyskiwania i obsługi uczestnika. Zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zachęcanie do rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przez podmioty zaangażowane w realizację usług wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym). Poprzez rozwijanie współpracy między instytucjami z sektora publicznego a podmiotami reprezentującymi sektor pozarządowy i sektor ekonomii społecznej, możliwe będzie wspólne realizowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz skuteczniejsze docieranie do potencjalnych odbiorców wsparcia.

		trudności w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wdrażanie działań „streetworkingowych”, nastawionych na bezpośredni kontakt z potencjalnym beneficjentem w celu przekazania informacji o projektach i udzielenia pomocy doradczej ▪ Wydłużanie czasu na rekrutację uczestników.
Recykling odpadów	Oś priorytetowa 4 działanie 4.2	W ramach realizacji wskaźników <i>Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów</i> , nie odnotowano jak na razie postępów, mimo iż przeprowadzenia konkursów związanych z gospodarką odpadami. Obecnie brakuje zainteresowania beneficjentów realizacją działań, które pozwoliłyby uzyskać progres w zakresie recyklingu odpadów.	Ewentualne działania zaradcze powinny być skierowane na: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uruchomienie pomocy doradczej w zakresie możliwości wprowadzenia zmian na etapie realizacji projektu. ▪ Organizację spotkań informacyjnych z potencjalnymi beneficjentami.
Zabezpieczenia przeciwpowodziowe	Oś priorytetowa 4 działanie 4.1	Z uwagi na zmianę podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie gospodarką wodną i przeniesienie kompetencji do nowo powołanej (1 stycznia 2018 r.) instytucji pn. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wystąpiły trudności w osiąganiu postępów w tworzeniu infrastruktury przeciwpowodziowej w regionie. Opisany wyżej problem zagraża realizacji wskaźnika pt. Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej.	Zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada bieżący kontakt z instytucją Wody Polskie i dostarczanie tej instytucji wsparcia informacyjno-doradczego.

2.2.3. Ocena stopnia osiągnięcia celów RPO – L2020

*Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągnięcia założonych w programie celów i oczekiwań?
Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020 i Umowie Partnerstwa?
Czy przyjęte przez IZ cele RPO – L2020 pozostają aktualne na obecnym etapie realizacji Programu? W jakim stopniu założenia/logika interwencji jest spójna względem podejmowanych działań i trafna względem obecnych warunków społeczno – gospodarczych?*

Celem głównym RPO – Lubuskie 2020 jest długofalowy, inteligentny i zrównoważony rozwój oraz wzrost jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie i wzmocnienie potencjałów regionu i skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych. Program realizuje cele województwa określone w zaktualizowanej 19 listopada 2012 r. *Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020*, zgodnie z kluczowymi kierunkami rozwoju regionu, poprzez wdrażanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. RPO – Lubuskie 2020 w pełni wpisuje się w najważniejsze kierunki rozwoju, które zostały określone w Strategii Europa 2020 – przy jednoczesnym uwzględnieniu regionalnej specyfiki, w tym istniejących potencjałów, ograniczeń oraz potrzeb. Zgodnie z obowiązującymi dokumentami założenia *Strategii EUROPA 2020* powinny zostać ujęte w specyficznej sytuacji każdego państwa członkowskiego i przełożone na krajowe i regionalne cele rozwojowe.⁴⁵

RPO – L2020 realizuje kluczowe priorytety UE w poniższym zakresie, tj.:

- Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy, poprzez przeprowadzenie działań w ramach *Osi priorytetowej 1. Gospodarka i innowacje oraz Osi priorytetowej 2. Rozwój Cyfrowy;*
- Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, poprzez finalizację inwestycji ujętych w ramach *Osi priorytetowej 3. Gospodarka niskoemisyjna, a także Osi priorytetowej 4. Środowisko i kultura;*
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – obszar gospodarka o wysokim poziomie zatrudnienia, poprzez wdrażanie zadań ujętych w ramach *Osi priorytetowej 6. Regionalny rynek pracy oraz Osi priorytetowej 8. Nowoczesna edukacja;*
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – obszar gospodarka zapewniająca spójność społeczną i terytorialną, poprzez przeprowadzenie inwestycji przewidzianych w ramach *Osi priorytetowej 5. Transport, Osi priorytetowej 7. Równowaga społeczna, a także Osi priorytetowej 9. Infrastruktura społeczna.*⁴⁶

Komisja Europejska zaproponowała wytyczenie kilku nadrzędnych, wymiernych celów UE:

- Zatrudnienie - wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%;
- Badania i rozwój - na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczać 3% PKB Unii;

⁴⁵ Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020, Styczeń 2015.

⁴⁶ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 53 Zielona Góra, styczeń 2019 rok.

- Zmiany klimatyczne i energia - należy osiągnąć cele „20/20/20”: obniżenie emisji gazów cieplarnianych o 20 proc. w porównaniu z rokiem 1990, 20 proc. energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20 proc.;
- Edukacja - liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie;
- Ubóstwo i wykluczenie społeczne: liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln.⁴⁷

Powyższe cele zostały określone dla całej Unii Europejskiej. Poszczególne kraje członkowskie zostały zobowiązane do dostosowania do swojej specyfiki i obszarów problemowych powyższych celów. Skumulowane działania i ich efekty na poziomie wszystkich krajów członkowskich, mają w rezultacie doprowadzić do realizacji wspólnych, unijnych celów, w tym wzmocnienia pozycji UE na świecie. Cele krajowe oraz środki, które mają doprowadzić do ich osiągnięcia zostały sformułowane przez państwa członkowskie w dokumentach zwanych Krajowymi Programami Reform (KPR). Działania dotyczące realizacji celów założonych dla Polski koordynowane są przez Ministerstwo Gospodarki (MG), które pełni rolę krajowego koordynatora Strategii „Europa 2020”. W dniu 26 kwietnia 2011 r. Rada Ministrów przyjęła Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020” w Polsce. Jako cele krajowe Strategii „Europa 2020” Polska przedstawiła:

- Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 71% (dla UE wskaźnik ustalono na poziomie 75%) – wskaźnik ten do końca 2017 roku został prawie osiągnięty, należy wskazać na pozytywną ocenę w tym zakresie w odniesieniu do całego kraju.
- Osiągnięcie poziomu nakładów na działalność B+R równego 1,7% PKB (dla UE – 3%) – do końca 2017 roku realizacja wskaźnika wyniosła 1,03, wartość wskaźnika w roku 2003 wynosiła 0,56. Po 14 latach wskaźnik ten wzrósł niemal dwukrotnie. Trudno ocenić, czy na koniec 2020 roku zostanie on osiągnięty.
- Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej do poziomu ok. 96 Mtoe, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcja emisji CO₂ (dla UE są to cele „20/20/20”) – wartość wskaźnika wyniosła 85,00 i jest ona porównywana do wartości wskaźnika z roku 1990, w którym wynosił 100. Należy uznać, że cel ten jest osiąganym.
- Zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki oraz zwiększenie do 45% odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie (dla UE odpowiednio 10% i 40%) – odsetek osób niekontynuujących nauki w roku 2017 wyniósł 5, a osób posiadających wyższe wykształcenie 45,7. Należy uznać, iż cel ten jest już teraz realizowany.
- Zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa (dla UE założono 20 mln osób). – w roku 2005 wskaźnik ten wynosił 45,3 po 12 latach jego wartość wynosi 19,5, należy zatem uznać, iż cel ten jest realizowany.⁴⁸

⁴⁷ Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020, Styczeń 2015.

⁴⁸ http://stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/POZ_Wskazniki_Europa2020.pdf, Data dostępu 01.02.2019 r.:

Tabela 39. Realizacja wskaźników dla Strategii Europa 2020.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa ⁴⁹	Realizacja wskaźnika w roku 2017	Wartość docelowa 2020 r.
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata [%]	64,3 ⁵⁰	70,9	co najmniej 71
Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB [%]	0,56	1,03	1,70
Dynamika emisji gazów cieplarnianych (1990=100)	84,10	85,00 ⁵¹	redukcja emisji CO2
Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto [%]	6,89 ⁵²	10,90	15,00
Zużycie energii pierwotnej [Mtoe]	87,10	94,30	zmniejszenie zużycia do poziomu ok. 96 Mtoe
Młodzież niekontynuująca nauki [%]	5,4 ⁵³	5,0	4,5
Odsetek osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie [%]	34,8 ⁵⁴	45,7	45
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym [%]	45,3 ⁵⁵	19,5	zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób poniżej relatywnej granicy ubóstwa

Źródło: strateg.stat.gov.pl

Dnia 20 grudnia 2013 r. Komisja Europejska ogłosiła pakiet legislacyjny dla Polityki Spójności na lata 2014-2020, który określa ramy prawne i strategiczne dla perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. W związku z powyższym 8 stycznia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła *Umowę Partnerstwa*, która stanowi podstawę prac nad programami operacyjnymi na lata 2014-2020.⁵⁶ Zgodnie z przyjętymi w Programie założeniami, zarówno na poziomie celów, jak i w zakresie podziału alokacji do najważniejszych obszarów wsparcia objętych RPO-Lubuskie 2020 zaliczono wsparcie sektora MŚP, głównie w kontekście działalności innowacyjnej, transport (w tym przede wszystkim infrastrukturę transportu drogowego), ale także działania zmierzające do poprawy sytuacji na rynku pracy oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.⁵⁷ Zgodnie z zapisami Umowy partnerstwa w latach 2014-2020 w Polsce realizowanych jest na poziomie krajowym 8 programów finansowanych odpowiednio z EFRR, EFS, FS, EFRROW, EFRM oraz programy EWT. Na poziomie regionalnym, podobnie jak w latach 2007-2013, realizowanych jest 16 RPO. Wszystkie wskazane programy mają przyczynić się do realizacji celów Umowy Partnerstwa. Jak wskazują autorzy dokumentu UP przyjęta struktura programów opiera się na pozytywnych doświadczeniach z okresu programowania 2007-2013 i jest optymalnie dostosowana do realizacji przyjętych celów UP. Bierze ona również pod uwagę zintegrowane podejście tematyczne i terytorialne oraz funkcjonujące zgodnie z polskim porządkiem prawnym mechanizmy wieloszczeblowego

⁴⁹ Wartość ta w zależności od wskaźnika podawana jest od 2003 roku.

⁵⁰ Rok 2010

⁵¹ Dane za rok 2016

⁵² Dane za rok 2005

⁵³ Dane za rok 2010

⁵⁴ Dane za rok 2010

⁵⁵ Dane za rok 2005

⁵⁶ Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020, Styczeń 2015.

⁵⁷ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 53 Zielona Góra, styczeń 2019 rok.

zarządzania polityką rozwoju. Zwiększenie stopnia decentralizacji zarządzania programami operacyjnymi oznacza zwiększenie odpowiedzialności samorządów województw za realizację polityki rozwoju. Wymusza to większe zaangażowanie finansowe władz regionalnych (i lokalnych) w realizację RPO oraz rozbudowę na poziomie wojewódzkim zdolności do współpracy z partnerami. Każdy program, w tym regionalny, jest bezpośrednio zaangażowany w realizację celów UP i przyczynia się do osiągnięcia założonych rezultatów, w szczególności wynikających ze Strategii EU2020 oraz zapewnia realizację wymaganych poziomów alokacji na cele tematyczne (ang. *ring-fencing*). Struktura alokacji w ramach RPO powinna zapewnić koncentrację środków EFSI na dziedzinach, w których województwo charakteryzuje się największym odchyleniem od celów krajowych strategii EU2020, przy uwzględnieniu regionalnego potencjału. Ze względu na fakt, że ok. 66% EFS zarządzane jest na poziomie regionalnym, władze regionalne w szczególności zapewniają ukierunkowanie interwencji tego funduszu na realizację celów związanych z podnoszeniem stopy zatrudnienia oraz przeciwdziałaniem ubóstwu. Zgodnie z przyjętą logiką interwencji, RPO-L2020 jest jednym z wielu narzędzi służących realizacji zarówno celów Strategii Europa 2020 jak i Umowy Partnerstwa. Określenie poziomu wkładu programu, powinno zatem być dokonywane na poziomie monitorowania realizacji celów Strategii Europa 2020, jak i Umowy partnerstwa. Działanie w odwrotnym kierunku, nie pokazuje obrazu całościowego, gdyż pomija wkład pozostałych programów. Warto podkreślić, iż system monitorowania RPO – L2020 skupia się przede wszystkim na uchwyceniu bezpośrednich rezultatów realizowanych projektów, które to z uwagi na swoje rozdrobnienie znacznie odbiegają od celów zarówno strategii EU2020, jak i UP, które to mają najczęściej charakter makroekonomiczny. Należy zatem podkreślić, iż aby zaistniała możliwość realizacji celów wskazanych w tych dokumentach musi zaistnieć „suma zjawisk” powodująca daną zmianę. Dobrze zaplanowana interwencja, zgodna z przyjętą polityką rozwoju będzie wspierała realizację tych celów, poprzez realizację założeń zgodnie z planem. W związku z powyższym w ramach niniejszego badania, można jedynie dokonać jakościowej oceny wpływu RPO-L2020 na realizację celów Strategii EU2020 oraz UP na podstawie analizy osiągania wskaźników w Programie, a poprzez nie celów przypisanych do Osi. Jak już wskazano na poprzednich stronach niniejszego raportu w ramach RPO-L2020 dokonano przypisania Osi priorytetowych do obszarów wsparcia wskazanych w strategii Europa 2020. Dokonywana poniżej ocena realizacji celów Programu powinna być zatem interpretowana jako jednoczesny wkład RPO-L2020 w realizację celów Europa 2020 oraz Umowy Partnerstwa.

Przedstawiciele IZ również podkreślają, iż system monitorowania RPO-L2020, jak i sam Program nie jest tworzony w oderwaniu od dokumentów krajowych i unijnych, a wręcz jest im podporządkowany. Określone na poziomie programu wskaźniki odpowiadają na potrzeby programu, gdyż tak powinien być zbudowany system monitorowania, ale jednocześnie można je odnieść na poziom wyższy, gdzie mogą być one agregowane w taki sposób, aby wraz z pozostałymi programami wykazywać poziom realizacji celów omawianych dokumentów.

Bezpośrednio samych celów nie monitorujemy, mamy dokumenty sprawozdawcze, które przekazujemy do Komisji Europejskiej, sprawozdanie roczne, jego zakres jest określony w rozporządzeniu, nie ma tam odniesienia do Strategii Europa 2020, mamy informacje kwartalne i nie ma tam odniesienia do Strategii Europa 2020, wydaje mi się, że to tak samo jak przy Umowie Partnerstwa, przyjmuje się, że cele Programu, które realizujemy, wpisują się w ramy zarówno Strategii Europa 2020 jak i Umowy Partnerstwa. Natomiast takiego bezpośredniego omawiania danych nie ma.

– przedstawiciel IZ.

Poziom realizacji celów Umowy Partnerstwa monitorowany jest poprzez bieżącą kontrolę poziomu tzw. „ring fencing”. Zasada ta nakłada na państwa członkowskie UE konieczność przestrzegania minimalnych poziomów alokacji środków na grupę Celów Tematycznych. Jest to minimalny poziom alokacji na grupę Celów Tematycznych w ramach funduszu, który został ustalony dla kategorii regionów: słabo rozwinięte, przejściowe, rozwinięte. Każda zmiana dokonywana w Programie mająca na celu z jednej strony jak najlepsze dopasowanie do aktualnej sytuacji w regionie, musi uwzględniać to, żeby w ramach Programu alokacja przewidziana na daną grupę Celów Tematycznych była odpowiednio zachowana.

Uczestnicy badań jakościowych podkreślają, iż mają oni pośrednio wpływ na poziom realizacji celów w Programie, a tym samym w omawianych dokumentach.

„Po pierwsze monitorujemy w jaki sposób wygląda wdrażanie poszczególnych osi priorytetowych, czyli tak jak mówiłam jakie konkursy są ogłaszane, na jaką wartość, czy jest zainteresowanie, bo oczywiście mogłoby się tak zdarzyć, że ogłaszamy konkurs jako instytucja, ale na przykład wpływa za mało wniosków, wtedy trzeba się zastanowić, co jest przyczyną. Czy za mało szkoleń, czy może aktualna sytuacja na rynku pracy powoduje, że już nie ma takiego zapotrzebowania, więc choćby pod tym kątem to bierzemy pod uwagę. Tak jak też mówiłam monitorujemy stan kontraktacji.” – przedstawiciel IZ

Biorący udział w badaniu jakościowym eksperci oceniający projekty podkreślają, iż ich zadaniem jest ocena projektów zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny. Określone w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 kryteria horyzontalne, w precyzyjny sposób definiują w jaki sposób powinna być dokonywana ocena projektu. W pierwszej kolejności dokonywana jest ocena „Zgodność projektu z celem Działania”. W ramach każdego naboru wprost przytaczany jest cel działania, w ramach którego organizowany jest konkurs tak, aby nie pozostawiać wątpliwości. Jak już wcześniej wykazywano, cele Programu mają przełożenie na cele Strategii Europa 2020. Można zatem uznać, iż w sposób pośredni, fakt realizacji celów dokumentu jest już weryfikowany na poziomie projektów. Niespełnienie tego kryterium skutkuje odrzuceniem projektu z dalszej oceny. Drugim kryterium jest: zgodność projektu z dokumentami strategicznymi oraz branżowymi. Na przykładzie naboru dla Działania 1.2, w ramach tego kryterium wyróżniono definicję kryterium „zgodność projektu z dokumentami strategicznymi”. W ramach kryterium ocenie podlega czy projekt jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi:

- Plan Inwestycyjny i Promocji Gospodarczej Województwa Lubuskiego przyjęty przez ZWL w dniu 26.04.2016 r.,
- Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego do 2020 roku przyjęty przez ZWL, aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.
- Umowa Partnerstwa na lata 2014-2020 - Programowanie perspektywy finansowej na lata 2014 – 2020 notyfikowana 24.10.2017 r.,
- Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego przyjęta 30.10.2009 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020 przyjęta 19.11.2012 r.

Należy zatem zauważyć, iż już na etapie oceny projektów weryfikowany jest wkład projektów w realizację celów Programu oraz dokumentów strategicznych. W związku z tym, iż niespełnienie

kryterium skutkuje odrzuceniem projektu, należy wykazać, iż każdy z realizowanych projektów, ma wpływ na realizację celów Programu, a więc i Strategii Europa 2020 i założeń umowy Partnerstwa.

Tylko na podstawie tego, co jest zawarte w kryteriach wyboru, w tym przypadku to będzie spełnienie dokumentów i celów dokumentów strategicznych, wymienionych w kryteriach wyboru. Europa 2020 nie jest wskazane jednoznacznie, ale są dokumenty powiązane i na tym to polega – przedstawiciel KOP.

Przedstawiciele KOP w ramach badania ilościowego (CAWI) w niejednoznaczny sposób odnieśli się do kwestii oceny projektów z uwagi na realizację celów Strategii Europa 2020 przez wnioskodawców. 45,5% badanych uznało, iż jest takie kryterium (ocena na zasadzie spełnia/nie spełnia), 6,1% wskazało, iż jest to ocena punktowa, 36,4%, że nie dokonują takiej oceny. Co istotne odpowiedzi różnicują się w tych samych działaniach. Podobne wyniki wskazuje analiza pytania dotyczącego oceny celów zawartych w Umowie Partnerstwa. Zdaniem 57,6% procent badanych jest to ocena na zasadzie spełnia/nie spełnia, zdaniem 24,2% badanych nie dokonują oni takiej oceny, 9,1% badanych dokonywało oceny punktowej, tyle samo nie pamięta. Mając na uwadze przytoczone powyżej analizy (wskazanie wprost zapisów kryteriów wyboru projektów) należy powyższe odpowiedzi potraktować jako element, który należy usprawnić w przyszłości. Wszyscy eksperci dokonujący oceny projektów powinni posiadać wiedzę na temat dokumentów strategicznych, a element ten powinien być weryfikowany przez instytucję organizującą konkurs.

Badani członkowie KOP pozytywnie oceniają poziom zgodności ocenianych projektów z celami Programu dla danego obszaru, mediana odpowiedzi na pytanie wyniosła 8 (ocena na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza bardzo nisko, a 10 bardzo wysoko). Taką samą ocenę obserwujemy w pytaniu o to, czy jakość projektów pozwala na osiągnięcie zakładanych celów Programu, ponownie mediana odpowiedzi wyniosła 8 (ocena na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza bardzo nisko, a 10 bardzo wysoko).

O skuteczności i efektywności interwencji w zakresie osiągnięcia założonych celów świadczą również opinie beneficjentów programu. W tym celu zapytano ich o to, czy projekt realizowany w ramach RPO-L2020 jest dopasowany do ich potrzeb, czy spełnił ich oczekiwania oraz to na ile poniesione nakłady są współmierne do osiągniętych korzyści. Na samym początku należy podkreślić zdecydowanie pozytywne opinie badanych w tych obszarach, co jednocześnie świadczy o skutecznej realizacji interwencji i dopasowaniu oferowanego wsparcia do potrzeb odbiorców.

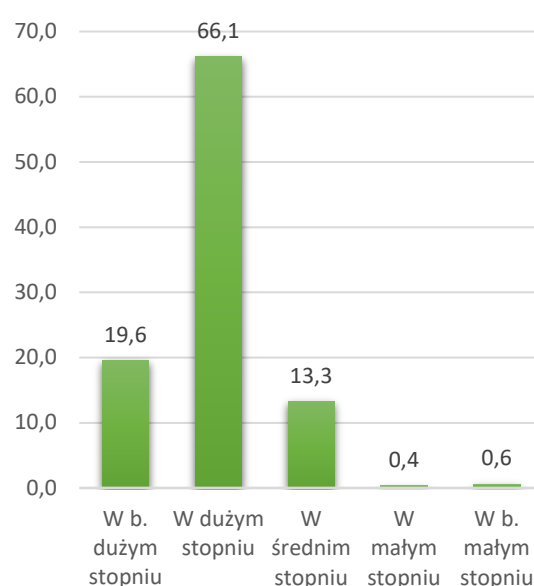
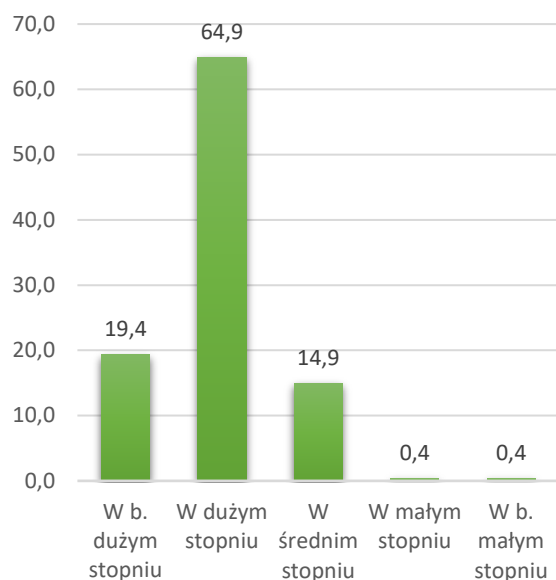
Większość badanych beneficjentów (84,3% pozytywnych odpowiedzi) uznała, iż wsparcie jakie otrzymali jest dopasowane do ich faktycznych potrzeb. Prawie 15% dokonało oceny na poziomie średnim. Wśród negatywnych opinii pojawiały się wskazania na:

- znacznie większe potrzeby niż te, które objął projekt (Działanie 1.5);
- ostatecznie zbyt niski procent dofinansowania (Działanie 2.1, 8.2);
- za mało środków na realizację projektu w całości (Działanie 9.3).

Podobnie respondenci oceniali stopień spełnienia ich oczekiwań względem projektu. Badani w większości przypadków (85,7% pozytywnych wskazań) uznali, iż projekt spełnia ich oczekiwania. Negatywne opinie dotyczyły takich sytuacji, jak:

- negatywna ocena procesu rozliczania projektu (Działanie 1.4, 1.5), zbyt długi czas oczekiwania na wypłatę środków;
- niższy procent dofinansowania niż zakładano (Działanie 2.1).

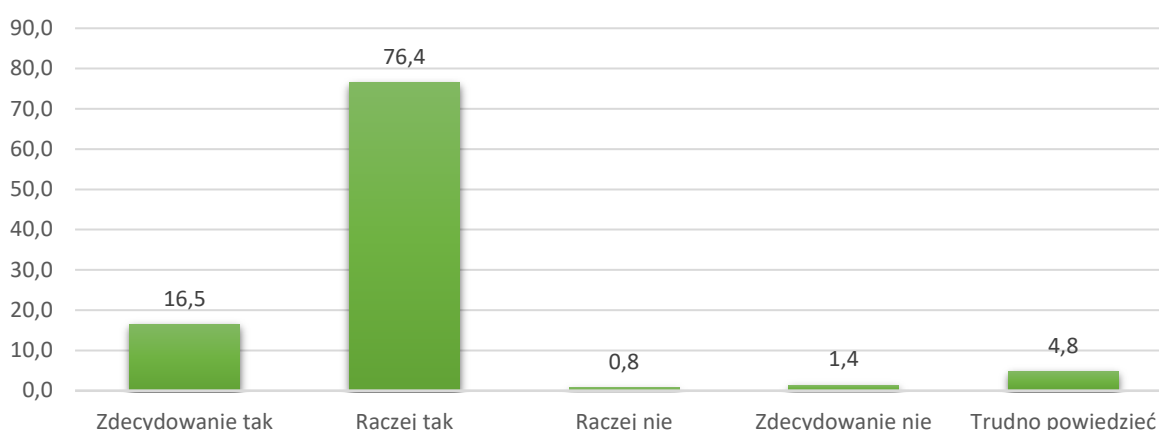
Wykres 17. Pytanie: W jakim stopniu wsparcie jakie otrzymał/a Pan/Pani w ramach projektów było dopasowane do faktycznych Pana/Pani potrzeb?
Wykres 18. Pytanie: W jakim stopniu realizowany przez Pana/Panią projekt spełnia Pana/Pani oczekiwania?

Źródło: badanie własne; N=496.

Zdecydowana większość badanych (łącznie 92,9% pozytywnych odpowiedzi) uznała, iż poniesione przez nich nakłady (w tym rzeczowe, osobowe, finansowe) są współmierne względem osiągniętych korzyści ze zrealizowanego projektu. Odpowiedzi nie różnicują się z uwagi na Oś Priorytetową. Negatywne oceny pojawiały się w przypadku Działań: 1.2, 1.4, 1.5, 9.2.

Wykres 19. Pytanie: Czy poniesione przez Pana/Panią nakłady (rzeczowe, osobowe, finansowe) są współmierne do osiągniętych korzyści z realizowanego projektu?

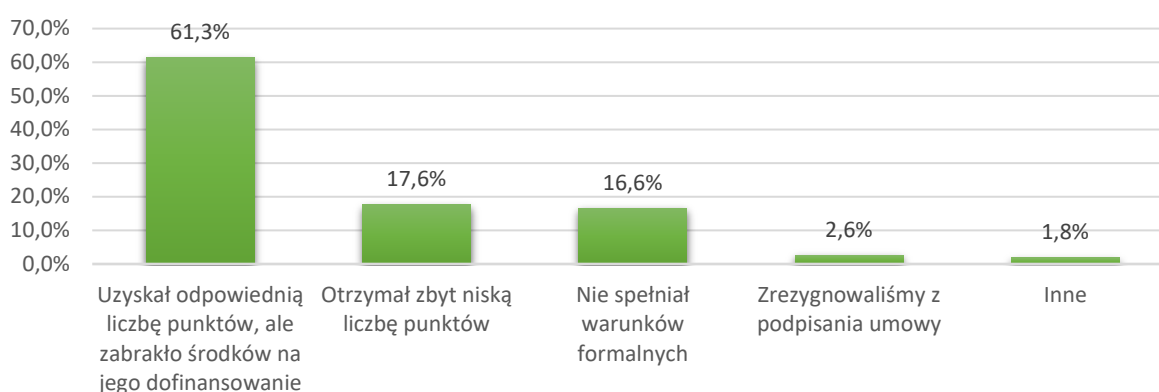

Źródło: badanie własne; N=496.

Kontynuując kwestie skuteczności i efektywności interwencji w zakresie osiągania założonych w programie celów i oczekiwań wnioskodawcom, którzy nie otrzymali dofinansowania zadano pytania

dotyczące tego, czy pomimo braku dofinansowania realizują projekty, które były przedmiotem aplikacji w ramach RPO-L2020. Warto jednak na początku wskazać, z jakich powodów najczęściej respondenci nie uzyskali dofinansowania. Najczęstszym powodem nieuzyskania dofinansowania wśród badanych podmiotów był brak odpowiedniej ilości środków na dofinansowanie dla wszystkich pozytywnie ocenionych projektów – 62,1% wskazań na tę odpowiedź. W dalszej kolejności wskazywano na zbyt niską liczbę punktów – 17,6% odpowiedzi, niespełnienie warunków formalnych – 16,6 % odpowiedzi. W przypadku 2,6% badanych to oni sami zrezygnowali z podpisania umowy. Wśród odpowiedzi inne pojawiały się wskazania na błędy po stronie beneficjenta wynikające z przekroczenia terminu złożenia odpowiednich dokumentów lub błędów we wniosku. Wyniki badania nie różnicują się z uwagi na działanie czy Oś priorytetową.

Wykres 20. Pytanie: Dlaczego Pana/Pani projekt nie uzyskał dofinansowania?

Źródło: badanie własne - SSI; N=380.

Warto zwrócić uwagę na zbliżony odsetek odpowiedzi na pytanie dotyczące realizacji projektu pomimo braku dofinansowania. Blisko 30% badanych deklaruje, iż realizuje projekt, ale w mniejszym zakresie, 28,9% badanych twierdzi, że nie realizuje projektu, ale ma taki zamiar w przyszłości 24,2% nie realizuje projektu i już nie planuje go realizować, natomiast 17,4% badanych realizuje projekt w takim samym zakresie pomimo braku dofinansowania.

Wśród badanych, którzy nie realizują projektu i nie planują go realizować, najczęściej powodem tego jest brak środków na realizację, a sam projekt stanowił tylko dodatkowe działanie, które nie jest niezbędne w codziennej działalności (50% odpowiedzi), dla 34,8% tych badanych projekt nie jest realizowany z powodu braku środków, pomimo, tego że jest on bardzo potrzebny, jedynie 9,8% badanych wskazała, iż ma własne środki na realizację takiego projektu, ale było to tylko dodatkowe działanie, nie jest ono niezbędne w codziennej działalności.

Wśród osób, które wskazały, iż ich projekt nie spełniał warunków formalnych, pojawiały się takie błędy, jak:

- błąd koncepcji;
- brak uwzględnienia partnerstwa w projekcie;
- braki w dokumentacji;
- nieinnowacyjny pomysł;
- za niski wkład własny (problem dotyczy małych organizacji);
- źle dobrana grupa docelowa;

- zbyt niski procent dofinansowania, konieczność znacznego zwiększenia własnych środków wnioskodawcy;
- nieprecyzyjne opisy projektu;
- niedociągnięcia w harmonogramie;
- zbyt mała dokumentacja techniczna;
- za mała grupa docelowa.

Wśród osób, które otrzymały zbyt niską liczbę punktów najtrudniej było określić, jakie błędy dokładnie popełnili (na jakim kryterium „stracili” najwięcej punktów). Wśród odpowiedzi pojawiały się dość ogólne stwierdzenia takie, jak:

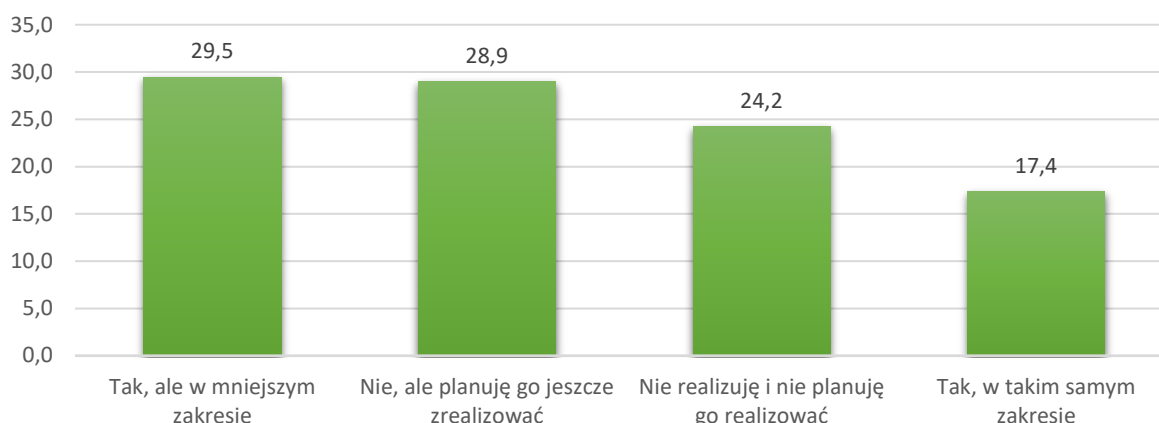
- błąd merytoryczny;
- błędne wyliczenia dotyczące % wielkości wkładu własnego;
- kryteria horyzontalne, korzyści społeczno – ekonomiczne, analiza potrzeb.

Badani w wielu przypadkach wskazywali na fakt, iż wniosek składali ponad rok temu, dlatego też nie pamiętają już szczegółów.

Osoby, które wskazały na odstąpienie od umowy, motywowały to takimi sytuacjami, jak:

- decyzje biznesowe,
- zbyt długi czas weryfikacji projektu, w którym nastąpił wzrost cen dostaw, które to miały przełożenie na zwiększenie budżetu projektu;
- skorzystanie z innego (w domyśle korzystniejszego) rozwiązania;
- pozyskanie funduszy z innego źródła;
- zbyt wysokie ostateczne koszty realizacji projektu;
- zbyt długi czas oczekiwania na ocenę wniosku;
- zbyt duży wkład własny.

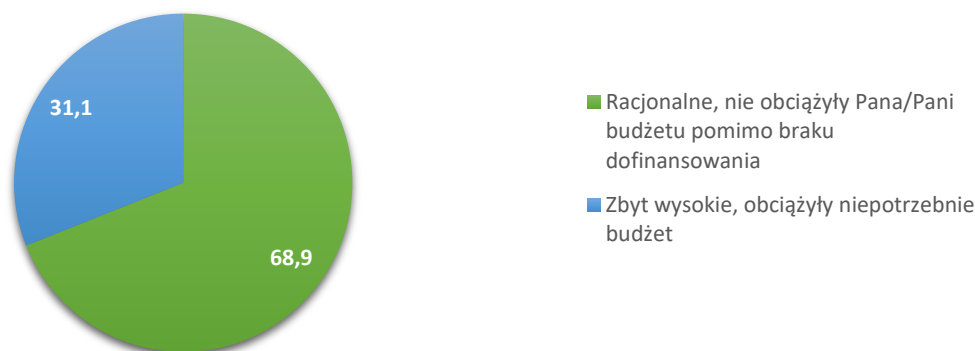
Wykres 21. Pytanie: Czy realizuje Pan/Pani projekt pomimo braku jego dofinansowania?

Źródło: badanie własne - SSI; N=380.

Warto podkreślić, iż pomimo braku powodzenia w dofinansowaniu projektu badani w większości przypadków (68,9%) uznali, iż koszty przygotowania wniosku o dofinansowanie były racjonalne i nie obciążły budżetu. Na zbyt wysokie koszty wskazywali przedstawiciele takich Działania, jak: 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 2.1, 3.1, 3.2, 3.3, 4.3, 4.4, 4.5, 5.2, 6.2, 6.3, 7.1, 7.3, 7.4, 7.5, 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 9.3.

Wykres 22. Pytanie: Czy poniesione na przygotowanie projektu środki były: (...)

Źródło: badanie własne; N=380.

Dokonując podsumowania powyższych wyników badania, można stwierdzić, iż zgodnie z zapisami RPO – L2020 określony w Strategii EU2020 cel jako Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy, realizowany jest w programie poprzez przeprowadzenie działań w ramach Osi priorytetowej 1. Gospodarka i innowacje oraz Osi priorytetowej 2. Rozwój Cyfrowy. Celem głównym OP 1 jest podniesienie poziomu innowacyjności i konkurencyjności regionu poprzez wsparcie działalności B+R oraz sektora MŚP, natomiast celem głównym Osi Priorytetowej 2. Jest Rozwój cyfrowy – „Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnych i wzrost ich wykorzystania przez mieszkańców regionu”. Mając na uwadze poziom realizacji wskaźników dla ram wykonania przypisanych do działań w ramach Osi 1 oraz 2 należy uznać, iż do końca 2018 roku cele obu Osi zostały osiągnięte. Dodatkowo warto podkreślić, iż wszystkie wskaźniki zostały osiągnięte na poziomie wyższym niż 100%, niejednokrotnie podwajając wartość zakładanej wielkości wskaźnika.

Badania jakościowe potwierdzają, iż realizowane w Programie działania mają wpływ na osiągnięcie celów omawianych dokumentów. Respondenci badań jakościowych zwrócili jednocześnie uwagę na potencjał województwa w obszarze innowacji. Na etapie planowania interwencji wzięto pod uwagę niski udział uczelni wyższych w obszarze innowacyjności. Większość wskaźników, które świadczą o osiągnięciu celu Programu odnosi się do innowacyjności samych przedsiębiorców. Warto jednak zwrócić uwagę na działania, które już wynikają z realizacji programu, a mianowicie utworzenie parków technologicznych, w tworzeniu, których udział biorą również uczelnie wyższe z terenu województwa lubuskiego. Zdaniem uczestników badań jakościowych potencjał województwa w zakresie innowacyjności wciąż jest zbyt niski, by efektywnie wpływać na realizację celów Strategii Europa 2020. Warto jednak podkreślić, iż jak to już wskazywano na poprzednich stronach raportu, cele te mają charakter dużo szerszy (dotyczą wszystkich krajów UE), a każdy region powinien je realizować na takim poziomie na jakim jest to możliwe i z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Natomiast dostępne środki powinny prowadzić do zmiany sytuacji w tym zakresie, z założeniem, iż efekty podejmowanych działań mają charakter złożony i długofalowy.

Kolejny cel Strategii EU 2020 Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, realizowany jest w Programie poprzez finalizację inwestycji ujętych w ramach Osi Priorytetowej 3. Gospodarka niskoemisyjna, a także Osi Priorytetowej 4. Środowisko i kultura. Celem głównym OP 3 jest przejście na gospodarkę

niskoemisyjną poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wzrost efektywności energetycznej. Natomiast celem dla OP 4 jest poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym ze zmian klimatu i ochrona dziedzictwa kulturowego. Wszystkie wskaźniki przypisane do ram wykonania osiągnęły wartość zaplanowaną do osiągnięcia na koniec roku 2018, tym samym cel pośredni został osiągnięty, a zatem można uznać, iż na ten moment cele wskazanych Osi Priorytetowych również zostały osiągnięte.

Cel Strategii EU2020 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – obszar gospodarka o wysokim poziomie zatrudnienia, realizowany jest poprzez wdrażanie zadań ujętych w ramach Osi priorytetowej 6. Regionalny rynek pracy oraz Osi priorytetowej 8. Nowoczesna edukacja. Celem OP 6 jest Poprawa jakości obecnych i przyszłych kadr gospodarki, natomiast OP 8 Poprawa jakości kształcenia w regionie. Wszystkie wskaźniki dla ram wykonania do końca 2018 roku, przypisane do OP 6 oraz OP 8 zostały osiągnięte. Należy zatem uznać, iż cele wskazanych Osi do końca 2018 roku zostały zrealizowane.

Cel Strategii EU2020 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną – obszar gospodarka zapewniająca spójność społeczną i terytorialną, realizowany jest poprzez przeprowadzenie inwestycji przewidzianych w ramach Osi Priorytetowej 5. Transport, Osi Priorytetowej 7. Równowaga społeczna, a także Osi Priorytetowej 9. Infrastruktura społeczna. Celem głównym OP 5 jest wzrost atrakcyjności inwestycyjnej województwa lubuskiego poprzez poprawę przepustowości i sprawności infrastruktury transportowej w regionie, OP 7 Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i niwelowanie dysproporcji społecznych, natomiast celem głównym OP 9 jest: Wzrost dostępności i poprawa jakości usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych w regionie. Mając na uwadze poziom realizacji wskaźników dla ram wykonania przypisanych do działań w ramach Osi 5, 7 oraz 9 należy uznać, iż do końca 2018 roku cele obu Osi zostały osiągnięte.

Należy wskazać, iż do końca 2018 roku cele RPO-L2020 zostały zrealizowane. Prowadzony monitoring wskaźników nie uwzględnia w sposób szczegółowy jaki poziom wskaźnika określa to, czy stopień realizacji celów Programu jest niski, średni czy wysoki. Pozytywna ocena wkładu RPO-L2020 w realizację celów Europa 2020 i Umowy Partnerstwa jest wypadkową pozytywnej oceny realizacji celów RPO-L2020 do końca 2018 r., ocena ta uwzględnia ogólną sytuację społeczno-gospodarczą województwa, opinie osób zaangażowanych w system realizacji RPO-L2020 oraz interesariuszy programu (beneficjentów i wnioskodawców). Nie należy dokonywać zmian w przyjętych w ramach Programu celów.

2.2.4. Ocena systemu instytucjonalnego RPO – L2020

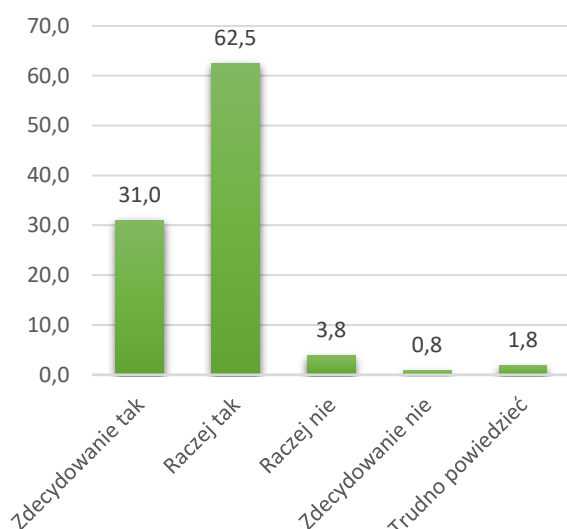
Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności? W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)? Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

Czy konieczne było wprowadzenie środków zaradczych służących zwiększeniu skuteczności wdrażania interwencji w ramach danej osi/ Programu? Jakie środki zostały wprowadzone? Czy i w jakim zakresie przyniosły one oczekiwane efekty?

Beneficjentów RPO-L2020 poproszono o dokonanie oceny ilości czasu przeznaczanego na przygotowanie wniosku o dofinansowanie, a w dalszej kolejności samego procesu oceny tego wniosku. Zdaniem większości badanych beneficjentów RPO-L2020, czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie był odpowiedni (łącznie 93,5% pozytywnych odpowiedzi). Odpowiedzi na to pytanie nie różnicują się z uwagi na oś priorytetową. Wśród negatywnych opinii, najczęściej wskazywano, iż czas przewidziany na przygotowanie wniosku był za krótki, szczególnie kiedy konieczne były dodatkowe wyjaśnienia, zdaniem badanych zabrakło im czasu na dopracowanie szczegółów. Negatywne oceny pojawiały się w takich Działaniach jak: 1.1, 1.4, 1.5, 2.1, 3.2, 4.1, 4.5, 6.3, 7.3, 8.1, 8.2, 9.3. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, iż opinie negatywne stanowią niecałe 5% odpowiedzi, należy je zatem traktować jako przypadki marginalne. Zdaniem zdecydowanej większości badanych beneficjentów RPO-L2020 proces oceny wniosków o dofinansowanie projektów był dobrze zorganizowany, niecałe 3% badanych było odmiennego zdania. Wyniki badania nie różnicują się z uwagi na Osię priorytetowe. Negatywne opinie (działania: 1.1., 1.4., 1.5., 4.1., 7.1., 7.3., 8.1., 8.2.) dotyczyły przede wszystkim:

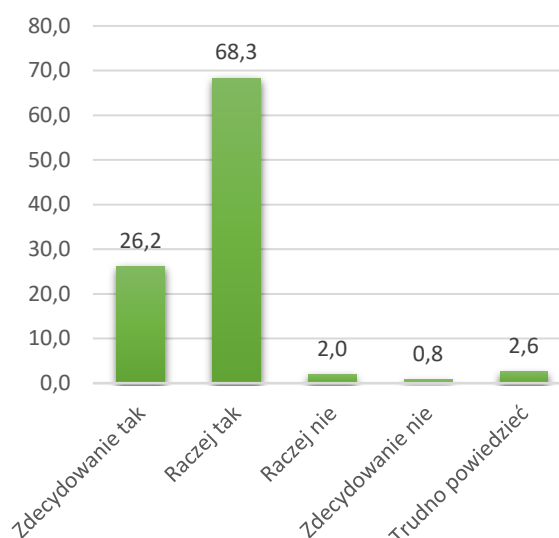
- przedłużającej się procedury oceny wniosków o dofinansowanie, co często skutkuje skróceniem czasu na realizację projektu;
- konieczności powtarzania konkursu;
- sytuacji związanych z odwoływaniem się od dokonanej oceny, kiedy wynik odwołania kończy się pozytywnie dla wnioskodawcy; zdaniem badanych jest to sytuacja niekorzystnie wpływająca na późniejsze terminy realizacji projektu i warunki jego realizacji (np. wzrost cen, zmiana sytuacji na rynku).

Wykres 23. Pytanie: Czy czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie był odpowiedni?

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

Wykres 24. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem proces oceny projektu był dobrze zorganizowany?

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

Podobną ocenę obserwujemy wśród badanych nieskutecznych wnioskodawców, którzy również pozytywnie ocenili ilość czasu jaki był potrzeby, aby prawidłowo przygotować wniosek o dofinansowanie, mediana odpowiedzi na skali od 1 do 10 wyniosła 7. Szczegółowy rozkład odpowiedzi dla każdej z ocen przedstawia Wykres 25.

Na pytanie, co można byłoby lepiej zorganizować, aby dokonana ocena czasu na składanie wniosku była lepsza, badani nieskuteczni wnioskodawcy wskazywali:

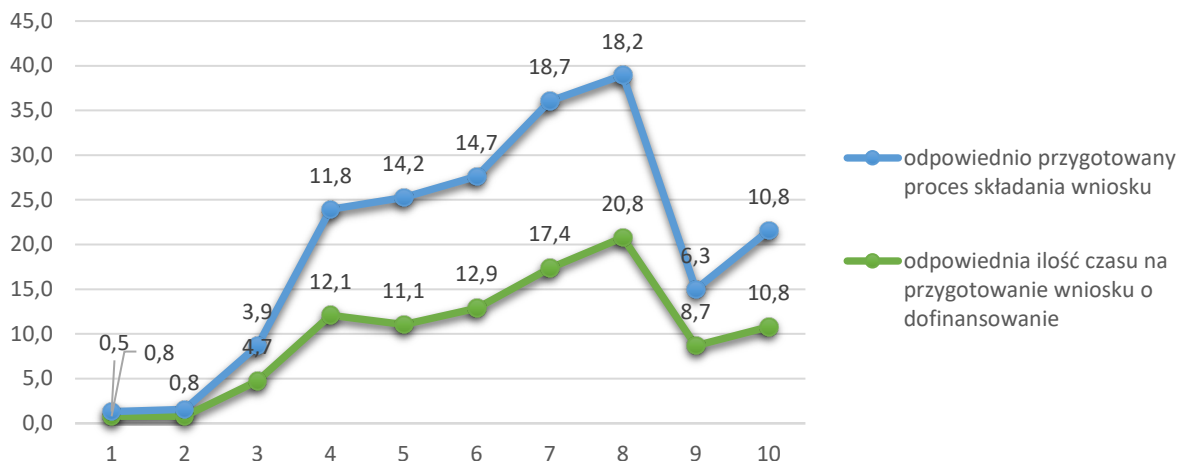
- po stronie beneficjenta lepiej przygotować wniosek o dofinansowanie;
- wydłużyć czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie i ewentualne poprawki;
- zwiększyć liczbę szkoleń informacyjnych;
- zapewnić wsparcie merytoryczne dla przedsiębiorców na czas składania wniosku;
- lepsza informacja i komunikacja;
- mniejsza biurokracja;
- szybsze odpowiedzi na zadawane pytania.

Badani wnioskodawcy nieco gorzej niż beneficjenci ocenili proces oceny projektów. Mediana odpowiedzi wyniosła 6 na skali od 1 do 10 (gdzie 1 oznaczało bardzo złą ocenę, a 10 bardzo dobrą). Można uznać, iż element ten w opinii badanych należałoby usprawnić. Wśród odpowiedzi na temat tego co można byłoby zorganizować lepiej pojawiały się przede wszystkim takie opinie, jak:

- bardziej rzetelne dokonywanie oceny, jasne wyjaśnienia na temat zastosowanej liczby punktów (tam, gdzie nie została przyznana maksymalna ich liczba);
- badani sami przyznają, iż powinni byli lepiej sprecyzować swój projekt, opisać go bardziej zrozumiale;
- zmniejszyć biurokrację;
- zbyt długi czas przeznaczony na ocenę projektu;
- bieżąca informacja na temat postępów oceny;
- więcej czasu na wnoszenie poprawek;

- za długi proces oceny projektu, po którym pomimo pozytywnej oceny projektu przekazano informacje o braku środków na dofinansowanie; problemem jest tutaj przekazywanie najpierw informacji o pozytywnej ocenie, a po dłuższym czasie o braku środków na dofinansowanie;
- powinien być lepszy przepływ informacji pomiędzy wnioskodawcą a instytucją organizującą nabór.

Wykres 25. Pytanie: Proszę ocenić następujące elementy: a) odpowiednia ilość czasu na przygotowanie wniosku o dofinansowanie; b) odpowiednio przygotowany proces składania wniosku

Źródło: badanie własne - SSI; N=380.

Warto zwrócić uwagę na pozytywną opinię ekspertów oceniających projekty na temat systemu realizacji RPO – L2020. Prawie wszyscy badani przedstawiciele KOP (N=32) biorący udział w badaniu ilościowym uznali, iż proces oceny projektów był odpowiednio zaplanowany. Podobną opinię wyrażali respondenci badania jakościowego. Do udziału w badaniu jakościowym zostało zaproszonych 9 ekspertów KOP, będących przedstawicielami każdej z Osi Programu (z wyjątkiem Osi 5). Badani podkreślają sprawność systemu oceny projektów pod kątem technicznym.

W województwie lubuskim od strony technicznej on jest dosyć wygodny, bo system elektroniczny działa bardzo sprawnie, tutaj nie ma problemów. Tak samo obsługa, bo czasami się zdarza, że nie wszystko jest elektroniczne to wtedy dostajemy od pracowników bardzo szybko to pod tym względem bardzo dobrze.

Oceniam wysoko, bo wszystko jest zdalnie, jest system, nie trzeba pocztą przesyłać, wszystko jest zdalnie, nie ma wydrukowanych kartek i tak dalej. Na tle innych województw to bym powiedział, że wśród tych górnych, w pierwszej trójce.

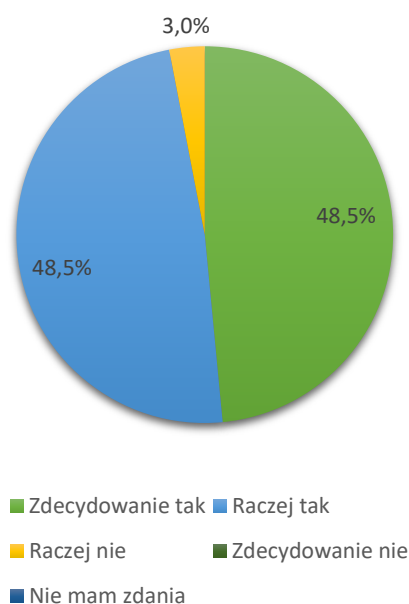
Ponadto, 27 osób biorących udział w badaniu CAWI uznało, iż czas na ocenę projektu był wystarczający, aby ocenić szczegółowo wszystkie elementy wniosku. Wśród negatywnych ocen pojawiły się takie uzasadnienia, jak:

- brak zasadności dla oceny "co 5 dni" kolejny projekt. Oceniający powinien mieć możliwość przejrzania i wstępnej oceny wszystkich lub większości projektów i dopiero potem powinien

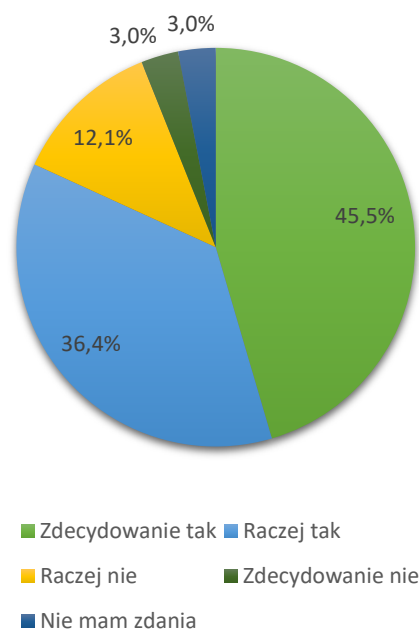
dokonywać ostatecznej oceny. A tak oceniając pierwszy zbyt surowo lub zbyt liberalnie, występuje możliwość zachwiania obiektywnej oceny.

- 5 dni na ocenę jednego wniosku to zbyt mało czasu;
- nowy sposób kontroli czasu pracy ekspertów (i to niemal we wszystkich regionach) – karty czasu pracy (tj. oceny) dla projektów, wskazując nieprzekraczalną liczbę godzin, jaką można poświęcić na ocenę każdego projektu. Każdy ze składanych w naborze projektów jest indywidualnym przedsięwzięciem o różnym zakresie podmiotowym i przedmiotowym. Zatem dokumentacja aplikacyjna zawiera się w różnej "pojemności" materiałów informacyjnych, jakie zgodnie z zasadami i obowiązkami eksperckimi należy szczegółowo przeanalizować, aby poprawnie dokonać oceny.
- Przy umowie zleceniu oszacowano, że czas na ocenę 1 projektu to 6 godzin - w większości przypadków było to faktycznie za mało. Trzeba doliczyć czas na przygotowanie do oceny i zakończenie oceny, a także analizę obszernej dokumentacji projektu;

Wykres 26. Pytanie: Czy proces oceny projektów był odpowiednio zaplanowany?

Wykres 27. Pytanie: Czy czas na ocenę był wystarczający, aby ocenić szczegółowo wszystkie elementy wniosku?

Źródło: badanie własne; N=33.

Zdaniem przedstawicieli IP ZIT system oceny projektów oceniany jest pozytywnie. Podobne opinie wyrażają badani przedstawiciele IZ. Badani przedstawiciele IZ podkreślają kluczową rolę odpowiednio dobranych kryteriów wyboru projektów, w całym systemie oceny.

Na chwilę obecną cały proces oceny projektów uważam, że jest dobry i wystarczający. Działamy na podstawie kryteriów wyboru, analizowane są przez poszczególne wydziały także przez Departament Zarządzania RPO, są konsultowane z ministerstwami i członkami Komitetu Monitorującego. Jeżeli pojawią się jakieś uwagi to są one analizowane, a następnie te kryteria są przyjmowane przez Komitet Monitorujący. Duże grono instytucji jest zaangażowanych w powstanie kryteriów, a to przekłada się na proces oceny. Jak dobrze są ułożone kryteria i nie ma wątpliwości co do ich treści, znaczenia, to w tym momencie proces oceny projektów realizowany jest bez problemów i jest on dobrze zaplanowany.

Istotnym usprawnieniem w dokonywaniu oceny i weryfikacji wniosków o dofinansowanie, było wprowadzenie zmiany w kryteriach formalnych polegających na ocenie spełnia/nie spełnia.

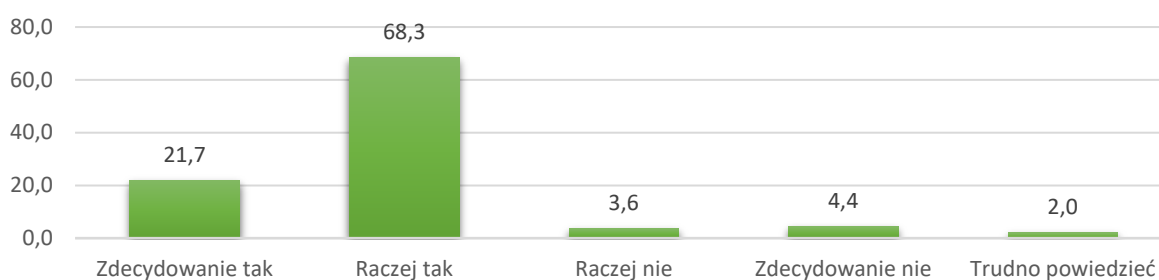
Były to zmiany polegające na tym, że zidentyfikowana przez instytucję część kryteriów „zerojedynkowych” (...) wprowadzono w nich możliwość poprawy, w przypadku niespełnienia tych kryteriów na etapie oceny, jest możliwość poprawy ich przez projektodawców, a to powoduje, że instytucja może dzięki temu przyjąć większą ilość pozytywnie ocenionych projektów. Ponieważ kryteria, które zostały wyznaczone z możliwością poprawy, projektodawca poprawia na etapie oceny, dostaje uwagi co należy poprawić i poprawia. Powoduje to, że może zostać przyjęty projekt do dofinansowania. Gdybyśmy się cofnęli w czasie przed tymi zmianami, projektodawca zostałby „zerojedynkowo” oceniony negatywnie, to w tym momencie nie mógłby otrzymać dofinansowania. Musiałby przystępować do kolejnych konkursów. Zwiększyło to na pewno kontraktację w instytucji.

Istotnym usprawnieniem jest również dokonywanie analizy narzędzia obsługującego wprowadzanie wniosków aplikacyjnych przez wnioskodawców (LSI2020). Narzędzie to, w efekcie zdobywanego doświadczenia przez pracowników jest dopasowywane do potrzeb wnioskodawców. Dzięki temu potencjalny beneficjent ma możliwość lepszego dostosowania opisu projektu, w taki sposób, aby osoby oceniające projekt nie miały wątpliwości co do tego, w jaki sposób dany wnioskodawca planuje zrealizować projekt. Pracownicy zaangażowani w realizację Programu w obszarze EFS podkreślają, iż szczególnie istotna jest praca ekspertów oceniających projekty, a tym samym ich przygotowanie do pełnienia tej roli. Szczególnie skuteczna w tej kwestii jest konieczność uzyskania certyfikatu potwierdzającego posiadane kompetencje przez danego eksperta.

Eksperci i nasi pracownicy muszą też spełnić wymogi i są kierowani na platformę kierowaną przez ministerstwo i każdy oceniający musi przejść szkolenie z danego obszaru kończące się uzyskaniem certyfikatu i dopiero po okazaniu tego certyfikatu może być skierowany do komisji oceny projektów.

Spośród wszystkich badanych beneficjentów, którzy zakończyli już realizację projektu (50,2% badanych), 90% uważa, iż proces rozliczania projektu był dobrze zorganizowany (łącznie pozytywne odpowiedzi). Dane te nie różnicują się z uwagi na Oś Priorytetową. Warto zaznaczyć, iż opinie negatywne stanowiły 8% i dotyczyły takich sytuacji jak zbyt długi czas oczekiwania na rozliczenie – sytuacja taka miała miejsce w Działaniach 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 1.5, 1.4, 9.3, 8.3. Należy tutaj podkreślić, iż czas ten często przekracza rok oczekiwania na wypłatę środków, w wielu przypadkach oscylującą w okolicach miliona złotych.

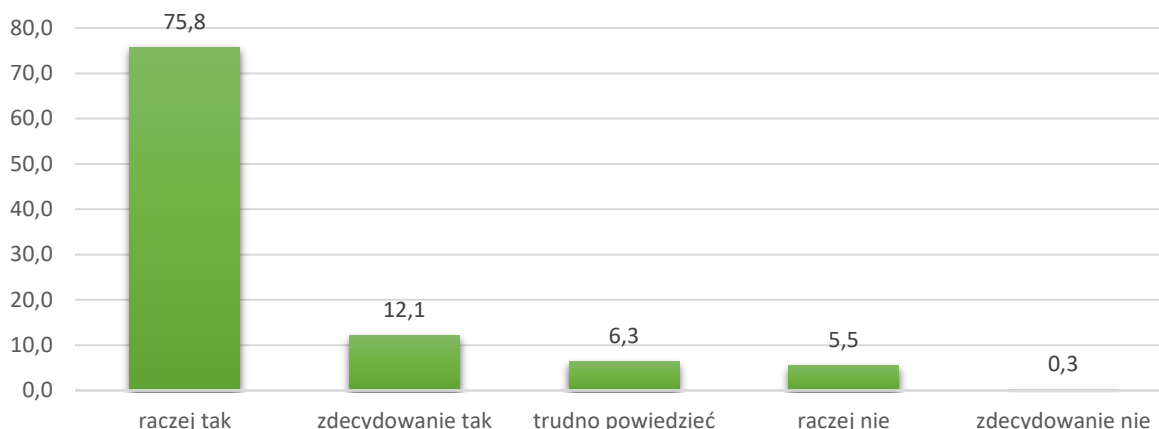
Wykres 28. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem proces rozliczania projektu był/jest dobrze zorganizowany?

Źródło: badanie własne - CATI; N=249.

Zdecydowana większość badanych nieskutecznych wnioskodawców (łącznie 87,9% pozytywnych odpowiedzi) uznała, iż odpowiednio wcześniej dowiedziała się o możliwości otrzymania wsparcia. Odpowiedzi negatywne stanowiły niespełna 6% odpowiedzi.

Wykres 29. Pytanie: Czy odpowiednio wcześniej dowiedziały/ła się Pan/Pani o możliwości otrzymania wsparcia?

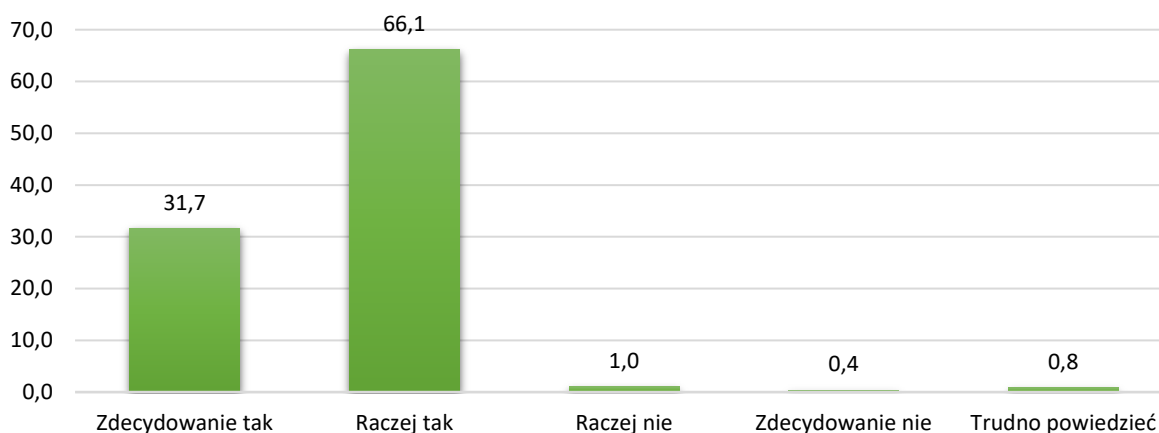

Źródło: badanie własne - SSI; N=380.

Zdecydowana większość badanych beneficjentów deklaruje, iż działania informacyjno-promocyjne na temat możliwości otrzymania wsparcia były skuteczne (łącznie 97,8% pozytywnych odpowiedzi). Wśród negatywnych opinii na ten temat pojawiały się takie wskazania jak:

- poczucie braku pomocy i wsparcia na etapie początkowym procesu przygotowania wniosku o dofinansowanie (Działanie 1.4);
- brak bezpośredniej informacji o możliwości dofinansowania, beneficjent dowiedział się „przypadkiem” o takiej możliwości (Działanie 1.4);
- problemem były pierwsze nabory, nieczytelne wzory wniosków o dofinansowanie, brak jednoznacznych wytycznych, częste zmiany, szum informacyjny (Działanie 1.4).

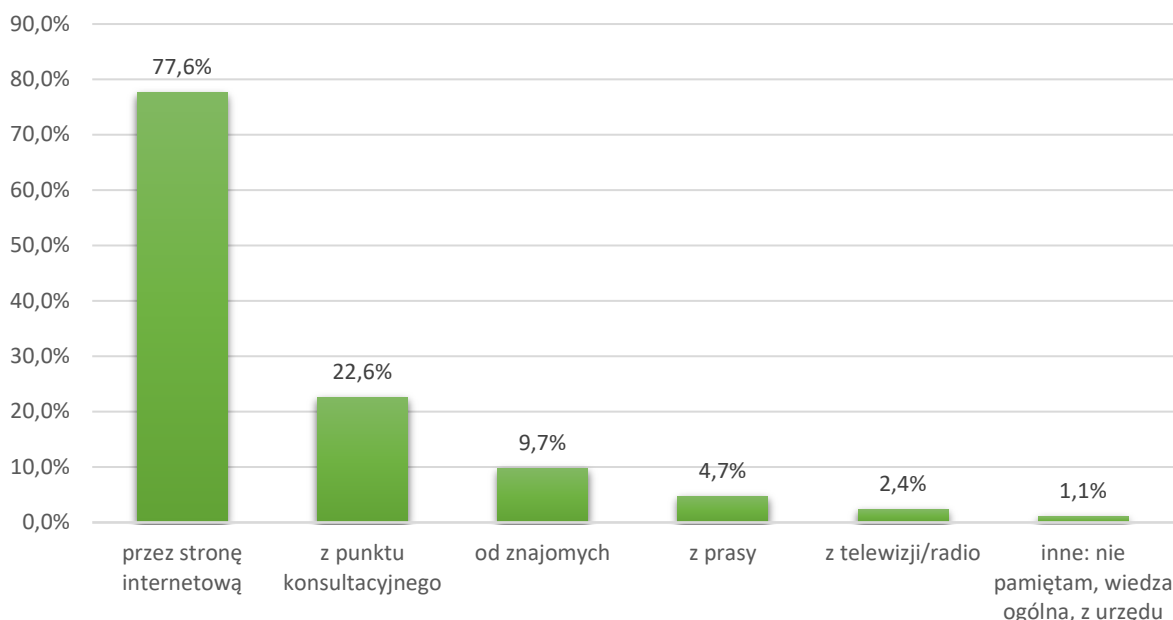
Wykres 30. Czy Pana/Pani zdaniem działania informacyjno-promocyjne na temat możliwości otrzymania wsparcia były skuteczne?

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

Badani wnioskodawcy najczęściej wskazywali, iż wiedzę na temat możliwości składania wniosków o dofinansowanie czerpali ze strony internetowej (77,6% odpowiedzi), dalej z punktu konsultacyjnego – 22,6%, od znajomych - 9,7%, z prasy - 4,7%, z telewizji lub radio - 2,4%.

Wykres 31. Pytanie: W jaki sposób dowiedział/a się Pan/Pani o możliwości składania wniosków?

Źródło: badanie własne – SSI; N=380, odpowiedzi nie sumują się do 100% gdyż było to pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru odpowiedzi.

Biorący udział w badaniu jakościowym przedstawiciele IZ wskazują na stosowanie szeregu działań mających na celu zwiększenie zainteresowania potencjalnych wnioskodawców danym naborem. Jak sami podkreślają, w obecnej perspektywie finansowej w jednym programie wdrażane są zarówno projekty z obszaru EFS, jak i FERR, co powoduje, iż pojawia się zróżnicowany katalog możliwych obszarów wsparcia. Pojawiają się nabory, na które niejako wnioskodawcy „czekają”, bo wiedzą, że takie wsparcie będzie potrzebne, ale są również nabory, gdzie należy intensyfikować działania informacyjno-promocyjne.

Program zawiera i te bardzo popularne konkursy, których „nie trzeba reklamować”, a beneficjenci bardzo szeroko aplikują w tym zakresie. Ale są oczywiście takie działania i takie konkursy, gdzie to aplikowanie nie jest tak intensywne, wtedy prowadzone są działania takie, które mają wspomóc, żeby tych wniosków było więcej. I to po prostu trzeba instytucjonalnie działać z przekazaniem informacji, że taki konkurs się odbędzie, kiedy się odbędzie i na co można pozyskać wsparcie, czy to w przypadku jednostek medycznych, czy stowarzyszeń. My też te działania promocyjne robimy, bo są ankiety na szkoleniach, prowadzone w departamentach i tam zadajemy pytania, jakich szkoleń się spodziewają, jakie działania z ich strony są działaniami, które w najlepszy sposób przygotowują ich do aplikacji. Czy to jest prasa, czy szkolenie, czy indywidualna rozmowa, konsultacje, o to pytamy i wyciągamy wnioski w przypadku dalszych działań.

Warto zwrócić uwagę, na dostosowywanie działań szkoleniowych do potrzeb wnioskodawców. Mając na uwadze ograniczenia terytorialne, stosowane są takie rozwiązania, które zwiększają liczbę osób, które mogą skorzystać z organizowanych szkoleń, tj. e-learning, webinaria.

Staramy się też wychodzić z formami, które by wychodziły na wprost oczekiwaniom ludzi i to są szkolenie e-learningowe, w bieżącym roku planujemy dużą liczbę webinarów, za pośrednictwem Internetu, nie będzie potrzeby przemieszczenia się z dalszych regionów. Przystajemy jako społeczeństwo bać się takich form, cenimy swój czas i jeśli takie szkolenia są, to część ludzi wybiera taką formę bardziej dla nich odpowiednią i stąd też wprowadzanie w tym roku. Nie ma ograniczeń, każdy może skorzystać i nie będzie sytuacji, że ktoś nie skorzystał z powodu braku miejsc. I nie powinno być jakichś szczególnych deficytów, jeżeli chodzi o obszar szkoleń.

Przedstawiciele IP ZIT pozytywnie oceniają podział zadań pomiędzy nimi samymi a IZ. IZ jest odpowiedzialna za ogłoszenie konkursów i ich nadzór. Natomiast pracownicy IP ZIT odpowiedzialni są za dokonywanie oceny strategicznej, a więc zgodności projektów ze strategią ZIT MOF. Wspólne działania realizowane są na etapie ustalania katalogu kryteriów dla danego konkursu. Rozwiązanie to należy ocenić jako pozytywne, z uwagi na konieczność stosunkowo szybkiej kontraktacji środków RPO-L2020. Z uwagi na fakt, iż instrumenty ZIT pojawiały się po raz pierwszy w perspektywie finansowej 2014-2020, IP ZIT nie posiada doświadczenia w zakresie wdrażania środków UE w regionie. Natomiast IZ RPO-L2020, w związku z realizacją LRPO w latach 2007 – 2013 znacznie szybciej jest w stanie dopasować się do nowych wymogów (choćby z uwagi na odpowiednio wykształconą kadre), a dzięki temu sprawniej organizować nabory.

Na moment realizacji badania przedstawiciele IP ZIT nie widzą potrzeby usprawniania funkcjonującego systemu. Zwracają natomiast uwagę na sytuację, która została rozwiązana w ostatnim czasie. Instytucja Pośrednicząca jest zobowiązana do monitorowania postępu finansowego w realizacji projektów. Z uwagi na brak dostępu do systemu SL2014 pracownicy IP ZIT tworzyli raporty na podstawie danych udostępnionych przez samych beneficjentów. Jak sami podkreślali było to działanie karkołomne i nie zawsze zgodne z danymi funkcjonującymi w systemie SL2014, którego administratorem jest Instytucja Zarządzająca. W efekcie podjętej współpracy z IZ, a także na skutek decyzji podejmowanych na poziomie ministerstwa IP ZIT otrzymały dostęp do systemu SL2014. Efektem tego rozwiązania jest możliwość bieżącego monitorowania poziomu kontraktacji i certyfikacji środków.

Na skuteczny podział obowiązków wskazują również pracownicy Instytucji Pośredniczącej – Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze. W badaniu jakościowym udział wzięli przedstawiciele takich wydziałów jak:

- Wydział Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym;
- Wydział Obsługi Programów Europejskich;
- Wydział Kontroli i Windykacji.

Biorący udział w badaniu pracownicy IP WUP jednomyślnie pozytywnie oceniali podział obowiązków w instytucji, nie widzą oni potrzeby dokonywania zmian w tym zakresie. Jak sami podkreślą, zrealizowane jest nieco ponad 70% alokacji, nie jest więc konieczne dokonywanie jakichkolwiek zmian organizacyjnych.

Mamy już na tyle doświadczenie w funduszach europejskich, że jest wszystko podzielone dokładnie tak jak to powinno być i przez te lata funkcjonowania tych programów, które teraz są rzeczywiście cały ten nasz podział się sprawdził.

W badaniu jakościowym uczestniczyli również przedstawiciele IZ RPO- L2020 funkcjonujący w ramach trzech departamentów:

- Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym;
- Departament Programów Regionalnych;
- Departament Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dokonywana przez pracowników ocena systemu instytucjonalnego, który powinien w założeniu wspierać skuteczną realizację interwencji jest bardziej zróżnicowana w stosunku do pracowników Instytucji Pośredniczących.

Pracownicy Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym ogólnie pozytywnie oceniają podział zadań do realizacji w ramach konkretnych wydziałów. Zdarzają się sytuacje, w których np. z uwagi na pełnione funkcje Instytucje Pośredniczące zwracają się z pytaniami, niezwiązanymi wprost z zadaniami wydziału. Sytuacja ta może wynikać z braku wiedzy na temat podziału obowiązków między wydziałami lub też może mieć tutaj znaczenie fakt, iż osoby te znane są osobiście, co w wielu sytuacjach ułatwia kontakt nieformalny i niejednokrotnie pozwala szybciej uzyskać pomoc. Nie jest to jednak istotną barierą w realizacji powierzonych zadań. Na pytanie, czy można dokonać w tym zakresie jeszcze usprawnień badani podkreślali, iż nie jest to moment na dokonywanie zmian, należy kontynuować pracę w takim podziale, jak było to do tej pory.

Myślę, że teraz nie ma takiej potrzeby, tym bardziej, że wdrażamy już program od kilku lat, jakby podział kompetencji jest jasny, każdy też wie do kogo się w razie czego zwrócić czy z pomocą, czy z prośbą o jakieś tam materiały, informacje, a na tyle jakby to już jest jasne dla wszystkich, myślę że nikt nie zgłasza sprzeciwu w stosunku do tego jak to wygląda. Wprowadzenie jakichkolwiek zmian mogłoby wprowadzić niepotrzebny chaos. Gdy nowe komórki są tworzone, to zawsze powoduje, że człowiek potrzebuje trochę czasu żeby, się nauczyć, żeby wszystko sprawnie działało, a na tym etapie tak mamy podzielone zadania, że według mnie wszystko działa sprawnie i też program jest szybko i skutecznie wdrażany bo to nie tylko chodzi o to żeby szybko tylko żeby też dobrze jakościowo.

Wśród problemów wynikających z obecnego podziału zadań badani wykazywali na sytuację, w której w ramach Departamentu Zarządzania Programem Operacyjnym dokonywana jest identyfikacja projektów pozakonkursowych, natomiast późniejsza ocena tych projektów dokonywana jest już przez pracowników Departamentów Programów Regionalnych. Etap identyfikacji i oceny tych projektów dokonywany jest zatem przez różne osoby.

Chcąc dokonać pełnej analizy zarysowanej sytuacji i określić, na ile problem ten wynika z nieprawidłowego zaplanowania podziału zadań, a na ile stanowi jedynie problem wewnątrz struktur IZ, przytoczyć należy w pierwszej kolejności odpowiednie zapisy dokumentów, formułujące zasady stosowania trybów wyboru projektów i umiejscawiania odpowiednio zadań pomiędzy

departamentami IZ. Zgodnie z założeniami Umowy Partnerstwa⁵⁸, w celu zapewnienia jednolitych podstawowych zasad dotyczących wyboru projektów w ramach programów operacyjnych na lata 2014 - 2020, wszystkie instytucje – krajowe i regionalne - zaangażowane w realizację programów są zobowiązane do stosowania wytycznych horyzontalnych w zakresie trybów wyboru projektów, wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego⁵⁹. Umowa Partnerstwa w zdefiniowanych zasadach ogólnych wyboru projektów, w ramach programów operacyjnych na lata 2014 - 2020 przewiduje dwa tryby wyboru projektów:

- tryb konkursowy,
- tryb pozakonkursowy.

Podstawowym trybem wyboru projektów jest tryb konkursowy. Umowa Partnerstwa podkreślając specyfikę działań Europejskiego Funduszu Społecznego definiuje dodatkowo potrzebę stosowania rozwiązań specyficznych dla finansowanych z tego Funduszu projektów.

Tryb pozakonkursowy w odniesieniu do operacji finansowanych z EFS i EFRR ma być stosowany wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Przypadki te muszą być rozpatrywane według szczegółowych zasad określonych w Umowie Partnerstwa. W przypadku projektów finansowanych z EFS zastosowanie trybu pozakonkursowego ograniczać się ma do realizacji lub koordynacji zadań określonych w przepisach prawnych mających zastosowanie do danego podmiotu lub grupy podmiotów. Dodatkowo w wypadku EFS wybór zawężony jest do dwóch typów: koncepcyjny i wdrożeniowy. Zakres i zasady realizacji tego typu projektów pozakonkursowych ograniczone mają być zgodnie z Umową Partnerstwa do przedsięwzięć wskazanych w wiążących wytycznych horyzontalnych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Zgodnie z wytycznymi tylko jeden - projekty pozakonkursowe o charakterze wdrożeniowym polegające na świadczeniu usług m. in. rynku pracy, integracji społecznej, edukacji na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia – przewidziane są do realizacji na poziomie regionalnym.

Zgodnie z zapisami uszczegóławiającymi zasady wyboru projektów zawartymi w Umowie Partnerstwa, przy identyfikacji projektów współfinansowanych z EFRR w procedurze pozakonkursowej zastosowanie mają mieć formuły zbliżone logicznie do funkcjonujących w systemie zamówień publicznych formuł negocjacyjnych. Projekty pozakonkursowe identyfikowane mają być przez instytucję zarządzającą (lub instytucję, do której IZ delegowała zadania), która zapraszać ma do przedstawiania propozycji projektów właściwe podmioty, mając na względzie ich właściwość w danym obszarze interwencji oraz wpływ ich potencjalnych projektów na realizację wskaźników przyjętych w programie operacyjnym. Propozycje projektów podlegać mają wstępnej ocenie instytucji zarządzającej, przy ewentualnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych i kwalifikowane mają być wstępnie jako mogące się ubiegać o wsparcie programu na określonych warunkach. Ostatecznie dofinansowanie uzyskać mają tylko te projekty, które spełnią kryteria wyboru projektów przyjęte przez komitet monitorujący i uzyskają akceptowalną liczbę punktów (o ile stosowany będzie punktowy system ich oceny).

⁵⁸ Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa, Programowanie perspektywy finansowej na lata 2014-2020, 23 maja 2014 r.

⁵⁹ wskazane rozporządzenie stanowią Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 31.03.2015 roku w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020. MliR/H 2014-2020/9(01)/03/2015.

Odstępstwo od pełnego trybu konkursowego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkursowy nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa są to:

- a) występowanie prawnego obowiązku realizacji określonych zadań przez dany podmiot lub grupę podmiotów, wynikającego z przepisów prawa lub dokumentów strategicznych, w szczególności w przypadku występowania monopolu kompetencyjnego,
- b) uprzednie bezpośrednie zidentyfikowanie konkretnych projektów - w sposób zapewniający transparentność ich identyfikacji - w programie operacyjnym (lista dużych projektów zgodnie z art. 100 rozporządzenia ramowego, projekty wynegocjowane w kontrakcie terytorialnym, strategii rozwoju, dokumentów przygotowanych na potrzeby warunkowości ex-ante, projekty zidentyfikowane w strategii ZIT, oraz pozytywnie zaopiniowane przez właściwe IZ, na podstawie kryteriów, wskazanych przez IZ.

Mając na uwadze powyższe zapisy dokumentów nadrzędnych względem RPO – L2020, rozwiązanie stosowane przez IZ należy uznać za zgodne z obowiązującymi ramami prawnymi. Jak już wskazano powyżej propozycje projektów wybieranych w trybie pozakonkursowym podlegają wstępnej ocenie instytucji zarządzającej, przy ewentualnym zaangażowaniu ekspertów zewnętrznych i kwalifikowane mają być wstępnie jako mogące się ubiegać o wsparcie programu na określonych warunkach. Ostatecznie dofinansowanie uzyskać mają tylko te projekty, które spełnią kryteria wyboru projektów przyjęte przez komitet monitorujący i uzyskają akceptowalną liczbę punktów (o ile stosowany będzie punktowy system ich oceny). Ewentualne niejasności, powodujące problemy przy ocenie wytypowanych projektów, powinny być elementem współpracy pomiędzy Departamentami, dla zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji. Na konieczność zwiększenia przepływu informacji wskazywali również badani pracownicy IZ w departamentach, których obszar zadań wykracza poza realizację RPO-L2020.

Pracownicy Departamentu Programów Regionalnych pozytywnie oceniają obecną strukturę funkcjonowania instytucji. Podkreślają, iż wszelkie bariery, jakie pojawiały się na początku realizacji Programu zostały usunięte, dzięki czemu obecnie działania realizowane są w ustalony i sprawny sposób. Na uwagę zasługuje rozwiązanie zastosowane w przypadku dwóch wydziałów DFR. Mianowicie w Wydziale Instrumentów Finansowych oraz Wydziale Inwestycji Środowiskowych realizowane są m.in. takie zadania jak:

- Weryfikacja i zatwierdzanie wniosków o płatność i wniosków sprawozdawczych;
- Sporządzanie dyspozycji wypłaty środków dla beneficjenta;
- Sprawozdawczość i monitorowanie;
- Prowadzenie kontroli projektów;
- Prowadzenie punktu przyjęć wniosków o dofinansowanie;
- Organizacja i obsługa prac ekspertów oceniających projekty;
- Przekazywanie dokumentów niezbędnych do sporządzenia umowy z beneficjentem.

W ramach tych wydziałów połączone zostały wszystkie zadanie związane z obsługą Poddziałów 1.5.2, 3.2.4 (Wydział Instrumentów Finansowych) oraz Osi 4 (Działania 4.1, 4.2, 4.3 i 4.5 - Wydział Inwestycji Środowiskowych). W efekcie w ramach wydziałów realizowane są zadania, które w pozostałych Osiach realizowane są przez osobne jednostki, tj. kontrola projektów, sporządzanie dyspozycji wypłaty środków

dla beneficjenta. Badani potwierdzają, iż na obecnym etapie zastosowane rozwiązanie uważają za skuteczne, w ich opinii połączenie wskazanych kompetencji usprawnia pracę wydziału.

Mamy skumulowane działania związane z oceną wniosków środowiskowych, jak i ich kontrolą. Czyli kontrola zamówień publicznych, kontrola na miejscu, doraźna, jeśli jest potrzeba, wszystkie te działania są realizowane w ramach naszego wydziału. Gdzie tożsame działania innych osi realizowane są przez dwa odrębne wydziały. W momencie powołania, z racji specyfiki obszaru, podjęto decyzję o takiej konstrukcji i takich działaniach, co w mojej ocenie jest bardzo dobre, usprawniając pracę i realizację tych projektów i ich wdrażanie i szybkie rozliczenie. Połączenie tych zadań pozwala na lepszą koordynację prac, szybsze realizowanie wdrożenia, szybsze płatności. Możemy elastycznie reagować na te obszary, kiedy wpływa wniosek z danego projektu, a wymaga to sprawdzenia postępowania, możemy w sprawny sposób przerzucić siły w obrębie wydziału, sprawdzić i wypłacić środki. Wydaje mi się, że zakres działań jest jak najbardziej dobry, korzystny dla projektów.

Pracownicy wydziałów odpowiedzialnych za nabór i ocenę projektów, zwracają uwagę na pojawiające się braki kadrowe spowodowane dużą ilością organizowanych naborów w krótkim czasie. W celu odniesienia skali problemu można wskazać, iż według danych pochodzących z Informacji kwartalnych z realizacji RPO-L2020:

- w roku 2015 rozpoczęto 15 naborów, w roku 2016 rozpoczęto 48 naborów, w roku 2017 rozpoczęto 55 naborów, w roku 2018 rozpoczęto 33 nabory.
- w roku 2016 zakończono 40 naborów, w roku 2017 zakończono 62 nabory, a w roku 2018 zakończono 49 naborów.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż w wielu przypadkach terminy rozpoczęcia nowych naborów nakładają się na terminy trwania już ogłoszonych naborów.

Na zwiększenie tempa w realizacji Programu wpływ miały m.in. sytuacje wskazywane już w niniejszym raporcie, a więc opóźnienia w przyjmowaniu dokumentów, które opóźniły organizację wielu naborów. Ponadto w celu maksymalizacji tempa wydatkowania środków UE, w lutym 2016 r. Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju (w roku 2016 r. Ministerstwo Rozwoju) przedstawiło dokument pn. „Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020”. W odpowiedzi na ten dokument w marcu 2016 r. powstał plan pn. „Proces certyfikacji wydatków do Komisji Europejskiej oraz analiza działań podjętych w celu podwyższenia poziomu planowanych do zacertyfikowania wydatków przez województwo lubuskie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 w 2016 r. – plan naprawczy”. Następnie w styczniu 2017 r. IZ RPO-L2020 przyjęła dokument pn. „Przyspieszenie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 – plan działań na 2017 rok”. Od tego momentu IZ RPO-L2020 co kwartał analizuje osiągnięte rezultaty wdrażania Programu, porównując plany do stanu po trzech miesiącach i opracowuje kolejne plany przyspieszenia wdrażania RPO (w 2017 r. i 2018 r. tego typu dokument został przyjęty przez IZ w styczniu, kwietniu, lipcu i październiku, a także plan na I kwartał 2019 r.; dotąd powstało 10 „Planów”). Kwartalne plany przyspieszenia obejmują przede wszystkim stan kontraktacji i certyfikacji.

Konsekwencją tych działań było oczywiście spiętrzenie się pracy w krótkich odstępach czasu, ale jednocześnie pozytywnym efektem jest osiągnięcie 70,55% realizacji zobowiązań UE na lata 2014 – 2020.

Wśród działań zaradczych, mających wzmocnić prace wspomnianych wydziałów, stosowano czasowe przeniesienie pracowników w ramach struktur IZ i z uwzględnieniem kwalifikacji pracowników z innych wydziałów. Działanie to należy uznać za efektywne i skuteczne, nie generuje ono dodatkowych kosztów i umożliwia natychmiastowe wdrożenie pracowników w pracę zespołu.

Warto zwrócić uwagę, na sytuację, w której spiętrzanie się pracy w Wydziale ds. wniosków o płatność powoduje niekorzystne skutki dla beneficjentów. Dokonana przez badanych beneficjentów ocena procesu rozliczania jest pozytywna. Pojawiały się pojedyncze negatywne opinie na temat zbyt długiego czasu oczekiwania na wypłatę środków. Należy tutaj przytoczyć wypowiedź jednego z badanych przedstawicieli IZ RPO-L2020:

Jeżeli chodzi o opóźnienia to one się zdarzają, beneficjenci to zgłaszają. Jednakże jest to sytuacja niecodzienna, bo beneficjenci oświadczają, że mają środki na realizację projektu i w czasie projektu okazuje się, że tych środków nie mają i liczą na zaliczki, albo dofinansowanie jest wypłacane z konkretnych wniosków i jeżeli występują opóźnienia w przekazywaniu środków to beneficjenci mają problem z realizacją projektu.

Pracownicy Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego również pozytywnie oceniają aktualnie funkcjonującą strukturę podziału zadań w departamencie. Pracownicy Wydziału Wyboru Projektów EFS, wspominają, iż konieczna była reorganizacja zadań powierzonych do realizacji w wydziale, której efektem jest dobrze funkcjonujący zespół.

Mój wydział na samym początku odpowiadał za przygotowanie harmonogramów naboru projektu, przygotowanie kryteriów wyboru projektów wraz z dokumentacją konkursową. Kryteria były przygotowane na komitet monitorujący, który to zatwierdzał, wcześniej zajmowaliśmy się przygotowaniem dokumentacji konkursowej na poszczególne konkursy, co się z tym wiązało odpowiedziami na pytania dotyczące konkursu. W moim wydziale był przeprowadzany nabór projektów, ich weryfikacja, ocena i to powodowało, że duża ilość skumulowanych zadań w tym pierwszym okresie stanowiła taką barierę w prawidłowym przeprowadzaniu tego procesu. Ale wnioski, z uwag, które skierowałem do dyrekcji spowodowały, że po jakimś czasie zrobiono reorganizację pracy departamentu i część zadań została przeniesiona na inne wydziały, tak, żeby nie było kumulacji w jednym wydziale, a żeby to było rozłożone.

Pracownicy wydziału zajmującego się kontrolą zwracają uwagę, na sytuację, w której zbyt duża liczba obowiązków służbowych utrudnia możliwość uczestniczenia w szkoleniach, które są niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań w wydziale. Jak wskazują badani, częste zmiany w aktach prawnych, które bezpośrednio dotyczą realizowanych i kontrolowanych projektów, wymagają stałej aktualizacji wiedzy w kontrolowanym obszarze. W przypadku wydziałów, które w sposób bezpośredni mają kontakt z beneficjentami, należy szczególnie położyć nacisk na aspekt szkoleniowy. Osoby takie nie tylko realizują zadania w swoich wydziałach, ale stanowią główne źródło informacji dla beneficjentów. Poprawnie realizowane przez beneficjentów projekty, mają zatem przełożenie na efektywność pracy konkretnych wydziałów. Krótko mówiąc, im lepiej przygotowany pracownik, tym lepsze stanowi on wsparcie dla beneficjenta, który lepiej realizuje projekt, generując mniej pracy po stronie IZ lub odpowiednio IP.

Pozostali pracownicy Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, podobnie jak pracownicy innych departamentów zwracają uwagę na sytuację spiętrzenia się pracy, co powoduje czasowe problemy w jej organizacji. Jednym ze sposobów na rozwiązanie tej sytuacji, jak już wspomniano na poprzednich stronach raportu, jest czasowe delegowanie pracowników z innych wydziałów, w ramach posiadanych przez nich kompetencji. Pracownicy zajmujący się wdrażaniem projektów w Osi 6, 7 i 8 zgłosili potrzebę zatrudnienia co najmniej jednej dodatkowej osoby.

Mając na uwadze doświadczenie w realizacji programów współfinansowanych ze środków UE na lata 2007 – 2013, w perspektywie finansowej 2014- 2020 przyjęto rozwiązanie mające na celu ograniczenie możliwości dokonywania zmian w zaplanowanych rocznych harmonogramach naborów wniosków w trybie konkursowym. Działanie to w myśl ustawodawcy miało zagwarantować przewidywalność działań instytucji organizującej konkurs tak, aby zagwarantować przyszłym wnioskodawcom odpowiednią ilość czasu na przygotowanie się do aplikowania o środki. W myśl ustawy wdrożeniowej⁶⁰ art. 47:

- Instytucja zarządzająca do dnia 30 listopada każdego roku zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, których przeprowadzenie jest planowane na kolejny rok kalendarzowy;
- W przypadku aktualizacji harmonogramu, instytucja zarządzająca niezwłocznie zamieszcza zaktualizowany harmonogram na swojej stronie internetowej oraz na portalu;
- Aktualizacja nie może dotyczyć naboru wniosków o dofinansowanie projektu w trybie konkursowym, którego przeprowadzenie zaplanowano w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia aktualizacji.

Mając na uwadze powyższe, warto przytoczyć wyniki analizy zrealizowanej przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Raport na temat wyboru projektów w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 zawiera informacje dotyczące wybranych aspektów związanych z selekcją projektów do dofinansowania. W dokumencie przedstawiono w sposób syntetyczny informacje na temat wyboru projektów w dwóch trybach, tj. w trybie konkursowym i pozakonkursowym. Badaniu zostały poddane m.in. harmonogramy naboru wniosków we wszystkich programach krajowych i regionalnych za rok 2017. Jak wskazują autorzy, opracowane harmonogramy były aktualizowane w badanym okresie w ramach wszystkich programów operacyjnych. Dokonano łącznie 176 aktualizacji harmonogramów, najwięcej w ramach PO WER – 30, RPO dla województwa mazowieckiego – 22 oraz PO IR i RPO dla województwa łódzkiego – po 12. Najgłębszych zmian w ramach RPO dokonano w odniesieniu do harmonogramów w RPO dla województwa śląskiego, w którym skorygowano pierwotne plany o 23 nowe nabory, RPO dla województwa wielkopolskiego, gdzie dodano 18 naborów oraz RPO dla województwa warmińsko-mazurskiego, gdzie do końca 2017 roku zaplanowano 13 nowych naborów.⁶¹ W województwie lubuskim z planowanych 44 naborów ostatecznie zrealizowano 48, czyli o 4 więcej niż planowano.

⁶⁰ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020.

⁶¹ Wybór projektów w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (stan na 31 grudnia 2017 r.), Warszawa 17 lipca 2018 r.

Program Operacyjny	Liczba planowanych naborów w pierwotnym harmonogramie	Liczba planowanych naborów w ostatecznym harmonogramie wg stanu na 31 grudnia 2017 r.	Zmiana liczby planowanych naborów
PO IR	29	58	+29
RPO Śląskie	81	104	+23
PO WER	68	87	+19
RPO Wielkopolskie	50	68	+18
PO IiŚ	14	27	+13
RPO Warmińsko-Mazurskie	82	95	+13
RPO Mazowieckie	42	52	+10
RPO Kujawsko-Pomorskie	72	81	+9
RPO Dolnośląskie	49	56	+7
RPO Podlaskie	43	50	+7
RPO Lubuskie	44	48	+4
RPO Pomorskie	21	25	+4
RPO Łódzkie	42	45	+3
RPO Małopolskie	22	25	+3
RPO Zachodniopomorskie	44	47	+3
PO PC	7	9	+2
RPO Lubelskie	41	43	+2
RPO Podkarpackie	42	43	+1
PO PW	7	7	0
RPO Świętokrzyskie	27	26	-1
RPO Opolskie	10	5	-5

Źródło: Wybór projektów w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (stan na 31 grudnia 2017 r.), Warszawa 17 lipca 2018 r.

Jak już wykazano powyżej, w latach 2015 – 2018 dokonywano nieznacznych zmian w harmonogramach naboru wniosków. Zmiany, jakie się pojawiły dotyczyły roku 2016, w planowanym harmonogramie dokonano zmian w maju oraz lipcu. Wprowadzono nabory dla następujących działań/poddziałań:

- Poddziałanie 3.2.2 Efektywność energetyczna – ZIT Gorzów Wlkp.;
- Poddziałanie 3.3.3 Ograniczenie niskiej emisji w miastach – ZIT Zielona Góra;
- Działanie 4.3. Gospodarka wodno-ściekowa;
- Poddziałanie 9.3.2 Rozwój infrastruktury edukacyjnej – ZIT Gorzów Wlkp.

Ponadto w niektórych przypadkach zmiana w kolejnych harmonogramach niekoniecznie związana była z ogłoszeniem nowego naboru, w przypadku dwóch działań pojawiały się rozróżnienia na dodatkowe poddziałania:

- Działanie 1.5, w roku 2016 wprowadzono Poddziałania 1.5.1 (1 nabór) oraz 1.5.2;
- Działanie 2.1, w roku 2017 wprowadzono Poddziałania 2.1.1 oraz 2.1.2 (1 nabór);

Zgodnie z danymi zawartymi w harmonogramach naboru wniosków:

- W roku 2015 zaplanowano ogłoszenie 41 naborów;
- W roku 2016 po zmianach zaplanowano ogłoszenie łącznie 60 naborów;

- W roku 2017 zaplanowano ogłoszenie 49 naborów;
- W roku 2018 zaplanowano ogłoszenie 32 naborów.

Tabela 40. Porównanie harmonogramów ogłaszania konkursów w latach 2015-2018 w ramach RPO – L2020.

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE	2015	2016	2016 (24.05.)	2016 (05.07)	2017	2018
1.1. Badania i innowacje	1	1	1	1	0	1
1.2. Rozwój przedsiębiorczości	1	1	1	1	1	1
1.3. Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych						
Poddziałanie 1.3.1 Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT	0	1	1	1	0	0
Poddziałanie 1.3.2 Tereny inwestycyjne – ZIT Gorzów Wlkp.	0	0	0	0	1	0
Poddziałanie 1.3.3 Tereny inwestycyjne – ZIT Zielona Góra	0	0	0	0	1	0
1.4. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP						
Poddziałanie 1.4.1 Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP- projekty realizowane poza formułą ZIT	0	1	1	1	1	0
Poddziałanie 1.4.2 Promocja regionu - ZIT Gorzów Wlkp.	1	1	1	1	1	0
1.5. Rozwój sektora MŚP	1					
Poddziałanie 1.5.1 Rozwój sektora MŚP – wsparcie dotacyjne	0	1	1	1	0	0
Poddziałanie 1.5.2 Instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	-
2.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	1	1	1	1	0	0
Poddziałanie 2.1.1. Rozwój społeczeństwa informacyjnego – projekty realizowane poza formułą ZIT	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 2.1.2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego – ZIT Zielona Góra	0	0	0	0	1	0
3.1 Odnawialne źródła energii	0	0	0	0	1	1
3.2. Efektywność energetyczna						
Poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT	1	1	1	1	1	0
Poddziałanie 3.2.2 Efektywność energetyczna – ZIT Gorzów Wlkp.	1	0	1	1	1	1
Poddziałanie 3.2.3 Efektywność energetyczna – ZIT Zielona Góra	1	1	1	1	1	1
Poddziałanie 3.2.4 Efektywność energetyczna – instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 3.2.5 Efektywność energetyczna - wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych						
3.3. Ograniczenie niskiej emisji w miastach						
Poddziałanie 3.3.1 Ograniczenie niskiej emisji w miastach – projekty realizowane poza formułą ZIT	0	1	1	1	0	1
Poddziałanie 3.3.2 Ograniczenie niskiej emisji w miastach – ZIT Gorzów Wlkp.	0	1	1	1	1	1
Poddziałanie 3.3.3 Ograniczenie niskiej emisji w miastach – ZIT Zielona Góra	1	0	1	1	1	1
3.4 Kogeneracja	0	0	0	0	0	1
4.1. Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom	2	1	1	1	0	0
4.2. Gospodarka odpadami	0	0	0	0	1	0
4.3. Gospodarka wodno-ściekowa	0	0	0	1	0	1
4.4. Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego						
Poddziałanie 4.4.1 Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego –projekty realizowane poza formułą ZIT	0	1	1	1	1	0
Poddziałanie 4.4.2 Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego – ZIT Gorzów Wlkp.	0	1	1	1	1	0
Poddziałanie 4.4.3 Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego – ZIT Zielona Góra	0	1	1	1	0	0
4.5. Kapitał przyrodniczy regionu						
Poddziałanie 4.5.1 Kapitał przyrodniczy regionu – projekty realizowane poza	0	1	1	1	0	0
Poddziałanie 4.5.2 Kapitał przyrodniczy regionu – Kapitał przyrodniczy regionu – ZIT Zielona Góra	0	1	1	1	1	1
5.1. Transport drogowy						

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE	2015	2016	2016 (24.05.)	2016 (05.07)	2017	2018
Poddziałanie 5.1.1 Transport drogowy – projekty realizowane poza formułą ZIT	2	2	2	2	2	0
Poddziałanie 5.1.2 Transport drogowy – ZIT Gorzów Wlkp.	2	2	2	2	2	0
Poddziałanie 5.1.3 Transport drogowy – ZIT Zielona Góra	2	2	2	2	2	0
5.2. Transport kolejowy	0	0	0	0	0	0
6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nieposiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy	2	2	2	2	2	0
6.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy	0	1	1	1	1	1
6.3. Wsparcie dla samozatrudnienia	1	0	0	0	0	0
Poddziałanie 6.3.1 Wsparcie dla samozatrudnienia osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy	0	1	1	1	1	1
Poddziałanie 6.3.2 Wsparcie dla samozatrudnienia poprzez finansowe instrumenty zwrotne	0	0	0	0	0	0
6.4. Równość szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy	0	1	1	1	1	1
6.5. Usługi rozwojowe dla MŚP	0	1	1	1	0	0
6.6. Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia	0	1	1	1	1	1
6.7. Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy	0	1	1	1	1	1
7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej	2	0	2	2	1	0
7.2. Programy aktywnej integracji realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie	2	0	2	2	2	2
7.3. Programy aktywnej integracji realizowane przez inne podmioty	1	1	1	1	1	1
7.4. Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej	0	0	0	0	0	0
Poddziałanie 7.4.1 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej - projekty realizowane poza formułą ZIT	1	1	1	1	1	0
Poddziałanie 7.4.2 Aktywne włączenie w ramach podmiotów integracji społecznej realizowane przez ZIT Zielona Góra	1	0	0	0	1	0
7.5. Usługi społeczne	1	1	1	1	1	1
7.6. Wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej						
Poddziałanie 7.6.1 Wsparcie rozwoju Ekonomii Społecznej poprzez działania ośrodków wsparcia ekonomii społecznej	1	0	0	0	0	1
Poddziałanie 7.6.2 Koordynacja ekonomii społecznej - ROPS	2	2	2	2	2	2
8.1. Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej						
Poddziałanie 8.1.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej - projekty realizowane poza formułą ZIT	1	1	1	1	1	1
Poddziałanie 8.1.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie elementarnym realizowane przez ZIT Gorzów Wlkp.	0	1	1	1	0	0
Poddziałanie 8.1.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie elementarnym realizowane przez ZIT Zielona Góra	1	0	0	0	1	1
8.2. Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych						
Poddziałanie 8.2.1 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - projekty realizowane poza formułą ZIT.	1	1	1	1	1	1
Poddziałanie 8.2.2 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - ZIT Gorzów Wielkopolski	0	1	1	1	1	0
Poddziałanie 8.2.3 Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych - ZIT Zielona Góra	1	0	0	0	0	0

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE	2015	2016	2016 (24.05.)	2016 (05.07)	2017	2018
8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych	0	1	1	1	1	0
8.4. Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego						
Poddziałanie 8.4.1 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego - projekty realizowane poza formułą ZIT	2	2	2	2	2	2
Poddziałanie 8.4.2 Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego, realizowane przez ZIT Gorzów Wielkopolski	0	1	1	1	1	0
8.5. Doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych	0	1	1	1	1	1
9.1. Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych						
Poddziałanie 9.1.1 Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych – projekty realizowane poza formułą ZIT	0	1	1	1	0	2
Poddziałanie 9.1.2 Infrastruktura zdrowotna i usług społecznych – ZIT Zielona Góra	1	1	1	1	0	0
9.2. Rozwój obszarów zmarginalizowanych						
Poddziałanie 9.2.1 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – projekty realizowane poza formułą ZIT	1	1	1	1	0	0
Poddziałanie 9.2.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – ZIT Gorzów Wlkp.	0	1	1	1	1	0
Poddziałanie 9.2.3 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – ZIT Zielona Góra	1	1	1	1	1	1
9.3. Rozwój infrastruktury edukacyjnej						
Poddziałanie 9.3.1 Rozwój infrastruktury edukacyjnej – projekty realizowane poza formułą ZIT	1	1	1	1	0	0
Poddziałanie 9.3.2 Rozwój infrastruktury edukacyjnej – ZIT Gorzów Wlkp.	0	0	2	2	0	0

Źródło: Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2015, 2016, 2017, 2018.

Uczestniczący w badaniu jakościowym przedstawiciele IP nie zidentyfikowali problemów wynikających ze zmian wprowadzonych w harmonogramie naboru wniosków, gdyż jak to wykazano powyżej, zmian takich nie było wiele.

Biorący udział w badaniu jakościowym przedstawiciele Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym wskazują na konieczność dokonywania zmian w harmonogramie z uwagi na:

- Konieczność przyspieszenia kontraktacji środków;
- Konieczność wykonania wskaźników przewidzianych dla ram wykonania;
- Na wniosek IP ZIT, które miały problemy w terminowym ogłaszaniu naborów.

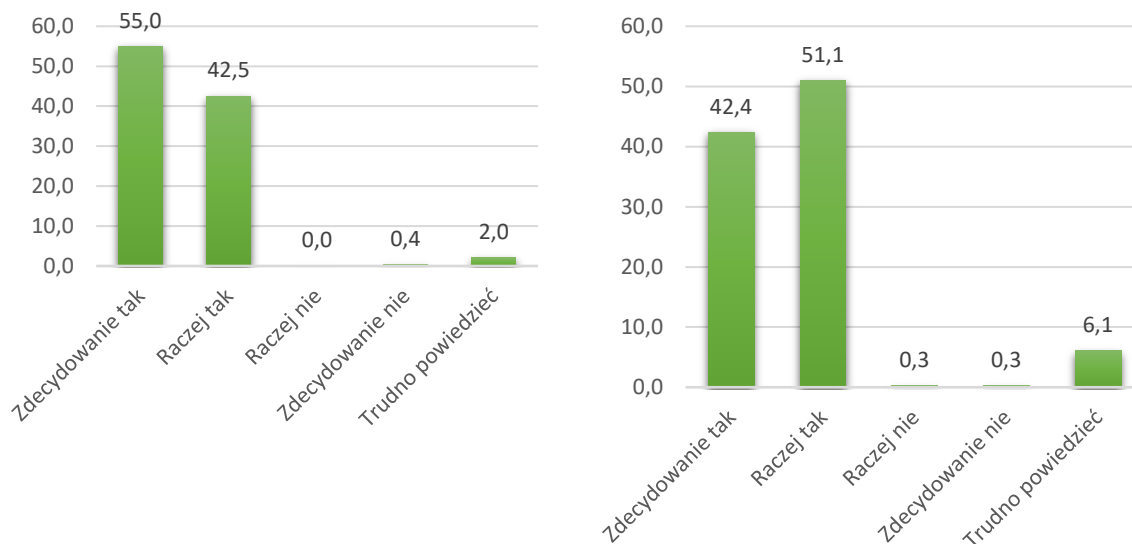
Ponadto badani podkreślają wielokrotną zmianę zapisów Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO – L2020, na dzień dokonywania analizy dostępna była wersja nr 53 z dnia 19 stycznia 2019 r. Zmiany te nie mają jednak wpływu na terminowość ogłaszania konkursów, gdyż za każdym razem ewentualna zmiana musi być dokonana zanim nabór zostanie ogłoszony.

Na podstawie przedstawionego materiału można stwierdzić, iż zmiany dokonywane zarówno w harmonogramie, jak i w dokumentach takich, jak np. SzOOP RPO – L2020, miały na celu sprawniejszą realizację interwencji i nie wpłynęły negatywnie na jej realizację, wręcz przeciwnie służyły usprawnieniu procesu wdrażania.

2.2.4.1. Zainteresowanie wnioskodawców środkami RPO-L2020

Blisko 98% beneficjentów jest zdania, że projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne (suma pozytywnych odpowiedzi). Nie istnieje istotne zróżnicowanie w ramach Osi czy działań. Należy zatem uznać, iż w opinii badanych beneficjentów, każdy z dotychczas wspieranych obszarów, powinien być nadal wspierany.

Wykres 32. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem możliwe do realizacji projekty (w Pana/Pani obszarze) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne?

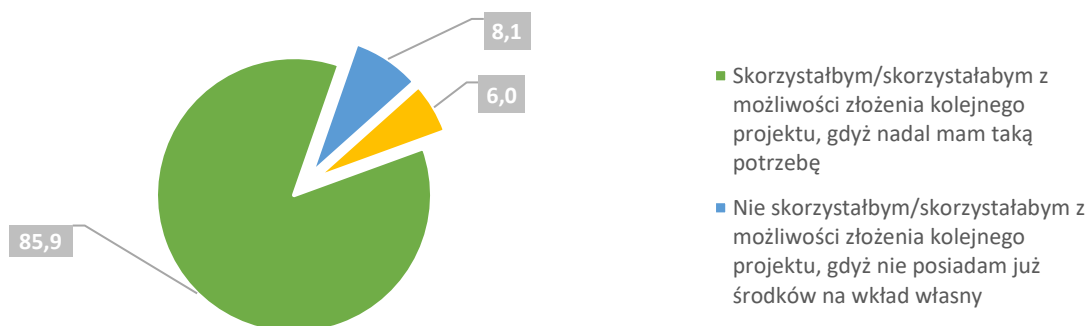

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

Źródło: badanie własne - SSI; N=380

Blisko 86% badanych deklaruje chęć skorzystania z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyby pojawiły się dodatkowe środki, 8,1% badanych zadeklarowało, iż nie skorzystaliby z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyż nie posiadają już środków na wkład własny, a 6% nie złożyłoby już projektu, gdyż nie ma takiej potrzeby.

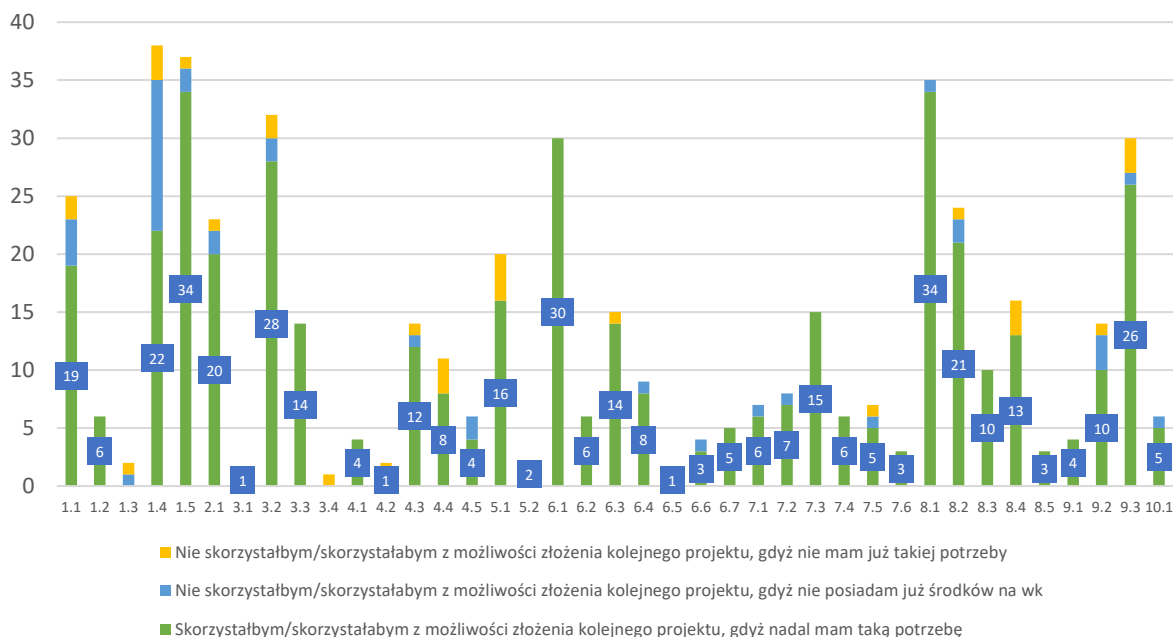
Wykres 33. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...)

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

Rozkład odpowiedzi z uwzględnieniem poszczególnych działań prezentuje Wykres 34. Warto zwrócić uwagę, iż z możliwości złożenia projektów nie skorzystaliby w ogóle badani beneficjenci z Działań: 1.3 oraz 3.4.

Wykres 34. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...) – dane prezentowane z uwagi na działanie RPO – L2020.

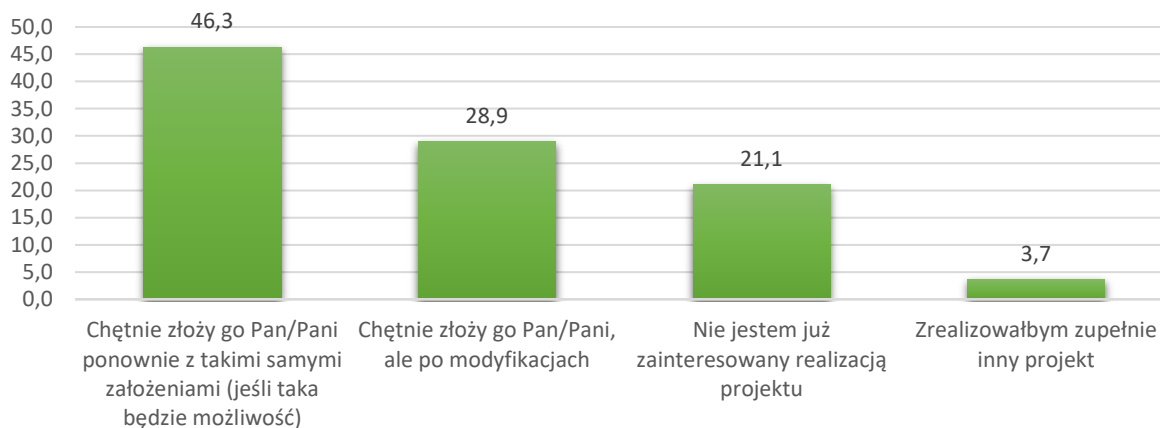

Źródło: badanie własne - CATI; N=496.

*z uwagi na niskie liczebności beneficjentów w niektórych działaniach dane zostały zaprezentowane liczbowo, dla zwiększenia czytelności prezentacji.

Nieco ponad 75% badanych nieskutecznych wnioskodawców jest zainteresowana ponownym złożeniem wniosku o dofinansowanie, w tym 46,3% uwzględni te same założenia, a 28,9% dokona modyfikacji. Ponadto, nieco ponad 20% badanych nie jest już zainteresowana realizacją projektu. Warto zaznaczyć, iż 93,4% badanych uważa, iż możliwe do realizacji projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne.

Wykres 35. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...)

Źródło: badanie własne - SSI; N=380.

Badani przedstawiciele IP oraz IZ RPO-L2020 niejednokrotnie podkreślali zróżnicowanie w zainteresowaniu wnioskodawców aplikowaniem o środki RPO-L2020. Poziom zainteresowania każdorazowo oceniany był względem danego naboru. Poniżej dokonano podsumowania liczby wszystkich wnioskodawców w ramach wszystkich naborów realizowanych do końca 2018 roku (beneficjenci oraz nieskuteczni wnioskodawcy). Łącznie w ramach RPO-L2020 zidentyfikowano 2326 wnioskodawców z czego 798 (34%) z nich otrzymało dofinansowanie, a 1528 (66%) wnioskodawcom, nie udało się otrzymać dofinansowania na projekt.

Najwyższa liczba zainteresowanych osób (zgodnie również z wynikami badania jakościowego) obserwowana jest w ramach Działania 1.5, dalej 8.3, 8.1, 8.2, 6.3, 1.1, 3.2, 9.3, w każdym przypadku zidentyfikowano ponad 100 wnioskodawców. W tych obszarach należy się spodziewać dużego zainteresowania w aplikowaniu o dostępne jeszcze środki.

Najmniej wnioskodawców zainteresowanych aplikowaniem o środki RPO-L2020 zidentyfikowano w Działaniach: 5.2, 7.6, 9.1, 10.1, 7.2, 6.5, 4.2, 3.4, 6.7, 8.5, 3.1. O ile w przypadku działań zaznaczonych kolorem zielonym (działania, w których projekty wybierane są trybem pozakonkursowym, a więc liczba podmiotów, które mogą aplikować o środki jest mała), o tyle w przypadku pozostałych działań, niskie zainteresowanie aplikowaniem o środki mogło mieć negatywny wpływ na możliwość osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników i wykorzystania założonej alokacji.

Ciekawą informacją jest skuteczność w aplikowaniu o środki, która w przypadku niniejszej analizy dokonana została poprzez odniesienie liczby wszystkich wnioskodawców do liczby beneficjentów. Wyłączając z analizy Działania/Poddziałania 6.1, 8.4.1, 7.2, 10.1, w których nie zidentyfikowano nieskutecznych wnioskodawców (są to działania, w których projekty wybierane są w trybie pozakonkursowym), można wskazać, iż w ramach Działania: 9.1, 5.1, 9.2, 4.2, 7.6 1.4, 6.7, 4.3, 5.2, 3.3, 2.1, 4.5, 7.4, 1.2, większa liczba wnioskodawców otrzymała dofinansowanie niż go nie otrzymała. W Działaniu 4.1 i 4.2 liczba ta jest taka sama. W Działaniach: 9.3, 3.2, 8.5, 6.4, 6.5, 7.1, 8.1, 1.3, 1.1, 7.3, 6.6, 4.4, 8.2, 1.5, 7.5, 6.3, 6.2, 3.1, 8.3 liczba nieskutecznych wnioskodawców jest wyższa niż beneficjentów, którzy podpisali umowy.

Działanie	liczba beneficjentów RPO - L2020	Liczba nieskutecznych wnioskodawców RPO - L2020	Odsetek beneficjentów	Odsetek nieskutecznych wnioskodawców	Liczba wnioskodawców w ramach RPO - L2020
6.1.	48	-	100%	nd	48
8.4.	25	-	100%	nd	25
7.2.	12	-	100%	nd	12
10.1.	9	-	100%	nd	9
9.1.	7	1	88%	13%	8
5.1.	32	6	84%	16%	38
9.2.	22	5	81%	19%	27
4.2.	3	1	75%	25%	4
7.6.	5	2	71%	29%	7
1.4.	62	29	68%	32%	91
6.7.	8	4	67%	33%	12

Działanie	liczba beneficjentów RPO - L2020	Liczba nieskutecznych wnioskodawców RPO - L2020	Odsetek beneficjentów	Odsetek nieskutecznych wnioskodawców	Liczba wnioskodawców w ramach RPO - L2020
4.3.	22	14	61%	39%	36
5.2.	3	2	60%	40%	5
3.3.	22	15	59%	41%	37
2.1.	37	29	56%	44%	66
4.5.	10	8	56%	44%	18
7.4.	10	9	53%	47%	19
1.2.	9	8	53%	47%	17
4.1.	7	7	50%	50%	14
3.4.	2	2	50%	50%	4
9.3.	48	59	45%	55%	107
3.2.	52	70	43%	57%	122
8.5.	5	7	42%	58%	12
6.4.	15	22	41%	59%	37
6.5.	2	3	40%	60%	5
7.1.	15	23	39%	61%	38
8.1.	56	118	32%	68%	174
1.3.	4	10	29%	71%	14
1.1.	40	104	28%	72%	144
7.3.	24	64	27%	73%	88
6.6.	6	16	27%	73%	22
4.4.	18	52	26%	74%	70
8.2.	36	120	23%	77%	156
1.5.	59	255	19%	81%	314
7.5.	11	55	17%	83%	66
6.3.	24	126	16%	84%	150
6.2.	11	71	13%	87%	82
3.1.	1	11	8%	92%	12
8.3.	16	200	7%	93%	216
Razem	798	1528	66%	2326	34%

3. Wnioski i rekomendacje

Analiza poziomu wykorzystania alokacji

Procent realizacji alokacji dla całego RPO-L2020 do końca 2018 roku wyniósł 70,55%. Dla porównania warto zwrócić uwagę, iż na koniec 2017 roku procent wykorzystania alokacji wyniósł 49%, oznacza to znaczne zwiększenie tempa realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 w ostatnim roku. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy w Osi 2 Rozwój cyfrowy (94,86% alokacji). W jej ramach realizowane jest jedynie Działanie 2.1 Rozwój społeczeństwa informacyjnego. Celem Działania jest zwiększone zastosowanie systemów teleinformatycznych w administracji publicznej. Wsparcie zostało skierowane na przedsięwzięcia związane z rozwojem elektronicznych usług publicznych w zakresie e-administracji, e-zdrowia, e-learning, e-integracji i e-kultury. Dalej można wskazać na Oś 9 Infrastruktura społeczna (88,56% alokacji). W tym obszarze alokacja w największym stopniu została wykorzystana w ramach Działania 9.1 infrastruktura zdrowotna i usług społecznych (95,16% alokacji). Celem tego działania jest: „Poprawiona dostępność wysokiej jakości infrastruktury zdrowotnej oraz Poprawiona jakość infrastruktury społecznej uwzględniająca obszary deficytowe”. Ponad 80% wykorzystanej alokacji obserwujemy również w przypadku Osi 8 Nowoczesna edukacja. Najwyższy odsetek wykorzystania alokacji w ramach działań tej Osi odnotowano dla Działania 8.3. Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych - 91,05%. Celem Działania jest upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Najniższy odsetek wykorzystania alokacji obserwujemy dla Osi 6 Regionalny rynek pracy – 54,02%. Warto tutaj zwrócić uwagę, iż w Działaniu 6.3 Wsparcie dla samozatrudnienia wykorzystano już 92,46% alokacji, natomiast w pozostałych działaniach alokacja została wykorzystana w ok. 50%. Najniższy odsetek wykorzystanej alokacji obserwujemy w Działaniu 6.7 Profilaktyka i rehabilitacja zdrowotna osób pracujących i powracających do pracy oraz wspieranie zdrowych i bezpiecznych miejsc pracy – 44,52%. Podobnie niski odsetek obserwujemy w OP 4 Środowisko i kultura (Działanie 4.1 Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom – 16,05% alokacji, Działanie 4.2 Gospodarka odpadami – 13,43% alokacji), OP 10 Pomoc techniczna, OP 7 Równowaga społeczna (Działanie 7.5 Usługi społeczne – 40,74% alokacji, Działania 7.1, 7.2, 7.3, 7.4 – 46,22% alokacji).

Badani przedstawiciele IZ RPO-L2020 pozytywnie oceniają poziom wydatkowania środków w Programie. Jak sami deklarują, na bieżąco monitorowany jest poziom alokacji, dzięki temu mają możliwość reagować na pojawiające się potrzeby. Warto podkreślić, iż podejmowane były działania mające na celu realokację środków dla tych działań, gdzie zainteresowanie beneficjentów było zbyt niskie, by zrealizować zaplanowane w Programie założenia. Badani podkreślali, iż to rozwiązanie jest skuteczne i systematycznie wprowadzane w kolejnych harmonogramach naboru wniosków.

Analiza wartości wskaźników RPO – L2020

Warto zwrócić uwagę, iż osiągnięcie wymaganych wartości wskaźników dla ram wykonania (jak również ogólnie wskaźników) nie byłoby możliwe, gdyby nie zmiany dokonywane w Programie. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż dokument RPO – L2020 zgodnie z obowiązującym prawem, został zaktualizowany, w związku z czym pojawiła się potrzeba aktualizacji dokumentów „Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020” oraz dokumentu „Metodologia przygotowania ram wykonania dla Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020”. Aktualizacja ich, była wynikiem procesów społecznych i gospodarczych zachodzących na obszarze województwa lubuskiego. Od momentu przyjęcia pierwotnych wersji omawianych dokumentów, czyli 2014 r., nastąpiły zmiany m.in. w obszarze infrastruktury społecznej, ochrony środowiska, demografii, rynku pracy czy polityki społecznej. Dynamika rozwoju województwa, przeszkody formalno-prawne oraz sytuacja społeczno-gospodarcza przełożyły się na potrzebę podjęcia kroków umożliwiających przekierowanie środków na obszary wymagające większej interwencji. Późne zawarcie pierwszych umów o dofinansowanie projektów, wydłużające się procedury wyłonienia wykonawców zgodnie z ustawą Pzp oraz zasadą konkurencyjności i wzrost cen rynkowych w stosunku do pierwotnie zakładanych na etapie konstruowania projektów w 2015 i 2016 r., spowodowały znaczne obniżenie wydatkowania środków w stosunku do zakładanych w harmonogramach płatności w styczniu 2017 r. oraz spowodowały, że znacznie zmniejszył się poziom certyfikacji wydatków od pierwotnie zakładanego. W związku z powyższym w ramach zaktualizowanej Metodologii szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020 dokonano urealnienia wartości wskaźników celów docelowych.⁶²

Analiza poziomu wykorzystania alokacji w połączeniu z analizą poziomu osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników i skuteczności w aplikowaniu o środki RPO – L2020, pozwoliła wyróżnić te obszary, które w czasie realizacji badania wydają się niezagrożone w kontekście możliwości wykorzystania alokacji i osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Jak również te obszary, w których realizacja wskaźników na założonym poziomie i przy dostępnej alokacji może być zagrożona.

Podsumowując wyniki dokonanej analizy, można stwierdzić, iż wykorzystanie dodatkowych środków wynikających ze zwiększenia alokacji możliwe będzie w takich obszarach, jak:

- przedsiębiorczość (EFRR),
- termomodernizacja (EFRR),
- ograniczenie niskiej emisji (EFRR),
- infrastruktura zdrowotna (EFRR),
- rozwój cyfrowy (EFRR),
- infrastruktura edukacyjna (EFRR).

Obszarami, w których zidentyfikowano ryzyko w możliwości wykorzystania zaplanowanej alokacji są:

- gospodarka odpadami (EFRR),
- ochrona przeciwpowodziowa (EFRR),
- aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i pozostających bez pracy (EFS),
- integracja społeczna (EFS).

⁶² Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020, Kwiecień 2018.

Komisja Europejska na podstawie sprawozdań rocznych za 2018 r. wydaje decyzję o przyznaniu rezerwy wykonania tym osiom/priorytetom, które osiągnęły sukces, to znaczy zrealizowały cele pośrednie na 2018 r. W przypadku RPO-L2020, na koniec 2018 r. zostały zrealizowane wszystkie zaplanowane cele mające wpływ na uruchomienie rezerwy wykonania. Oznacza to, iż w przypadku przedmiotowego Programu powinna pojawić się tylko sytuacja, w której na podstawie decyzji Komisji Europejskiej kwota rezerwy wyznaczona dla danej Osi uznawana jest za ostatecznie przyznaną. Jak pokazuje analiza wskaźników wyznaczonych dla ram wykonania (Tabela 32.), nie istnieje powód, dla którego nie miałyby zastosowania powyższe. Spośród 26 wskaźników mierzących realizację celów pośrednich na rok 2018, 22 osiągnęły wartość powyżej 100%, 3 osiągnęły wartość równą 100%, a 1 osiągnął wartość minimalnie poniżej 100%. Warto zatem zauważyć, iż w ramach RPO-L2020 osiągnięto założone minimalne wartości wskaźników, a co ważne w wielu przypadkach znacznie je przekroczone. Należy zatem podkreślić, szczególnie korzystną sytuację w zakresie postępów wdrażania RPO-L2020, a tym samym realizacji celów pośrednich.

Dokonana analiza wartości wskaźników RPO-L2020, w tym wskaźników włączonych do ram wykonania została uzupełniona o informacje pozyskane w ramach badań terenowych. Warto zaznaczyć, iż na ryzyko niezrealizowania założonych wartości wskaźników docelowych istotny wpływ mają sami beneficjenci. O ile po stronie IZ RPO-L2020 możliwe są działania wspomagające poziom realizacji wskaźników, o tyle nie ma już wpływu na sam fakt realizacji projektów przez beneficjenta i powodzenia w realizowaniu przez niego założonych wartości wskaźników. Oczywiście beneficjentów zobowiązują zapisy umowy na realizację projektów, ale w sytuacji kryzysowej, kiedy np. dalsza realizacja projektu zagraża funkcjonowaniu danej jednostki i beneficjent zmuszony jest do odstąpienia od podpisanej umowy, działania IZ mogą być niemożliwe do zastosowania. W celu określenia, na ile ryzyko niezrealizowania projektów wśród beneficjentów RPO-L2020 jest realne, w badaniu ilościowym poproszono ich o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące: etapu realizacji projektu, deklaracji ryzyka niezakończenia projektu w terminie, dokonywania modyfikacji projektu, które miałyby wpływ na nieosiągnięcie założonych rezultatów projektów. Warto podkreślić, iż prawie wszyscy badani beneficjenci RPO-L2020 (94,7% badanych) deklarują, iż realizacja projektu w terminie nie jest zagrożona.

Aktualizacja docelowych wartości wskaźników w ramach RPO - L2020

Na podstawie przeprowadzonej analizy wartości wykorzystanej alokacji, poziomu osiągniętych wskaźników oraz harmonogramu naborów w 2019 roku, można sformułować kilka konkluzji, które stanowią punkt wyjścia do rozważań nad aktualizacją docelowych wartości wskaźników w ramach RPO-L2020. Po pierwsze, od czasu projektowania założeń RPO-L2020 znacząco zmieniły się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w Polsce. Po drugie, zmiany w otoczeniu społecznym i gospodarczym miały istotne przełożenie na proces realizacji celów RPO-L2020. Po trzecie, część docelowych wartości wskaźników wydaje się przeszacowana w stosunku do istniejących potrzeb (niski popyt ze strony potencjalnych beneficjentów) i możliwości realizacji działań (trudności w rekrutacji uczestników). Istnieje też grupa wskaźników, których wartości docelowe mogłyby być znacznie większe, o czym przekonuje duże zainteresowanie potencjalnych beneficjentów udziałem w konkursach.

Z przeprowadzonej analizy wartości docelowych wskaźników wyłania się kilka wniosków ogólnych:

- Ze względu na obecną koniunkturę gospodarczą i niski poziom bezrobocia, pojawiły się trudności w realizacji celów Programu, odnoszących się do rynku pracy. Zidentyfikowano trudności

w osiąganiu zakładanych poziomów wskaźników, dotyczy to w szczególności wskaźników przypisanych do PI 8i - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C) oraz Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. Ewentualną decyzję o korekcie wartości docelowych wskaźników należy podjąć po przeanalizowaniu rezultatów, jakie osiągną obecnie realizowane projekty, z uwzględnieniem planowanych naborów w 2019 roku.

- Wzrost przeciętnych wynagrodzeń, uruchomienie rządowego programu Rodzina 500 plus oraz ograniczenie zasięgu ubóstwa w regionie to czynniki, które odpowiadają za poprawę sytuacji społecznej w regionie. Mając na uwadze aktualne uwarunkowania społeczne trzeba stwierdzić, że docelowe wartości wskaźników dla Osi Priorytetowej 7 Równowaga społeczna (szczególnie PI 9i), w wielu przypadkach mogą nie zostać osiągnięte w świetle aktualnych wartości realizacji wskaźników. Należy jednak mieć na uwadze fakt, że okres realizacji projektów w Osi 7 niejednokrotnie trwa powyżej 12 miesięcy. Z ewentualną oceną potrzeby korygowania wartości docelowych wskaźników należy poczekać do momentu uzyskania informacji o rezultatach obecnie realizowanych projektów, z uwzględnieniem planowanych naborów w 2019 roku. Biorąc pod uwagę czas realizacji projektów, wskazanym momentem weryfikacji wskaźników rezultatu w tej OP mógłby być początek 2020 r.
- Z uwagi na wysoką popularność projektów realizowanych w Osi Priorytetowej 8 Nowoczesna edukacja (dotyczy to wszystkich trzech priorytetów inwestycyjnych), przekroczona została wartość docelowa wskaźników (dotyczy to 15 wskaźników). Szczególnie ważne jest rozwijanie projektów związanych z upowszechnieniem kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego.
- Wskaźniki przypisane do pozostałych Priorytetów Inwestycyjnych przeważnie powinny pozostać na niezmiennym poziomie.
- W przypadku Priorytetu Inwestycyjnego 4a Zwiększony udział produkcji energii z OZE na terenie województwa lubuskiego trudno ocenić docelowe wartości wskaźników, gdyż rozstrzygnięcie konkursu w tym obszarze zakończy się w sierpniu 2019 roku. Biorąc pod uwagę wprowadzone zmiany do ustawy OZE (ustawa z 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw), które odbierane są jako korzystne dla inwestorów, możliwe jest przyspieszenie inwestycji w rozwój OZE na terenie województwa lubuskiego.

Stosowany w ramach RPO – L2020 system monitorowania daje możliwość pozyskania informacji na temat postępów we wdrażaniu programu. Z uwagi na to, iż w informacjach kwartalnych dane przedstawiane są w sposób skumulowany z lat poprzednich, ułatwia to bieżącą kontrolę i monitoring. Z drugiej jednak strony, dokonywanie oceny postępów wdrażania uwzględnia również analizę czasową, jakie jest np. tempo wykorzystania alokacji, co wymaga dodatkowego agregowania danych. Możliwe jest dokonanie analiz na podstawie dostępnych Informacji kwartalnych, ale w II kwartale 2017 roku zmieniono sposób prezentowania danych. Należy podkreślić, iż zmiana ta wpłynęła korzystnie na możliwość dokonywania analiz na tak przygotowanej bazie, bez konieczności dokonywania dodatkowych przekształceń. Jednak pojawiają się takie ograniczenia, jak:

- na priorytety inwestycyjne składa się więcej niż jedno działanie, przez co analiza np. alokacji na dane działanie jest niemożliwa na podstawie dostępnych danych;
- brak rozróżnienia na poddziałania uniemożliwia dokonanie analiz tylko w obrębie np. instrumentów finansowych czy też inwestycji realizowanych w formule ZIT;

- brak kolumny informującej o charakterystyce wskaźnika (wskaźnik produktu, wskaźnik rezultatu) utrudnia dokonywanie szczegółowych analiz na dostępnej bazie danych.

Warto rozważyć dokonanie niewielkich zmian, takich jak dodanie odpowiednich kolumn, czy też prezentowanie danych z uwagi na najniższy poziom realizowanych w ramach Programu projektów, a mianowicie z uwagi na poddziałanie. Zmiany takie mogą zostać wprowadzone tylko na własne potrzeby IZ RPO – L2020 i w takiej formie przekazywane np. wykonawcy realizującemu ewaluację Programu. W ten sposób priorytet inwestycyjny mógłby znaleźć się w osobnej kolumnie co umożliwiłoby dowolne agregowanie danych i precyzyjne obliczenia.

Badanie na próbie beneficjentów nie wykazało zagrożeń w realizacji projektów, a tym samym w zakładanym poziomie realizacji wskaźników. Badani podkreślali, iż nawet jeśli wprowadzali oni modyfikacje w projekcie to nie miały one znaczenia dla osiągnięcia zaplanowanych rezultatów. Z przeprowadzonych wywiadów jakościowych, można potwierdzić, iż każdorazowo wprowadzane zmiany mają na celu sprawną realizację projektu i działają na korzyść beneficjentów, nie powodując zagrożeń w realizacji wskaźników.

Utrudnienia w osiągnięciu zakładanego poziomu realizacji wskaźników

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji mid-term zidentyfikowano szereg czynników negatywnie wpływających na realizację wskaźników określonych dla RPO-L2020. Analizie poddano zarówno uwarunkowania zewnętrzne (otoczenie regulacyjne, trendy społeczno-gospodarcze), jak również uwarunkowania wewnętrzne (kontekst instytucjonalny, jakość procedur itp.). Podkreślenia wymaga fakt, że czynniki, które w największym stopniu utrudniały realizację wskaźników Programu, miały przeważnie charakter zewnętrzny i nie zależały bezpośrednio od instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie Programu. Do czynników tych należy zaliczyć m.in.:

- opóźnienia w przyjmowaniu kluczowych dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym;
- zmiana sytuacji gospodarczej w województwie lubuskim;
- zmiana sytuacji społecznej w województwie lubuskim;
- wymuszona zmiana podmiotu realizującego zadania w zakresie gospodarowania wodami;
- brak pozytywnej decyzji komisji europejskiej dla aktualizacji programu gospodarowania wodami;
- opóźnienia w przyjmowaniu V Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (AKPOŚK);
- niski poziom zainteresowania po stronie beneficjentów realizacją działań związanych z recyklingiem odpadów.

Ocena poziomu wykorzystania alokacji do poziomu osiągniętych wskaźników jest pozytywna dla całego Programu RPO – L2020. Należy jednak nadmienić, iż występują obszary, w ramach których istnieje ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników do końca 2023 roku. Na podstawie przeprowadzonej analizy można zidentyfikować główne obszary, w których ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników jest największe. Obszary te dotyczą w szczególności:

- Aktywizacji zawodowej osób biernych zawodowo lub w szczególnej sytuacji na rynku pracy;

- Włączenie społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Recyklingu odpadów;
- Zabezpieczeń przeciwpowodziowych.

W celu minimalizacji negatywnych skutków w wymienionych obszarach zaproponowano konkretne rozwiązania mające na celu maksymalne wykorzystanie potencjału oraz zasobów instytucjonalnych IZ oraz IP RPO – L2020, które zostały przełożone na rekomendacje w ramach niniejszego badania.

Zgodnie z przyjętą logiką interwencji, RPO-L2020 jest jednym z wielu narzędzi służących realizacji zarówno celów Strategii Europa 2020, jak i Umowy Partnerstwa. Określenie poziomu wkładu programu, powinno zatem być dokonywane na poziomie monitorowania realizacji celów Strategii Europa 2020, jak i Umowy Partnerstwa. Działanie w odwrotnym kierunku, nie pokazuje obrazu całościowego, gdyż pomija wkład pozostałych programów. Warto podkreślić, iż system monitorowania RPO – L2020 skupia się przede wszystkim na uchwyceniu bezpośrednich rezultatów realizowanych projektów, które to z uwagi na swoje rozdrobnienie znacznie odbiegają od celów zarówno strategii EU2020 jak i UP, które to mają najczęściej charakter makroekonomiczny. Należy zatem podkreślić, iż aby zaistniała możliwość realizacji celów wskazanych w tych dokumentach musi zaistnieć „suma zjawisk” powodująca daną zmianę. Dobrze zaplanowana interwencja, zgodna z przyjętą polityką rozwoju będzie wspierała realizację tych celów, poprzez realizację założeń zgodnie z planem. W związku z powyższym w ramach niniejszego badania, można jedynie dokonać jakościowej oceny wpływu RPO – L2020 na realizację celów Strategii EU2020 oraz UP na podstawie analizy osiągania wskaźników w Programie, a poprzez nie, celów przypisanych do Osi. Należy wskazać, iż do końca 2018 roku cele RPO – L2020 zostały zrealizowane. Prowadzony monitoring wskaźników nie uwzględnia w sposób szczegółowy jaki poziom wskaźnika określa to, czy stopień realizacji celów Programu jest niski, średni czy wysoki. Pozytywna ocena wkładu RPO – L2020 w realizację celów Europa 2020 i Umowy Partnerstwa jest wypadkową pozytywnej oceny realizacji celów RPO – L2020 do końca 2018 r., ocena ta uwzględnia ogólną sytuację społeczno-gospodarczą województwa, opinie osób zaangażowanych w system realizacji RPO – L2020 oraz interesariuszy programu (beneficjentów i wnioskodawców). Nie należy dokonywać zmian w przyjętych w ramach Programu celów.

System instytucjonalny oceniany jest pozytywnie przez wszystkich jego aktorów. Pozytywne opinie pojawiają się zarówno po stronie pracowników IZ, IP, ekspertów oceniających projekty, jak i beneficjentów i nieskutecznych wnioskodawców. Wszelkie negatywne opinie dotyczyły jednostkowych sytuacji i nie mają istotnego wpływu na ogólną ocenę. Należy jednak nadmienić, iż pozytywna jego ocena nie oznacza, iż nie były konieczne niezbędne zmiany i dostosowania. Od roku 2014, kiedy to przyjęto Program, dokonywano szeregu zmian mających wpływ na obecną sytuację. Należy tutaj podkreślić, skuteczność podejmowanych decyzji, które w efekcie przyczyniły się do niniejszej pozytywnej oceny. Warto również w tym miejscu podkreślić, skuteczność narzędzia, jakim jest monitorowanie co kwartał postępu we wdrażaniu Programu. IZ przyrównuje plany do stanu po trzech miesiącach i opracowuje kolejne plany przyspieszenia wdrażania RPO (w 2017 r. i 2018 r. tego typu dokument został przyjęty przez IZ w styczniu, kwietniu, lipcu i październiku, a także plan na I kwartał 2019 r. ; dotąd powstało 10 „Planów”). Kwartalne plany przyspieszenia obejmują przede wszystkim stan kontraktacji i certyfikacji.

Największym utrudnieniem dla pracowników praktycznie wszystkich departamentów IZ, jak i pracowników IP WUP jest „spiętrzanie” się pracy w okresach naborów oraz okresach pojawiania się wniosków o płatność. Należy jednak podkreślić, iż w każdym takim okresie stosowano odpowiednie narzędzia zaradcze minimalizujące pojawienie się negatywnych skutków. Warto podkreślić, konsekwentne podejmowanie działań mających na celu jak najmniejszą liczbę zmian w stosowanych harmonogramach naboru wniosków. Województwo lubuskie charakteryzuje się jedną z niższych wartością dokonywanych zmian na tle kraju (programy krajowe i regionalne).

Blisko 90% badanych beneficjentów RPO-L2020 deklaruje chęć skorzystania z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyby pojawiły się dodatkowe środki oraz nieco ponad 75% badanych nieskutecznych wnioskodawców jest zainteresowana ponownym złożeniem wniosku o dofinansowanie.

Analiza liczby wszystkich wnioskodawców w stosunku do liczby beneficjentów pozwoliła na oszacowanie ewentualnego popytu na dodatkowe środki w ramach RPO-L2020. Najwyższa liczba zainteresowanych osób (zgodnie również z wynikami badania jakościowego) obserwowana jest w ramach Działania 1.5, dalej 8.3, 8.1, 8.2, 6.3, 1.1, 3.2, 9.3, w każdym przypadku zidentyfikowano ponad 100 wnioskodawców. W tych obszarach należy się spodziewać dużego zainteresowania w aplikowaniu o dostępne jeszcze środki.

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
1.	Ze względu na obecną koniunkturę gospodarczą i niski poziom bezrobocia, pojawiły się liczne trudności w realizacji celów Programu, odnoszących się do rynku pracy. W wielu przypadkach istnieje ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Dotyczy to w szczególności wskaźników przypisanych do PI 8i. Ewentualną decyzję o korekcie wartości docelowych wskaźników należy podjąć po przeanalizowaniu rezultatów, jakie osiągną obecnie realizowane projekty, z uwzględnieniem planowanych naborów w 2019 roku (s. 92, 107.).	<p>Analiza danych w zakresie realizacji wskaźników dla PI 8i pozyskanych na koniec 2019 r., co pozwoli dokonać urealnienia zakładanych wartości docelowych oraz odpowiednio dopasować poziom alokacji do zaktualizowanej wartości wskaźników.</p> <p>Ponadto, należy zastosować strategię przeciwdziałania negatywnym trendom, wskazaną w niniejszym raporcie (rubryka sposób wdrożenia) (s. 5, 108).</p>	IP WUP	<p>Zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie wartości wskaźników dla PI 8i, jeśli będzie to konieczne, po weryfikacji ich stanu na 31.12.2019 r. - zmniejszenie alokacji względem wartości zmniejszonych wskaźników; - zachęcanie do rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przez podmioty zaangażowane w realizację usług wsparcia dla osób biernych zawodowo lub w szczególnej sytuacji na rynku pracy (np. osoby niepełnosprawne). Poprzez rozwijanie współpracy między instytucjami z sektora publicznego, a podmiotami reprezentującymi sektor pozarządowy i sektor ekonomii społecznej, możliwe będzie wspólne 	31 grudnia 2020 r.	Rekomendacja operacyjna

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
				<p>realizowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz skuteczniejsze docieranie do potencjalnych odbiorców wsparcia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie działań „streetworkingowych”, nastawionych na bezpośredni kontakt z potencjalnymi odbiorcami wsparcia w celu przekazania informacji o projektach i udzielenia pomocy doradczej. - organizacja szkoleń, przygotowujących potencjalnych beneficjentów do udziału w projektach. 		
2	Oś priorytetowa 7, podobnie jak oś dotycząca regionalnego rynku pracy, podatna jest na oddziaływanie trendów społeczno-gospodarczych. Obecne trendy (spadek bezrobocia, wzrost wynagrodzeń, spadek zasięgu ubóstwa) w połączeniu z działaniami podejmowanymi na szczeblu centralnym (uruchomienie wsparcia dla rodzin w ramach programu Rodzina 500 plus oraz systematyczne podnoszenie	Analiza danych w zakresie realizacji wskaźników dla PI 8i pozyskanych na koniec 2019 r., co pozwoli dokonać urealnienia zakładanych wartości docelowych oraz odpowiednio dopasować poziom alokacji do zaktualizowanej wartości wskaźników.	IZ RPO – L2020	<p>Zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie wartości wskaźników dla PI 9i, jeśli będzie to konieczne, po weryfikacji ich stanu na 31.12.2019r. - zmniejszenie alokacji względem wartości zmniejszonych wskaźników; 	31 grudnia 2020 r.	Rekomendacja operacyjna

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
	<p>płacy minimalnej) doprowadziły do znacznego ograniczenia liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Instytucje realizujące usługi wsparcia społecznego (m.in. ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie) informują o problemach z pozyskaniem uczestników do projektów. Opisany wyżej problem skutkuje wydłużaniem okresu rekrutacji uczestników do organizowanych projektów, realizowaniem działań na mniejszą skalę w porównaniu z pierwotnymi założeniami oraz wystąpieniem trudności w osiągnięciu zakładanych wartości wskaźników (s.109).</p>	<p>Ponadto, należy zastosować strategię przeciwdziałania negatywnym trendom, wskazaną w niniejszym raporcie (rubryka sposób wdrożenia) (s. 5, 109).</p>		<ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie mechanizmów zaradczych, które powinny koncentrować się, na usprawnianiu procesu pozyskiwania i obsługi uczestnika. - zachęcanie do rozwijania współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej przez podmioty zaangażowane w realizację usług wsparcia dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym). Poprzez rozwijanie współpracy między instytucjami z sektora publicznego a podmiotami reprezentującymi sektor pozarządowy i sektor ekonomii społecznej, możliwe będzie wspólne realizowanie działań informacyjno-promocyjnych oraz skuteczniejsze docieranie do potencjalnych odbiorców wsparcia. - wdrażanie działań „streetworkingowych”, nastawionych na bezpośredni kontakt z potencjalnymi 		

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
				odbiorcami wsparcia w celu przekazania informacji o projektach i udzielenia pomocy doradczej c) Wydłużanie czasu na rekrutację uczestników		
3.	<p>W ramach PI 6a (Działanie 4.2) wykorzystano 13,43% alokacji według wartości szacunkowej do końca 2023 r. zagrożona jest realizacja 1 z 2 wskaźników: <i>Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów</i> (CI 17), pomimo przeprowadzenia konkursów związanych z gospodarką odpadami. Obecnie brakuje zainteresowania beneficjentów realizacją działań, które pozwoliłyby uzyskać progres w zakresie recyklingu odpadów.</p> <p>Mając na uwadze powyższe warunkowo można wskazać, iż obecna alokacja jest wystarczająca do realizacji założonych wartości wskaźników. Dodatkowo warto wskazać, iż o środki w ramach tego priorytetu aplikowało do tej pory 4 wnioskodawców, z 3 podpisano umowy. Można zatem wskazać, iż w tym przypadku</p>	<p>W przypadku braku postępu w podpisywaniu umów z beneficjentami do końca 2019 r. należy rozważyć dokonanie zmiany wysokości alokacji oraz wysokości wskaźnika dla PI 6a. Ponadto należy zastosować wskazaną w raporcie strategię przeciwdziałania negatywnym skutkom (rubryka sposób wdrożenia) (s.5, 109).</p>	IZ RPO – L2020	<p>- zmiana wartości wskaźnika oraz zmniejszenie przewidzianej dla PI 6a alokacji środków, po ocenie sytuacji dokonanej na koniec 2019 r.</p> <p>- W przypadku tego problemu, zalecana strategia przeciwdziałania negatywnym trendom zakłada:</p> <p>a) Uruchomienie pomocy doradczej w zakresie możliwości wprowadzenia zmian na etapie realizacji projektu</p> <p>b) Organizacja spotkań informacyjnych z potencjalnymi beneficjentami</p>	31 grudnia 2020 r.	Rekomendacja operacyjna

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
	<p>alokacja środków może być wyższa niż możliwości jej wydatkowania.</p> <p>Należy mieć tutaj na uwadze, iż możliwi wnioskodawcy zostali szczegółowo określani w dokumencie WPGO, nie ma więc możliwości pozyskania dodatkowych wnioskodawców w przypadku zdecydowanej odmowy udziału w projektach tych wnioskodawców, którzy zostali zidentyfikowani w dokumencie (s. 61).</p>					
4.	<p>Z uwagi na zmianę podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie gospodarką wodną i przeniesienie kompetencji do nowo powołanej (1 stycznia 2018 r.) instytucji pn. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wystąpiły trudności w osiąganiu postępów w tworzeniu infrastruktury przeciwpowodziowej w regionie.</p> <p>Opisany wyżej problem zagraża realizacji wskaźnika <i>Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej</i>.</p> <p>W ramach PI 5b (Działanie 4.1) wykorzystano 16,04% alokacji, a według wartości szacunkowej do końca 2023 roku występuje zagrożenie w realizacji 1 z 3</p>	<p>Analiza poziomu realizacji wskaźników na koniec 2019 r. oraz weryfikacja zaplanowanych przez beneficjentów w ramach podpisanych umów wielkości wskaźników w projektach. Jeśli wielkości te będą wskazywały na ryzyko w osiągnięciu zakładanych poziomów wskaźników wówczas, należy rozważyć dokonanie korekty założonych wartości wskaźników oraz wysokości alokacji dla PI 5b.</p>	IZ RPO – L2020	<p>Rekomenduje się bieżący kontakt IZ RPO-L2020 z potencjalnym beneficjentem realizowanych projektów.</p> <p>Po ocenie sytuacji na koniec 2019 r. należy zdecydować o wprowadzeniu bądź nie, zmiany wartości wskaźnika oraz zmniejszenie przewidzianej dla PI 5b alokacji środków.</p>	31 grudnia 2020 r.	Rekomendacja operacyjna

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
	<p>wskaźników: <i>Liczba urzędzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej</i>. Mając na uwadze powyższe warunkowo można wskazać, iż obecna alokacja jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników. Dodatkowo warto wskazać, iż o środki w ramach tego priorytetu aplikowało do tej pory 14 wnioskodawców, z 7 podpisano umowy. Można zatem wskazać, iż w tym przypadku alokacja środków może być wyższa niż możliwości jej wydatkowania (s. 57, 61, 109).</p>	<p>Należy zastosować strategię przeciwdziałania negatywnym trendom, wskazaną w niniejszym raporcie (rubryka sposób wdrożenia) (s. 5, 109)</p>				
5.	<p>Największym utrudnieniem dla pracowników IZ, jak i pracowników IP WUP jest „spiętrzanie” się pracy w okresach naborów oraz okresach pojawiania się wniosków o płatność. Należy jednak zauważyć, iż w każdym takim okresie stosowano odpowiednie narzędzia zaradcze minimalizujące pojawienie się negatywnych skutków. Warto podkreślić, konsekwentne podejmowanie działań mających na celu jak najmniejszą liczbę zmian w stosowanych harmonogramach naboru wniosków. Województwo lubuskie</p>	<p>Należy dokonać rewizji obszaru zadań i obciążenia pracowników zadaniami w każdym z Wydziałów IZ/IP (s.134).</p>	<p>IZ RPO – L2020/IP WUP</p>	<p>Skutecznym rozwiązaniem byłoby dokonanie rewizji obszaru zadań i obciążenia pracowników zadaniami w każdym z wydziałów IZ/IP. Zidentyfikowanie wąskich gardeł pozwoli na uniknięcie problemów związanych ze spiętrzaniem się obowiązków służbowych przy zbyt małej liczbie osób zaangażowanych w realizację zadań. Możliwe w tym zakresie działania to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeniesienie pracowników między wydziałami; 	<p>31 grudnia 2019 r.</p>	<p>Rekomendacja operacyjna</p>

Lp.	Wniosek	Rekomendacja	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Termin realizacji	Klasa rekomendacji
	charakteryzuje się jedną z niższych wartością dokonywanych zmian na tle kraju (programy krajowe i regionalne) (s.134).			- zatrudnienie nowych osób wspomagających pracę wydziałów (na początku do czasochłonnych zadań, ale niewymagających dużego doświadczenia), których opóźnienia w realizacji zadań mogą spowolnić proces wydatkowania środków RPO – L2020.		

4. Załączniki

4.1. Analiza porównawcza – benchmarking.

W ramach przedmiotowych badań, dokonano porównania ewaluowanego RPO-L2020 do innych Programów Operacyjnych finansowanych ze środków UE, uwzględniającego różne poziomy odniesienia. Analizę przeprowadzono zatem w trzech wymiarach: 1) porównania do innych, równoległych Regionalnych Programów Operacyjnych funkcjonujących w Polsce; 2) porównania do Krajowego Programu Operacyjnego; 3) zestawienia z zagranicznym Regionalnym Programem Operacyjnym. Rzecz jasna, w przeprowadzaniu analiz ważne było to, aby wzięte pod uwagę dane dotyczące poszczególnych programów były ze sobą porównywalne i dotyczyły tożsamych okresów. Dlatego, biorąc pod uwagę dostępność rzetelnie opracowanych informacji, dane na temat postępu wdrażania każdego z programów pochodzą z jednego okresu sprawozdawczego, tj. dotyczą okresu od rozpoczęcia okresu programowania do 31 grudnia 2017 r.

1. Porównanie RPO-L2020 z innymi Regionalnymi Programami Operacyjnymi w Polsce.

Najobszerniejsze porównanie zawarte w niniejszej analizie dotyczy przedstawienia RPO-L2020 w odniesieniu do innych, podobnych mu Regionalnych Programów Operacyjnych w kraju. Technika analizy porównawczej w tym zakresie została wykorzystana przede wszystkim do zidentyfikowania podobieństw i różnic w obrębie dwóch obszarów związanych z funkcjonowaniem Regionalnych Programów Operacyjnych, w szczególności podjęto analizę systemów ich zarządzania i wdrażania oraz analizę wybranych kryteriów i systemów wyboru projektów. Porównaniu poddano Programy, które swoim charakterem zbliżone są do Programu podlegającego przedmiotowej ewaluacji oraz jednocześnie zostały uznane za wzorcowe w wyniku przeprowadzenia analizy eksperckiej poprzedzającej realizację właściwych badań. Analiza porównawcza wiąże się również z oceną poszczególnych elementów z powyżej wskazanych obszarów z zakresu RPO-L2020 na tle tych samych elementów z zakresu innych Programów, co w efekcie pozwoli na wysunięcie odpowiednich wniosków i rekomendacji dotyczących badanych tą techniką kwestii.

Jako Programy wzorcowe względem ocenianego RPO-L2020, wzięte pod uwagę przy przeprowadzaniu analizy porównawczej, zostały wskazane: Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego 2014-2020. Rezultat powyższej selekcji opiera się na identyfikacji podobnych warunków funkcjonowania RPO, takich jak: otoczenie społeczno-gospodarcze, wielkość województw, liczba etatów przeznaczonych do realizacji RPO.

1.1. Analiza porównawcza systemów zarządzania i wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych.

Celem porównania sposobów wdrażania i zarządzania RPO oraz praktyk stosowanych w tym zakresie jest przede wszystkim wskazanie wniosków, mogących pomóc w wypracowaniu korzystnych rozwiązań możliwych do wprowadzenia w ramach RPO-L2020. Spostrzeżenia zawarte w poniższym opracowaniu mogą zatem posłużyć jako pewnego rodzaju rekomendacje, których wykorzystanie w konsekwencji ma prowadzić do zwiększenia efektywności i skuteczności podejmowanych działań. W tym zakresie analizy, porównano ze sobą RPO-L2020 z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego. Syntetyczna analiza przedstawiona w niniejszym fragmencie została opracowana w oparciu o dane zawarte w raportach końcowych następujących badań ewaluacyjnych: „Ewaluacja systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu operacyjnego – Lubuskie 2020”⁶³ oraz „Ewaluacja on-going systemu wdrażania i zarządzania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”⁶⁴.

W pierwszej kolejności warto porównać struktury organizacyjne systemów wdrażania, zarządzania, kontroli i certyfikacji RPO-L2020 oraz programu świętokrzyskiego, z uwzględnieniem charakterystyki funkcjonowania poszczególnych instytucji wchodzących w ich skład. Zasadniczo wskazać należy, że każdy z Regionalnych Programów Operacyjnych stanowi instrument pozwalający na realizację strategicznych celów rozwojowych poszczególnych województw, zgodnych tak z dokumentami szczebla krajowego, jak unijnego. W związku z powyższym, stosuje się względem nich również odpowiednie przepisy prawodawstwa kraju oraz UE. Zasady funkcjonowania, powiązania oraz zadania IZ, IP, Instytucji Certyfikujących oraz Audytowych regulowane są na podstawie zapisów ustawy z dnia 11 lipca r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W myśl powyższego aktu prawnego, funkcję IZ dla RPO-L2020 pełni Zarząd Województwa Lubuskiego, natomiast w przypadku analizowanego na potrzeby analizy porównawczej systemu wdrażania i zarządzania RPO dla województwa świętokrzyskiego jest nim Zarząd Województwa Świętokrzyskiego. Oznacza to więc, że zadania IZ w pierwszym przypadku realizowane są w strukturach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, natomiast w drugim przypadku zadania realizowane są przez jednostki organizacyjne działające w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Poniżej zaprezentowano szczegółowe schematy struktur organizacyjnych IZ w ramach dwóch porównywanych ze sobą programów, z dalszym omówieniem:

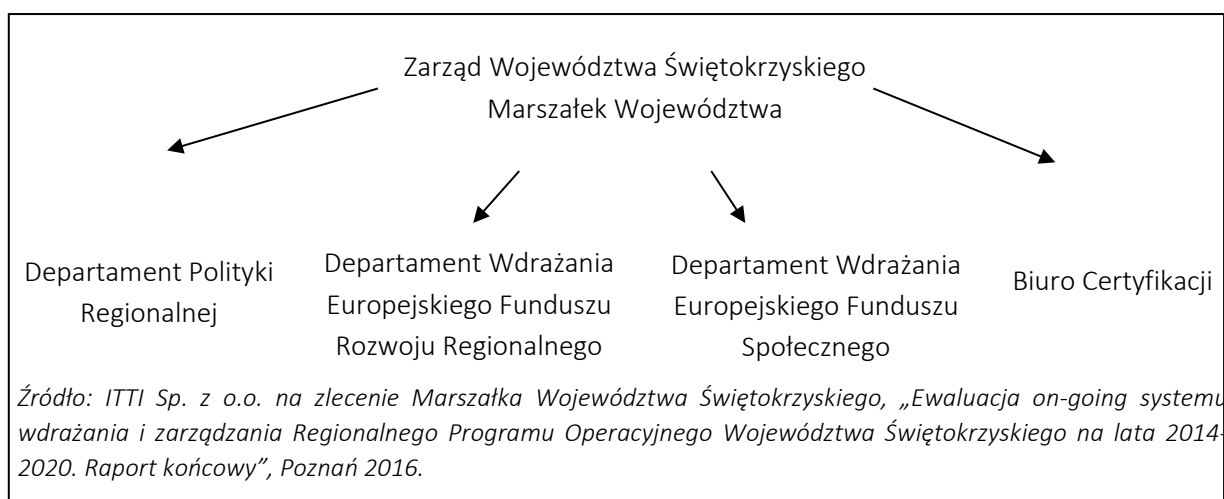
⁶³ ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Lubuskiego, *Ewaluacja systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy*, Poznań 2016

⁶⁴ ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, *Ewaluacja on-going systemu wdrażania i zarządzania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Raport końcowy*, Poznań 2016

Struktura organizacyjna IZ RPO-L2020.

Struktura organizacyjna IZ RPOWŚ 2014-2020.

Mimo pierwszego wrażenia pewnych różnic po spojrzeniu na wizualne przedstawienie schematów dla obydwu IZ, trzeba zaznaczyć, że po analizie spełnianych funkcji przez poszczególne jednostki, struktury te są do siebie bardzo zbliżone. W przypadku IZ RPO-L2020, zadania związane z zarządzaniem RPO skoncentrowane są w Departamencie Zarządzania RPO, razem z funkcjami zarządczymi i certyfikującymi. W przypadku IZ RPO Województwa Świętokrzyskiego za zarządzanie Programem odpowiedzialny jest Departament Polityki Regionalnej, który jednak zakresem swoich kompetencji obejmuje nie tylko RPO, a szerszy obszar związany z Polityką Regionalną, w szczególności z obsługą inwestora i przedsiębiorcy, transferu wiedzy i innowacji. Ponadto, odpowiada również za działalność Biura Regionalnego Województwa Świętokrzyskiego w Brukseli. Należy także zauważyć, że funkcje certyfikujące w organizacji systemu zarządzania i wdrażania Programu w województwie lubuskim zostały włączone w zakres zadań realizowanych przez Departament Zarządzania RPO, konkretnie należy to do gestii funkcjonującej w ramach tego departamentu komórki organizacyjnej – Wydziału ds. Certyfikacji; natomiast w świętokrzyskim pozostaje wyodrębniona w tym celu osobna struktura podlegająca bezpośrednio Zarządowi Województwa.

W przypadku pozostałych jednostek wchodzących w skład schematów organizacyjnych IZ, zasadniczo działają one w podobnych zakresach w przypadku lubuskiego i świętokrzyskiego. W odniesieniu do RPO-L2020, odpowiedzialnym za jego wdrażanie w części związanej z EFRR pozostaje Departament

Programów Regionalnych. Odpowiadającą jednostką w nawiązaniu do funkcji wdrażania działań programowych związanych z EFRR w przypadku RPO Województwa Świętokrzyskiego jest Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Z kolei w kwestii wdrażania RPO-L2020 w ramach EFS, zadania z tego obszaru wchodzą w zakres funkcji Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego. Tak samo, jeśli chodzi o strukturę organizacyjną IZ RPO w Świętokrzyskim - tożsamy zakres kompetencji posiada Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.

Obok IZ, w skład systemu zarządzania i wdrażania każdego RPO wchodzi również IP, których wykaz dla RPO-L2020 w porównaniu z RPO Województwa Świętokrzyskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 41. Instytucje Pośredniczące w ramach RPO-L2020 i RPOWŚ 2014-2020.

Instytucje Pośredniczące RPO-L2020	Instytucje Pośredniczące RPOWŚ 2014-2020
<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze • Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry • Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach • Urząd Miasta w Kielcach / Prezydent Miasta Kielce (obsługiwany przez Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych)

Źródło: opracowanie własne na podstawie ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Lubuskiego, „Ewaluacja systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Poznań 2016 oraz ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, „Ewaluacja on-going systemu wdrażania i zarządzania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Raport końcowy”, Poznań 2016.

Z powyższego wynika, że w zakresie IP elementy porównywanych systemów zarządzania kształtują się podobnie. Zbieżne pozostaje funkcjonowanie WUP jako IP, a także włączenie instytucji ZIT do grona jednostek działających wspólnie z IZ.

Znając już charakterystykę struktury systemu zarządzania i wdrażania RPO-L2020 w porównaniu z podobnym, wzorcowym Programem, a także instytucje wchodzące w skład tych systemów, warto przyjrzeć się współpracy jaka zachodzi pomiędzy nimi. Jak należy bowiem zauważyć, właściwa kooperacja uwarunkowana jest nie tylko odpowiednim podziałem zadań, funkcji, kompetencji, ale także sprawnym przepływem informacji. W związku z tym, przeprowadzono syntetyczną analizę oceny przepływu informacji w ramach omawianych struktur, zawartą w wynikach badań ewaluacyjnych dotyczących systemu zarządzania i wdrażania RPO-L2020, oraz podobnej oceny komunikacji i przepływu informacji, zawartej w raporcie z analogicznej ewaluacji przeprowadzonej w zakresie RPO WŚ 2014-2020.

W ramach RPO-L2020, na poziomie komunikacji pomiędzy IZ a IP przepływ informacji został oceniony pozytywnie, zarówno jeśli chodzi o komunikację o charakterze formalnym, jak i nieformalnym. Przepływ informacji został uznany za skuteczny i efektywny, prawidłowo przebiegający zwłaszcza w kwestii dostępności wszystkich niezbędnych informacji związanych z wdrażaniem, zarządzaniem, kontrolą i certyfikacją RPO-L2020, które wykorzystywane są przez pracowników poszczególnych instytucji w wykonywaniu ich codziennych obowiązków. Aczkolwiek, w tym zakresie wskazano na pewien stopień

nadmiaru informacji, z którymi pracownicy ci muszą się zapoznawać. Pewnego rodzaju problemem w oczach oceniających były też liczne zmiany w procedurach. W związku z powyższym, ewaluator zarekomendował utworzenie wspólnego repozytorium wiedzy do dystrybuowania aktualnych informacji i ostatecznych wersji dokumentów pomiędzy pracownikami instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO-L2020, a także umożliwienie większego dostępu do szkoleń i spotkań informacyjnych z zakresu ich pracy. Te rozwiązania mogłyby skutkować ułatwieniem komunikacji i przepływu informacji wewnątrz instytucji.

W opinii zawartej w badaniach ewaluacyjnych dotyczących systemu wdrażania i zarządzania RPO WŚ 2014-2020, przepływ informacji między IZ i IP w ramach tego programu również przebiega prawidłowo. Przede wszystkim pozytywnie oceniano tzw. komunikację poziomą, dostrzeżono jednak osłabienie roli komunikacji nieformalnej na rzecz formalnej, za pośrednictwem oficjalnych form pism. Zdaniem ewaluatora, może to negatywnie wpłynąć na terminowe przeprowadzanie procedur i sprawne wykonywanie zadań.

Porównując te aspekty komunikacji w ramach systemów zarządzania i wdrażania RPO, należy spostrzec, że wyniki powoływanych w tej części opracowania badań, zdecydowanie wskazują na lepsze funkcjonowanie ścieżki formalnej determinującej obieg dokumentów w przypadku instytucji związanych z RPO-L2020. Wymiana informacji drogą formalną, w ocenie prezentowanej przez ewaluatora, zapewnia sprawne i efektywne działanie, nie zauważa się barier w systemie komunikacji, które mogłyby powodować utrudnienia w obiegu dokumentów. Warto zwrócić uwagę, że obieg dokumentów w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, w którego strukturach funkcjonuje IZ RPO-L2020, podobnie zresztą jak w IZ wzorcowego w niniejszej analizie porównawczej programu województwa świętokrzyskiego, jest właściwie obsługiwany przez elektroniczny system obiegu dokumentów, udostępniający korespondencję zewnętrzną oraz wewnętrzną. System ten wyposażony jest w funkcję, która pozwala na zatwierdzanie dokumentów dostarczanych drogą elektroniczną. W przypadku praktycznego funkcjonowania IZ RPO-L2020, coraz częstsze stają się też kontakty robocze za pośrednictwem poczty elektronicznej, z uwagi na szybkość przepływu informacji.

1.2. Analiza porównawcza kryteriów i systemów wyboru projektów w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

Pod tym względem porównano ze sobą cztery programy operacyjne: lubuski, opolski, świętokrzyski i zachodniopomorski. W pierwszej kolejności, warto zwrócić uwagę na to, że w każdym z tych przypadków system wyboru projektów pozostaje zgodny z obowiązującymi wytycznymi w tym zakresie, zarówno jeśli chodzi o procedurę ich oceniania, jak i pod względem kryteriów oceny. Podstawą analizy w tej części opracowania są przeprowadzone uprzednio badania ewaluacyjne, dotyczące systemów oceny i kryteriów wyboru projektów w ramach każdego z branż pod uwagę w niniejszym porównaniu programów. Poniższa syntetyczna analiza przedstawia najważniejsze wnioski zawarte przez badaczy w raportach z powoływanych badań, w perspektywie kilku najważniejszych aspektów funkcjonowania tych systemów.

W każdym z programów konstrukcja systemu oceny i wyboru projektów jest do siebie zbliżona. We wszystkich występują również niuanse między poszczególnymi etapami procesu oceniania i zatwierdzania, w zależności od rodzaju finansowania danych projektów (przede wszystkim chodzi tu o podział ze względu na fundusze EFS i EFRR). Pewne różnice wynikają również z kategoryzacji Działań oraz Poddziałań w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych, których dotyczyć mają dane projekty,

a także z tego, czy oceną konkretnych projektów zajmują się IP, jak również tego, czy są one realizowane w formule ZIT. Zaznaczyć trzeba jednak, że w każdym z nich, etapowy charakter, oprócz spełnienia podstawowej roli, jaką jest doprowadzenie do wyboru projektów adekwatnych do celów poszczególnych programów operacyjnych, pozwala również na skrócenie okresu trwania oceny. Wedle przeanalizowanych raportów, wnioski aplikacyjne przechodzą następujące etapy procesu zmierzającego do ich oceny i wyboru:

- ocena formalna,
- ocena merytoryczna,
- zatwierdzenie przez IZ.

W przypadku RPO-L2020, wyraźnie wyodrębniony został także wstępny etap weryfikacji, który jednak od maja 2016 r. w przypadku konkursów finansowanych z EFRR został połączony z oceną formalną. Celem takiej zmiany było przede wszystkim skrócenie czasu trwania oceny.

Warto w tym miejscu przedstawić na podstawie wyników z wcześniejszych badań ewaluacyjnych, jak procedury związane z oceną i wyborem projektów w poszczególnych programach zostały ocenione we wnioskach badaczy. Opinie ogólne wraz z ewentualnymi zastrzeżeniami zawartymi w raportach z badań zostały zobrazowane w poniższym pomocniczym zestawieniu tabelarycznym.

Tabela 42. Systemy oceny i wyboru projektów w świetle zrealizowanych ewaluacji.

	Ocena ogólna systemu oceny i wyboru projektów	Zastrzeżenia
RPO-L2020	Pozytywna ocena; procedury przejrzyste, obiektywne i zrozumiałe.	<ul style="list-style-type: none"> • Nakładanie się terminów w harmonogramie konkursów, w przypadku podmiotów, które realizowały już wcześniej projekty (generuje to problem, ponieważ podmioty muszą w tym samym czasie rozliczać projekty zakończone i przygotowywać nowe wnioski). Skutkiem nałożenia się na siebie obowiązków jest brak czasu na zapoznanie się z dokumentacją, co może przekładać się na niedopracowanie wniosku lub rozbieżną interpretację wymogów. • Konstrukcja wniosku o dofinansowanie – brak zgodności układu wniosku z kartą oceny, co wydłuża czas oceniania aplikacji.
RPO WO 2014-2020	Pozytywna ocena; procedury obiektywne, nieuciążliwe, dobra dostępność informacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Zidentyfikowane Działania, w których można stwierdzić ewentualne utrudnienia wynikające z nałożenia się terminów naborów. • Zbyt duży zakres obowiązków przypadający na pojedynczego pracownika w IP. • Wysokie natężenie naborów w ostatnim kwartale roku, spowodowane zmianami wytycznych i regulaminów konkursów w ciągu roku. • Mała ilość dostępnych ekspertów i ich niedopasowanie branżowe.

RPO WŚ 2014-2020	Pozytywna ocena; procedury przejrzyste, obiektywne, dobra dostępność informacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Długi czas oceniania wniosków. • Zbyt rozbudowane kwestie związane z dokumentacją i aplikowaniem.
RPO WZ 2014-2020	Pozytywna ocena; procedury przejrzyste, obiektywne.	<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność poprawienia skuteczności udostępniania informacji o systemie wyboru projektów. • Brak tożsamych zawartości treści udostępnianych na stronach związanych z programem i IP, dotyczących informacji i dokumentów skierowanych do wnioskodawców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: 1) ASM – Centrum Badań i Analiz Rynku na zlecenie Marszałka Województwa Lubuskiego, Ewaluacja systemu oceny i wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport Końcowy; 2) EU Consult Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WO 2014-2020. Raport Końcowy; 3) Pracownia Badań i Doradztwa „Re-Source” Korczyński Sarapata sp. j. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Raport Końcowy; 4) Pracownia Badań i Doradztwa „Re-Source” Korczyński Sarapata sp. j. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WZ 2014-2020. Raport Końcowy.

W przypadku RPO-L2020 warto zwrócić dodatkowo uwagę na wniosek zawarty w powoływanym raporcie z badań, w którym badacze wskazują na ujawniające się niewystarczające kompetencje wnioskodawców w zakresie spełniania wymogów konkursowych podczas przygotowywania wniosków projektowych. Według zespołu dokonującego wcześniejszej ewaluacji systemu wyboru i oceny projektów w ramach programu województwa lubuskiego, przyczyną powyższego może być niedoinformowanie potencjalnych wnioskodawców o możliwości skorzystania ze szkoleń, podczas których mogą zapoznać się z kryteriami oceny i ich interpretacją, a więc zdobyć szeroką wiedzę merytoryczną pozwalającą skutecznie aplikować. Biorąc pod uwagę wszystkie najważniejsze dane zawarte powyżej, zgodnie z wynikami przytaczanych badań, należy podkreślić, że system wyboru projektów w ramach RPO-L2020 został skonstruowany spójnie i kompleksowo, a ponadto w ocenie ewaluatora zapewnia on realizację celów programu. Wdrażane procedury są zgodne z dyspozycjami na poziomie UE oraz kraju. Największym problemem pozostaje jedynie niedoinformowanie potencjalnych beneficjentów. Zdaniem badaczy, należy w takim wypadku zintensyfikować działania informacyjne związane z promocją szkoleń dla wnioskodawców, a także ułatwić dostęp do dokumentów mogących wspomóc aplikowanie o dofinansowanie w ramach RPO-L2020.

Podobnie kształtuje się to, jeśli chodzi o RPO Województwa Opolskiego 2014-2020 - zrealizowane badanie ewaluacyjne potwierdziło wysoką jakość stosowanych rozwiązań w zakresie projektów

o najwyższym potencjale dla realizacji celów i wskaźników tego programu. Zidentyfikowano jednak kilka obszarów, w których możliwe byłoby zdaniem ewaluatorów wdrożenie pewnych rekomendacji w celu poprawienia efektywności działania systemu. Najistotniejsze z nich wyszczególniono w powyższej tabeli, zgodnie z konkluzjami wcześniejszych badań ewaluacyjnych. Warto jednak zauważyć, że tego typu spostrzeżeń więcej zostało zawartych w raporcie odnoszącym się do programu opolskiego, aniżeli w raporcie ewaluacyjnym dotyczącym RPO-L2020. Pozwala to wysunąć wniosek, że według zespołów badaczy, dokonujących ewaluacji obu systemów wyboru i oceny projektów, mniej zastrzeżeń można sformułować w stosunku do RPO-L2020, zatem w obecnym kształcie funkcjonuje on w sposób sprawniejszy i niewymagający tylu zmian, co analogiczny system w ramach porównywanego RPO WO 2014-2020.

Jeśli chodzi o RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, to na podstawie wniosków zawartych w raporcie z badań dotyczących tego programu, również można powiedzieć, że system oceny i wyboru projektów w jego ramach został skonstruowany poprawnie, odpowiadając na potrzeby realizacji programu. Jednak i w tym przypadku uwidaczniają się pewne problemy – najbardziej podkreślany związany jest z długim czasem, jaki upływa od momentu złożenia wniosku do uzyskania przez wnioskodawcę informacji o tym, czy otrzyma on dofinansowanie w ramach danego konkursu. Kolejny problem stanowi też zakres wymaganej dokumentacji, która zgodnie z wynikiem przeprowadzonych badań postrzegana jest za zbyt rozbudowaną i trudną do przygotowania. Podobnie jednak jak w przypadku pozostałych programów, aspekt wyboru i oceny projektów opiniowany jest pozytywnie – system na poziomie generalnym działa dobrze i efektywnie z uwzględnieniem zewnętrznych wymogów i uwarunkowań procesu wdrażania interwencji zaplanowanych w programie. Spostrzeżenia wyartykułowane przez badaczy stanowią jedynie wskazówki względem większego zoptymalizowania funkcjonowania systemu w jego obecnym kształcie.

Również odnosząc się do RPO Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, należy wskazać na podstawie przytoczonych wyników badań ewaluacyjnych, że system wyboru i oceny projektów pozostaje zgodny z obowiązującymi wymogami, spełnia zasady przejrzystości i bezstronności oraz organizacyjnie pozwala na efektywne osiąganie zakładanych celów wdrażania programu. Po raz kolejny zauważyć trzeba, że wyszczególnione zastrzeżenia co do niektórych aspektów jego funkcjonowania, dotyczą jedynie pewnych drobnych niedociągnięć, które można by poprawić, by nieco poprawić skuteczność jego działania. Nie zauważono jednak żadnych poważnych uchybień, krytycznie wpływających na spełnianie założeń systemu czy wręcz uniemożliwiających jego sprawne funkcjonowanie.

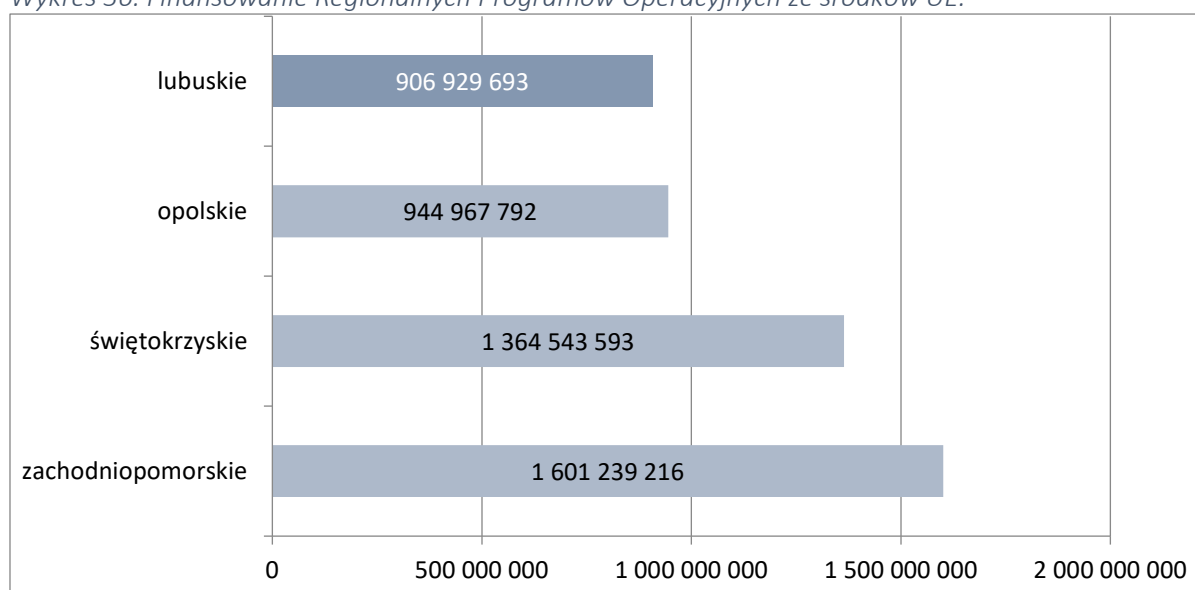
Reasumując, należy podkreślić, że system oceny i wyboru projektów wraz z jego kryteriami w ramach RPO-L2020 nie odbiega pod względem poprawności jego konstrukcji od pozostałych branych pod uwagę w niniejszej analizie porównawczej.

1.3. Porównanie stanu realizacji RPO-L2020 do Regionalnych Programów Operacyjnych województw: świętokrzyskiego, opolskiego i zachodniopomorskiego.

Przeprowadzając przedmiotową analizę porównawczą, obok omówienia podobieństw i różnic w kwestiach organizacyjnych programów, warto także przedstawić i porównać ze sobą informacje, dające obraz ich stanu realizacji. Aby zrobić to rzetelnie i w sposób możliwie jasny i przejrzysty,

wykorzystano do tego dane zawarte w ostatecznych, publikowanych w połowie 2018 r., sprawozdaniach, odnoszących się do stanu realizacji programów na koniec 2017 r. Są to dane, które przedstawiane są przez poszczególne IZ w sposób jednolity, pozwalający na zgodne porównywanie ze sobą odpowiednich wielkości właściwych każdemu z analizowanych programów. Celem niniejszego omówienia jest rzecz jasna przyrównanie pozostałych programów do RPO-L2020, wykazanie w jaki sposób kształtuje się stopień i tempo wdrażania programu na tle pozostałych, tzw. wzorcowych, w tym samym czasie. Przed przejściem do porównywania danych na ten temat, warto na wstępie przedstawić ilości środków UE przeznaczonych na poszczególne programy, odnoszące się do kwot całości wkładu dwufunduszowego. Rozkład tych wielkości pozwoli porównać ze sobą skalę środków otrzymanych przez każde województwo, a co za tym idzie również skalę poszczególnych programów. Warto też wskazać, że każde z wziętych w tej analizie pod uwagę województw, należy do kategorii regionów słabiej rozwiniętych według unijnej klasyfikacji.

Wykres 36. Finansowanie Regionalnych Programów Operacyjnych ze środków UE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Portalu Funduszy Europejskich i Serwisów Regionalnych Programów Operacyjnych województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego.

Przechodząc do analizy stanu realizacji, w pierwszej kolejności, warto zwrócić uwagę na podstawowe dane dotyczące postępu Regionalnych Programów Operacyjnych w perspektywie 2014-2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego – od początku programu do końca grudnia 2017 r.

Tabela 43. Wnioski o dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

	Złożone wnioski o dofinansowanie od początku roku do 31 grudnia 2017 r.		Zatwierdzone wnioski o dofinansowanie od początku programu do 31 grudnia 2017 r.	
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)
lubuskie	997	708,7 mln	582	478,3 mln
opolskie	1725	791,0 mln	753	610,0 mln
świętokrzyskie	3 253	1 260,0 mln	1 047	468,8 mln

zachodnio-pomorskie	1 734	1 021,7 mln	1 142	751,7 mln
---------------------	-------	-------------	-------	-----------

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego, rok sprawozdawczy 2017.

Tabela 44. Umowy podpisane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.		
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków UE (w%)
lubuskie	535	443,6 mln	49 %
opolskie	647	523,3 mln	55%
świętokrzyskie	929	436,3 mln	32 %
zachodniopomorskie	946	665,6 mln	41%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014–2020 województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego, rok sprawozdawczy 2017.

Bazując na podstawie powyżej wskazanych danych, w ramach ogłoszonych konkursów i naborów w trybie pozakonkursowym w ramach RPO-L2020 do 31 grudnia 2017 r. wpłynęło 997 wniosków, z czego zatwierdzonych zostało 582 (co stanowi 58% złożonych wniosków). Ostatecznie, od początku programu również do końca 2017 r. podpisanych zostało 535 umów (54% złożonych wniosków, 92% zatwierdzonych). Umowy te podpisano dla projektów o łącznej wartości dofinansowania UE w wysokości 443,6 mln EUR, co stanowi 49% całej alokacji środków UE dla programu. Porównując ten wynik do danych dotyczących pozostałych programów branych pod uwagę w analizie, lubuskie przedstawia się pozytywnie. Patrząc na dane bezwzględne, RPO-L2020 jest programem, w którym w omawianych ramach czasowych zawarto umowy o łącznej niemal najniższej wartości wkładu pozyskanych z funduszy UE spośród wymienianej czwórki. Jednak to dane względne dają nam o wiele bardziej miarodajny obraz – odnosząc wartość kontraktacji w stosunku do całej alokacji programu, wynik na poziomie 49% dla lubuskiego wypada pozytywnie na tle pozostałych województw. Lepszy wynik charakteryzuje tylko RPO Województwa Opolskiego, w ramach którego podpisano 647 umów (37% wszystkich złożonych wniosków, 86% wniosków zatwierdzonych) na łączną kwotę dofinansowania UE 523,3 mln, co z kolei stanowi 55% alokacji dla całego programu. Warto jednocześnie zwrócić uwagę na stosunek zawartych umów do ilości składanych wniosków, o wiele przewyższającej liczbę wniosków w zakresie RPO-L2020 – w opolskim programie składano o wiele więcej wniosków, jednak o wiele mniejsza ich część była zatwierdzana. Słabo kształtuje się na pewno ogół informacji zawartych w powyższych tabelach, względem RPO Województwa Świętokrzyskiego – w odniesieniu do lubuskiego, a także i pozostałych porównywanych programów.

Biorąc pod uwagę powyższe, można pozytywnie ocenić postępy w ramach realizacji RPO-L2020 w porównaniu z innymi podobnymi mu regionalnymi programami.

Na podstawie sprawozdań można również porównać postępy wdrażania poszczególnych programów w podziale na OP. W ramach RPO-L2020 od początku działania programu do końca 2017 r. najwięcej ogłoszonych konkursów i naborów, a także najwięcej podpisanych umów i najwięcej zatwierdzonych wniosków o płatność odnotowano w OP 1 Gospodarka i Innowacje oraz OP 8 Nowoczesna Edukacja.

Jeśli chodzi o procentowe ujęcie poziomu wykorzystania alokacji w poszczególnych OP, to najlepiej kształtuje się to w zakresie OP 9 Infrastruktura społeczna, gdzie podpisano 47 umów na kwotę dofinansowania 59,1 mln EUR, co stanowi 71% całej alokacji dla tej Osi. Z wysokim wykorzystaniem alokacji, na poziomie 66,6%, prezentuje się również OP 8 Nowoczesna Edukacja. Dla porównania, w ramach RPO Województwa Opolskiego, najwięcej umów podpisano właśnie w zakresie OP związanej z wysoką jakością edukacji, a także OP związanej z konkurencyjną gospodarką. Natomiast odnośnie RPO Województwa Świętokrzyskiego – było to w OP związanej z rozwojem edukacji i aktywnym społeczeństwem. Podobnie też w zakresie RPO Województwa Zachodniopomorskiego, najwięcej umów podpisanych zostało w ramach OP związanej z edukacją, następnie w kolejności są osi związane z gospodarką. Podsumowując, wnioskować należy, że w podziale na Osi Priorytetowe, postęp wdrażania wszystkich porównywanych ze sobą programów, najbardziej odznacza się w osiach związanych z edukacją i gospodarką – w tym zakresie RPO-L2020 nie odbiega od reszty, przedstawiając się podobnie.

2. Porównanie RPO-L2020 z krajowym programem operacyjnym korzystającym ze środków UE – Programem Wiedza Edukacja i Rozwój 2014-2020 (PO WER).

Na poziomie porównania RPO-L2020 do programu operacyjnego o zasięgu ogólnokrajowym, analizie poddano PO WER, oferujący zakres wsparcia oparty na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których wsparcie z poziomu krajowego pozwoli na większą efektywność. Mowa tu o takich obszarach, jak wsparcie osób młodych, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, programy mobilności i współpracy międzynarodowej. PO WER, podobnie jak regionalne programy operacyjne, w tym również RPO-L2020, jest jednym z instrumentów realizacji Strategii Europa 2020.

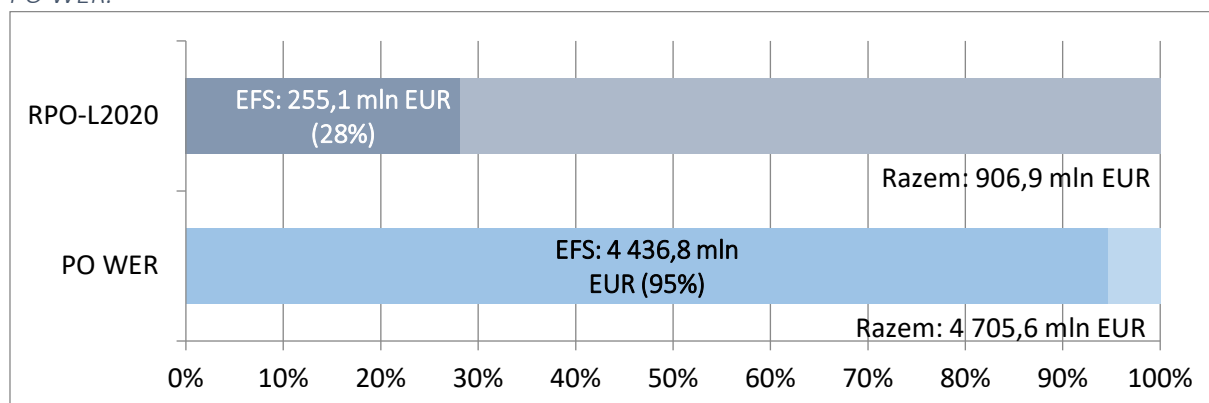
Cele i wyzwania związane z PO WER korespondują przede wszystkim z pojęciem inwestycji w kapitał ludzki. Uogólniając, obszary problemowe, w których interweniuje można nazwać tymi bardziej „miękkimi” kwestiami. Zakres wsparcia zapewnianego przez PO WER zawiera się w następujących fundamentalnych kategoriach: 1) rynek pracy, 2) ubóstwo, wykluczenie, integracja społeczna, 3) adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników, 4) edukacja, 5) szkolnictwo wyższe, 6) dobre rządzenie, 7) wsparcie osób młodych, 8) system ochrony zdrowia, 9) innowacje społeczne, ponadnarodowość i programy mobilności.

PO WER współfinansowany jest z EFS, podobnie jak częściowo regionalne programy operacyjne. Ponadto, wkład UE w małym stopniu stanowią również środki specjalnej linii budżetowej w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. W tym zakresie krajowy program operacyjny, jakim jest PO WER oraz właśnie regionalne programy operacyjne, jakim jest RPO-L2020 – dopełniają się wzajemnie, pozostają w dużym stopniu komplementarne w ramach obszarów dotyczących rozwoju kompetencji i umiejętności, włączenia społecznego etc. Logika realizacji programów operacyjnych zakłada bowiem, że interwencja EFS w poszczególnych obszarach powinna mieć optymalny efekt. W związku z powyższym, opiera się to co do zasady na tym, by na poziomie regionalnym interwencja EFS dotyczyła bezpośredniego wsparcia osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku, natomiast krajowy program operacyjny koncentrował się na zmianach strukturalnych poszczególnych polityk sektorowych, a także na przedsięwzięciach o charakterze ogólnopolskim, które pozostają priorytetowe z punktu widzenia polityki państwa. W perspektywie finansowej 2014-2020, w wyniku decentralizacji EFS w Polsce, 66% środków całego funduszu zasila regionalne programy operacyjne, zaś 34% krajowy PO WER. Oznacza to, że w zakresie wsparcia skoncentrowanego wokół szeroko pojętych inwestycji w kapitał ludzki, rynek pracy czy też włączenie społeczne, RPO-L2020 służy zapewnieniu bezpośredniej pomocy

osobom w poprawie ich sytuacji na rynku w odniesieniu do lokalnych uwarunkowań, zaś PO WER niejako stwarza ogólnokrajowe warunki ku temu, poprzez realny wpływ na kształt polityk sektorowych i dostępność rozwiązań w wymiarze ogólnopolskim, wykorzystywanym w priorytetowych obszarach problemowych w perspektywie polityki państwa, ale również regionalnie.

Podstawowe informacje o finansowaniu programu oraz dane pozwalające zidentyfikować i porównać postępy wdrażania obydwu programów przedstawione zostały w poniższych zestawieniach:

Wykres 37. Rozkład finansowania z EFS w stosunku do całości finansowania UE w ramach RPO-L2020 i PO WER.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Portalu Funduszy Europejskich, Serwisu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego i Serwisu Programu Wiedza Edukacja Rozwój.

Tabela 45. Umowy podpisane w ramach RPO-L2020 i PO WER.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.		
	Liczba	Wkład UE (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków UE (w%)
RPO-L2020	535	443,6 mln	49 %
PO WER	3 393	1 993,9 mln	42,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, rok sprawozdawczy 2017.

Mając powyższe na uwadze, analizując obok siebie oba programy, nie sposób oczywiście porównywać ich skali, warto jednak zwrócić uwagę na dane dotyczące wartości podpisanych umów w stosunku do alokacji w ramach programów. Wynika z tego, że w ujęciu procentowym poziom kontraktacji w obrębie dofinansowania ze środków unijnych kształtuje się podobnie w przypadku RPO-L2020 oraz PO WER, z lekką przewagą zakontraktowanego wykorzystania alokacji finansowania UE w zakresie RPO-L2020.

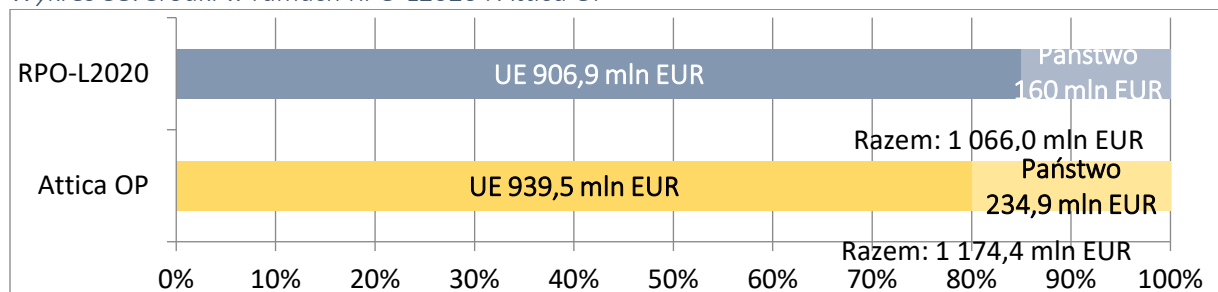
3. Porównanie RPO-L2020 do regionalnego programu operacyjnego podobnego szczebla w innym kraju UE – greckiego Attica OP.

Na potrzeby zrealizowania pełnej analizy porównawczej w każdym wymiarze, dokonano wyboru odpowiedniego programu zagranicznego, który można byłoby zestawić w porównaniu do RPO-L2020. Ważne było, aby program ten był również regionalnym programem operacyjnym funkcjonującym w przedmiotowym okresie programowania, odnoszącym się stricte do jednego regionu kraju – a nie był

on zintegrowanym programem operacyjnym dla wszystkich jego regionów, jak to ma miejsce w przypadku niektórych państw członkowskich EU, np. sąsiadującej z Polską Republiką Czech. Dodatkowo, w poszukiwaniach kierowano się też podobną wielkością alokacji środków. Biorąc wszystko powyższe pod uwagę, jako zagraniczny program opisywany w analizie porównawczej obok RPO-L2020, wybrano regionalny program operacyjny Attyki, regionu Grecji (ang. Attica Operational Programme – Attica OP).

Podobnie jak RPO-L2020, Attica OP jest narzędziem realizacji Strategii Europa 2020, którego główne cele dotyczą wsparcia gospodarki, zwiększenia atrakcyjności regionu i zapewnienia społecznej spójności. Idąc za powyższym, podstawowe działania w ramach programu mają w efekcie stworzyć miejsca pracy, promować innowacje w gospodarce, pomóc w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii oraz kreować przyjazne środowisko wspierające biznes, poprzez odpowiednie do tego struktury i mechanizmy wsparcia. Inwestycje w ramach Attica OP, to również działania na rzecz ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju oraz dostosowania do zmian klimatycznych, a także wspierania słabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem. W obecnej sytuacji, regionalny program operacyjny Attyki odpowiadać ma na współczesne problemy widoczne w Grecji – jego wdrożenie ma zatem złagodzić kwestie problemowe pogłębione przez kryzys części populacji regionu. W związku z tym, interwencje Attica OP koncentrują się również na warunkach społecznych - poprawie dostępu do opieki społecznej i usług medycznych oraz poprawie jakości infrastruktury edukacyjnej i zdrowotnej. Ze względu na dostępność danych sprawozdawczych dotyczących zagranicznych programów, na potrzeby analizy porównawczej zawartej w tym fragmencie opracowania, wzięto pod uwagę poniżej wskazane dane podstawowe na temat RPO-L2020 i Attica OP, odnoszące się do ich finansowania oraz postępu wdrażania w tym samym okresie czasu.

Wykres 38. Środki w ramach RPO-L2020 i Attica OP

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Komisji Europejskiej <https://ec.europa.eu>

Tabela 46 Wartości zakontraktowane w stosunku do alokacji całości środków w ramach RPO-L2020 i Attica OP.

	Podpisane umowy od początku programu do 31 grudnia 2017 r.	
	Kwota podpisanych umów ogółem (w euro, w zaokrągleniu do 0,1 mln)	Poziom kontraktacji w stosunku do całej alokacji środków (w %)
RPO-L2020	572,4 mln	54%
Attica OP	564,2 mln	48%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze strony Komisji Europejskiej <https://cohesiondata.ec.europa.eu>

Na podstawie powyższych danych można przede wszystkim stwierdzić, że postęp wdrażania kształtuje się na podobnym poziomie w przypadku obu programów. Podpisane do końca roku 2017 umowy w ramach RPO-L2020 oraz w ramach Attica OP opiewają na zbliżone kwoty, osiągając około 50%

wykorzystania wszystkich alokowanych środków każdym z danych programów, z drobną przewagą tej wartości w przypadku polskiego programu województwa lubuskiego.

Przywołując regionalny program operacyjny z innego kraju członkowskiego Unii, warto też zwrócić uwagę na znamienne efekty, jakie przynosi jego wdrożenie. W przypadku Attica OP, zauważonym i również wyszczególnianym przez Komisję Europejską projektem przeprowadzanym w jego ramach, jest projekt dotyczący szkół w regionie Attyki (The Attica Schools)⁶⁵. Odnosi się on do partnerstwa publiczno-prywatnego, skutkującego finansowaniem budowy, konserwacji, a także eksploatacji 24 placówek szkolnych znajdujących się w Attyce. Takie przedsięwzięcie odpowiada na wysoki poziom potrzeb w zakresie zarówno jakościowym, jak i ilościowym jeśli chodzi o infrastrukturę edukacyjną. Projekt umożliwia stworzenie nowoczesnego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla uczniów.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2017/eu-invest-in-greece-projects-funded-by-regional-policy

4.2. Bibliografia

1. Agrotec Polska Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Ocena ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Warszawa 2015;
2. ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Ewaluacja ex-ante Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020 – Raport końcowy”, Kutno 2014;
3. EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;
4. Ewaluacja ex-ante Regionalnego programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, kwiecień 2015 r.;
5. Ewaluacja oparta na teorii w złożonym otoczeniu społeczno-ekonomicznym, redakcja: Jacek Pokorski, Zuzanna Popis, Teresa Wyszynska (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości), Katarzyna Hermann-Pawłowska (Fundacja IDEA Rozwoju), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2017;
6. Ewaluacja „Systemu Oceny Projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020”;
7. G. Gierszewska, M. Romanowska, Analiza strategiczna przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2004;
8. http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/POZ_Wskazniki_Europa2020.pdf, Data dostępu 01.02.2019 r.;
9. https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2017/eu-invest-in-greece-projects-funded-by-regional-policy, Data dostępu 21.01.2019 r.;
10. Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym – Lubuskie 2020, wersja 22.0;
11. ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Lubuskiego „Ewaluacja systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Poznań 2016;
12. ITTI Sp. z o.o. na zlecenie Marszałka Województwa Świętokrzyskiego „Ewaluacja on-going systemu wdrażania i zarządzania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Raport końcowy”, Poznań 2016;
13. Konsorcjum firm: WYG PSDB Sp. z o.o. i Evalu Sp. z o.o. (dawniej Agrotec Polska Sp. z o.o.) na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, „Aktualizacja oceny ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 wraz z oceną ryzyka dla gwarancji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Raport końcowy”, Warszawa 2015;
14. Lisiński M., "Metody planowania strategicznego", Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2004;
15. Metodologia podziału rezerwy wykonania w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Departament Strategii Rozwoju, 2018;
16. Metodologia przygotowania ram wykonania dla Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020;
17. Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym - Lubuskie 2020;
18. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, „Strategia Rozwoju Kraju 2020”, Warszawa 2012;
19. Opis funkcji i procedur instytucji realizujących Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020;
20. Plan Inwestycyjny i Promocji Gospodarczej Województwa Lubuskiego, kwiecień 2016 r.;
21. Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego, aktualizacja 2018 r.;
22. Program Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego, czerwiec 2016 r.;
23. Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 – Umowa Partnerstwa, MliR, 21 maja 2014 r. z późn. zm.;
24. Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 (w wersji zmienionej z dnia 19 lipca 2018 r.);

25. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
26. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. oraz Rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) 2018/276 z dnia 23 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 215/2014 w odniesieniu do zmian sposobu określania celów pośrednich i końcowych dla wartości wskaźników produktu na potrzeby ram wykonania w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
27. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), luty 2017 r.;
28. Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020, 2012 r.;
29. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 53 Zielona Góra, styczeń 2019 rok;
30. Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 31.03.2015 roku w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020. MliR/H 2014-2020/9(01)/03/2015;
31. Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, Warszawa, 9 lipca 2018 r.;
32. Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020;
33. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020;
34. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020;
35. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020;
36. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020;
37. Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020;
38. Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
39. Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020;
40. <https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/wiadomosci/posiedzenie-zespołu-sterującego-ewaluacja-polityki-spojności-na-lata-2014-2020-w-warszawie-28032018/>: Zalecenia dla jednostek ewaluacyjnych w zakresie ewaluacji programów operacyjnych 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Data dostępu 15.01.2019 r.:

4.3. Spis tabel

Tabela 1. Pytanie: Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu? – beneficjenci RPO L2020.	20
Tabela 2. Przewidywane efekty oddziaływania RPO-2020 przed jego wdrożeniem.	26
Tabela 3. Liczba ludności województwa lubuskiego.	30
Tabela 4. Liczba ludności województwa lubuskiego według ekonomicznych grup wieku.	30
Tabela 5. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w województwie lubuskim.	30
Tabela 6. Stopa bezrobocia w województwie lubuskim - dane dla IV kwartału.	31
Tabela 7. Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubuskim w podziale na płeć – dane dla IV kwartału.	32
Tabela 8. Liczba osób biernych zawodowo w województwie lubuskim w podziale na płeć – dane dla IV kwartału.	32
Tabela 9. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim z podziałem na powiaty.	33
Tabela 10. Bezrobotni zarejestrowani w województwie lubuskim będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy – stan na koniec grudnia.	33
Tabela 11. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w województwie lubuskim według ustalonego profilu pomocy.	34
Tabela 12. Podmioty w rejestrze REGON w województwie lubuskim.	35
Tabela 13. Podmioty gospodarki narodowej wg klas wielkości.	35
Tabela 14. Pracujący według sektorów ekonomicznych w województwie lubuskim.	36
Tabela 15. Osoby w rodzinach, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w województwie lubuskim.	37
Tabela 16. Liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej według powodów otrzymania świadczeń w województwie lubuskim.	37
Tabela 17. Wskaźniki zasięgu ubóstwa w województwie lubuskim - % osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej granic.	38
Tabela 18. PKB na 1 mieszkańca w województwie lubuskim.	38
Tabela 19. Liczba dzieci w wieku do 3 lat (0, 1, 2 lata) w województwie lubuskim.	39
Tabela 20. Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych w województwie lubuskim.	39
Tabela 21. Liczba miejsc w żłobkach ogółem (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) w województwie lubuskim.	40
Tabela 22. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w województwie lubuskim.	40
Tabela 23. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (w wieku 3-5 lat) w województwie lubuskim.	40
Tabela 24. Liczba bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki w województwie lubuskim (stan na koniec grudnia).	41
Tabela 25. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie i zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie na koniec 2018 roku w ramach RPO – L2020.	43
Tabela 26. Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie i zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie w latach 2015 – 2018 w ramach RPO – L2020.	45
Tabela 27. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według Oś priorytetowa RPO – L2020.	47
Tabela 28. Procent realizacji zobowiązań UE na lata 2014-2020 według działania RPO – L2020.	47
Tabela 29. Liczba i wartość projektów pozakonkursowych w podziale na Osie priorytetowe.	50

Tabela 30. Procent wykorzystania środków wkładu UE według wartości złożonych wniosków o dofinansowanie oraz projektów objętych umowami lub decyzjami o dofinansowaniu -projekty pozakonkursowe.....	52
Tabela 31. Wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego w podziale na priorytet inwestycyjny, Oś priorytetową i działanie.	66
Tabela 32. Dodatkowe cele roczne wyznaczone dla wskaźników / KEW włączonych do ram wykonania.	76
Tabela 33. Aktualizacja wartości docelowych wskaźników RPO – L2020.	81
Tabela 34. Wnioski o dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.	101
Tabela 35. Umowy podpisane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.	102
Tabela 36. Umowy podpisane w ramach RPO-L2020 i PO WER.....	104
Tabela 37. Wartości zakontraktowane w stosunku do alokacji całości środków w ramach RPO-L2020 i Atrica OP.	105
Tabela 38. Strategie przeciwdziałania negatywnym trendom.	107
Tabela 39. Realizacja wskaźników dla Strategii Europa 2020.....	112
Tabela 40. Porównanie harmonogramów ogłaszania konkursów w latach 2015-2018 w ramach RPO – L2020.	136
Tabela 41. Instytucje Pośredniczące w ramach RPO-L2020 i RPOWŚ 2014-2020.	160
Tabela 42. Systemy oceny i wyboru projektów w świetle zrealizowanych ewaluacji.....	162
Tabela 43. Wnioski o dofinansowanie w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.	165
Tabela 44. Umowy podpisane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych.	166
Tabela 45. Umowy podpisane w ramach RPO-L2020 i PO WER.....	168
Tabela 46. Wartości zakontraktowane w stosunku do alokacji całości środków w ramach RPO-L2020 i Atrica OP.	169

4.4. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura próby badania techniką CATI – beneficjenci RPO – L2020.	19
Wykres 2. Pytanie: Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu? – beneficjenci RPO L2020.	19
Wykres 3. Struktura próby badania techniką SSI – nieskuteczni wnioskodawcy.	21
Wykres 4. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Polsce i w województwie lubuskim.	31
Wykres 5. Wskaźnik zatrudnienia w Polsce i w województwie lubuskim.....	32
Wykres 6. Liczba dzieci w wieku do 3 lat (0, 1, 2 lata) w województwie lubuskim.	39
Wykres 7. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w województwie lubuskim.	40
Wykres 8. Liczba zawartych umów lub wydanych decyzji o dofinansowanie w latach 2015 – 2018 dla RPO – L2020.....	45
Wykres 9. Liczba i wartość projektów pozakonkursowych w podziale na działania i poddziałania.....	50
Wykres 10. Wartość wkładu UE złożone wnioski i podpisane umowy lub wydane decyzje w trybie pozakonkursowym.....	51
Wykres 11. Pytanie: Czy dokonywał/a Pan/Pani modyfikacji w realizowanym projekcie? Jaki charakter miały te modyfikacje?.....	79
Wykres 12. Sytuacja gospodarcza w województwie lubuskim w latach 2014-2018.....	95
Wykres 13. Zasięg ubóstwa w województwie lubuskim w latach 2014-2017.....	96
Wykres 14. Finansowanie Regionalnych Programów Operacyjnych ze środków UE.	101
Wykres 15. Rozkład finansowania z EFS w stosunku do całości finansowania UE w ramach RPO-L2020 i PO WER.....	103
Wykres 16. Środki w ramach RPO-L2020 i Attica OP.	105
Wykres 17. Pytanie: W jakim stopniu wsparcie jakie otrzymał/a Pan/Pani w ramach projektów było dopasowane do faktycznych Pana/Pani potrzeb?.....	116
Wykres 18. Pytanie: W jakim stopniu realizowany przez Pana/Panią projekt spełnia Pana/Pani oczekiwania?.....	116
Wykres 19. Pytanie: Czy poniesione przez Pana/Panią nakłady (rzeczowe, osobowe, finansowe) są współmierne do osiągniętych korzyści z realizowanego projektu?.....	116
Wykres 20. Pytanie: Dlaczego Pana/Pani projekt nie uzyskał dofinansowania?.....	117
Wykres 21. Pytanie: Czy realizuje Pan/Pani projekt pomimo braku jego dofinansowania?.....	118
Wykres 22. Pytanie: Czy poniesione na przygotowanie projektu środki były: (...).....	119
Wykres 23. Pytanie: Czy czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie był odpowiedni?.....	122
Wykres 24. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem proces oceny projektu był dobrze zorganizowany?.....	122
Wykres 25. Pytanie: Proszę ocenić następujące elementy: a) odpowiednia ilość czasu na przygotowanie wniosku o dofinansowanie; b) odpowiednio przygotowany proces składania wniosku.....	123
Wykres 26. Pytanie: Czy proces oceny projektów był odpowiednio zaplanowany?.....	124
Wykres 27. Pytanie: Czy czas na ocenę był wystarczający, aby ocenić szczegółowo wszystkie elementy wniosku?.....	124
Wykres 28. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem proces rozliczania projektu był/jest dobrze zorganizowany?.....	125
Wykres 29. Pytanie: Czy odpowiednio wcześniej dowiedział/ła się Pan/Pani o możliwości otrzymania wsparcia?.....	126
Wykres 30. Czy Pana/Pani zdaniem działania informacyjno – promocyjne na temat możliwości otrzymania wsparcia były skuteczne?.....	126

Wykres 31. Pytanie: W jaki sposób dowiedział/a się Pan/Pani o możliwości składania wniosków?	127
Wykres 32. Pytanie: Czy Pana/Pani zdaniem możliwe do realizacji projekty (w Pana/Pani obszarze) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne?.....	139
Wykres 33. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...)	139
Wykres 34. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...) – dane prezentowane z uwagi na działanie RPO – L2020.....	140
Wykres 35. Pytanie: Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to: (...)	140
Wykres 36. Finansowanie Regionalnych Programów Operacyjnych ze środków UE.	165
Wykres 37. Rozkład finansowania z EFS w stosunku do całości finansowania UE w ramach RPO-L2020 i PO WER.....	168
Wykres 38. Środki w ramach RPO-L2020 i Attica OP	169

4.5. Narzędzia badawcze

Kwestionariusz CATI Beneficjenci RPO – L2020

Dzień dobry, nazywam się i reprezentuję firmę Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020. Bardzo zależy nam na poznaniu Pana/Pani opinii, która będzie niezwykle pomocna dla uzyskania wiarygodnych wyników analizy, dlatego chcielibyśmy poprosić o wypełnienie krótkiego kwestionariusza. Badanie jest anonimowe, co oznacza, że nie będzie możliwości powiązania udzielonych przez Pana/Panią odpowiedzi z Pana/Pani osobą. Odpowiedzi wszystkich beneficjentów uczestniczących w badaniu zostaną zaprezentowane jedynie w zbiorczych informacjach. Badanie potrwa około 15 minut. Bardzo prosimy o szczerze i przemyślane odpowiedzi.

Metryczka:

1. Jaką jednostkę Pan/Pani reprezentuje?

- a) jednostkę państwową
- b) JST (lub jednostka podległa)
- c) organizację pozarządową
- d) przedsiębiorstwo
- e) uczelnia (lub szkoła)
- f) inne, jakie?.....

Dla odpowiedzi d)

2. Na jakim obszarze realizuje Pan/Pani swoje działania:

- a) lokalny
- b) regionalny
- c) ogólnopolski
- d) międzynarodowy

e) W ramach której Osi i działania realizuje Pan/Pani projekt? (ankieter może wypełnić na podstawie danych z bazy)

- OŚ PRIORYTETOWA 1. GOSPODARKA I INNOWACJE

1.1	1.2	1.3	1.4	1.5
-----	-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 2. ROZWÓJ CYFROWY

2.1

- OŚ PRIORYTETOWA 3. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

3.1	3.2	3.3	3.4
-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 4. ŚRODOWISKO I KULTURA

4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
-----	-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 5. TRANSPORT

5.1	5.2
-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 6. REGIONALNY RYNEK PRACY

6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 7. RÓWNOWAGA SPOŁECZNA

7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6
-----	-----	-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 8. NOWOCZESNA EDUKACJA

8.1	8.2	8.3	8.4	8.5
-----	-----	-----	-----	-----
- OŚ PRIORYTETOWA 9. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

9.1	9.2	9.3
-----	-----	-----

Pytania wstępne:

1. Na jakim jest Pan/Pani etapie realizacji projektu:

- a) Dopiero zaczynamy realizację

- b) Jesteśmy w połowie realizacji projektu
- c) Zakończyliśmy realizację projektu

Dla odpowiedzi b i c

2. Czy Pana/Pani zdaniem realizacja projektu w terminie jest zagrożona?

- a) Tak
- b) Nie

Dla odpowiedzi a

3. Proszę wskazać, co może spowodować trudności w terminowym zakończeniu projektu?

- a) Przedłużający się czas podpisania umowy z IZ
- b) Przedłużające się wypłaty środków finansowych po stronie IZ
- c) Problemy wynikające z regulacji prawnych, proszę opisać jakie?
.....
- d) Zmiana warunków społeczno – gospodarczych wpływających na możliwość realizacji projektu, proszę opisać jakie?
.....
- e) Problemy ze znalezieniem/wyłonieniem wykonawców, proszę opisać jakie?
.....
- f) Brak lub niewystarczająca ilość środków finansowych po stronie beneficjenta
- g) Niewystarczająca liczba pracowników do obsługi projektu (np. rozliczania projektu)
- h) Niewystarczająca liczba pracowników do realizacji zadań w projekcie
- i) Innej, jakie?

Proces przygotowania i oceny WOD

1. Czy Pana/Pani zdaniem działania informacyjno – promocyjne na temat możliwości otrzymania wsparcia były skuteczne?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

2. Proszę wyjaśnić, dlaczego działania te były nieskuteczne?
.....

3. Czy czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie był odpowiedni?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

4. Proszę wyjaśnić, dlaczego ten czas był nieodpowiedni.
.....

5. Czy Pana/Pani zdaniem proces oceny projektu był dobrze zorganizowany?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

6. Proszę wyjaśnić, dlaczego był on źle zorganizowany?
.....

Ocena otrzymanego wsparcia

1. W jakim stopniu wsparcie jakie otrzymał/a Pan/Pani w ramach projektów było dopasowane do faktycznych Pana/Pani potrzeb?

- a) W bardzo dużym stopniu
- b) W dużym stopniu
- c) W średnim stopniu

- d) W małym stopniu
- e) W bardzo małym stopniu

Dla odpowiedzi d i e

2. Czego Pana/Pani zdaniem zabrakło w oferowanym wsparciu, aby mógł/mogła Pan/Pani uznać je za dopasowane do potrzeb?

3. W jakim stopniu realizowany przez Pana/Panią projekt spełnia Pana/Pani oczekiwania?

- a) W bardzo dużym stopniu
- b) W dużym stopniu
- c) W średnim stopniu
- d) W małym stopniu
- e) W bardzo małym stopniu

Dla odpowiedzi d i e

4. Czego Pana/Pani zdaniem zabrakło w oferowanym wsparciu, aby mógł/mogła Pan/Pani uznać, że realizowany projekt spełnia Pana/Pani oczekiwania?

5. Czy poniesione przez Pana/Panią nakłady (rzeczowe, osobowe, finansowe) są współmierne do osiągniętych korzyści z realizowanego projektu?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

6. Czy podejmował/ła Pan/Pani działania mające na celu dopasowanie się do warunków umożliwiających otrzymanie wsparcia?

- a) Tak
- b) Nie

Dla odpowiedzi a

7. Jakie to były działania?

- a) Zmiana w sposobie działalności (np. informatyzacja przedsiębiorstwa, podniesienie kwalifikacji pracowników)
- b) Wprowadzenie nowych rozwiązań (np. w produkcji, komunikacji)
- c) Zmiana struktury organizacyjnej
- d) Zmiana lokalizacji
- e) Zmiana formy prawnej
- f) Ograniczenie zatrudnienia
- g) Inne działania, jakie?
- h)

8. Czy dokonywał/a Pan/Pani modyfikacji w realizowanym projekcie?

- a) Tak
- b) Nie

Dla odpowiedzi a

9. Jaki charakter miały te modyfikacje?

- a) Niewielkie zmiany, nie mające wpływu na założone rezultaty projektu
- b) Istotne zmiany, mające duży wpływ na założone rezultaty projektu

Dla osób, które w pyt. 1 wskazały odpowiedź „C”

10. Czy Pana/Pani zdaniem proces rozliczania projektu był/jest dobrze zorganizowany?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

11. Proszę wyjaśnić, dlaczego był/jest on źle zorganizowany?

12. Czy przewidziany na realizację projektu budżet jest Pana/Pani zdaniem optymalny?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak

- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

13. Czy gdyby była możliwość skorzystania z większej puli pieniędzy to:

- a) Budżet projektu byłby taki sam, gdyż nie posiadam środków na zwiększenie wkładu własnego
- b) Budżet projektu byłby wyższy, posiadam środki na zwiększenie wkładu własnego
- c) Budżet projektu byłby wyższy, pozyskałbym/łabym dodatkowe środki na zwiększenie wkładu własnego

Zapotrzebowanie na przyszłe projekty

1. Czy, gdyby miał/a Pan/Pani możliwość ponownego przygotowania projektu, to czy miałby on:

- a) taki sam kształt
- b) zbliżony kształt
- c) wprowadziłbym/wprowadziłabym znaczne modyfikacje
- d) zupełnie zmieniłbym/ zmieniłabym kształt projektu

Dla odpowiedzi c i d

2. Dlaczego konieczne byłyby modyfikacje?

- a) Zmieniły się realia rynku, na którym działam
- b) Zmieniły się moje potrzeby
- c) Zyskałem/łam nową wiedzę, którą chciałbym/chciałabym wykorzystać
- d) Inne, jakie?

3. Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to:

- a) Skorzystałbym/skorzystałabym z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyż nadal mam taką potrzebę
- b) Nie skorzystałbym/skorzystałabym z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyż nie posiadam już środków na wkład własny
- c) Nie skorzystałbym/skorzystałabym z możliwości złożenia kolejnego projektu, gdyż nie mam już takiej potrzeby

4. Czy Pana/Pani zdaniem możliwe do realizacji projekty (w Pana/Pani obszarze) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

5. Dlaczego, Pana/Pani zdaniem są one niepotrzebne?

.....

Dziękuję za udział w badaniu!

Kwestionariusz CAWI - Eksperti oceniający projekty

Dzień dobry,

Firma Openfield, na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Zapraszamy do udziału w niniejszym badaniu, jednocześnie chcielibyśmy podkreślić, że bardzo zależy nam na poznaniu Pana/Pani opinii, która będzie niezwykle pomocna dla uzyskania wiarygodnych wyników analizy.

Badanie jest anonimowe, co oznacza, że nie będzie możliwości powiązania udzielonych przez Pana/Panią odpowiedzi z Pana/Pani osobą. Odpowiedzi wszystkich ekspertów uczestniczących w badaniu zostaną zaprezentowane jedynie w zbiorczych informacjach. Badanie potrwa około 15 minut. Bardzo prosimy o szczerze i przemyślane odpowiedzi.

1. W ramach której Osi i działania oceniał/oceniała Pan/Pani projekty?

OŚ PRIORYTETOWA 1. GOSPODARKA I INNOWACJE

1.1	1.2	1.3	1.4	1.5
-----	-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 2. ROZWÓJ CYFROWY

2.1

OŚ PRIORYTETOWA 3. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

3.1	3.2	3.3	3.4
-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 4. ŚRODOWISKO I KULTURA

4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
-----	-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 5. TRANSPORT

5.1	5.2
-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 6. REGIONALNY RYNEK PRACY

6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 7. RÓWNOWAGA SPOŁECZNA

7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6
-----	-----	-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 8. NOWOCZESNA EDUKACJA

8.1	8.2	8.3	8.4	8.5
-----	-----	-----	-----	-----

OŚ PRIORYTETOWA 9. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

9.1	9.2	9.3
-----	-----	-----

2. Czy proces oceny projektów był odpowiednio zaplanowany?

Zdecydowanie tak

Raczej tak

Raczej nie

Zdecydowanie nie

Nie mam zdania

Dla odpowiedzi c i d

3. Dlaczego nie był dobrze zaplanowany, co należy zmienić?

.....

4. Czy czas na ocenę był wystarczający, aby ocenić szczegółowo wszystkie elementy wniosku?

a) Zdecydowanie tak

b) Raczej tak

c) Raczej nie

d) Zdecydowanie nie

e) Nie mam zdania

Dla odpowiedzi c i d

5. Dlaczego nie był wystarczający, co należy zmienić?

.....

6. Czy w ramach oceny projektów oceniają Państwo indywidualnie sposób realizacji celów Strategii Europa 2020 przez wnioskodawców?

Tak jest to ocena na zasadzie spełnia/nie spełnia

Tak, jest to ocena punktowa

Nie dokonujemy takiej oceny

Inne, jakie?

Dla odpowiedzi c

7. Dlaczego nie dokonują Państwo takiej oceny?
.....

8. Czy w ramach oceny projektów oceniają Państwo indywidualnie sposób realizacji celów zawartych w Umowie Partnerstwa przez wnioskodawców?

- a) Tak jest to ocena na zasadzie spełnia/nie spełnia
- b) Tak, jest to ocena punktowa
- c) Nie dokonujemy takiej oceny
- d) Inne, jakie?

Dla odpowiedzi c

9. Dlaczego nie dokonują Państwo takiej oceny?
.....

10. Jak ocenia Pan/Pani poziom zgodności ocenianych projektów z celami Programu dla danego obszaru, oceny proszę dokonać na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza bardzo nisko, a 10 bardzo wysoko.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

11. Czy Pana/Pani zdaniem jakość projektów pozwala na osiągnięcie zakładanych celów Programu? Oceny proszę dokonać na skali od 1 do 10, gdzie 1 oznacza bardzo niska jakość, a 10 bardzo wysoka jakość.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

12. Czy podczas oceny projektów był brany pod uwagę poziom realizacji wskaźników przez wnioskodawcę?

- a) Tak
- b) Nie

Dla odpowiedzi a)

13. W jaki sposób było to uwzględniane?
.....

Dla odpowiedzi b)

14. Dlaczego nie było to uwzględniane?
.....

15. Czy podczas oceny projektów był brany pod uwagę wpływ realizacji projektu no osiągnięcie wskaźników w programie?

- a) Tak
- b) Nie

Dla odpowiedzi a)

16. W jaki sposób było to uwzględniane?
.....

Dla odpowiedzi b)

17. Dlaczego nie było to uwzględniane?
.....

18. Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2015 – 2016) pojawiały się problemy w dokonywaniu oceny?

- a) Tak, jakie?
- b) Nie

19. Czy Pana/Pani zdaniem warunki realizacji Programu uległy zmianie względem okresu tworzenia dokumentu?

- a) Tak, jakie są to zmiany?
- b) Nie

20. Czy Pana/Pani zdaniem należy dokonać modyfikacji w systemie oceny, aby funkcjonował on lepiej?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Nie mam zdania

Dla odpowiedzi c i d

21. Proszę wskazać co należy zmienić.
.....

22. Czy Pana/Pani zdaniem projekty przewidziane do realizacji (w obszarze dokonywanej przez Pana/Panią oceny) w ramach RPO – L2020 są nadal potrzebne?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Nie mam zdania

Dla odpowiedzi c i d

23. Proszę wskazać dlaczego nie są już potrzebne.

Kwestionariusz SSI - Nieskuteczni wnioskodawcy

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020. Bardzo zależy nam na poznaniu Pana/Pani opinii, która będzie niezwykle pomocna dla uzyskania wiarygodnych wyników analizy, dlatego chcielibyśmy poprosić o wypełnienie krótkiego kwestionariusza. Badanie jest anonimowe, co oznacza, że nie będzie możliwości powiązania udzielonych przez Pana/Panią odpowiedzi z Pana/Pani osobą. Odpowiedzi wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu zostaną zaprezentowane jedynie w zbiorczych informacjach. Badanie potrwa około 15 minut. Bardzo prosimy o szczerze i przemyślane odpowiedzi.

Metryczka:
1. Jaką jednostkę Pan/Pani reprezentuje?

- a) jednostkę państwową
- b) JST (lub jednostka podległa)
- c) organizację pozarządową
- d) przedsiębiorstwo
- e) uczelnia (lub szkoła)
- f) inne, jakie?.....

Dla odpowiedzi d)
2. Na jakim obszarze realizuje Pan/Pani swoje działania:

- a) lokalny
- b) regionalny
- c) ogólnopolski
- d) międzynarodowy

3. W ramach której Osi i działania składał/a Pan/Pani wniosek? (ankieter może wypełnić na podstawie danych z bazy)

- OŚ PRIORYTETOWA 1. GOSPODARKA I INNOWACJE

1.1	1.2	1.3	1.4	1.5
-----	-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 2. ROZWÓJ CYFROWY

2.1

- OŚ PRIORYTETOWA 3. GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

3.1	3.2	3.3	3.4
-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 4. ŚRODOWISKO I KULTURA

4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
-----	-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 5. TRANSPORT

5.1	5.2
-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 6. REGIONALNY RYNEK PRACY

6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 7. RÓWNOWAGA SPOŁECZNA

7.1	7.2	7.3	7.4	7.5	7.6
-----	-----	-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 8. NOWOCZESNA EDUKACJA

8.1	8.2	8.3	8.4	8.5
-----	-----	-----	-----	-----

- OŚ PRIORYTETOWA 9. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

9.1	9.2	9.3
-----	-----	-----

Pytania właściwe
1. Dlaczego Pana/Pani projekt nie uzyskał dofinansowania?

- a) Nie spełniał warunków formalnych
- b) Otrzymał zbyt niską liczbę punktów
- c) Uzyskał odpowiednią liczbę punktów, ale zabrakło środków na jego dofinansowanie
- d) Zrezygnowaliśmy z podpisania umowy, proszę wyjaśnić dlaczego?.....
- e) Inne, jakie?

2. Czy realizuje Pan/Pani projekt pomimo braku jego dofinansowania?

- a) Tak, w takim samym zakresie
- b) Tak, ale w mniejszym zakresie

c) Nie

Dla odpowiedzi c

3. Dlaczego nie realizuje Pan/Pani projektu?

- a) Mam środki, ale było to tylko dodatkowe działanie, nie jest ono niezbędne w codziennej działalności
- b) Nie mam środków na jego sfinansowanie, mimo iż jest bardzo potrzebny w codziennej działalności
- c) Nie mam środków, a było to tylko dodatkowe działanie, nie jest ono niezbędne w codziennej działalności
- d) Inne, jakie?

.....
4. Czy poniesione na przygotowanie projektu środki były:

- a) Racjonalne, nie obciążły Pana/Pani budżetu pomimo braku dofinansowania
- b) Zbyt wysokie, obciążły niepotrzebnie budżet

5. Czy czas na przygotowanie wniosku o dofinansowanie był odpowiedni? Czy proces składania wniosku był odpowiednio przygotowany?

6. Co można byłoby zorganizować lepiej?

.....
7. Proszę ocenić działania informacyjno – promocyjne na temat możliwości otrzymania wsparcia? Czy odpowiednio wcześniej dowiedział/ła się Pan/Pani o możliwości otrzymania wsparcia?

8. W jaki sposób dowiedział/a się Pan/Pani o tym?

.....
9. Proszę ocenić proces oceny projektu? Czy był dobrze zorganizowany?

10. Co można byłoby zorganizować lepiej?

.....
11. Czy gdyby były dostępne jeszcze środki na realizację projektów w tym samym obszarze, to:

- a) Chętnie złoży go Pan/Pani ponownie z takimi samymi założeniami (jeśli taka będzie możliwość)
- b) Chętnie złoży go Pan/Pani, ale po modyfikacjach
- c) Nie jestem już zainteresowany realizacją projektu
- d) Zrealizowałbym zupełnie inny projekt

12. Czy, gdyby miał/a Pan/Pani możliwość ponownego przygotowania projektu, to czy miałby on:

- a) taki sam kształt
- b) zbliżony kształt
- c) wprowadziłbym/wprowadziłabym znaczne modyfikacje
- d) zupełnie zmieniłbym/ zmieniłabym kształt projektu

Dla odpowiedzi c i d

13. Dlaczego konieczne byłyby modyfikacje?

.....
14. Czy Pana/Pani zdaniem możliwe do realizacji projekty (w Pana/Pani obszarze) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 są nadal potrzebne?

- a) Zdecydowanie tak
- b) Raczej tak
- c) Raczej nie
- d) Zdecydowanie nie
- e) Trudno powiedzieć

Dla odpowiedzi c i d

15. Dlaczego, Pana/Pani zdaniem są one niepotrzebne?

.....
Dziękuję za udział w ankiecie!

Scenariusz IDI – Wydział Zarządzania DIZ

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągnięcia założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020⁶⁶ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy dokonywano zmian w zaplanowanym harmonogramie naboru wniosków? Jak często dokonywano zmian? W jaki sposób wpłynęło to na sprawność funkcjonowania Pana/Pani Wydziału?

⁶⁶ Wykonawca zawrze w Raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

- Czy tworzenie pozostałych dokumentów niezbędnych dla realizacji programu (np. SzOOP, wytycznych, kryteriów wyboru projektów) i ich zatwierdzanie było dobrze zaplanowane w czasie? Jakie problemy się pojawiły? Jakie działania podjęto, aby ewentualne opóźnienia nie miały negatywnego wpływu na realizację Programu? Jak często dokonywano zmian najważniejszych dokumentów? Czy ilość tych zmian miała negatywny wpływ na realizację Programu? Dlaczego?
- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy wybrani eksperci spełniali oczekiwania co do poziomu wiedzy i doświadczenia, potrzebnego dla prawidłowej oceny wniosków? Jak Pan/Pani ocenia ten element?
- Jakie usprawnienia można jeszcze wprowadzić, aby móc sprawnie realizować Program?
- Jakie pojawiają się problemy w realizacji interwencji, które należałoby usunąć? W jaki sposób należy tego dokonać?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiągniętych efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja w ramach każdej z Osi/działań na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie na poziomie całego Programu?
- Czy przy obecnym poziomie finansowania dla danej Osi możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego oraz w jakich Osiach sytuacja taka ma miejsce i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. prawne)?
- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Monitorowania i Ewaluacji DIZ

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu aktualny stan wdrażania zapewnia realizację wartości docelowych specyficznych dla programu wskaźników rezultatu?

- Jak ocenia Pan/Pani tempo realizacji wskaźników Programu? Czy jest ono wystarczające do osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników?
- Czy pojawia się ryzyko nieosiągnięcia odpowiedniej wysokości poziomu realizacji wskaźników (wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego)? Jakie działania zaradcze Państwo przyjęli w przypadku tych wskaźników wobec, których istniało ryzyko niezrealizowania na zakładanym poziomie?
- Jak wygląda sytuacja w przypadku realizacji wskaźników dla ram wykonania? Czy pojawia się tutaj ryzyko nieosiągnięcia odpowiedniej wysokości poziomu realizacji? Proszę wskazać gdzie występuje takie ryzyko i jakie działania zaradcze Państwo podjęli.

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020⁶⁷ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Jakie są podstawowe przyczyny przekroczenia i/lub nieosiągnięcia zakładanych wielkości (w kontekście nieosiągnięcia wartości śródk okresowych/ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowych) wskaźników ram wykonania, wskaźników rezultatu i pozostałych wskaźników produktu założonych na etapie programowania interwencji?

- Czy w Pana/Pani opinii prawidłowo dokonano szacowania wartości wskaźników? Które wskaźniki zostały niedoszacowane? Czy pojawiają się wskaźniki, których poziom realizacji będzie wyższy niż zakładano? Proszę wskazać, te wskaźniki. Czy pojawiają się wskaźniki, których poziom realizacji będzie niższy niż zakładano? Proszę wskazać te wskaźniki?
- Czy dostrzega Pan/Pani konieczność zmiany wartości wskaźników docelowych w ramach konkretnych Osi/Działania? Jakich wskaźników dotyczy ta sytuacja?

czynniki wewnętrzne tj.: kontekst instytucjonalny, system wdrażania i realizacji projektów, wybierane projekty, wnioskodawcy (beneficjenci, beneficjenci nieskuteczni, potencjalni wnioskodawcy), realizowane projekty;

- Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały takie czynniki jak:

⁶⁷ Wykonawca zawrze w Raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

- zbyt późne ogłoszenie konkursów (ustalone terminy osiągnięcia kolejnych wskaźników, względem faktycznego rozpoczęcia perspektywy finansowej);
- złożone projekty nie pokrywają koniecznych do realizacji wskaźników;
- zbyt niskie zainteresowanie składaniem wniosków o dofinansowanie w danym działaniu?

czynniki zewnętrzne tj.: społeczne, gospodarcze, środowiskowe; Wykonawca powinien również ustalić czy doszło do kluczowych zmian w warunkach zewnętrznych, które oddziałują na proces realizowania interwencji oraz w jakim stopniu założenia/logika interwencji jest spójna względem innych podejmowanych działań i trafna względem obecnych warunków społeczno-gospodarczych i regulacje prawne

- Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały takie czynniki jak:
 - sytuacja polityczna w kraju lub regionie?
 - wprowadzenie dodatkowych środków finansowych dla mieszkańców (których pojawienie się nie było uwzględniane w trakcie negocjacji Programu), które powodują brak zainteresowania udziałem w projektach realizowanych w ramach RPO – L2020, co powoduje brak zainteresowania w realizacji projektów,
 - zmiana sytuacji gospodarczej regionu, pojawienie się inwestycji bądź zaistnienie sytuacji nieujętych w trakcie negocjacji Programu (np. pojawienie się dużego pracodawcy w regionie).
- Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały wprowadzane w trakcie okresu programowania regulacje prawne w kraju? Jaki był to wpływ, jakie skutki wywołała ta sytuacja? Jakie działania zaradcze wprowadzono?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy na bieżąco przekazywane są informacje mające na celu minimalizację ryzyka niezrealizowania zakładanych wartości docelowych wskaźników? W jaki sposób wykorzystywane są dane monitoringowe?

Czy zostały stworzone warunki (np. w zakresie monitorowania) niezbędne dla zapewnienia dostępności danych oraz możliwości ich wykorzystania w trakcie analiz ex post?

- W jaki sposób przygotowali się Państwo do możliwości pobierania informacji niezbędnych do podsumowania Programu na koniec okresu Programowania? Co należałoby usprawnić, aby nie pojawiły się ewentualne problemy?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Informacji i Promocji DIZ

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani działania informacyjno – promocyjne? Czy wnioskodawcy mieli dostęp do wszystkich niezbędnych do przygotowania wniosku o dofinansowanie informacji? Czy w efekcie stosowanych działań zgłosiła się odpowiednia liczba wnioskodawców? Czy są elementy, które można byłoby w tym względzie usprawnić?
- Czy może Pan/Pani wskazać na ewentualne bariery utrudniające realizację powierzonych Pani/Panu zadań? Jakie to są? Jak można je zniwelować?
- Jak ocenia Pan/Pani zainteresowanie szkoleniami przez potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów? Co należałoby zmienić w tym obszarze?
- Jak ocenia Pan/Pani liczbę zrealizowanych szkoleń? Czy była ona odpowiednia względem zapotrzebowania? Co należałoby zmienić w tym obszarze?
- Jak ocenia Pan/Pani jakość realizowanych szkoleń? Czy była ona wystarczająca względem potrzeb potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów? Co należałoby zmienić w tym obszarze?
- Jak ocenia Pan/Pani zainteresowanie wnioskodawców kolejnymi naborami? W Pana/Pani opinii mieszkańcy województwa lubuskiego są nadal zainteresowani realizacją projektów w ramach RPO – L2020? Proszę wyjaśnić dlaczego?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Planowania Strategicznego DIZ

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągnięcia założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami? Jakie istotne dla programu zmiany zaszczyły od momentu jego tworzenia do dziś mające wpływ na jego założenia?

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020⁶⁸ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

⁶⁸ Wykonawca zawrze w Raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. prawne)?
- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Instrumentów Finansowych DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągania założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągania celów zawartych w Strategii Europa 2020⁶⁹ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020? W jaki sposób RPO-L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Jaki jest obecny stan realizacji pozostałych wskaźników (wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego i długoterminowego), w tym wskaźników ram wykonania, w kontekście osiągnięcia celów śródk okresowych (na 2018 r.) oraz wartości docelowych? Czy aktualny stan wdrażania zapewnia realizację wartości docelowych wskaźników określonych na rok 2023? (odpowiedź na to pytanie zostanie udzielona poprzez ustalenie prognozowanych wartości wskaźników w roku 2023)

- Czy pojawia się ryzyko nieosiągnięcia odpowiedniej wysokości poziomu realizacji wskaźników (wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego)? Jakie działania zaradcze Państwo przyjęli w przypadku tych wskaźników wobec, których istniało ryzyko niezrealizowania na zakładanym poziomie?
- Jak wygląda sytuacja w przypadku realizacji wskaźników dla ram wykonania? Czy pojawia się tutaj ryzyko nieosiągnięcia odpowiedniej wysokości poziomu realizacji? Proszę wskazać gdzie występuje takie ryzyko i jakie działania zaradcze Państwo podjęli.

Jakie są podstawowe przyczyny przekroczenia i/lub nieosiągnięcia zakładanych wielkości (w kontekście nieosiągnięcia wartości śródk okresowych/ ryzyka nieosiągnięcia wartości docelowych) wskaźników ram wykonania, wskaźników rezultatu i pozostałych wskaźników produktu założonych na etapie programowania interwencji?

⁶⁹ Wykonawca zawrze w Raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

- Które wskaźniki zostały niedoszacowane? Czy pojawiają się wskaźniki, których poziom realizacji będzie wyższy niż zakładano? Proszę wskazać, te wskaźniki. Czy pojawiają się wskaźniki, których poziom realizacji będzie niższy niż zakładano? Proszę wskazać te wskaźniki?
- Czy dostrzega Pan/Pani konieczność zmiany wartości wskaźników docelowych w ramach konkretnych Osi/Działań? Jakich wskaźników dotyczy ta sytuacja?

czynniki wewnętrzne tj.: kontekst instytucjonalny, system wdrażania i realizacji projektów, wybierane projekty, wnioskodawcy (beneficjenci, beneficjenci nieskuteczni, potencjalni wnioskodawcy), realizowane projekty;

Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały takie czynniki jak:

- zbyt późne przygotowanie Strategii Inwestycyjnej, dokumentacji zw. z naborem (ustalone terminy osiągnięcia kolejnych wskaźników, względem faktycznego rozpoczęcia perspektywy finansowej);
- zbyt późny wybór lub brak wyboru pośredników finansowych; jeśli tak, to jakie były/są tego powody;
- problemy w realizacji projektów;
- złożone projekty nie pokrywają koniecznych do realizacji wskaźników?

czynniki zewnętrzne tj: społeczne, gospodarcze, środowiskowe; Wykonawca powinien również ustalić czy doszło do kluczowych zmian w warunkach zewnętrznych, które oddziałują na proces realizowania interwencji oraz w jakim stopniu założenia/logika interwencji jest spójna względem innych podejmowanych działań i trafna względem obecnych warunków społeczno-gospodarczych i regulacje prawne;

- Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały takie czynniki jak:
 - sytuacja polityczna w kraju lub regionie;
 - wprowadzenie dodatkowych środków finansowych dla mieszkańców (których pojawienie się nie było uwzględniane w trakcie negocjacji Programu), które powodują brak zainteresowania udziałem w projektach realizowanych w ramach RPO – L2020;
 - zmiana sytuacji gospodarczej regionu, pojawienie się inwestycji bądź zaistnienie sytuacji nieujętych w trakcie negocjacji Programu?
- Czy na poziom realizacji wskaźników wpływ miały wprowadzane w trakcie okresu programowania regulacje prawne w kraju? Jaki był to wpływ, jakie skutki wywołała ta sytuacja? Jakie działania zaradcze wprowadzono?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić zainteresowanie pośredników finansowych udziałem w procedurze przetargowej organizowanej przez BGK. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Proszę ocenić jakość udzielanego wsparcia. Czy Pana/Pani zdaniem jest wystarczająca, to znaczy czy realizacja projektów faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Czy w wyniku kontroli w BGK pojawiło się zagrożenie w realizacji projektu? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki będzie to miało wpływ na realizację Programu?
- Czy na bieżąco przekazywane są informacje mające na celu minimalizację ryzyka niezrealizowania zakładanych wartości docelowych wskaźników? W jaki sposób wykorzystywane są dane monitoringowe?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania? Jakie mogą być powody braku zainteresowania (np. prawne)?

- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody? Jeśli tak, to jakie?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Kontraktacji Inwestycji Publicznych DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągania założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem była wystarczająca, to znaczy czy ich realizacji faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Czy zauważalna jest różnica w projektach realizowanych w trybie konkursowym i pozakonkursowym? Jakie problemy występują?
- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy był on odpowiednio zaplanowany, to znaczy czy pozwolił na wybór najlepszych projektów umożliwiających realizację celów RPO – L2020? Czy na wybór projektów do dofinansowania miała wpływ przede wszystkim wysokość alokacji, czy możliwość realizacji założonych w Programie wskaźników?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiąganego efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja w ramach każdej z Osi/działań na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie

działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie na poziomie całego Programu?

- Czy przy obecnym poziomie finansowania dla danej Osi możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego oraz w jakich Osiach sytuacja taka ma miejsce i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. ograniczenia prawne)?
- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Kontroli DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy w wyniku kontroli pojawiło się zagrożenie w realizacji projektów już wybranych do realizacji? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki wpływ na Program będzie miało niezrealizowanie tych projektów?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Postępowañ Administracyjnych, Windykacji i Procedury odwoławczej DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy w wyniku rozpatrzenia odwołań przywrócono wnioski o dofinansowanie do oceny? Jaka jest skala takich sytuacji? W jaki sposób procedura odwołań wpływa na proces wdrażania Programu? Czy ma ona wpływ na poziom osiągniętych wskaźników, a tym samym celów Programu?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Kontraktacji Inwestycji Gospodarczych DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągania założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem była wystarczająca, to znaczy czy ich realizacji faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy był on odpowiednio zaplanowany, to znaczy czy pozwolił na wybór najlepszych projektów umożliwiających realizację celów RPO – L2020? Czy na wybór projektów do dofinansowania miała wpływ przede wszystkim wysokość alokacji, czy możliwość realizacji założonych w Programie wskaźników?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiąganych efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja w ramach każdego z Priorytetów Inwestycyjnych w ramach OP 1 na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie na poziomie całego Programu?
- Czy przy obecnym poziomie finansowania dla danego Działania możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego oraz w jakich Działaniach sytuacja taka ma miejsce i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. prawne?)
- W jakich Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział ds. wniosków o płatność DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Jak ocenia Pan/Pani wpływ ewentualnych opóźnień w wypłacie środków na możliwość sprawnej realizacji projektów, a tym samym Programu? Czy pojawiły się takie sytuacje? Jakie działania zaradcze Państwo stosują?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Inwestycji Środowiskowych DFR

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy w wyniku kontroli pojawiło się zagrożenie w realizacji projektów już wybranych do realizacji? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki wpływ na Program będzie miało niezrealizowanie tych projektów?
- Jak ocenia Pan/Pani wpływ ewentualnych opóźnień w wypłacie środków na możliwość sprawnej realizacji projektów, a tym samym Programu? Czy pojawiły się takie sytuacje? Jakie działania zaradcze Państwo stosują?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Wyboru Projektów EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy był on odpowiednio zaplanowany, to znaczy czy pozwolił na wybór najlepszych projektów umożliwiających realizację celów RPO – L2020? Czy na wybór projektów do dofinansowania miała wpływ przede wszystkim wysokość alokacji, czy możliwość realizacji założonych w Programie wskaźników?
- Jak ocenia Pan/Pani przygotowanie ekspertów oceniających projekty? Jak ocenia Pan/Pani pracę tych ekspertów, ich doświadczenie? Czy było wystarczające, aby zapewnić efektywną ocenę projektów, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem była wystarczająca, to znaczy czy ich realizacji faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?
- Czy istnieją bariery, które uniemożliwiają lub utrudniają wybór najlepszych projektów pozwalających na realizację celów RPO – L2020?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Analiz i Inwestycji Terytorialnych EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu: Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominieli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani proces przygotowania kryteriów wyboru projektów? Czy był on odpowiednio dopasowany względem przyjętego harmonogramu, proszę wyjaśnić?
- Jak ocenia Pan/Pani katalog przyjętych kryteriów? Czy przyjęte kryteria w sposób wyczerpujący pozwoliły na prawidłową ocenę projektów, proszę wyjaśnić? Czy przyjęte kryteria uwzględniały ocenę pod kątem realizacji wskaźników i założeń RPO-L2020 na koniec 2018 r., proszę wyjaśnić?
- Jak ocenia Pan/Pani proces przygotowania regulaminów konkursów? Czy był on odpowiednio zaplanowany w czasie tak, aby sprawnie zrealizować nabory? Czy pojawiły się problemy w tym obszarze, jeśli tak to jakie?
- Czy w wyniku rozpatrzenia odwołań przywrócono wnioski o dofinansowanie do oceny? Jaka jest skala takich sytuacji? W jaki sposób procedura odwołań wpływa na proces wdrażania Programu? Czy ma ona wpływ na poziom osiąganych wskaźników, a tym samym celów Programu?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Kontroli EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy w wyniku kontroli pojawiło się zagrożenie w realizacji projektów już wybranych do realizacji? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki wpływ na Program będzie miało niezrealizowanie tych projektów?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Zarządzania Finansowego i Certyfikacji EFS, Wydział Budżetu i Rozliczeń EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiąganego efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja w ramach każdej z Osi/działań na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie na poziomie całego Programu?
- Czy przy obecnym poziomie finansowania dla danej Osi możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego oraz w jakich Osiach sytuacja taka ma miejsce i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. ograniczenia prawne?)

- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Regionalnego Rynku Pracy EFS, Wydział Równowagi Społecznej EFS, Wydział Nowoczesnej Edukacji EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem jest ona wystarczająca, to znaczy czy ich realizacja faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Czy pojawia się zagrożenie w realizacji projektów? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki wpływ na Program będzie miało niezrealizowanie tych projektów?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Wydział Projektów Pozakonkursowych EFS

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy istnieją lub istniały bariery uniemożliwiające sprawną pracę wydziału? Jeśli tak, to jakie, proszę wyjaśnić?
- Czy, a jeśli tak to w jaki sposób uwzględniali Państwo w dokumentacji naborów zapisy dotyczące realizacji wskaźników Programu przez Beneficjentów? W jaki sposób? Jak Beneficjenci odnosili się do tych wymagań?
- Czy na etapie identyfikacji projektów pozakonkursowych Beneficjenci sugerowali trudności w realizacji zaplanowanych projektów? Jakie to były trudności?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – IP WUP - Wydział Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym - ER

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągnięcia założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020⁷⁰ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób monitorują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy dokonywano zmian w zaplanowanym harmonogramie naboru wniosków? Jak często dokonywano zmian? W jaki sposób wpłynęło to na sprawność funkcjonowania Pana/Pani Wydziału?
- Czy tworzenie pozostałych dokumentów niezbędnych dla realizacji programu (np. SzOOP, wytycznych, kryteriów wyboru projektów) i ich zatwierdzanie było dobrze zaplanowane w czasie? Jakie problemy się pojawiły? Jakie działania podjęto,

⁷⁰ Wykonawca zawrze w raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

aby ewentualne opóźnienia nie miały negatywnego wpływu na realizację Programu? Jak często dokonywano zmian najważniejszych dokumentów? Czy ilość tych zmian miała negatywny wpływ na realizację Programu? Dlaczego?

- Jakie usprawnienia można jeszcze wprowadzić, aby móc sprawnie realizować Program?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiąganych efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja w ramach każdej z Osi/działań na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie na poziomie całego Programu?
- Czy przy obecnym poziomie finansowania dla danej Osi możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego oraz w jakich Osiach sytuacja taka ma miejsce i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- W jakich Osiach/Działaniach Pana/Pani zdaniem środków finansowych zostało przeznaczonych więcej względem możliwości ich wydatkowania przez beneficjentów? Czy brak zainteresowania beneficjentów wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. ograniczenia prawne)?
- W jakich Osiach/ Działaniach Pana/Pani zdaniem zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania beneficjentów? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – IP WUP - Wydział Kontroli i Windykacji - EK

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

Do Moderatora: Proszę poinformować respondenta, iż badanie dotyczy jedynie zakresu RPO-L2020, a więc wszystkie pytania dotyczą jedynie tego Programu (pomimo szerszego zakresu zadań w Wydziale).

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Czy w wyniku kontroli pojawiło się zagrożenie w realizacji projektów już wybranych do realizacji? Gdzie pojawia się takie ryzyko? Jakie działania interwencyjne zastosowano? Jakie są efekty tych działań? Jaki wpływ na Program będzie miało niezrealizowanie tych projektów?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – IP WUP - Wydział Obsługi Programów Europejskich - EW

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu: Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominieli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

Do Moderatora: Proszę poinformować respondenta, iż badanie dotyczy jedynie zakresu RPO-L2020, a więc wszystkie pytania dotyczą jedynie tego Programu (pomimo szerszego zakresu zadań w Wydziale).

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani wydziału? Czy podział obowiązków pomiędzy wydziałami jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę wydziału?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani działania informacyjno – promocyjne? Czy wnioskodawcy mieli dostęp do wszystkich niezbędnych do przygotowania wniosku o dofinansowanie informacji? Czy w efekcie stosowanych działań zgłosiła się odpowiednia liczba wnioskodawców? Czy są elementy, które można byłoby w tym względzie usprawnić?
- Jak ocenia Pan/Pani zainteresowanie wnioskodawców kolejnymi naborami? W Pana/Pani opinii mieszkańcy województwa lubuskiego są nadal zainteresowani realizacją projektów w ramach RPO – L2020? Proszę wyjaśnić dlaczego?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – IP - ZIT

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu:

Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani zaplanowanie zadań do realizacji w ramach Pana/Pani instytucji? Czy podział obowiązków jest prawidłowy dla skutecznej realizacji Programu? Czy można dokonać w tym względzie zmian lub usprawnień? Czy potrzebne są dodatkowe działania usprawniające pracę instytucji?
- Proszę ocenić zainteresowanie wnioskodawców (innych niż badana jednostka) możliwością aplikowania o środki. Czy Pana/Pani zdaniem było ono wystarczające, czy niewystarczające? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani zapotrzebowanie Pana/Pani jednostki na realizację przedmiotowych projektów? Czy jest ono większe czy mniejsze niż zaplanowana pomoc, proszę wyjaśnić?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem była wystarczająca, to znaczy czy ich realizacji faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy był on odpowiednio zaplanowany, to znaczy czy pozwolił na wybór najlepszych projektów umożliwiających realizację celów RPO – L2020? Czy na wybór projektów do dofinansowania miała wpływ przede wszystkim wysokość alokacji, czy możliwość realizacji założonych w Programie wskaźników?

Czy wartość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne Priorytety Inwestycyjne i osie Priorytetowe jest wystarczająca do realizacji wszystkich zobowiązań wskaźnikowych na lata 2014- 2020? W jakim stopniu zwiększenie/zmniejszenie alokacji na Osi przyczyni się do zmiany osiągniętych efektów?

- Jak ocenia Pan/Pani poziom wydatkowania środków? Czy zaplanowana alokacja na obecnym etapie jest wydatkowana zgodnie z harmonogramem? Jeśli nie, to jakich działań to dotyczy i jakie są tego przyczyny? Jakie działania zaradcze już zastosowano lub można zastosować, aby zapewnić odpowiednie wydatkowanie środków?
- Czy przy obecnym poziomie finansowania możliwe jest osiągnięcie zakładanych wartości wskaźników? Jeśli nie to dlaczego i co należy zrobić, aby zniwelować to ryzyko?

W jaki sposób wykorzystać potencjał absorpcyjny do realokowania środków? W obrębie jakich typów projektów możliwych do wdrażania w ramach osi identyfikuje się niewystarczającą ilość dostępnych środków finansowych oraz na podstawie zrealizowanych dotychczas projektów i dostępnych danych jakie inicjatywy należałoby wspierać ze względu na wysoką skuteczność i istniejące potrzeby?

- Czy Pana/Pani zdaniem istnieje potrzeba realokowania środków RPO – L2020? Jeśli tak to jaki powinien być kierunek tych działań?
- Czy Pana/Pani zdaniem dla ZIT zostało przeznaczonych więcej środków finansowych względem możliwości ich wydatkowania, proszę wyjaśnić? Czy ewentualny brak zainteresowania aplikowaniem o środki wynika z braku potrzeby na realizację tego typu projektów, czy też istnieją inne powody braku zainteresowania (np. ograniczenia prawne)?
- Czy Pana/Pani zdaniem dla ZIT zostało przeznaczonych za mało środków finansowych względem zainteresowania, proszę wyjaśnić? Czy sytuacja ta jest wynikiem większych niż zakładano potrzeb w tym obszarze, czy też są inne powody (np. wyjątkowa łatwość w otrzymaniu dodatkowych środków przez wnioskodawców)?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki niezależne od Państwa instytucji, które miały wpływ na obecny stan wdrażania Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne Państwo podjęli w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Scenariusz IDI – Eksperti oceniający projekty

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu: Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Czy i w jakim zakresie wsparcie świadczone w ramach Programu/ osi priorytetowej przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020⁷¹ i Umowie Partnerstwa?

- W jaki sposób weryfikują Państwo realizację celów zawartych w Strategii Europa 2020 przez wnioskodawców? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Strategii Europa 2020?
- W jaki sposób weryfikują Państwo realizację celów zawartych w Umowie Partnerstwa przez wnioskodawców? W jaki sposób RPO – L2020 przyczynia się do osiągnięcia celów zawartych w Umowie Partnerstwa?

Czy i w jakim stopniu system instytucjonalny skutecznie wspiera realizację interwencji, czy potrzebne są dostosowania w zakresie wsparcia instytucjonalnego, w tym stworzenie dodatkowych regulacji wspierających system realizacji polityki spójności?

W jakim stopniu działania związane z zarządzaniem interwencją wpływały na skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia (tj. harmonogram realizacji projektów oraz trafność ich doboru w kontekście generowanych efektów i realizowanych celów, proces wyboru i działania informacyjno-promocyjne)?

Czy należy wdrożyć dodatkowe rozwiązania instytucjonalne w celu zapewnienia większej skuteczności i efektywności realizacji interwencji? Jakie rozwiązania przyczynią się do osiągnięcia tego celu?

- Jak ocenia Pan/Pani proces oceny projektu? Czy był on odpowiednio zaplanowany, to znaczy czy pozwolił na wybór najlepszych projektów umożliwiających realizację celów RPO – L2020? Czy na wybór projektów do dofinansowania miała wpływ przede wszystkim wysokość alokacji, czy możliwość realizacji założonych w Programie wskaźników?
- Czy zapisy dokumentacji związanej z naborem wniosków zawierały zapisy dot. wskaźników i ich realizacji? Jak to były zapisy, czego dotyczyły?
- W jaki sposób na etapie oceny wniosków weryfikowane i oceniane są zaplanowane przez wnioskodawców wskaźniki? Czy zwraca Pan/Pani uwagę na sposób wyliczenia i opisywania wskaźników przez Wnioskodawców? Jak wygląda praktyka oceny w tym obszarze?
- Proszę ocenić jakość składanych projektów. Czy Pana/Pani zdaniem była wystarczająca, to znaczy czy ich realizacji faktycznie przyczyni się do realizacji celów RPO – L2020? Dlaczego Pan/Pani tak uważa?
- Czy można wprowadzić jakieś istotne dla Programu zmiany, które miałyby wpływ na lepsze wdrażanie Programu, a tym samym osiągnięcie jego celu?

Dziękuję za rozmowę!

⁷¹ Wykonawca zawrze w Raporcie końcowym jakościową analizę i ocenę osiągniętych wartości wkładu RPO-L2020 w realizację celów Strategii Europa 2020, ze szczególnym uwzględnieniem celów dotyczących zmian klimatu. Przedmiotowa analiza i ocena będzie zawierać co najmniej charakterystykę sposobu, w jaki projekty/typy projektów realizowanych w ramach RPO-L2020 przyczyniają się do realizacji poszczególnych celów Strategii Europa 2020.

Scenariusz IDI – Przedstawiciele Komitetu Monitorującego

Przedstawienie się moderatora, przedstawienie firmy badawczej oraz przekazanie informacji o Zamawiającym.

Dzień dobry,

Nazywam się i reprezentuję firmę badawczą Openfield, która na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadzi badanie mające na celu ocenę postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020.

Przedstawienie celu spotkania:

Celem badania jest ocena dotycząca postępów w realizacji celów szczegółowych określonych dla RPO-L2020, ze szczególnym uwzględnieniem zobowiązań wynikających z ram wykonania ustalonych na poziomie Osi Priorytetowych oraz ocena wkładu interwencji w realizację celów Strategii Europa 2020, która pozwoli na przeanalizowanie czynników sprzyjających i utrudniających realizację celów strategii Europa 2020. Badanie posłuży również do wypracowania rekomendacji wskazujących na niezbędne dostosowania, pozwalające na zwiększenie skuteczności interwencji. Mam tutaj przygotowane różne pytania, ale bardzo mi zależy, by odpowiadał/a Pan/Pani swobodnie o swoich doświadczeniach, spostrzeżeniach i poglądach. Dla nas ważna jest Pana/Pani opinia.

Informacja o nagraniu: Nasza rozmowa zostanie nagrana, a następnie poddana transkrypcji, byśmy nie pominęli żadnej istotnej informacji na etapie analizy. Zarówno nagranie, jak i wyniki badania, zostaną wykorzystane tylko do celów badawczych, a Pana/Pani wypowiedzi są poufne.

- Proszę się przedstawić i podać podstawowe informacje na temat Pana/Pani instytucji?

Jaka jest skuteczność i efektywność interwencji w zakresie osiągnięcia założonych w programie celów i oczekiwań?

- Jak ocenia Pan/Pani zgodność wdrażania Programu ze wstępnymi założeniami?
- W jakim stopniu Program wdrażany jest zgodnie z planem?
- Jakie istotne dla wdrażania programu zmiany zostały poczynione od początku jego wdrażania do końca grudnia 2018 r.?
- Czy na obecnym etapie realizacji Programu widzi Pan/Pani możliwość niezrealizowania założonych celów Programu? Jeśli tak, to których i dlaczego?

Czy zostały wdrożone przez IZ RPO-L2020 odpowiednie narzędzia mające na celu zapewnienie właściwego wspierania uruchamianych i znajdujących się na wstępnym etapie mechanizmów interwencji?

- Czy w pierwszych latach realizacji Programu (2014 – 2016) pojawiały się czynniki, które miały wpływ na realizację Programu? W jaki sposób przełożyły się one na obecny poziom wdrażania Programu? Czy sytuacji tej można było uniknąć? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jakie działania interwencyjne podjęli Państwo w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania tych sytuacji na wdrażanie Programu?

Dziękuję za rozmowę!

Zamawiający:

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
ul. Podgórna 7
65-057 Zielona Góra

Wykonawca:

Openfield Sp. z o.o.
ul. Ozimska 4/7
45-057 Opole